

Edolo Bible

Edolo Bible

Contents

Uludi	1
Ado Mala Hedabi Madiuea Dëdëi	7
Ado Mala Hedabi Magaea Dëdëi	74
Abosolo Dolö Amolia Hamoi Amo	110
Age Dimodi	167
Agedu Dimodi	176
Foloea Daidasama Dëdëla İ	182
Age Yone	186
Agedu Yone	192
Osoda Yone	193

Edolo Bible

Ruth, Matthew, Mark, Acts, 1 and 2 Timothy, Titus, and John's Letters in the Edolo Language of Papua New Guinea

Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long Niugini

Language: Edolo

Provided by: Wycliffe Bible Translators

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 2010-2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright © 2010-2012 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

72710607-04a4-5d89-bcb6-25a0bc29cfb8

ISBN: 978-1-5313-0234-4

Uludi

Elimelege idiage efegele äudä amolali Moaba asi amo

1 Isilale udia dolö beaha aligilo gini maadeia, gudi mogelo amoliamu beaha nebegi, Yuda segea ami sege eso edefademalä maala sidë i edefade gelola misi. Amala hamosebegida Bedeleheme ami fii dolö afädë sosogoda Yuda, amilahilä gäheo i odoa sege näiadodi Moaba namolö asi. Dolö asi amo ie udiage ie dolö malö äudäge ili biyidia asi.

²Dolö amoie ëida Elimelege, ie udiada Naomi, malö äudä amolele ëida Malonole Gilionole. Ili sosogoda Efalada, Yuda fii ie gaamu edefade Bedeleheme dibeaa amilahilä Moaba namolö asi. ³⁻⁵Ili gäheo i nabülasi afädë gadoi ami nelo. Ami nea Elimelege baagoi. Baagosebegida Naomi, ie malö äudä amolali, hilido nelo. Hilido nea efegele äudä amolea Moaba udia amogi nii. Dolisä äudä amolele ëida Obale Uludile. Ele neala ami salea Gilionole Malonole helegela ami baagoi. Egoa efegele äudä amolali baagoibua Naomi hido ami sulo.

Naomi asi amo gadola Uludia bögëla Bedeleheme obögëi amo

⁶Naomi ami salea nabelebe Dafidilo Geloia ie udia dolö neala obeägilasilahilä dafidi esoi dilo amo fisilahilä molö naha dialeala säi nabi. Amo nabalahlilä efege idia didalo äudä amola ili Moaba digila moholöla daiai. ⁷Naomila efege idia didalo äudä amolali segea ami sulo amo digilahilä, Yuda segea moholö asi. ⁸Asi amo awälahlilä gaso, idiafa amilahilä Naomia efege idia äudä amolema sähalea, Alida hali segea diemebalä samolö obögëmalo. Alia nemage baagoi amolimage mala hedabi hamosa nelo amo gadola Dafidilo Geloiaige alima hed-

abi hamomolömelë. ⁹⁻¹⁰Dafidilo Geloia ali ugila negemäia. Dolö elöma mosalo. Dafidilo Geloia ali hedabola ugila negemolömelëla säla iahagola säla i. Amala säla iaha nelolahilä, Naomia udia äudä amole helegela neala mimilahilä, ali samialola säla i. Amala säi amole udia äudä amolea diisa nea Naomima gelolafalä sähalea, Alida obögëmolö made. Di sosogo nebea di awäsego gadola nihiligila moholömelëla säi.

¹¹Amala säsebegi, Naomia säla obögësalea, Nie nidiwi alie, alida dofä wila hali mosöa obögëmäiala helësésamelë. Nebaläda alida edo nea moholö. Ali nimäia na dolö malö elö sogobamolöi gabule. Alida mosöa bahila obögëmalo. ¹²⁻¹³Na walio gasigi dolö fila awäla malö äudä sogobalahilä amea ali nimäiale. Neda sesalebe made gabule. Ali hali segea bahila obögëmalo. Malö äudä amea ali nimäialahlilä beaha samolöle. Ele helësëla ali memalä samolöle. Nie nidiwi alie, Dafidilo Geloia nema edefade baagi i amo gadola alimage amai amogi bobasësawela säi. ¹⁴Amo säi amo nabalahlilä elea bu elö dii. Diisa nelolahilä Obaea egoame Naomi gaula mimilahilä, mosalo, hawiola sälahilä hi segea obögëi. Uludia egoame sali gaula nea, neda dofä obögëmolö mademelëla säi. ¹⁵Amala säsebegi, Naomia ema säla obögësalea, Die disama amoda e hile sosogo neebeage hile gode neebeage obögëi amo dige amo gadola obögëmalola säi. ¹⁶Amala säsebegi, Uludia säla obögësalea, Dia ne bahila obögëmalola sämabu. Di awäsego gadola ne moholömelë. Di fisebea amige ne samolömelë. Di sosogo neebe amoge ne sosogo namolömelë. Die Geleiyesali Gode neebe amoge nie Geleiyesali Gode namolömelë. ¹⁷Di baagosebea amige ne baagomolömelë. Baagosebea amida baumäiamelë. Baagoeamu ali neala

hído hídolasimolömelë. Na ado walio säi amo gadola bégëla made hamoseda, Dafidilo Geloï edefade neebe amea nema yöi imäiamelëla säla i. ¹⁸Amala säsebegi, Naomia beahamelebe Uludia ebalä moholöla gelosebegi, ea ado säla made, ¹⁹amilasilahilä udia äudä amole awäla Bedeleheme beselagalai. Beselagalasebegi, Bedeleheme udia dolö nefolalo amolia fudugilahilä udiafalï amolia sähalea, E, goda Naomi gabule ma, nowëla säi. ²⁰Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nema Naomila sämabu. Nema Malala sämo. (Naomi nilile ado sälada obeägisa. Amase, Malada nilile ado sälada Gamogaila sämola säi). Gode Edefade Sulubadelaïe Geloï neebe amea nema gamogai yafie hamola, nihinege neala gamogalasimelë. ²¹Amo gala ne wila awähaleada ne sosogoma asi gaso, walio Dafidilo Geloïa sigi obëgësaleada ne memalä misimelë. Gode Dafidilo Sulubadelaïe Geloï neebe amea yöi amo gadoi i ameadä edoïe nie ëi Naomila sämolö gabula säla i.

²²Goweda Naomi efège idia Uludile Moaba sege digïla obëgëla misi amoïe ado dialea. Ele Bedeleheme ami beselagalasolo amo gala helebe guläia gadoi ëida bali dafidi sagai dilo amo mi gäwila damusa nebegi beselagalai.

Uludi e Boasaïe sagaia hamoi hamosa nelö amo

2 Dolö dafidilo ëi sälo afädë ie ëida Boasa. Eda Naomi ie egoa Elimelege baagoi amoïe fii afädëgila sosogo gadoi nelö.

²Segeyo afädëgi Uludia Naomima nabahalea, Na helebe guläia gadoi ëida bali sagaia damulo neebe amea damula hamoi hamosa neebea ami damui fisiği sisi digafui dibe amo misila audulela nabi. Afädëa ie baagido hobeala misila aligi misialola sämolöla helësësamelëla

säi. Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nie nidiwie, dia amamalola säla i. ³Amo nabalahlilä Uludi e awäla hamoi hamolo amoli baagido hobeala helebe guläia gadoi bali gägä neala gagaula awäha nelö. Helebe guläia gadoi bali sagai dilo amoda Elimelege sosogo Boasaïe sagai dilo.

⁴Boasa hi e Bedeleheme nelolahilä maala beselagalai. E beselagalahalea ie hamoi hamosa nefolalo amolima sähalea, Dafidilo Geloï e dilibalä namiäiamelëla säi. Amala säsebegi, ie hamoi hamolo nefolalo amolia emage, dige Dafidilo Geloïa ugila negemäiamelëla säi. ⁵Boasaea ie hamoi beaha aligilo nelö amoma nabahalea, Udia dolisä neebe gagoweda nowëla nabi. ⁶Amala nabasebegi, hamoi beaha aligilo amea säla obëgësalea, Udia dolisä goda Moaba segeala Naomibalä wi misi amo gabio. ⁷Ea nema nabahalea, Hamoi hamolo dolö nefolalebego baagido helebe guläia gadoi bali gägä digafui dibego misila aligi hobeala mudulela nabasio. E yosefalï maalahilä hamoi hamosamu nelö amo gaso, holöfalï hele fila awälahlilä hamoi hamosa neagola säi. ⁸Amala säsebegi, Boasaea sähalea, Udia dolisäo, sagai odoagi nofe dabiala aulöe. Gui udia hamoi hamolo nefolalebe go ilibalä helebe guläia gadoi bali gägä gomu misisa namialo. ⁹Dolö ilia hamoi hamosebego abidi hamosebelela fädäla bealahilä udiafalïbalä gegedola hamoi hahamola awäha namialo. Dolö wi nefolalebe golima, Iliä dima nafade hamolöeola säimelë. Di ödä molö haläseda, ilia ödä iigi usi dië bimolömelë amogi mualola säla i. ¹⁰Boasaea ado amo säsebegi, Uludia nagadaia gumusula dia idogolahilä Boasama sähalea, Dia nema mala hedabi go hamosegoda mi edoïe amaha. Neda sege wagadi made

fii udia misi saleawela säi. ¹¹ Amala säsebegi, Boasaea säla obëgësalea, Die digua baagolahilä salea mala hedabi, digoamema hamoila säi amo nabimelë. Dia die dieme diadoge die segege digüla udia dolö dia dawa made beahage melëlo madebalä namolö misila säi amo nabimelë. ¹² Dia mala hedabi hamoi amoie Dafidilo Geloia dimage amo gadola hamomäia. Dafidilo Geloia dige amo gadola sigi namiäia. Dafidilo Geloie augia hawa musügä namolö misi goiege bidi edefade nimäiamelëla säla i. ¹³ Uludia säla obëgësalea, Dolö edefadeye, die hamoi hamolo udia sefolalebe amolibalä afädëdi made sulo amo dia ado hedabi nebalä säi ameada ne neala gelolasimelë. Amalahilä dia nema mala hedabi hamomäiala säla i.

¹⁴ Molö molö nea Boasaea Uludima bu sähalea, Wahalo gadoi beledi difolalebe gowegi gelebi efë gägä ödäbalä gela molö guwi samolö misiëla säi. Amala säsebegi, Uludi e hamoi hamolo amolibalä maala sebegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali gobei odoa amogi Uludi müäia neala i amo naala bolesalea odoa fea digai. ¹⁵ Uludi e molö naha maadelahilä awäla helebe guläia gadoi bali amo bu misila aligi awäha nelo. Uludi awäse gaalu, Boasaea ie hamoi hamolo dolö amolima sähalea, Uludia helebe guläia gadoi bali doboi dibeadigogi nelea maaseda, ema nemomabio. ¹⁶ Doboibalebe ami helebe guläia gadoi bali gogi damusaleada odoa e neala gaumäia damula gui guila mosalo. Amo neala gausegida dilia ema nimabula säloeo.

¹⁷ Uludia helebe guläia bali amo neala misisa nebegimu eso digala deadi. Ea amo misila neaha maadelahilä, helebe guläia gadoi bali amo molö mogela hedefala negei. Molö hedefala negei amoie yöida gilo nabülasigadoi. ¹⁸ Uludia helebe guläia gadoi bali amo

ägüla awäla mosöa egoamema olei. Esoa helesalea molö nahalea fea digai ägüi amoge egoamegali müäia neala i. ¹⁹ Amo gadola hamoi amo bealahilä Naomia Uludima nabahalea, Dia walio helebe guläia gadoi bali neala misila hamoi hahamola awäha nelogoda dolö nowëa sagaia hamosa nelola nabi. Dolö dima hedabi hamolo gomada Geleiyesali Godeie obeägülasileo ege obeägülasimäiamelëla säi. Amala sälebe Uludia säla obëgësalea, Na helebe guläia gadoi bali sagaia hamoi hamosa nelo amoda dolö afädë Boasaea sagaia hamosolomelëla säla i. ²⁰ Uludia ado amo säla iasebegi, Naomia sähalea, Dafidilo Geloie nebe ameada baagoi amolibaläge sebe welibaläge hamomolömelëla säla negei amoda asialo made nebe ameada Boasa ege neala obeägülasimäiala sähawela säi. Naomia bu sähalea, Boasa goda dofä nili sosogofali fii afädë neamelë. Ali fidila negemolöge beaha namolöge mala dibe amo gadola dolö goea hamomolömelëla säla i. ²¹ Amala säsebegi, Uludia sähalea, Eage nema ado afädë gomälä säsio. Neda ie hamoi hamolo udia amolibalä hamoi hahamola awäha nea helebe guläia gadoi bali misila modoala agusolo amo gala fisimalaimelëla säla i. ²² Amala sälebe, Naomia Uludima sähalea, Nidiwie, go säi go gadolafali Boasaie hamoi hamolo udia nefolalebegobalä gedola ie helebe guläia gadoi bali sagaia guimu hamosa namialo. Dolö elöie helebe guläia gadoi bali sagaido nofe dabalä awäsedä, di neala nafadelasimolö dië bimolömelëla säla i.

²³ Uludia Boasaie hamoi hamolo nefolalebe amolibalä helebe guläia gadoi bali gägäge widi gägäge modoala dobola nelegela awäha nelo amo gadola hamola wagalahilä wagala afiase amo gadola modoala wagala asi. Mosö midilöda hile

egoame salibalä diahamu nea hamola afufusa nelo.

Naomia Uludiie dolö hogosamelëla säi amo

3 Segeyo afädëgi Naomia Uludima sähalea, Di nimäia na die dolö afädë hogosamelë. Dolöbalä hedabola filo amo gadola di segegi hedabola fodögila fimäiamelëla säla i. ²Die helësësebele. Helebe guläia gadoi bali sagaia ie hamoi hamolo udiabalä dilia hamoi hamolasilo dolö amoda Boasamelë. Dolö amoda nili sosogofalimelë. E walio gasigi awäla helebe guläia gadoi bali gägä amo dobisa namolömelë. ³Die domalo nigime hëmalö. Nigime hëlahilä weli gafisigäi negemalo. Negelahilä fagulo hedabifali salugamalo. Amalahilä helebe guläia gadoi bali amo gägä dobisa neebee ami awälahilä Boasaea di melëloea musügä awäla namialo. Ea hamoi hamosa maadelahilä molö ödäle muäia fu iala namialo. ⁴Naha maadelahilä diasebegoda abododi diasebelela fädäla bimalo. Fädäla bealahilä ie fagulo figi gauia adala emo sëgëa ami midialo. Amala hamosegida gomalä hamomalola hi fädäla säla imolömelëla säla i. ⁵Amala säsebegi, Uludia säla obëgësalea, Dia säsego gadola na hamomolömelëla säi. ⁶Amala sälahilä Uludia egoame salia hamomalola säi amo gadola hamosa maadelahilä helebe guläia gadoi bali gägä dobisa neebee ami asi.

⁷Boasa e hamoi hamosa nelolahilä molö ödä mai. Naala asigi dusugala awäla süwiasibegi, helebe guläia gadoi bali hedefala dobi nelegela fedai dilo amo agesugi adi. Amala adi dibegi Uludi e geleä geleäla awäla Boasaie fagulo figi dibe amo geleä bidi gauia adala ie emo sëgëa ami adi. ⁸Gasi mogogi Boasa e fudugila adi besusalea beahamelebe udia afädë ie emo sëgëa ami maala adi dibe meli. ⁹Bealahilä ea nabahalea, Di

nowëla nabi. Amo nabalahlilä Uludia säla obëgësalea, Neda Uludi, die hamoi hamolo udia amomelë. Die fagulo bidia ne gesumäiamelë. Amoie mida, dida Elimelegeie sosogofali gabugi, dia ne sigi aligila ugila negemäiamelëla säi. ¹⁰Boasaea amo nabalahlilä Uludima sähalea, Nidiwi, Dafidilo Geloia dima hedabi hamomäia. Dia walio hamoi ameada dafidi hamosa nelo amo baagila awäla hido elöi hedabi hamoimelë. Malisä yafie nea, odoa nelegei yafie negelo, odoa busadäoi, amoli afädëa di nimäiala made helësëi gabu. ¹¹Nidiwie, asigi säosäomabu. Udia dolö wi nefolalebe sulubadelaeadä dida udia hedabifali saleala säha. Dia nema hamomäiala säsebe amoda na hamosa maademolömelë. ¹²Dia säi amoda dofä. Neda digua baagoi amoie sosogo. Na di beaha namolö gaso, dolö afädë di beaha namolöi neamelë. Amomadale dafidi fädäla nabolömelë. ¹³Walioda gui wäla midialo. Diala aiyö yosefali ne awäla dolö amea abilia säsebelela fädäla nabolömelë. Ea di sigi namolöla säseba, amo dofea. Ea haboimelëla säseba, Dafidilo Geloie eigi nea sähawe sosogoea beaha aligilo mala dibe amo gadola hamomolöda nie dibe amo gadola hamomolömelë. Walioda sege yomäia beahalea gui midialola säla i. ¹⁴Amala säsebegi, Uludi e Boasa dibea ami adi amo udia dolöea siia melëloeala helësëlahilä Boasaea musügä fodolofali nowela yosefali mosalola säi amo gadola aabela nowei. Boasaeada udia dolöea Uludi e, e adi dibea ami diala asi gabula made helësëmäia amala säi. ¹⁵Nowesebegi, Boasaea ema sähalea, Dia fagulo go idogoi fösimola säi. Amo gadola Uludia fösisibegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali gägä amogi adu äudä i, amoie yöida gilo nabülasi äudä gadoi amo ägümalai. Uludia bali gägä amo ägümäia Boasaea nigila ägüsi.

Uludi e amo ägüla asi baagido Boasa e Bedeleheme gaamugi asi.

¹⁶Obëgëla awäla egoame sali mosöa sebea ami beselagalasebegi, egoame sali amea nabahalea, Nidiwi, gelola abilia hamoila nabi. Amala nabasebegi, Uludia Boasaea säi amoge hamoi amoge hulu sulubadela säla iaha maadei. ¹⁷Ea säla wagahalea sähalea, Boasaea di sebea obëgësalea memalä ne badumu obëgëmäiala made beasila, helebe guläia gadoi bali gägä adu äudä i ägüi amo gomelëla säi. ¹⁸Amala säsebegi, Naomia Uludima sähalea, Nafege udia, di holöfali beaha samialo. Walio Boasaea hamosebego abilia hamola dafogäsebelela bimolömelë. Boasaea abilia hamogimolöi walebelela bimolöie idi hogosamu nea. Beagolese amo gadolada e hele samolömelëla säi.

Boasaea Uludi nii

4 Boasa e awäla udia dolö gedolo segea nogila digalo idiafa ami sulo. E fii heleia made Elimelegeie sosogo elö säi amo maasebe meli. Boasaea dolö amoma sähalea, Ae, nedoo, gui samolö misië. Na dima ado holöfali sädeläla säi. Amala säsebegi, dolö amo maala sulo. ²Amala maala sebegi, Boasaea segea ami dolö beaha aligilo nabülasi nefolalo amoli maala fifigimalola säla i. Amala säsebegi, ili maala sefolalo. ³Ea ië sosogo amoma sähalea, Naomida Moaba asi nelo amo bahüla misi saleamelë. Eada alile sosogo Elimelegeie sege nalä amo dolö afädëa nimäiala helësésaleamelë. ⁴Amaimo, dia helësëmäia säla iahago. Dia sege amo nimolö helëséseda, beaha aligilo nabülasi sefolalebegowe ilile siigi sämo. Neda di baagia gabugi sege amo dia nimäia. Made nimolö galëda, haboila sämola säi. Amala säla iasebegi, dolö amea säla obëgësalea, Sege amo na nimolömelëla säi. ⁵Amalebe Boasaea ema sähalea, Dia Naomië sege nimolö

galëda, Moaba udia Malonoie udia didalo Uludige digali nimalo. Amalahilä sege amoda baagoi amoie sosogoie ägii diamiäiala säi. ⁶Ado amala sälebe dolö amea sähalea, Sege amo na nimolö gaso, na neaseda, nihine nelegei negelo made gadoi busadäoi namolö gabugi. Ne haboi. Na made nimolömelë. Dihelësëse amo gadola hamomalola säi. ⁷(Siiba Isilale udia dolö ilile mala gowe gadola hamolo negei. Udia didaloie ado sähaleage, amase, sege nalä nimolöie ado sähaleage amogi bidigi sämolö made säla wagahagola sähaleada emo usililo gila bidi nelo dolö amogali ilo negei.) ⁸Dolö amea Boasama sähalea, Dia bidia nimalola säi. Amala sälahilä ië emo usililo amo dugala Boasagali i. ⁹Amala iasebegi, Boasaea mala gaui busa nabülasi sefolalo amolimage udia dolö odoa maala sefolalo amolimage sähalea, Dili sulubadela sebegoie sidaia sähago. Dafidida Elimelegeie segege nelegei dilo amoge malö äudä Malonole Gilionolele segege nelegei dilo amoge Naomia beaha nelo nelebo amoda na neahawe. ¹⁰Amase, Moaba udia Uludida Malono baagoi amoie udia didalo sulo amoge na neahawe. Amala hamosebeweada baagosalea sege nalä dibe amoda Malono hile äigimu ië sosogoie diamiäia. Baagoi amoie sosogo afädë sebe amoliada ië ei amo helësësa namiäiamelë. Na walio säi amoda diliaage nabala siiage meli amomelëla säla i. ¹¹Amala sälahilä dolö nabülasi amoliage udia dolö bea misi sefolalo amoliage sähalea, Ä, niliage beaha. Udiago die mosöa awäseda, Dafidilo Edefadea ugila negesegi nilile Isilaleie naye mäu Eleselole Eleale gadoi samiäiamelë. Elea malö malei ägüi amo gadola udia goweage malö malei ägümäiamelë. Amase, dihidida Efalada sosogo amoie ei sälo nea, Bedeleheme udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë.

¹²Dafidilo Geloia dolisä go alima aligila malö ägüsebe ameada Yuda Damalalea malö sogobai nilile mäu Felese sosogo gadoi di sosogo namiäiamelëla säi.

¹³Segeyo amo gala Uludi nealahilä Boasaie udia salea. Dafidilo Edefadea ele neala obeägilasilahilä Uludi e fagulo hagui sebe meli. Amalahilä ea dolö malö afädë neegela ägüimelë. ¹⁴Udia sefolalo amolia Naomima säla iahalea, Dafidilo Edefadeie ei gauia adadi. Ea di dihido samiäiala fisigisila made. Die diaye afädë di beaha namiäia i gabumelë. Malö goeada Isilale udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë.

¹⁵Diefege idiaea dima boba hamosebe-goeada dia dolö malö gifalädalia gadoi sogobai amai galebeda, amolima boba hamolabio amoda nagadaialahilä die diefege idiaea dima boba hamoi gabugo. Amaimo, ea malö walio ägüi goeada di gelolasila sigi aligila beaha aliligi awäha nea di udia sali hamomolömelëla säla i.

Boasage ie mäu nelo amoge

¹⁶Naomia dolö malö dubo amo sogobala gaula nea obëbësa nelo. Amala hamolahiläda dubo amo Naomia beaha nelo. ¹⁷Udia ga made sefolalo amolia malö amoie ei Obedi negei. Ei amo negelahilä ilia säla sogosalea sähalea, Naomigali dolö malö afädë sogobala i gabuwela säi. Hobealada Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi.

^{18–22}Goweda Felese sosogo awäha nea Debidi beselagalai amo dialea. Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama. Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono. Salomonoie malöda Boasa. Boasaie malöda Obedi. Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi. Amala fifii misi dialea. Hä amo.

Ado Mala Hedabi Madiuea Dëdëi Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Madiuie bebagi dëdëla negei dibe amogida, gomalä säi dialea. Asialo made ado dafidi säla negei amogida, Godea hamomolömelëlage, imolömelëlage säla negei amoda Yesu e misi amoma gausiala digai. Yesueada Yu udia dolömu damula moholö made, udia dolö mogela made, sulubadela damula moholö misi.

Madiuie bebagi ado dëdëla negei amogi mi gäwila dëdëida, Melia Yesu neegela ägüi amoge, Yonea Yesu ödägi gei amoge, mugabe Saidania Yesu fedogola meli amoge, dëdëla negei dialea. Amase, elöda, Yesu e Galili nea, ado mala säla olelela aliligi asi amoge, udia dolö oloi difolalo amoli neala wahiladidigila asi amoge, dëdëla negei dialea. Yesu e Galili sege digila nawesa namolö awäla Yalusaleme beselagalai amoge, salele afädëgi hamosa nelo amoge, e baagola bedefasebegi, Godea e nowela ifosi amoge, amoli dëdëla negei dialea.

Ado Mala Hedabi ameada Yesu eda säla olelelo edefademalä nelo amo neala ulufai dialea. Yesueada Godeie ado mala säla negei dibe amoda, geloi iso gäwi gowe gadoi dialeamelëlage, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialeamelëlage, gelolafali ulufadigisa nelo.

Yesuea mala olelesa nelo amoda Madiuea geloi iso gäwi bia amoli gegegdola dëdëla negei amoda gowe.

Age - Yesu e segebidaia ami fedala salea, udia dolö Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo mi hamola nefolalebe amolile asigi hedabola

negela namolöge, hamoi hamomolöge, hedabi dibe amomu salugamolöge, hobeia Godebalä namolöge, amoli säla olelesa nelo. (Hogoli 5-7)

Agedu - Yesuie bëgëla aulo nefolalo amoli hamoi hamomolö afufumäia, Yesuea ilima gomalä hamomalola säla i dialea. (Hogoli 10)

Osoda - Yesuea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialeamelëla ado besula yafie säla iaha nelo. (Hogoli 13)

Biyidu - Yesu dofä bëgëla aulo nefolalebe amolida, gowe gadoi namolö dialeamelëla säi. (Hogoli 18)

Bi - Yesuea segeyo aligila waga-halea hamomolö amoge, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö amoge, ado säla negei amo dialea. (Hogoli 24-25)

Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei

(Ulugu 3.23-28)

1 Dëdëla negei difolalebe golida, Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei dialea. Yesu Gelesoie yaua mäuda Abalahamale Debidile nelo.

² Abalahamaie malöda Aisaga. Aisagaie malöda Yeigaba. Yeigabaie malöda Yuda, ie edoolali nefolalo amoli.*

³ Yudaie malöda Felesele Selale. Elele emeda Damala. Amase, Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama.

⁴ Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono.

⁵ Amase, Salomonoie malöda Boasa. Boasaie emeda Elehaba. Boasaie malöda Obedi. Obediie emeda Uludi. Obediie malöda Yesi.

*1:2 1.2 Yudala ie edoolalida Isilale sosogo giwilasi beselagalai amoie yaua mäuda amoli.

- ⁶ Amase, Yesiie malöda beaha aligilo Gini Debidi.
 Debidiie malöda Solomonu. Dafidi Solomonoië emeda Uliäie udia sulo.[†]
- ⁷ Solomonoië malöda Elehoboama. Elehoboamaie malöda Abia. Abiaie malöda Asa.
- ⁸ Asaie malöda Yehosafada. Yehosafadaie malöda Yeholama. Yeholamaie malöda Usia.
- ⁹ Usiaie malöda Yodama. Yodamaie malöda Ahasa. Ahasaie malöda Hesehia.
- ¹⁰ Hesehiaie malöda Manasa. Manasaie malöda Amonu. Amonoië malöda Yosaea.
- ¹¹ Yosaeaie malöda Yehoiagini, ie edoolali nefolalo amoli. Amo gaaluda, Isilale ili sigi awäla Babilonomu galadigi nefolalo amo.
- ¹² Ili Babilonomu galadigi nefolaloa amilada, Yehoiaginiie malöda Sealadie. Sealadieie malöda Selubabele.
- ¹³ Selubabeleie malöda Abiuda. Abiudaie malöda Eliagimi. Eliagimiie malöda Asolo.
- ¹⁴ Asoloië malöda Sadogo. Sadogoië malöda Agima. Agimaie malöda Eliudi.
- ¹⁵ Eliudiie malöda Eleasala. Eleasalaie malöda Madani. Madaniie malöda Yeigaba.
- ¹⁶ Yeigabaie malöda Yosebe. Yosebeda Meliie egoa. Meliada Yesu neegela ägüi. Yesumada Gelesola sälo amo.[‡] Amala aliligi misi.
- ¹⁷ Ei amolida Abalahama nelua amila maala Debidi nelua amilada damo silasi

nelo. Debidilahlä Isilale udia dolö ili Babilonomu galadigia amilage damo silasi nelu. Oböla Babilono galadigia amila Afädë Memelei e misia amilage damo silasimu nelu.

Melia Yesu Geleso neegela ägüi

(Ulugu 2.1-7)

¹⁸ Yesu Geleso ägüla maasolo amo gala, gomalä hamoi. Ie eme Meli Yosebegali olei sulo. Yosebea, aso, made neala sebegi, Godeie Gesami Hedabifalia malö dubo i amo, ili sefolalo amolia beagolei. ¹⁹ Egoa Yosebe eda dolö mogoi ameada, udia dolö nefolalebe amolia Meli e hewalasiloea, eada geleä musügä Meli fisimolöla helësäsa nelu.

²⁰ Amala helësëlahilä, e adi simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesai fii afädë ulufadigilahlä, Yosebema ado säla iahalea, Debidiie malö Yosebee, Meli die udia samiäia nimolö amoda bedämabio. E fagulo hagui sebe amoda Godeie Gesami Hedabia negesimelë. ²¹ Eada dolö malö afädë neegela ägümolömelë. Neegela ägülahilä, ie ei Yesu negemalo. Mida, ea ie udia dolö nafade hamoi amoli hëla fisila damula moholömelëla säla i.[¶]

²² Dafidi Dafidilo Geloia ie bea sälama aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamoi. ²³ Bea säla negei amoda gowe. Dolisä dolöbalä made nawelo afädëa fagulo hagui sulolahilä, dolö malö neegela ägümolömelë. Malö amoie ei Emanuale negemolömelëla

[†]1:6 1.6 Dädëla negei dibe adogogi udia odoa ei difolalebegoda fii odoa dili gaso, Isilalema fila misi amolile ei. Damalale Elehabaleda fiida Gainana. Uludi eda fiida Moaba. Amase, Solomonoië eme Badasiba afädëfali emuda Isilale udia. Gasoda, dafidi eda Hidi sosogo dolö afädë Uliama fila asi.

[‡]1:16 1.16 Gelesoda Giligi ado. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaeale nilile ado sälada Afädë Memelei.

[¶]1:21 1.21 Yesuda Giligi ado. Hibulu adoeada Yasua. Nilile ado sälada Godea damula aulo.

säla dëdëla negei dialea. Èi amoïe mida gomalä, Gode nilibalä nea. *Aisaea 7.14*

²⁴Yosebe adi nowela awalahilä, Dafidilo Geloiie selesaia fiia ema ado säi amo gadola bëgëla, ea Meli nii. ²⁵Neasebegi, Melia malö made ägüla maala saleada, Yosebebalä made nawela sulo. Giso ägüla maasebegida, Yosebea malö amoïe èi Yesu negei.

Sege wagadi made eso maasidola dawadigi dolöea bea misi

2 Heledo eda beaha aligilo gini nelö amo gaalu, Yudia segea gaamu afädë èi Bedeleheme ami Melia Yesu neegela ägüi.⁸ Ägüsebegi, dolö odoa gasumili melëlo mala dawadigi nefolalo amoli sege wagadi made eso maasidola maala Yalusaleme beselagalai. ²Beselagalalahilä, ilia sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini namolö malö dubo neegela ägüi amoda, abidi dialea. Ìe gasumili eso maasido neebe amo bealahilä, nilia ie èi gauia adamolö mofiaimelëla säi. ³Ado amala säi amo nabalahlilä, beaha aligilo Gini Heledo e asigi säosäosa nelö. Amase, Yalusaleme ami nefolalo amoli sulubadelaeage, amalamu helësësa nefolalo. ⁴Säosäolahilä, Heledoea Yu udia dolöie gobela ilo busa nefolalo amolige, amase, mala dawadigi nefolalo amolige gegedomalolahilä, ilima nabahalea, Afädë Memelei amoda sege abidi neegela ägümolöla nabi. ⁵Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yudia segeamadi gaamu afädë èi Bedeleheme amimelë. Amala säsebe amoïe mida, bea sälo nelö amea säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

⁶Bedeleheme, Yudia segegida, dida Yudia segeie gaamu ilibia edefade difolalebe amoli hawa made. Dige sege edefademelë. Amoïe mida, dima aligila sigi aligilo afädë beselagalamolömelë. Eada sugua sibi sigi aligilo amo gadola, nie Isilale udia dolö sigi namolömelëla

säla dëdëla negei dialeala säi. *Maiga 5.2*

⁷Amala säi amo nabalahlilä, Heledoea geleä musügä dolö dawadigi eso maasidola mofiai amoli welahlilä, dilia gasumili amoda abola melila ea ilima fädäla nabi. ⁸Nabala ili Bedeleheme mosalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia malö amo hedabolafali hogolahilä beagoleseda, nage ie èi gauia adamolö moholöie nema säla imalola säla i. ⁹Gini amea amala säi amo nabalahlilä, ili awäha nebegi, gasumili dafidi eso maasido meli amo dafidi awäla, malö dibeami aumala aligisi. ^{**10}Ilia gasumili amo bealahilä, ilile iso asigigila edefademalä obeägimolö beselagalai. ¹¹Aumala aligisi neebe amo bealahilä, dolö amoli mosö afädë neebe amoïe musogigi digai. Nogila digalahilä, ilia malöge ie eme Melige bealahilä, emogumu sasagala fia idogolahilä sefolalea, malö amoïe èi gauia adaha sefolalo. Amalahilä, ilia igi gologe, i heale gobesegi höba gafisigä hedabi baëla aligilo amoge, amase, i afädëie heale sigä gäha made misiäia hëlo èi muwege, amoli ägüi amo Yesugali somodala i.^{††}

¹²Amala somodala ialahlilä, ili misi idi amogigi made, idi elögi obëgëi. Amoïe mida, ilia simasia beahaleamelebe, Godea ilima sähalea, Heledo nebeamadida obëgëmbiola

§2:1 2.1 Gini Heledo ameadä, Yudia segege, sege odoä Yudia ga madela dilo amoge, Heledo eamu beaha nelö gasoda, eda Olomoïe Gini edefade èi Sisala sälo amo hawa nelö.

**2:9 2.9 Yalusalemela Bedelehemeda mia made made, holöbö gilomida gödölasi gadoi, Dodomonala Aya gadola.

††2:11 2.11 Nelebo ohodoa i amolida gädili elögi bidi edefadea nea aulo.

säi amo nabalahlilä, hilile segea amala obëgëi.

Fisäla Isibi asi

¹³ Dawadigi dolö amoli afiaibua, Yosebea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloïie selesaia fii afädë maala ulufadigilahlilä sähalea, Di nowela malöle emele sigi, dili fisäla Isibi mosalo. Awäla neëgi, na dima bu elö säla ïmolöie ami beaha namialo. Mida, Heledoea malö go nufudadigimolöie hogomolömelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Yosebe nowela malöle emele sigi, ili gasigi fisäla Isibi asi. ¹⁵ Isibi awälahlilä, eda Heledo baagomäialahlilä Isibimu nelo. Amoda dafidi Dafidilo Geloia ïe bea sälama aligila bea säla negei amo gausiala digamolöie, amala hamoi. Beä säla negei amoda gowe.

Nïe nafege Isibi segeala na weimelëla säla dëdëla negei dialea. *Hosea 11.1*

Malësä malei nufudadidigisa maadei

¹⁶ Heledoeada dolö dawadigi amolia e gadiaboi gabula helësëlahilä, e edefademalä mihaläi. Edefademalä mihalälahlilä, Bedeleheme amige, amase, sege Bedeleheme ga madela sebea amige, dolö malësä gäheo i äudä sulo amolige, gäheo i äudä, aso, made baagi sulo amolige, ea sulubadela baagomäia nufudaha maademalola säi. Dolö dawadigi amolia gasumilï mi gäwila neia idogoimelëla säla ï amo helësëlahilä, amala nufualai. ¹⁷ Amo hamoi amoda bea sälo Yelemaeaea dafidi bea säla negei amo gausiala digai. Amoïe säla negei dibe amoda gowe.

¹⁸ Alama gaamugi ado afädë säsebe, ado amoda edefade didigaola diisa

nebe amoda nabaha nea. Eleseloea ïe malölaligi diisebe amo. Ili hä maade amea, afädëa e neala adoea aeasisila made sämäiala helësësa saleala

säla dëdëla negei dialea. *Yelemaea 31.15*

Yosebelali Isibila obëgëi amo

¹⁹ Heledo baagoibua, Yosebe Isibi ami nea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloïie selesaia fii afädë maala ulufadigilahlilä ²⁰ ema sähalea, Di nowela malöle emele sigi Isilale segea mosalo. Mida, malö amo nufulöla helësësa nefolalo amolida, hä, baagosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yosebe e nowela malöle emele sigi, Isilale segea obëgëi. ²² Ili obëgësalea, Yosebea Agelausada ïe eedo bedefala Yudiaïe beaha aligilo gini neamelëla säi amo nabalahlilä, eda ami obëgëmolö bedäi. Bedäla nebegi, ea simasia beahaleamelebe, Godea ema mosabiosebegi, e Galili segea ami awäla ²³ bobala Nasalese gaamugi asi. Amala hamoi amoda bea sälo nefolalo amolia bea säla negesalea, Eda Nasalese fii neala sämolömelëla dafidi säla negei amo gausiala digai.

Ödägi gelo Yonea ado mala säla ïaha nelo amo

(*Maga 1.1-8, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28*)

3 Gäheo i odoa nelolahilä^{††}, ödägi gelo Yone e Yudiamadi sege nafade udia dolö aligisia made ami ulufala maalahilä, mala säla ïaha nelo. ² Ea säla ïahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dili asigi

††3:1 3.1 Giligi adoda Segeyo amo gaalula dëdëla negei dialea gaso, hogoli agedu baagiada hogoli osodaïe gäheo i nabülasi äudäie odoai gödölasi gadoi nelo.

besumalola säla iaha nelo.^{¶3} Godea bea sälo Aisaeama aligila Yoneie dafidi bea säla negesalea sähalea,

Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloï misiäia idi daiala hamogilasimalo. Ìe idida mogola fodolasimalola säha neamelëla

säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahlilä, sugua gafodo gadoia malibu negela nelo. Eada gali-awage, äwi ödäge naha nelo.^{§§} ⁵Udia dolö Yalusalemelage, Yudia sege dibe amo sulubadelagilage, sege ödä Yodona ga made dibea amilage, Yone neebee maahamu nelo. ⁶Ilia nafade hamoi amo säla sisiasebegi, ea ili ödä Yodonagi gei.

⁷Felesi dolö amolige, Sadiusi dolö amolige yafie Yonea ili ödägi gemäia maaha neebe amo bealahilä, ea ilima sähalea, Dilida baagolo nubaie malö nebego, Godea së ia idogomolö amogi, made naala fisäla moholömelëla dilima nowëa säla iasio. ⁸Dilia asigi besui amoie gägä ulufala negemalo. ⁹Dilia dihilidomu sähalea, Abalahamada nilile mäu nelola sämolö dialeala helësëmabio.* Na ado afädë säla iahago. Nabualo. Godea igi difolalebe gowegi neala gaulahlilä, Abalahamaie yaua mäu hamolasimolöi neamelë. ¹⁰I nefolalebe mia ami gabi negesisi dialea. I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sulubadela abalahilä, nulogi gobesa maademolömelë.

¹¹Dili asigi besui ameadä na dili ödäea gelasilömelë. Hobeä ne baagia

afädë moholö amoda, ne holöfalimelë neebewe gadoi made, eda ilibia edefade neamelë. Na ìe emo usililo gaulomolö dofea made neawe. Eada Gesami Hedabiage, nulo söaeage dili gelasimolömelë. ¹²Eada helebe guläia gadoi ëi widiie gägä dobilahlilä, isole düle mogemäia nelebo gasala sadia adogolo nama gadoi afädë gaula nea. Mogesa maadelahlilä, ea widi gägä amo negelo mosöa ami negesilahilä, ìe widi dobilö sege amo gëgelë doaladigilahilä, dü fisi amoli nulo usilo made, wisamu neebee ami gobemolömelëla Yonea säi.

Yonea Godeie malö Yesu ödägi gelasimo

(Maga 1.9-11, Ulugu 3.21-22)

¹³Segeyo amo gaalu, Yesu e Galilila ödä Yodona dibeä ami maalahlilä, e Yonea ödägi gelasimäia misi. ¹⁴Maasebegi, Yonea Yesuea oböla asigi bedefala ödägi made gemolöla sämäia, ea nabahalea, Dia ne ödägi gemolöi dialea gasoda, na di ödägi gemäia, ne neebee misi golela nabi. ¹⁵Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgesalea, Walio amala hamomäiamelë. Mala go hamosaleada, Godea hamesebe amoda hamosa maademolö dialeala säi. Amala säsebegi, Yonea ema üi.

¹⁶Yonea Yesu ödägi gei. Yesu ödägilä agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dogä negelahilä, ea haea maliabu hagila digalo amo gadola, Godeie Gesami digala edaia fisebe amo meli. ¹⁷Amo gaalu, selesäia mosöala ado afädë säia

^{¶3:2} 3.2 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, amase, Godea Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, ado amole säi amoda Gode eda dofä udia dolöle nelebo sulubadela dibe amolele Gini namolöla säi.

^{§§3:4} 3.4 Ado egowea fagulo gäige molö naha neloge säi ameadä, Yone eda bea sälo dolö afädë Elaia gadoi galea. Agedu Gini 1.8ge, Malagai 4.5ge, Madiu 11.14ge, amase, 17.10-13ge bimalo.

^{*3:9} 3.9 Ilia Abalahamada nilile mäu nelola ado amala sälo ameadä, së molö dibeä ami made naala, sisigala moholöla helësëlo amea, Yonea amala helësëmabiola säi.

idogosalea, Egoweda nïe malöfali, nihi boba hamosa neawela säi.

Mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie misi amo

(Maga 1.12-13, Ulugu 4.1-13)

4 Amala hamosebegi, mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie, Godeie Gesamia Yesu e sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi fedala ifosi. ²Amala sigi fedala ifosi nea, Yesu e segeyo nabülasi biyidia, yobage gasigige, molö made naala neamu, sidëa baagosa nelo. ³E amala sidëa baagosa nebegi, nafade hamomalalo mugabe busa amo maalahlilä sähalea, Di Godeie malö nea galëda, igi difolalebe gowelima wahalo hamomalamola säi.

⁴Amala säsebegi, Yesuea säla obëgesalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Udia dolöea wahalomu nalahliläda namolöi mademelë. Ado sulubadela Godeie nafiala maasebe amolia namolöila dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Eegei 8.3*

⁵Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu sigi, gaamu hido elöi Yalusaleme ami awäla, gobela ilo mosöa ilibiafali gadogo ifosilahilä, ⁶ema sähalea, Di Godeie malö nea galëda, guilahilä nea hä di dihi nila sadia idogomo. Amoie ado afädë säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Godea ie selesaia fii amolima die säla imolömelë. Säla iaseda, igia die emo daualoea, ilia ilile naaboea di gauia adogomolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Sama 91.11-12*

⁷Amala säsebegi, Yesuea säla obëgesalea, Ado elö gomalä säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Dafidilo

Geloi, die Gode neebe amo, fedogola bimabiola dëdëla negei dialeala säi.

Mala Bu Eegei 6.16

⁸Amala säsebegi, mugabe busaea segebi ilibia edefade neebedaia ami Yesu sigi fedalahilä, sege föi dibe sulubadelaie gädili elö elöla amoge, ilile nelebo hedabi difolalebe amoge olesa maadei. ⁹Olesa maadelahlilä sähalea, Dia ne mia emo gumu sasagalahlilä, nïe ëi gauia adaseda, nelebo sulubadela beasebe egowelida, digali iaha maademolömelëla säi.

¹⁰Amala säsebegi, Yesuea säla obëgesalea, Ai. Saidani. Di moholöi mosö. Ado säla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, dia ie ëi gauia adamalolage, amase, hilemu hamoi hamomalolage dëdëla negei dialeala säi. *Mala Bu Eegei 6.13*

¹¹Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu digila asi. Asibua, selesaia fii Yesu neebea maala, ilia e ugila negei.

Yesuea Galili ami hamoi mi gäwila hamosa nelo

(Maga 1.14-15, Ulugu 4.14-15)

¹²Yone e galabaia mosöa neala säi amo nabalahlilä, Yesu e Galili segea obëgëi. ¹³Obëgëla awälahilä, e Nasalese gaamu digila, Gabaniama gaamugi namolö asi. Gabaniama gaamuda, oeabo edefade dibe amoie agesugi Sebulunilele Nafadalilele sege dilo.[†]

¹⁴Amo hamoi amoie Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

¹⁵Sebuluni segege, Nafadali segege, ëi odoada, idi oeabo edefade dibemadi ami aulo sege amoge, ödä Yodona agesugi dibe sege amoge, amase, Disiligi Galiligi udia dolö

[†]4:13 4.13 Siiba Isilale sosogo äudä Sebulunile Nafadalileda, Galili oeabo agesugi ami filo. Gaso, Yesu e neebe amo gaalu, sege amoda Galili bolobinisi amogi dilo.

fii odoa yafie maala sefolalebe sege amoge, amolida Sebulunilele Nafadalilele segemu.

¹⁶ Segea ami udia dolö gasimi sagaigi nefolalebe amoliada, yo digalo edefademalä melimelë. Baagoloie sege augi hawa nefolalebe amolimada yo digala beselegalaimelëla

säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 9.1-2*

¹⁷ Segeyo amo gaalu, Yesuea mi gäwila säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dilia asigi besumalola säla iaha nelö.

**Yesuea dolö biyidia
seme digiisa nebegi wei**

(Maga 1.16-20, Ulugu 5.1-11)

¹⁸ Yesu e Galili oeabo edefade dibe amoie agesudilä awäha nea, ea seme digiilo dolö äudä elowole ëole meli. Elöda Saimono, ie ei elöda Fida, amase, ie edoo Ädulule meli. Eleada ödä edefade amogi seme digiisa nelö. ¹⁹ Ele bealahilä, Yesuea elema sähalea, Alia seme nelö amo gadola, udia dolö nimäia na alima neala oleledelä. Ne bëgëla misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, elea elele selëgë amoli digila, fodolofali e bëgëla asi. ²¹ Amila awäha nea, ea edoole edoole elö neebe meli. Elöda Sebediie malö Yemese, amase, elöda ie edoo Yone. Elea elele eedobalä ödä du amodaia selëgë hamogisa neebe meli. Bealahilä, Yesuea ele wesebegi,

²² fodolofali elea ödä duge, eedoge digila, Yesu bëgëla asi.

**Yesuea mala säla oleleladigi, oloi
wahiladidigisa nelö**

(Ulugu 6.17-19)

²³ Yesuea Galili sege sulubadelagi nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla oleleladigi, udia dolö amoligi olo elö elöla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigisa nelö. ²⁴ Amala hamosa nelö amo, udia dolö Siliamadi nefolalo amoli sulubadelaea nabaha maadei.[‡] Nabaha maadelahilä, ilia udia dolö olo elö elöla oloi amolige, së edefade säsa difolalo amolige, amase, mugabe fedai difolalo amolige, amulämei difolalo amolige, fii si sefolalo amolige, sulubadela neala gaula e neebea maasebegi, ea amoli wahisa maadei. ²⁵ Udia dolö yafie Galili amilage, Gaamu Nabülasimadilage, Yalusalemelage, Yudiamadilage, ödä Yodona näiado alömodilage, e bëgëla afiai.

Obeägisa neala säi

(Ulugu 6.20-23)

5 Yesuea udia dolö yafie negegila nefolalebe amo bealahilä, e gau afädë amo fedala, segebidaia ami sulo.[¶] Amala sebegi, ie bëgëla aulo amoli e sebea ami

[‡]4:24 4.24 Segeyo Olomoea Yuda beaha nelö amo gaaluda, Galilile Isilalelemadida holöbö bolobinisi edefade ameada, Olomo iliada bolobinisi Siliäla sälo.

[¶]5:1 5.1 Yu ilile malada, dawadigi amolia udia dolöma säla olelesaleada salea sälo. Madiu 13.2, 24.3, Ulugu 4.20 bimalo.

mafusebegi, ²ea mi gäwila nafi dagala ilima säla olelesalea sähalea,[§]

³Odoaea asigigi helësësalea, nïe iso asigi dofea made gabula helësësa nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.

⁴Diisa nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, Godea ili bobasëla aealasilomölëmëlë.

⁵Hili nagadaiala aligilo nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, sege dibe amo sulubadela Godea iligali ïmolömëlë.

⁶Sidëa baagosa neebe amoli molölë ödäle gelola hamese amo gadola, mala mogoi hamomolö gelola hamesebe amolida, obeägïsa nea. Mida, Godea ili neala nobalasisa maademolömëlë.

⁷Odoa bobasëla ugila negelo nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, Godea ili bobasëla ugila negemolömëlë.

⁸Asigi gagadelai amolida, obeägïsa nea. Mida, ilia Gode bimolömëlë.

⁹Daluloïe hamoi hamosa nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, ilima Godeïe malö neala sämolömëlë.

¹⁰Mala mogoi hamolo amoïe së naha nefolalebe amolida, obeägïsa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.

¹¹Dilia ne bëgëla mofiasëbegeoïe, dolö odoaea dili gagadesëge, sëlasisege, ado nafade elö elöla wäfali säsäla dili hololösege, mala amoli gadoi dilima hamoseda, dili obeägïsa nea. ¹²Dilia edefademalä obeägïsa namialo. Mida,

selesaia mosöa dilile bidi edefade negei dialea. Dili maadeia, bea sälo dafidi nefolalo amoliage së amo gadola wäla naha nefolalomëlëla säla ï.

Dilida ëbïle yo digalole gadoila säi

(Maga 9.50, Ulugu 14.34-35)

¹³Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Udia dolö sulubadelaïe ëbï gadoïa, dili nebegomëlë. Ëbïïe hëdälo amo hogosa heleseda, edoea bu hëdälasimolöï gabu. Ëbï nafade amo gadoïa, iso gäwi madela, nagadaïa sadia gasëgi, udia dolöïe emoea daiasalomëlë. ¹⁴Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolile yo digalo gadoïa, dili nebegomëlë. Gaamu afädë segebidaïa dibe amoda, hagumolöï made dialea. ¹⁵Amase, afädëa gamali yola sagasilahläda, falo hawa negelo mademëlë. Amala negelo made, aulidaïa negesëgi, mosö amogi difolalebe amoli yo digaha maadelomëlë. ¹⁶Amo gadola, dilile yo digalo udia dolöea bimäïa, yo digalasilomölö dialea. Dilia mala hedabi hamose amo bease amea, ilia dilile Diado selesaia mosöa neebe amoïe ëi gauia adamäïala säla ï.

Mosese nebegi Ado säla negei amoïe Yesuea säla olelei

¹⁷Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia mala säla olelesa nelö amoge, na hailadigimolöïe misi gabula helësëmabio. Na hailadigimolöïe

§5:2 5.2 Madiu 4.23-25eage, amase, Madiu 9.35eage sähaleada, Yesueada hamoi nofe äüdä hamosa nelola säi dialea. Amolegi ageda, ea udia dolö ilima säla olelesa nelö. Amase, ageduda, oloi elö elöla difolalo amolige neala wahiladigisa nelö. Amo gadola, Madiu 5-7 amo nilïa beaseda, Yesuea udia dolöma säla olelesalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe säïda, ado nahui dialea. Hobealada, Madiu 8-9gi Yesuea oloi difolalo amoli wahisa nelola sedalu säi amo dialeamelë. Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, ageda go. Yesuea segebidaïa fedala salea säi. Ado amoda Hogoli 5-7 amogi dialea.

made misi. Iliä ado säla negei amo gausiala digamolöie ne misi neawe. ¹⁸Na dilima dofä sähago. Naga föige, mu giwige dibe amo gaalu, Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi ado damui afädëge, dudumu afädëge, dofä made hogosa helemolömelë. Mala sulubadela ado amogi dëdëla negei amo gausiala digamäia, mala amo diamolöi diamolömelë. ¹⁹Amaimo, afädëa mala säla negei amogi, mala holöfali afädë memalä gabula, damula, amase, odoaeage damumäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, dofä gidogofali neala sämolömelë. Amo gadola made, afädëa mala säla negei amo gadola hamola, odoaeage hamomäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, ilibia edefadela sämolömelë. ²⁰Amäi gabugi, na dilima ado afädë säla iahago. Dilia mala mogoi hamolo amoda, mala dawadigi nefolalebe amoliage, Felesi dolö nefolalebe amoliage hamolo amo gadola made, dilia ili baagila awäla made hamoseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami dofä made moholömelëla säla i.

Yesuea yöla habobalo amo hamogimolöie ado säi

(Uluu 12.57-59)

²¹Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö baagomäia nufuabio. Afädëa amala hamoseda, gudimolö dië bimolömelëla sälo. ²²Amäi gaso, na dilima säla iahago. Afädëa ië edoobalä mihaläseda, gudimolö dië bimolömelë. Amase, afädëa ië edooma dida dofea madela nolealeseda, Galisölö dolö neebea ami sigi awäla gudimolömelë. Gasoda, afädëa ië edooma

didä nafadefali asigi maade nebegola säседа, Heli segea nulo gobei dibeä ami moholömelë. ²³Amaimo, dia nelebo imolöie gobela ilo aulidaia negemolö nea, die didooea dima nelebo afädëgi habobai neala helësëla obëgësedä, ²⁴hä, nelebo imolö gaui amoda, gobela ilo auli ga made ami negesilahilä, dafidi die didoo neebea dalumolö mosalo. Dalula asi obëgëlahilä, nelebo imolö negei amo imalo.

²⁵Ado nii dolö afädëa dibalä gudimolöie awähala säседа, aso, gudimolö segea ami made beselagalala, idiafa ebalädale fodolofali hamogimalo. Gudimolöie sigi awäsedä, gudi mogelo dolö neebe amoma di gaula ialahilä, mogelo dolö ameada di dadi gaui amolima ialahilä, di galabaia mosöa ami ifosiloea. ²⁶Na dilima dofä sähago. Amala hamoseda, dia nafade hamoi amoie bidi nelö amo gadola neaha maademäia, galabaia mosöa ifosi neamu, made moholömelëla säla i.

Yesuea udia fa neloie säi amo

²⁷Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö fa nimabiola sälo. ²⁸Amäi gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dolö afädëa udia siia bealahilä gesami awäsedä, udia amo hä asigia fa niimelë. ²⁹Die si dafädi goea di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Die domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Die domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea sadia idogomolö amoda, nafade gabugi. ³⁰Amase, die naabo dafädi goea di neala digalasiseda, naabo amo damula sadia gamalo. Die domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Die domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea moholö amoda, nafade gabugila säla i.

Yesuea dolōea udia nii fisiloie sāi

(Madiu 19.9, Maga
10.11-12, Ulugu 16.18)

³¹ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Ado elö sälo amoda gowe. Dolö afädëa ie udiama imolö dialeala sāi gabio. ³² Amai gaso, na dilima säla iahago. Dolö afädëie udiaea dolö elöbalä mala nafade hamoigi made, ie udia amo fisiseda, ie udia amea dolö fa nimäia fa nimalalasiemelë. Dolö afädëa dolö elöie udia memalä fisi amo neaseda, ameage udia amo fa nimolömelëla säla i.

Yesuea migalä diigila säloie sāi

³³ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Migalä diigila ado gelola säla negei amoda, made fisila, Dafidilo Geloima migalä diigila ado gelola säla negei amoda, hamomalola sälo. ³⁴ Amai gaso, na dilima säla iahago. Migalä diigila ado gelola säla negemabio. Mudaiala säla diigimabio. Mida, mudaiada Godea beaha maadela filo dialeamelë. ³⁵ Naga föigige säla diigimabio. Mida, naga föida Godeie emoea emosaia idala filo dialeamelë. Amase, Yalusalemege säla diigimabio. Mida, Yalusalemeda beaha aligilo Gini edefade neebe amoie gaamumelë. ³⁶ Dihile busa säla, migalä diigila ado gelola säla negemabio. Mida, dia busa hili afädë neala dihi falemolöige, yabumolöige ulimelë. ³⁷ Afädë hamomolö galëda, ü, ailemu sāmalo. Ado odoage baala säsedä, ado amo baala sälo amolida, mugabe busa nafadefalimadila maasebe amo sähamelëla säla i.

Dilia hamola obögëmabiola sāi

(Ulugu 6.29-30)

³⁸ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Ado sāi dilia nabelo amea sähaleada, Afädëa elöie si besela digiseda, ie siige besela digilomelë. Amase, afädëa elöie bese besela digiseda, ie besege besela digilomelëla sälo. ³⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Afädëa dilima nafade hamoseda, dilia bu dabemabio. Afädëa die ba dafädimadi nufudaseda, ba näiadogoge olemalo. ⁴⁰ Afädëa die fagulo sedi amo gudi mogeloea imalamolöie, dibalä gudimolö sigi awäsedä, die gögi fagulo daia salugalo amo bu baala imalo. ⁴¹ Afädëa gelolafali di dofe afädë mosalaseda, ebalä dofe äudä mosalo. ^{**} ⁴² Afädëa nelebo afädë go imola säsedä, hä egali imalo. Amase, afädëa hobea iduläie bidi negesagola säsedä, auaula baagi imabiola säla i.

Yesuea ado nii neebe amo boba hamomalola sāi

(Ulugu 6.27-28,32-36)

⁴³ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sähalea, Siiba ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Die damelëbalä boba hamosaleada, dibalä ado nii nefolalebe amolibalä habobala namialola sälo. ⁴⁴ Amai gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dilibalä ado nii nefolalebe amolibalä boba hamola, amase, dili neala sëlasisa nefolalebe amoli hedabomäia, Godema adolasisa namialo. ⁴⁵ Ameada, dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie malö neala olemolömelë. Mida, eada nafade hamolomage, hedabi hamolomage, ie eso neelasilo neada, mala mogoi hamolomage, mala mogoi made hamolomage, sege digalasilö nea. ⁴⁶ Dili

****5:41** 5.41 Dofe afädëla sāi amoda holöbö Dodomonala Dauba gadolaie sāi.

boba hamolo amolimu boba hamoseda, dilia edo bidi nimolö. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁷Dilia dilile didoo amolalimamu haeafula aeahaleada, odoada baagila aulole. Udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁸Amal galëda, dilile Diado selesaia mosöa hedabi mogoifalí neebe amo gadola, dilige hedabi mogoifalí namialola säla i.

Yesuea odoa ugila negeloie mala olelei

6 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Godeie mala helësëla hamosaleada, udia dolö nefolalebe amolia dili bimäiala, ilile sidaiada made hamomalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea diligali bidi imolö dibe amo imolöi made bimolömelë.

²Amaloea, gumusui nefolalebe amoligali nelebo afädë iäsedä, odoa ilile sidaia gugusämäiala gelola uuala säla imabio. Asigi fea negelo nefolalebe amoliada bimäialahilä, gedolo mosöage, idifage, odoaea ilile ei gauia adamäia, amala hamolo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë.

³Amaimo, dilia afädë gumusui neebe amogali afädë iahaleada, naabo dafädia hamosebegoda, naabo fefeädia made bimäia, ⁴musügä imalo. Amala iäsedä, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëlä säla i.

Yesuea Godema adoloie mala olelei

(Ulugu 11.2-4)

⁵Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dili nefolalebegoea Godema adosaleada, udia dolö asigi fea negelo nefolalebe amolia hamolo amo gadola made hamomalo. Ilile asigiada, udia dolö odoa nefolalebe

amolia bimäialahilä, gedolo mosöage, idi edefade osogoloage, nowela nea Godema adomolömu hamelo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ⁶Amala hamolo amo gadola made, dilia Godema adomolö neada, dihilile mosö hogoli afädëgi nogila digala idi galadigimalo. Amalahilä, dilile Diado selesaia bimolöi made neebe amoma adomalo. Amala adoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelë. ⁷Dilia Godema adosaleada, udia dolö odoa Gode made helësëlo nefolalebe amolia memalä säla dabolo amo gadola sämabio. Amolia sedade olögöla adosebe ameada, Godea nabolöla helësëlo. ⁸Amalo amo, dilida ili gadoi namiabio. Dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dilile Diadoma aso, adola made neëgi, dafidi eadale dawadigisa maadei neamelë.

⁹Amaimo, Godema ado gomalä sämalo.

Nilile Nado selesaia mosöa nebego, die ei amo hedabifalí hido elöi namiäia hamesa neawe.

¹⁰Die Beaha Maadela Sigi Neebe amo misiäia hamesa neawe.

Dia hamesebe amoda, selesaia mosöa nefolalebe amolia hamolo amo gadola, nagadaia nefolalebe niliage hamodelä hamesa neawe.

¹¹Walio molö molö amo, walio imalo. ¹²Odoaea nilima asiala hamosegi fisilo amo gadola, dia nilia asiala hamoi amolige fisimalo.

¹³Nili neebewi fedogola bimolö made negesimäia. Mugabe busa nafadefalí neebe amoda, dia neala yolasimalo.

¹⁴Amaimo, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo fisisedä, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea dilia asiala hamoi amolige fisimolömelë. ¹⁵Gasoda, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi

amo made fisiseda, dilile Diadoea dilia asiala hamoi amolige made fisimolömelëla säla i.

**Yesuea molö made naala
namolöie mala olelei**

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Gode helësëla molö made naala neada, udia dolö odoa asigi fea negelo nefolalebe amolia odagi augia idala aligilo amo gadola namiabio. Udia dolö amoliada molö made naha gabula helësëmäia, ilia ilile odagi nigime hëla made aligilo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ¹⁷ Amai gaso, dilia molö made naala, dilile odagi nigime hëlahilä, busagia weli negemalo. ¹⁸ Amala hamomolö amoie mida, udia dolö odoa nefolalebe amolia dili bealahilä, molö made naala nefolalebe amo made helësëmäia, dilile Diado siia bimolöi made neebe ameamu helësëmäia hamolomelë. Amala hamoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

**Nelebo hedabi selesaia mosöa
gafedela negeloie mala säi**

(Ulugu 12.33-34, 11.34-36, 16.13)

¹⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia nefolalebeawi, gasiämoea nulö dibe wige, asömalö gaisa baasia wige, fa nelo amolia mosö dagabola fa nelo neebea wige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namiabio. ²⁰ Amala hamolo dibe wi made, selesaia mosöa gasiämoea made nulö dibe amige, asömalö gaisa made baasia amige, fa neloea mosö dagabola made fa neasia amige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namialo. ²¹ Mida, dilile nelegei hedabi dibe amida, dilile boba hamolo amoda amimu diamolömelë.

²² Siida domaloie yo digalo gamali gadoi nea. Dilile si hedabi neëda, dilile domalo sulubadelagi yo digaha maadei namolömelë. ²³ Amase, dilile domalogi yo digalo neebe amo gasimi sagai diëda, gasimi sagai amoda edela gasimi sagalomelë.

²⁴ Afädëa dafidilo äudäie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelë. Eada dafidilo elö amo bimolö habobalahilä, elö amo boba hamosa namolömelë. Dafidilo elö amo hedabola ugila negesaleada, oböla elö amo gadiabomolömelë. Dilia Godeiege, muniiege, helegelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelëla säla i.

Asigia säosäoloie säi

(Ulugu 12.22-31)

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amoieda, na dilima sähago. Molöle ödäle edo molödulage, domalogi edo salugamolödulage säla, dilile namolö amoie asigia säosäola namiabio. Molö aso, nigia galahilä, udia dolö namolö amoda dafidilo madele. Amase, faguloie aso, nigia galahilä, domaloda dafidilo madele. ²⁶ Haea hagila nawiaha dibe amo bimo. Haea amolida molö hawage sagalo made, molö faige gegedola negelo made, amase, negelo mosöage negelo made. Amalo gasoda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea molö hilima iaha neamelë. Haea amoli holöbö gidogolahilä, udia dolö dili dafidilo nebego madele. ²⁷ Nowëa hile nagadaia namolö amo holöfali baalasimolödu. Dofä maademelë. ²⁸ Faguloie asigia säosäola namolö amoda edoie. Mama amoli memalä baulahilä, gägä negelo amo abeahäla fedaha aligilodula helësëmo. Ilia hamoige made hamolo, amase, efëge made nolo neamelë. ²⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Nelebo yafie negelo

Solomonoda, ië fagulo hedabifali salugalo amoda, ilile momadoi hido elöi amo gadoi made nelo. ³⁰Giisi memalä bäui walio nefolalebe egowelida, aiyo dolöea damula gobelomelë. Asigi holöfali negei nefolalebela dilie, Godea giisi nefolalebe amolida memalä momadolasilö. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dili nefolalebegoge fagulo gämäia imolö madele. ³¹Amaimo, nilia molöle ödäle edo molödulage, fagulo edo salugamolödulage säla, dilia asigia säosäola namiabio. ³²Amo gadolada, udia dolö Gode helësölo made nefolalebe amolia, nelebo amoli gadoi helësésamu aligilo nea. Mi elöda, dilile Diado selesaia mosöa neebe ameadä, dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dawadigisa maadei neamelë. ³³Amaimo, ië Beaha Maadela Sigi Neebe amole, ea dilia hamomäia hamesa neebe amoledale hogosa namialo. Amala hogosa aligiseda, ea nelebo amoli dibe amo sulubadela dilima baala imolömelë. ³⁴Amai galë, walio neda dilia aiyoie asigia säosäola namiabio. Aiyoieda, segeyo aiyo hi asigia säosäosa namolö. Segeyo afädëie yöi dibe amoda amoïemu dialeamelëla säla i.

**Odoaea hamose amo
mogesebe amoie säi**

(Uluu 6.37-38,41-42)

7 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Godea dilia hamosebego mogeloea, odoaea hamosebe amoge made mogemalo. ²Mida, dilia odoaea hamosebe amo beala memelelo amo gadola, dilia hamosebe amoge beala memelemolömelë. Amase, dilia odoaea beala mogelo amo gadola, dili bealage amo gadola wäla mogemolömelë. ³Amaimo, dilia dilile didooie sihidoa gëgelë holöbö dibe alogola sälo amo,

amai dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amo helësöla made sälo amoda edoie. ⁴Dilia dihilile sihidoa i gäi gadoi dialea wäla, oböla dilile didooma sähalea, Dïe sihidoa gëgelë holöbö dibe alogo neahagola abeahäla sämolö gabu. ⁵Asigi fea negelo nefolalebela dili, dihilile sihidoa i gäi gadoi dibe amodale neadigilahlä, hobeala dilile didooie sihidoa gëgelë holöbö dibe amo hedabola beala nimolöi bimolömelë.

⁶Nelebo Godema odala ilo dibe amogi, dilia ügülogali imabio. Amase, dilile helebe näia gadoi hedabifali hido elöi difolalebe amoli suguagali sadia idogomabio. Amala hamoseda, ilia nelebo amolida emoea daiasala obëgëia welahlä, dili emosala nolealela mihimolömelëla säla i.

**Ïmola sämolöge, hogomolöge,
idi gai dugimola sämolöge**

(Uluu 11.9-13, 6.31)

⁷Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ïmola sämalö. Ïmoseda, diligali imolömelë. Hogosa namialo. Hogosa aligiseda, dilia beagolemolömelë. Idi gai dugimola säha namialo. Idi gai dugimola säha aligiseda, di digamäia idi gai doga negesimolömelë. ⁸Mida, udia dolö sulubadelaia imosa nefolalebe amolia nimolömelë. Hogosa nefolalebe amolia beagolemolömelë. Amase, idi gai dugimola säha nefolalebe amolima idi gai doga negesimolömelë. ⁹Malö eedo nefolalebego, dilile malöea wahalo imola säседа, dili afädëa igi neala imolöle. ¹⁰Amase, malöea eedoma seme imola säседа, dili afädëa dabaea neala imolöle. ¹¹Eedola dihilidilida nafade hamolo nea gaso, dilile malöma hedabi ilo amoda dawa. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea imola säsebe amoma nelebo hedabi imolömelë.

¹²Odoaea mala sulubadela dilima hamomäiala hamelo amo gadola, amase, diliage odoa ilima amo gadola wäla hamomalo. Mida, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia ado säla negei amoge, amolia säi amoie iso gäwida gomelelä säla i.

Dilida idi doga negei dedeleigi digamalola säi

(Uluḡu 13.24)

¹³Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Idi doga negei dedelei holöfali amogi digamalo. Mida, nafadelo segea aulo idi doga negeida edefade dialea, amase, idi amoge uahabai dialea. Udia dolö yafieda amogimu awäha nea. ¹⁴Amאי gaso, namolöfali segea aulo idi doga negeida dedelei holöfali dialea, amase, idige nelebolei dialea. Udia dolö afädë afädëlaeamu amo beagolelo neala säla i.

Wäfalı bea sälo nefolalebe amolile säi

(Uluḡu 6.43-44)

¹⁵Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Wäfalı bea sälo nefolalebe amoli helësëla, idihë namialo. Ili sugua sibi aeai gadoi, dili neebea mulo nea gaso, iso asigida nufudaha maadelo ilua üḡülo gadoi nea. ¹⁶Ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, wäfalı bea sälo gabula helësëmolömelë. Gufaeo gadoi neebe amomada, gägä hedabi ëi gelebi nege-segi failole. Amase, buudi äyo ëfë gadoi amomada äfäeo gägä negesegei failole. ¹⁷Amo gadoi, i hedabi nefolalebe amoli sulubadelaeadä gägä hedabi negelo nea gaso, i nafade nefolalebe amoliada gägä nafade negelo nea. ¹⁸I hedabi nefolalebe amoliada, gägä nafade negemolö uli nea, amase, i nafade nefolalebe amolia gägä hedabi negemolö uli nea. ¹⁹I gägä hed-

abi made negelo nefolalebe amolida, sagai eodea sulubadela abalahilä, nuloḡi sadia galo. ²⁰Amaimo, ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, golidä wäfalı bea sälo gabula helësëmolömelë.

²¹Sulubadelaä ne wesalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloieä säha nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami made digamolö. Nïe Nado selesaia mosöa neebe amea hame-sebe amo gadola hamosa nefolalebe amolimu digamolömelë. ²²Godea gudimolö segeyo amo gala, udiä dolö yafiea nema sähalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie, die ëigila nilia ado bea sälage, amase, die ëi säla nilia mugabe fedai nesiladigilage, amase, geloi melëlo made gadoi yafiege die ëigila hamosa nelo amodala sämolömelë. ²³Amala säsedä, na ilima sähalea, Dilida na dofä dawa made. Mala nafade hamolo dili, ne neebeawi made, bahıla afiamola sämolömelëlä säla i.

Dolö äudäea mosö uliie säi amo

(Maga 1.22, Uluḡu 6.47-49)

²⁴Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amaimo, sulubadelaä na ado säsebeweli nabala bëḡëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi gäwıa igıdaia mosö uli amo gadoi nefolalea.†† ²⁵Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedälage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla asi gaso, made dagaboi. Mida, igau geloidaia uli nelo amea. ²⁶Amaimo, sulubadelaä na ado säsebeweli nabala made bëḡëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi made gäwıa ödä bosedäia mosö uli amo gadoi nefolalea. ²⁷Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedälage, fo guula maalage, mosö amo gelola

††7:24 7.24 Giligi adoea dëdëida, igıdaia mosö ulıla säi. Mıdä, Isılale iliada igıdaia mosö olelo amo helësëla amala säi. Nilıada igıdaia mosö olelo amo gadola.

nidäla awäsebegi, mosö dagabola digala nafademolöi nafadeila säla i.

²⁸ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadesebegi, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia ea olelei amo nabal-ahilä, asigigi fudugisa sefolalo. ²⁹ Mida, ilile mala dawadigi nefolalo amolia säla olelelo amo gadola made, eada geloi gaulahlilä, geloi hido elöi säla olelei amogi.

**Yesuea dolö gudubu
hamoi afädë wahilasi**

(Maga 1.40-45, Ulugu 5.12-16)

8 Yesu e segebidaia amila digasebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli e bögëla asi. ² Amala awäha nebegi, dolö afädë gudubu hamoi nelo amo Yesu nee-bea maalahlilä, emo gumu sasagaia idogola salea sähalea, Dafidiloo Geloie, dia ne wahimäiala helëséseda, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi. ³ Amala säsebegi, ie naabo mogodigia gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. Amala säsebegi, dolö gudubu hamoi amo hä fodolofali wahii. ⁴ Amala hamolahilä, Yesuea ema sähalea, Dofä asiala elöma säloeo. Gobela ilo dolö nee-bea ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea nelebo odala imalala säla negei dibe amo gadola, nelebo amo odala imalola säla i.

**Yesuea ami sigi aligilo afädëie
hamoi hamolasilo wahilasi**

(Ulugu 7.1-10)

⁵ Amila awälahilä, Yesu e Gabaniama beselagalasebegi, Olomo ilile ami hädali afädë beaha aligilo afädë Yesu nee-bea maalahlilä, ema hähäfilila sähalea, ⁶ Dafidiloo, nie hamoi hamolasilo e nie mosöa oloi dialea. Ie naabo emo baagola sè edefademalä sëlahlilä, fologomolö uli dialeamelëla säla i. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na e wahilasimolö awähamelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, ami sigi aligilo amea säla obögësalea, Ai. Dafidiloo, neda dofea made. Na mosöa di nogila digamolö holöbö dofea made gabugi, dia adoeamu sämäia. Säседа, nie hamoi hamolasilo amo wahimolö. ⁹ Nage ami beahamu aligilo geloi nefolalebe amoli hawa aligilomelë. Amase, ami dolö odoa nefolalebe amoliage ne hawala aligilomelë. Na afädëma mosöla säседа, e aulomelë. Amase, elöma misiëla säседа, e mulomelë. Na nie galabaia hamoi gadoi hamolasiloma gowe hamomola säседа, amo hamolomelëla säi. ¹⁰ Amala säi amo nabala Yesu e edefademalä fudugilahilä, udia dolö e bögëla maaha difolalo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Isilale segea afädëa asigi afädë egowe gadola gelola negei neebe na made meli neawe. ¹¹ Na dilima gowe sähago. Udia dolö yafie sege eso maasi-

²⁸**8:2** 8.2 Yu ilile ado säla negei ameadä, afädë olo amo gadoi gudubu hamoi galëda, edä Godeie siigi nigime baaila sälo. Hä, hi helësësalea, e olo amo hogosa helesa maadeila helëséseda, gobela ilo neebe amo bea aulo. Iliä beahamelele, oloi wahii galëda, ilia sähalea, Dolö amoda Godeie siigi hä hëimelëla sälo. Gobela Ilo 13-14gi bimalo.

²⁹**8:3** 8.3 Yu ilile ado afädë säla negei amea sähaleada, Dia gudubu hamoi amoma diigiseda, dige Godeie siigi nigime baaila sälo. Amala sälo gasoda, amo gala Yesuie naaboea dolö amoma diigisebegi, hi eda nigime made baai. Eada dolö amoie olo amomu wahilasila nigime hëi.

³⁰**8:7** 8.7 Yu ilida dolö fii odoäie mosöada aulo made. Mida, Godeie siigi ilima nigime baalola helësësalea. Abosolo 10.28 bimalo. Amalo gaso, Yesuea amogi fudugila made helësëla, ea Olomo dolöea mosöa awähala säi.

dolage, amase, eso digasidolage maala, ilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami Abalahamala Aisagala Yeigabala ilibalä molö gegedola naha sefolamolömelä. ¹²Gasoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malö nefolalebe amoli gasimi sagai dibeami, segea sogobala sadia idogomolömelä.* Amida, ili diisalea bese ali nalögësa namolömelëla säi.

¹³Amala sälahilä, Yesuea ami sigi aligilo amoma sähalea, Hä, mosalo. Dia asigi afädë negei neebe go gadola hamomolömelëla säi. Amala säi amole, ami sigi aligilo amoie hamoi hamolasilo amo hä, wahii.

Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelo

(Maga 1.29-34, Ulugu 4.38-41)

¹⁴Yesu e Fidaie mosöa awälahilä, Fidaie esöa hëgi olo oloi dibe meli. ¹⁵Bealahilä, ea udia amoie naabogi diigisebegi, dafidi hëgi olo dilo amo damulebe, udia amea nowelahilä, Yesu e molö muäia neala i.

¹⁶Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia mugabe fedai nefolalo amoli Yesu neebee sigi mofiai. Sigi mofiasibegi, Yesuea ado säi ameamu mugabe yafie nesiladidigiladigi. Amase, udia dolö oloi difolalo amoli sulubadela wahisa maadesa nelo. ¹⁷Ea amala hamoi amoda, Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

Nilile oloi amo hi neala gau. Olo elö elöla nilima baai amoli ea neala gaula asila säi amo dädëla negei dialea. *Aisaea 53.4*

Yesuea e bögëla moholöie mala säi

(Ulugu 9.57-62)

¹⁸Udia dolö yafiea e amalela nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Ödä edefade dibe gowe dögëla alogodigogi afiadila säi. ¹⁹Amala säsebegi, mala dawadigi afädë Yesu neebee maalahilä, ema sähalea, Säla Olelelo, di awäsebe go gadola, ne di bögëla maahagola säi. ²⁰Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Ilua ügülo neebe amolida hili naga hagali hawa diaha. Amase, haea sefolalebe amolige hili mosöa diaha. Amalo gaso, Dolöie Malö eda busa fugulo negela dilo mosöda maademelëla säi. ²¹Amala säsebegi, bögëla aulo elöea ema nabahalea, Dafidiloo, na nie nado dafidi baumolö obögëmalamolö dofealela nabi. ²²Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Baagoi difolalebe amolia hilile baagoi baumäia. Dida ne bögëla misiëla säi.

Yesuea fole ödälema nemoi amo

(Maga 4.35-41, Ulugu 8.22-25)

²³Yesu e ödä duugi awäsebegi, ie bögëla aulo amolige e bögëla asi. ²⁴Awäha dibegi, oeabo amogi fo edefademalä fodolofali gelola maalahilä, ödä aidagula maala, du dabedelä hamosebe meli. Amasebegi gaso, Yesu e adi elaboi dilo. ²⁵Adi elaboi dibegi, ie bögëla aulo amolia awälahilä Yesu e didiigisalea, Dafidilo Geloie, ödäea nili hä nudulä hamosebegi, dia ugila negemola säi. ²⁶Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Asigi holöfali negei nefolalebela dilie, edogi bedäha dialeala säi. Amala sälahilä e nowela, fole ödälema nemosebegi, hä, dofä gadaeala aumalasi. ²⁷Dolö amolia fudugilahilä

*8:12 8.12 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malöla säi amolida Isilale udia dolöie säi.

sähalea, Dolö goweda nowë gadoidu. Folea ödäleada ie ado nabelo gabula säi.

Yesuea dolö äudä mugabe fedai nebegi nesiladigi amo

(Maga 5.1-20, Ulugu 8.26-39)

²⁸Hä, oeabo amo dëgëla näiadodi awäla, e Gadala segea beselagalai. Beselagalaha nebegi, baagoi baulo igi äbä difolalebeamadila, dolö äudä mugabe fedai maaha nebegi, Yesuea gausiala digai. Dolö äudä amolea udia dolö nufudala ialalemolöi gabugi, idi amogida udia dolö aulo made. ²⁹Elea Yesu gausialahilä, gelola ialala sähalea, Godeie malö, dia alima abilia hamomolö misi. Së imolö segeyo fu aso, made beselagalai, alidale hä, së dafidi imolö misilela säi.

³⁰Amo gaalu, holöbö ga madela amida sugua yafie moosa nefolalo. ³¹Hä, dolö äudä amolema mugabe fedai amolia Yesuma sähalea, Dia nili nesiladigimolö galëda, nili sugua nefolalebe gagowelima nogila fedamolö mosöla sämola säi. ³²Amala säsebegi, ea mugabe amolima mosöla säi. Amala säsebegi, mugabe amolia dolö äudä amole amilahilä, sugua amolima fedai. Fedasebegi, sugua nefolalo amoli sulubadela gau domaladi gelola baluluia digafulahilä, oeabogi digafusebegi, ödäea naha maadei. ³³Amo bealahilä, sugua sigi aligilo nefolalo amoli baluluia fisäla asi. Fisäla awäla, gaamugi beselagalalahilä, hamoi amo sulubadela säla ialahilä, dolö dafidi mugabe fedai äudä amolege, säla iaha maadei. ³⁴Säla i amo nabalalahilä, udia dolö gaamugi nefolalo amoli sulubadela Yesu nebea ami afiai. Afiala e bealahilä, ilia ema sähalea, Dida nilile segeawi namolö made. Bahila mosöla säi.

Yesuea dolö afädë fii si wahii

(Maga 2.1-12, Ulugu 5.17-26)

9 Yesu e dudaia filahilä, oeabo dibe amo dëgëla obëgëlahilä, gaamu hi aligisia ami beselagalai. [†] ²Beselagalasebegi, dolö odoaea dolö afädë fii si sulo amo dafudaiala gaula misi. Amasebegi, ilile asigi afädë negei amo bealahilä, Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nïe malö, asigi gelomalo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

³Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amolia asigiamu helësësalea, Dolö goweada Gode gagadesa neamelëla helësësa nefolalo. ⁴Ilia amala helësësa nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Mi edoie dilia dilile iso asigigi asigi nafade go helësësa nea. ⁵Dilia na ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, nowela nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ⁶Amal gaso, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sälahilä, ea dolö fii si amoma sähalea, Nowelahilä, die dafu neala gaula dihï mosöa hä mosöla säi. ⁷Amala säsebegi, e hä hi mosöa asi. ⁸Amala hamoi amo bealahilä, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia bedäi. Bedälahilä, ilia Godea geloi hido elöi amo gadoi dolöma i gabulahilä, Godeda dofä edefade gabula säha nefolalo.

Yesuea Madiu wei

(Maga 2.13-17, Ulugu 5.27-32)

⁹Yesu e amila awähalea, dolö afädë, ëida Madiu, eda dagisi muni nelo mosöa ami sebegi meli. Bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. Amala

[†]9:1 9.1 Segeyo amo gaalu, sege gaamu Gabaniama amida Yesu e aligilo.

säsebegi, Madiu e nowela, Yesu bégëla asi.

¹⁰Awälahlilä, Yesu e mosöa molö naha sebegi, dagisi muni nelo amolige, dolö yafie mala nafade hamolo amolige maala, Yesula, ie bégëla aulo amolalibalä, molö naha sefolalo. ¹¹Amala naha sefolalebegi, Felesi dolö amolia bealahilä, ie bégëla aulo amolima nabahalea, Dilile säla olelelo goea dagisi muni neloge, mala nafade hamologe, golalibalä molö naha sebegoda edoïela nabi.[‡] ¹²Amala säi amo nabalahlilä Yesuea sähalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alögoda neebee aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebee aulomelë. ¹³Afialahilä ado gowe helësëmalo. Amoda gomalä, Na nelebo nufudala imolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala

säla dëdëla negei dialea. *Hosea 6.6*

Ne misiweda udia dolö mala mogoi hamolo nefolalebe amoli wemolö misi made. Udia dolö mala nafade hamolo nefolalebe amoli wemolö misimelëla säla i.

Yesuea molö made naha aligilo amoïe säi

(*Maga 2.18-22, Ulugu 5.33-39*)

¹⁴Segeyo amo gaalu, Yoneïe bégëla aulo nefolalo amoli Yesu neebee maalahlilä, ema nabahalea, Niliage, amase, Felesi dolö nefolalebe amoliage,

nilia molö made naha aligilo amogi, die bégëla aulo nefolalebe golia molö made naala, made aligilo goda mida edoïela nabi. ¹⁵Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dolö afädëa udia neahalea, dolö udia nelo amoïe damelë hi ebalä gedola nea, asigia yöi gadoi neada ifolole. Amalo made gaso, ili neebee amila odoaea e sigi moholö segeyo fu beselagalamolömelë. Ilida segeyo amogida, molö made naala namolömelë.

¹⁶Afädëa fagulo gofogi fagulo gähea nuli baala asogelo made. Amala baala asogeseda, fagulo gähe amo gofo baala asogei amo edela nulilo. ¹⁷Amase, afädëa wani ödä gähe dibe amo, i sugua meme gafodoea hamoi sibaigi gögödëla salelo made. Afädëa gögödëla salaseda, wani ödä amea dusula doadigila awäla, meme gafodoea hamoi i amo nafademolöi nafadelo. Amala hamoloea, wani ödä gähe dibe amoda, meme gafodoea hamoi i gähe amohi gadoigi gögödëla salaseda, helegela hedabi dië melëlola säi.[¶]

Beaha aligilo afädëie idiwige, udiaea Yesuïe fagulogi diigi amoge

(*Maga 5.21-43, Ulugu 8.40-56*)

¹⁸Aso, Yesuea ilima adosa nebegi, beaha aligilo dolö afädë maalahlilä, Yesuïe emo mia emo gumu sasagala fia idogolahilä sähalea, Nïe nidiwi hädamadefali hame doala asi dialea. Di

[‡]9:11 9.11 Felesi iliada gowe gadola made hamomolöla säla negeida malei bégëla hamolo. Iliä helësësaleada, dolö afädëa säla negei amo made bégëla hamoseda, ea Godeïe siigi nafade hamoi neala helësëlo. Amase, dolö fii odoa amobalä seëda, amolige Godeïe siigi nigime baai neala sälo. Felesi ilia helësësaleamelebe, dolö odoa Olomoïe hamoi hamolasila dagisi muni neaha nefolalo amolida, Godeïe siigi nigime baai neala helësëlo. Amoïe mida, segeyo sulubadelagi amoliada Olomo dolö Gode made helësëlo amolibalä nawesa neë melëlo amogi.

[¶]9:17 9.17 Yu ilia sugua meme nufudala gafodo amo hololo. Amala hamolahilä, i edefade amogida wani ödä amo gögödëla salelo. Iliä wani ödä gähe amo hedabola gamogamäia, meme gafodo amogi gögödëla negesila, segeyo holöbö sedade aligilo. Amala negesi diëgi, wani ödä amo hi nobala bolela fedalo. Wani ödä gähe amo meme gafodo gofo amogi gögödëla negeseda, sugua meme gafodo i amo dusulomelë.

maala, dië naaboea e diigiseda, e wahi-lagalala namolöla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela e awäsebe amo gadola awäsebegi, ië bögëla aulo amolige e awäsebe amo gadola asi.

²⁰ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i giwilasi heale olo olosamu aligilo amea Yesuë baagido awälahlilä, ië fagulo sedade gäi amoie bidigifalä diigi.

²¹ Mida, hido asigiamu sähalea, Na ië fagulogimu diigiseda, ne wahimolö gabula helësëi. ²² Amala hamosebegi, Yesuea besuia imogola, e bealahilä sähalea, Nie nidiwie, asigi gelomalo. Dih i asigi afädë negei amea, di wahigomelëla säi. Amala säi amole, udia amo wahii.

²³ Amilahilä awäla, Yesu e beaha aligilo dolö amea mosöa nogila digai. Nogila digalahilä, ea beahaleamelebe, fëla gälo dolö odoage, udia dolö yafie gegedola didigaola goba fedaha dibe amoge bealahilä, ²⁴ ea sähalea, Dili mosalo. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi diaeamelëla säi. Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. ²⁵ Amasebegi, udia dolö nefolalo amoli segea nesiladigilahilä, Yesu e ië dilo hogoligi ami nogila digalahilä, udia malö holöbö amoie naabogi nabeleia wesebegi, nowelagalai. ²⁶ Yesuea hamoi amo sege amomadi nefolalo amoli sulubadela nabalala daidoi.

Yesuea dolö si golai äudäge nafi dofogaige wahilasi

²⁷ Yesu e amilahilä awäha nebegi, dolö äudä si golai nelö amolea e baagiala bögëla maaha nea, gelola uuala sähalea, Debidiië malöo, ali bobasëmola säi. ^{§28} Yesu e awäla mosöa nogila digase-

begi, dolö äudä amole e sebea maasebegi, Yesuea dolö äudä amolema nabahalea, Alile si na wahimäiala helësëla, ali asigi afädë negei nealela nabi. Amala nabasebegi, elea säla obögësalea, Dafidiloo, äla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea elele siigi diigisalea sähalea, Hali asigi afädë negei nebe gohi gadola hamomolöla säi. ³⁰ Amala sälahilä, elele si amo hedabola fisigäsebegi, Yesuea el-ema gelolafalä sähalea, Go hamoigoda dofä elöma asiala säloeola säi. ³¹ Amala säi gaso, ele awähaleada, Yesuea hamoi amoda, sege amomadi nefolalo amolia nabaha maademäia säla iia awäha nelö.

³² Dolö äudä amole doadigila awäsolo amo gala, hä oböla, odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, ado adomolö uli nelö amo, sigi misi. ³³ Mugabe fedai nelö amo nesiladigisebegi, dolö ado maade amea hä, ado adoi. Amala hamosebegi, udia dolö yafie gegedola negegila nefolalo amolia fudugilahilä sähalea, Isilale segeawi go gadola hamose afädë dofä made melëlo neawela säi.

³⁴ Amala säsebegi, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iäsebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi. **

Yesuea udia dolö amoli sulubadela bobasëi

³⁵ Yesu e gaamu sulubadelagige, sege sulubadelagige, nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla oleleladigi, olo elö elöla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigiladigila nawesa nelö.

§9:27 9.27 Yu ilia helësësaleada, Godea Afädë Memele ië udia dolö sigi obögëmolöla säi amoda, Debidiië sosogogila moholöla helësëi. Dolö si golai äudä amolea helësësaleage, Yesu eda Isilale dolöea misiäia beaha nelö amo gabula helësëlahilä, elea Debidiië malöola säi.

**9:34 9.34 Mugabe sulubadelaie dafidiloda Saidani.

³⁶Ea udia dolö yafie gegedola negegila nefolalebe amoli bealahilä, ili bobasëi. Mida, ili sugua sibi sigi aligilo maadeia, hilido aligilo amo gadola, ilia asigia säosäolage, nalahoi gadolage nefolalo. ³⁷Amo bealahilä, ea ïe bögëla aulo amolima sähalea, Molö bëi yafie hamosalea gaso, molö bëi gegedolasimolöie hamoi hamolo amolida ede made gabumelë. ³⁸Amäi gabugi, sagai eedo hï hamoi hamolo ïe sagaigi hamoi hamomolöie fisiga gamäia, dilia ema adosa namialola säla ï.

Bögëla aulo giwilasi amolile ëi

(Maga 3.13-19, Ulugu 6.12-16)

10 Yesuea ïe bögëla aulo giwilasi amoli mofiamolahilä, mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäiage, olo elö elöla oloi difolalebe amolige, domalo nalafadela nawei amolige, sulubadela wahisa maademäiage, ea ilima geloi ï. ²Abosolo giwilasi amolile ëida goweli.†† Dafidida Saimono, ïe ëi elöda Fidala sälo, ïe edoo Äduluge, amase, Sebediie malö Yemesege, ïe edoo Yonege. ³Filibige, Badolomiuge, amase, Domasige, dagisi muni nelö Madiuge, amase, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige. ⁴Selodo sosogo Saimonoge, Yudasä Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge.

Yesuea dolö giwilasi amoligali hamoi ï

(Maga 6.7-13, Ulugu 9.1-6)

⁵Yesuea dolö giwilasi amoli hä, mosalola sälahilä, ea ado gomalä säla ï.‡‡ Dili awähalea, udia dolö fii odoä sebea aulo idigi mosabio. Samelia gaamu difo-

lalebeamadi amogige digamabio. ⁶Ami made awäla, dilida Isilale udia dolö ili sugua sibi dabadigi gadoi nebea amimu mosalo. ⁷Awälahilä, ado mala säla ïahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dialeamelëla säla ïmalo. ⁸Amase, oloi difolalebe amoli wahiladigi, hame doala asi difolalebe amoli neala wahiladigi, gudubu hamola nawei sefolalebe amoli wahiladigi, mugabe fedai sefolalebe amoli nesiladidigisa namialo. Walio dilia nelebo nii gaula neebe goda, bidia made, memalä nii amo gadola, memalä ïmalo. ⁹Dilia awähaleada, muni gologe, silibage, benige afädë muni salelogi salala, made gaula mosalo. ¹⁰Amalahilä, idiafa awäla aduge, fagulo elö baalage, emo usililoge, galiamoge, made gaula mosalo. Mida, hamoi hamolo neebe amogalida, molö ïmolö dialea.

¹¹Dilia gaamu afädëgige, amase, sege afädëgige awäla beselagalasegi, afädëa dili nihiligila diahala säsebelela bimolö mosalo. Awäha neëgi, diahala säsebe dolö amobalämu diaha nelolahilä, molö fu beselagalasolo amo gala, giso sege amo digila mosalo. ¹²Dili mosö amogi beselagalahalea, mosö amoma, neala dalulo dilibalä diamäiamelëla säla, nogila digamalo. ¹³Udia dolö mosö amogi sefolalo amolia obeägila dili gauia idaseda, dalulola säla ï amo ilibalä diamialamalo. Iliä amala made hamoseda, dalulola säla ï amo dihilima obögëmäia nea nimalo. ¹⁴Mosö afädëgi sefolalebe amoliage, gaamu afädëgi nefolalebe amoliage, dili midilö mofiamola made säla, dilia ado säsebegoge made nabaseda, dilile emogi dao baai amo

††10:2 10.2 Nilile ado adola Abosoloda, säla ïmolö mosöla säsegi aulo.

‡‡10:5 10.5 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, ageduda go. Ea säi amoda ïe bögëla aulo amolia udia dolöma Godeie ado mala säla olelela awäsebea ami nea, gomalä hamomalola säla ï. Ado amoda 10.5-42 amogi dialea.

fëfëla salalahilä, mosalo.^{¶¶} 15 Na dilima dofä sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomu ilibaläge, Gomola ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, gaamu amogi nefolalebe amolibalä, gelolafali memelela gudimolömelëla säi.

**Neala sëlasimolö elö
elöla moholömelëla säi**

(Maga 13.9-13, Ulugu 12.2-9, 21.12-17)

16 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nabuö. Sugua sibifali gadoi ilua ügülo nefolalebea ami na dili mosalahagomelë. Amo helësëla, dilia hamomolö amo hedabola helësëlahilä, sisigosa namialo, amase, asigige gagadelai namialo. 17 Dolö nefolalebe amoli helësëlahilä, idihë namialo. Dili ilile galisolö amolile naabogi gausimolömelë. Amase, ilile gedolo mosöa amige dili fëgämolömelë. 18 Dilia ne bëgëla mofiasbegeoie, beaha aligilo gini nefolalebea amige, gamane sigi aligilo nefolalebea amige sigi awäla, dilia meli amoge nabi amoge, ilimage, fii odoa nefolalebe amolimage säla olelemäia sigi moholömelë. 19 Iliä odoa ilile naabogi gausiseda, amogi dilia nilia ado abodo sämolödu, nilia ado abeahäla säla obëgëmolödula asigia säosäola helësëmbio. Säsolo segeyo amo gala, dilia sämolö amo sämäia dilima imolömelë. 20 Mida, amo gala, ado dihili sämolö made. Dilile Diadoie Gesamia dihilima aligila sälasimolömelë.

21 Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoeage hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie

eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. 22 Nie ëigi nefolalebege bealahilä, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelë. 23 Dili gaamu afädëgi neëgi neala sëlasiseda, fisäla gaamu elögi afiamalo. Na dilima dofä sähago. Dolöie Malö maasolo amo gala, dilia Isilaleie gaamu sulubadelagi hamoi hamomolö difolalebe amoda, dofä made hamosa maademolömelë.

24 Bëgëla aulo neebe ameada, ie olelelo neebe amoda dabiala aulo made. Amase, galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe ameada, ie dafidilo neebe amoda dabiala aulo made. 25 Amaimo, bëgëla aulo neebe ameada, ie olelelo neebe amo gadoi namolö amoda dofea. Amase, galabaia hamoi hamolasilo neebe ameage, ie dafidilo neebe amo gadoi namolö amoge dofea. Iliä mosö eedo neebe amoma ëi Belesabulula säседа,^{§§} hile mosöa aligilo amolima ado nafadela sämolö amoda dofä baagila moholö gabula säi.

Godebalämu bedämolö dibe amo

(Ulugu 12.2-7)

26 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia dolö amolibalä bedämabio. Nelebo walio dabela negei difolalebe amolida hobeala ulufadigisa maadela, musügä negei amoge sulubadelaea dawadigisa maademolömelë. 27 Na gasimi sagaia nea säla iäsebewelida, dilia eso neesebea ami nea, säsebewe gadola bu eegela säha namialo. Geleä sëdäwala säi amoda, dilia mosö daioa nea, uuala säla iäha namialo. 28 Gesamila

^{¶¶}10:14 10.14 Udia dolö amolia, nilia asiala hamoi gabula helësëmäia, ie bëgëla aulo amolia amala olela hamomalola säi. Maga 6.11, Abosolo 13.51ge bimalo.

^{§§}10:25 10.25 Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

made, domalomu baagomäia nufidelo nefolalebe amolibalä bedämabio. Gasoda, domalo gesamila helegela Heli segea nafademolö neebe amobalämu bedämalo. ²⁹Haea nelësa gigiso gadoi äudäda, bidi holöfalä doea afädë gadoia nelo madele. Amai gaso, dilile Diadoea amala made daii galëda, haea amoligi afädë made baagomolömelë. ³⁰Amase, dilile busagia busa hili nebegoge, sulubadela nidesa maadei neagomelë. ³¹Amaimo, haea gigiso gadoi sefolalebe amolida holöbö gidogolahilä, dilida abulümi hamoi nebego bedämabiola säi.

**Gelesoie neawela sämolöge,
Gelesoma baagi imolöge**

(Ulugu 12.8-9)

³²Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, ne Gelesoie neawela säla ulufadigiseda, amase, nage nië Nado selesaia mosöa neebe amoie siigi, amo gadola wäla sämolömelë. ³³Amaimo, afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, nië ei made säla, baagi iäседа, amase, nage nië Nado selesaia mosöa neebe amoie siigige, amoie ei made säla, baagi imolömelëlä säi.

**Udia dolöea Yesu boba
hamomolö amo**

(Ulugu 12.51-53, 14.26-27)

³⁴Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada na sege sulubadelagi dalulo imolöie gaula misi gabula helësëmabio. Dalulo imolöie gaula misi made, nada nudulo helebe gaula

misimelë. ³⁵Na mogemolö misi amoda gomalä, malöea ie eedobaläge, idiwia ie emebaläge, amase, malö udiaea egoamebaläge.

³⁶Dolöie ado niida, hile mosöa aligilo amoli namolömelë. *Maiga 7.6*

³⁷Afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie eedole emele boba edefade hamoseda, eda ne sosogo namolö dofea mademelë. Amase, afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie malö boba edefade hamoseda, eege ne sosogo namolöda dofea mademelë.

³⁸Amase, afädëa hile i fügäi neala gaula, ne bögëla made maaseda, amoge ne sosogo namolöda dofea mademelë.*

³⁹Hile namolö dibe amomu fëdöla gaula aligilo amoda, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amase, hile namolö amo ne helësëla fisilo ameada, ie namolö beagolemolömelëlä säi.

**Udia dolöea Geleso sosogo
ugila negeseda, bidi nimolö**

(Maga 9.41)

⁴⁰Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa dilima, nihiligila namolö mofiamola säседа, nege ebalä namolö misiëla sähagomelë. Amase, afädëa nema, haligila namolö misiëla säседа, ne fisiga welo amoge ebalä namolö misiëla sähagomelë.

⁴¹Amaimo, afädëa goweda bea sälo gabula helësëlahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, bea säloea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. Amase, afädëa goweda dolö mala mogoi hamolo neebe gabula bealahilä, ea mosöa sigi aligiseda, eege, dolö mala

***10:38** 10.38 Amo gaalu, Olomo iliada fii odoaeage, amase, memalä hamoi hamolasilo nefolalo amoliage nafade hamosegi nufulö galëda, iliada ili i fügäigimu baala negelo. Iliada dolö i fügäigi baala negemolö amohi, sege e baala negemolöia ami i fügäi amo gaula mosalalo. Yesuea i fügäi neala gaula aulola säi amoda ado besula sähalea, Udia dolö dofä e bögëla aulo neebe amoliada, baagomolömadi namolö gabula helësëmäia säi.

mogoi hamolea bidi nease amo gadoimu nimolömelë. ⁴²Dolö afädëa nie bögëla aulo holöbö gidogo neebe amo, nie bögëla aulo gabula helësëlahilä, amogali gögī ödämu osala iaseda, na dilima dofä sähago, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla sähagola säla i.

Ödägi gelo Yonea ie bögëla aulo amoli Yesu neebea mosaloi

(Uluu 7.18-35)

11 Yesuea ie bögëla aulo giwilasi amolima säla olelela wagalahilä, amila awäla, ilile gaamu difolalebe amoligi nawesa nea, udia dolö ilima ado mala säla iadigi, säla oleleladigisa namolö asi.

²Yone e galabaia mosöa nea, Gelesoea hamoi hamosa neamelëla säi amo nabalahlilä, Yonea ie bögëla aulo amolima sähalea, Yesuma ado gomalä nabolö mosalola säi. Amala säsebegi, ili Yesu neebea awälahlilä, ³ema nabahalea, Afädë moholömelëla säi amoda dile, ma, nilia elö beaha namolöledula nabi. ⁴Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Dili obögëlahilä, ado nabi amoge, siia meli amoge, Yonema säla imalo. Sähhaleada, ⁵Si golai nefolalo amoli siia beaha maadela, emo nafadei nefolalo amoli emosala nawela, amase, gudubu hamoi sefolalo amoli wahisa maadela, gëhe gai sefolalo amoli hä, nabaha maadela, amalahlilä, udia dolö busadäoi nefolalebe amolima Ado Mala Hedabi säla iaha neebeola säla imolö mosalo.† ⁶Udia dolöea ne bealahilä, ilile asigi afädë negei made digasebe amoliada, obeägisa neamelëla säi.

⁷Amala säsebegi, dolö misi amoli awäse amo gaalu, Yesuea udia dolö gegecola nefolalo amolima Yoneie helësëla sähalea, Sege nafadeia udia dolö aligilo made dibeä ami afiai amoda, dilia edo bimolö afiai. Giisi sedade foëa fologosebe amo bimolö afiaile. ⁸Dili afiai amoda edo bimolö afiai. Dolöea fagulo hedabifalimu salugai neebe amo bimolö afiaile. Nabuö. Fagulo hedabifali amo gadoi salugalo amolida beaha aligilo giniie mosöa dilo nea. ⁹Dili afiai amoda edo bimolö afiai. Bea sälo afädë neebe amo bimolö afiaile. Ee. Amai galëda, na dilima sähago. Bea sälo odoä nefolalebe amoli holöbö gidogolahilä, eda ilibia neebe amo dilia meligomelë. ¹⁰Ie helësëla, gomalä dëdëla negei dialea.

Nie ado säla ilo amo, die dafidila, mosalamolömelë. Di e baagia emosala nawemolöie, ea die idi fodolasimolömelëla

säla dëdëla negei dialea. ¹¹Na dilima dofä sähago. Udiaëa neegela ägüi amoli sulubadelagida, afädë ödägi gelo Yone neebe amo gadoi maade, ilida holöbö gidogo. Amai gaso, dolö afädë Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebeä ami holöbö gidogofali neebe ameada, Yone baagila asi neamelë. ¹²Ödägi gelo Yonea mi gäwila mala säla iaha nelöa amila maala, hä, walio wegida, odoëa Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amogi ilile geloia digaha nea, amase, dolö nefolalebe amolile geloia gausa nea.‡ ¹³Amaimo, bea sälo sulubadela nefolalo amoliage, amase, Mosesea Ado säla negei ameage, bea säsäla maaha nelolahilä, Yone neebeä ami beselagalai. ¹⁴Amaimo, dilia

†11:5 11.5 Godea Isilale udia dolö ugila negemolöie nelebo amo gadola hamomolömelëla Aisaeäa bea säla negei. Aisaeä 35.1-7, 61.1-4 bimalo.

‡11:12 11.12 Damo gowegi dibe amoda Giligi adoea ulufala fädäla made säi. Be, dolö odoëa helësësäleada, Yesuea säi amoda sosogo odoä ilia Olomo ilibalä nudulahilä fisigamolö gabu. Nelebo amala hamose ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo nagadaia digamäia, Gode hi idi hamogimolö gabula helësëi.

nabala asigi afädë negemolö galëda, Elaia moholömelëla säla dëdëla negei amoda, Yone e gabumelë. ¹⁵ Afädë gëhe galea galëda, hä nabulö dialea.

¹⁶ Udia dolö walio neebe weli ado abodo gadoima oodo beala sämolödu. Ilida malësäe magaiä gaamugi salea, malësä odoama uuala säia gala sähalea, ¹⁷ Nilia dilile bäidama dülasilebeda, dilia gosala made aligisio.

Amase, nilia oböla dilile bobasëi gë udälasilebege, amogige dilia bobasëla düla made nelomelëla

sälo amo gadoida ili nea. ¹⁸ Amaimo, Yone e maala neada, molö made naalage, wani ödäge made naala nebegi, ilia eda mugabe fedai neala sälomelë. ¹⁹ Amalahilä, Dolöie Malö amo maala neada, ea molöge wani ödäge naha nebegi, ilia sähalea, Dolö neebe goweada molöge badoia nulö, wani ödäge edefade nulö nea. Amaimo, e dagisi muni neloge, amase, mala nafade hamolo nefolalebe amolibaläge damelë hamola aligilo neebe gowe bimola sälomelë. Amalo gaso, Godeie asigi falagasei ulufadigisebe ameada dofä dibe amo ulufadigimolömelëla säla i.

**Gaamu odoagi udia dolöea
asigi afädë negela made nelo**

(Ulugu 10.13-15)

²⁰ Yesuea gaamu odoagi nea geloi melëlo made gadoi yafie hamoi gaso, udia dolö ami nefolalo amolia asigi besula made nelo. Amala hamosebegi, Yesuea ilima nemola sähalea, ²¹ Golasini udia dolö dili, asigii gabu. Amase, Bedesaida udia dolö dilige, asigii gabu. Mida, dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo, Daiale Saidonolemadi dafidi hamoi galebeda, ilia siiba asigi besusa maadeimelëla olela hewala fagulo gäla, nisibu uii filabio. ²² Amalabio gaso, na dilima säla iahago. Memelela

gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Daia ilibaläge Saidono ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelë. ²³ Amase, Gabaniama dilige, dilia selesaiä mosöa moholöie dihili dili gauia adogosa nefolaleale. Ai, dilida Heli segea sogobala sadia idogomolömelë. Dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo Sodomo ami dafidi hamoi galebeda, Sodomo gaamu amoda aso, walio diëgi amalabio. ²⁴ Amalabio gaso, na dilima säla iahago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomo ilibalä memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafali memelela gudimolömelëla säla i.

**Yesuea dili ne neebea hele
namolö mofiamola säi**

(Ulugu 10.21-22)

²⁵ Segeyo amo gala, Yesuea sähalea, Mudaiaiege, nagadaiaiege Dafidilo Gelo Nadoo, dima obeägila nesegea. Mida, asigi falagasei amolimage, amase, nagadaia mala dawadigi nefolalebe amolimage, dia hagulahilä, malësä gadoi nefolalebe amolima dia nelebo amoli ulufala olei amogi. ²⁶ Ä dofä, Nado, dihï hamomolö helësëi amo gadola, amala hamoi gabumelë.

²⁷ Nïe Nadoea sulubadela nema gausimelë. Afädëa malö e gowe neala dawadigi made. Nadoea hïdomu dawadigi nea. Amase, afädëa Nado e gowe neala dawadigi made. Malö eamu hïdo dawadigi nea. Amase, Malöea ie Eedo olemolö helësësebe amolima oleseda, iliage e gowe gabula dawadigimolömelë.

²⁸ Sulubadela nelebo yöi dibe amo baagi sëla gaula nefolalebela dilie, ne neebea mofiamo. Mofiaseda, na diligali hele fimolö amo imolömelë. ²⁹ Sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamolöie

muugia i damui negela begelo amo gadola, dilia nïe ado hawala nema dawa nimalo. Mida, na dolö odoama hame negela, nihï nagadaialo mala hamolo. Ameada, dili hele namolö beagolemolömelë. ³⁰ Amala hamomolö amoie mida, nïe i damui negela begelo amoda häuui made, aabei dialea, amase, nelebo dihili neala gaumäia na ïmolö amoda yoi made, hageai dialeala säla i.

Segeyo Sabadagi hamoi made hamolo amoie Yesuea ado säi

(Maga 2.23-28, Ulugu 6.1-5)

12 Holöbö ede made nelolahilä, segeyo Sabada gafegi Yesu e helebe guläia gadoi ëi widi sagai mogogi awäha nelo. Awäha nea, ie bögëla aulo amoli sïdëa baagosebegi, widi amoie gägä amo faila nana awäha nelo.[¶] ² Amala hamosebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä ema sähalea, Segeyo Sabada gafegi made hamomai amoda, die bögëla aulo golia hamosa neebe gowe bimola säi.[§] ³ Amala säsebegi, ea ilima säla obögësalea, Debidige, ie dolö odoa amolalia sïdëa baagosalea, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale. ⁴ Debiti e Godeie balai mosöa nogila digalahilä, beledi Godegali odala i dibe amo nealahilä, hi eege, ie dolö odoa amoliage mai. Amala hamoi amoda, mala säla negei ameadä beledi amoda gobela ilo nefolalebe amoliamu nulö, odoaeada nulö made. ⁵ Amase, segeyo Sabadagi gobela ilo amolia gobela ilo mosöa ami nefo-

lalea segeyo Sabadaie mala damusa aligilo gaso, ilia asiala made hamolo. Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi, dilia ado amo gadoi made meli neale. ⁶ Na dilima säla iahago. Nelebo afädë walio guwi dibe amoda gobela ilo mosö amo baagila asi neamelë. ⁷ Bebagi säla dëdëla negei dibe amogi afädëda gowe.

Na nelebo nufudala ïmolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala

säla dëdëla negei dialea. *Hosea 6.6*

Amaimo, ado amoie mi gowe gadoila helësëi galebeda, dilia udia dolöea asiala made hamoi nefolalebe amolima, dilia asiala hamoi gabumelëla made sälo aligilabiomelë. ⁸ Amoiëda Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla i.

Segeyo Sabadagi Yesuea dolö afädëie naabo nafadei wahilasi

(Maga 3.1-6, Ulugu 6.6-11)

⁹ Amila awälahilä, Yesu e ilile gedolo mosö afädë neebea ami nogila digai.

¹⁰ Mosö isogi ami dolö naabo nafadei afädë maala sulo. Dolö odoa nefolalo amolia Yesuma dia nafade hamoila sädelälahilä, ilia ema nabahalea, Segeyo Sabada gafegi neala wahilasimolöda dofeale, ma, dofea madelela nabi.

¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Diligi dolö afädëie sugua sibi afädë Sabada segeyo gafegi döögöigi digai diëda, sugua sibi eedoea made sogobala fisiga adamolöle. ¹² Sugua sibida holöbö gidogolahilä, dolöda

^{¶12:1} 12.1 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ëi gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hi e hele sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obögëi 20.8-11ge bimalo.

^{§12:2} 12.2 Yu ilile ado säla negei ameadä, segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo madela säla dofogala negei dilo. Hamoi amo gadoi hamomolöie ado säla negei amea sähaleada, Bëi faila negelo amogi ilia made hamomolöla säla dofogai dilo. Sigi Obögëi 34.21 bimalo. Amala säla negei dilo amo Yesuie bögëla aulo amolia damui.

dafidilo edefade neebe amo beasebele. Amai ameada, segeyo Sabadagi hedabi hamomolöda dofeala säi. ¹³Amala sälahilä, ea dolö amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Dolö amea naabo mogodigia gasebegi, bu hedabola obögëlahilä, naabo näiado hedabi amo hi gadoi wäla hedaboi meli. ¹⁴Amala hamosebegi, Felesi dolö amoli segea doadigila awälahilä, Yesu nifulö abilia hamomolödula didiäha dilo.**

Yesu eda Godeie hamoi hamolasilo nea

¹⁵Yesuea ilia e nifulö didiäha dibe amo helësëlahilä, sege amo digila asi. Digila awäsebegi, udia dolö yafie nefolalo amolige e awäse amo gadola mofisebegi, ea udia dolö oloi amoli sulubadela neala wahisa maadei. ¹⁶Ea ilima sähalea, Neda gowe gabiola odoama säla imabiola säla iaha nelo. ¹⁷Bea sälo Aisaeaea bea säla negei amo gausiala digamäia, ea amala hamoi.

¹⁸Nie hamoi hamolasilo na memelei amo hä neebe gowemelë. Na ema boba hamolahilä, obeägisa neawe. Na nie Gesami ema namolö mosöla sämolömelë. Ea, na memelemolö amo gowe gadoi galeamelëla säla, udia dolö sege elö elölagi sefolalebe amoli sulubadelama säla iaha namolömelë.

¹⁹Eada gëgësadialage, uualage made sämolömelë. Amase, idiafage afädëa ea ado säse made nabulömelë.

²⁰Eada fise dagabomolöie wäbëala digasebe amoge ea made dagabomolömelë. Eada gele wai uliligi neebe amoda made usiladigimolömelë. Hamoi

hamola mogola hamomolö amo baagila mosäia, eada mogola hahamogisamu namolömelë.

²¹Ëe ei helësëlahilä, udia dolö fii elö elöla nefolalebe amolia sisiläfüla beaha nefolamolömelëla

säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 42.1-4*

Ilia sähalea, Yesuea Belesabulubalä nea hamosa neala säi

(*Maga 3.20-30, Ulugu 11.14-23, 12.10*)

²²Segeyo amo gala odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, si nafadela ado adomolö uli nelo amo, Yesu neebaa sigi misi. Sigi maasebegi, Yesuea dolö amo wahilasila, hä, ado maade amea siia beala ado adoi. ²³Amasebegi, udia dolö yafie gegedoi nefolalo amoli fudugilahilä sähalea, Wae, egoweda Debidie malöledula säi.††

²⁴Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Dolö goea mugabe fedai nesiladigisebegoda, mugabeie dafidilo nea Belesabuluea geloi i ameamu nesisebela säi. ²⁵Amala helësësebe amo Yesuea bealahilä ilima sähalea, Gädili afädëa hilimu moge mogela nuduseda, amoda nafademolömelë. Amo gadolamu, gaamu afädëge mosö afädëge hilimu moge mogela nuduseda, amoleada made namolömelë. ²⁶Amaimo, Saidania Saidani nesiladigilo galebeda, hibalä moge mogela aligilabio. Amala aligiseda, ea beaha maadela sigi neebe amo abeahäla namolödu. ²⁷Na Belesabuluie geloia mugabe fedai nesiladigilo galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amolia nowëie geloia nesiladigilo. Amai galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amoliada dilile gudi mogelo namolömelë. ²⁸Gasoda, na Godeie Gesamiie geloi

**12:14 12.14 Felesi dolö ilia helësësaleada, oloi wahisebeweda hamoi hamolo gadoila helësëi. Amahaleada, ea segeyo Sabadagi oloi made wahimäiala dofogai. Amogida, Felesi ilia ema habobalahilä, Yesu e nifulöie idi hogosa nelo amo. Ulugu 13.14ge, Yone 5.16-18ge bimalo.

††12:23 12.23 Madiu 9.27 bimalo.

mugabe fedai nesiladigisa galëda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo hä dili neebee beselagalai dialeamelë.

²⁹ Amase elöda, afädëa dolö geloiie nelegei fa nimolö helësëseda, dolö geloi neebe amodale dafidi made nafodola negesiseda, dolö amoiie mosöa digala, ie nelegei dibe amoligi abeahäla fa nimolödu. Dafidi amala nafodola negesilahilä, hobeala ie mosöa nelegei difolalebe amo fa neaha maademolöi bimolömelë.

³⁰ Afädë nebalä made nea galëda, hi nebalä ado neaha nea. Amase, afädëa nebalä made gegedolasiseda, ea dusula gogola afiaha maademäia nesiladigilo neamelë. ³¹ Amaimo, na dilima säla iahago. Udia dolöea nafade hamoi amoge, gagadei amoge, sulubadela hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami gagadeseda, amoda made hëla fisimolömelë. ³² Afädëa Dolöie Malö amo ado adosalea gagadeseda, amoda hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami Hedabifali amo ado adosalea gagadeseda, amo walioe, hobealage made hëla fisimolömelëlä säi.

Iia gägä negelo

(Uluu 6.43-45)

³³ Aso, Yesuea säi amo, uda negela made, sähamu neamu sähalea, Dilia i afädë hedabi neebela helësëseda, ie gägäge hedabila helësëmalo. Be, dilia i afädë nafade neebela helësëseda, ie gägäge nafadela helësëmalo. I afädëa gägä negesebe amo bealahilä, i gowe gadoi neebela helësëlomelë. ³⁴ Dilida baagolo nubaie malö nebege. Dihili dili nafade nea, ado hedabida abilia sämolö gabu. Iso asigigi nobala adugasebe amo gadoi nafi idigila säla ulufadigilo. ³⁵ Afädë hedabi neebe ameada hile iso asigigila hedabi dibe amo gadoi ulu-

fadigilo nea. Amase, afädë nafade neebe ameage hile iso asigigila nafade dibe amo gadoi ulufadigilo nea. ³⁶ Na dilima sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, udia dolöea ado memalä galone made säi amoda, mi edoiie säila säla obëgemolömelë. ³⁷ Mida, dihi ado säi ameamu, dihi mogoi neala sämolömelë. Amase, dihi ado säi ameamu, dihi asiäla hamoila sämolömelëlä Yesuea säi.

Dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi

(Maga 8.11-12, Uluu 11.29-32)

³⁸ Amala säsebegi, mala dawadigili odoa nefolalo amoliage, Felesi dolö odoa nefolalo amoliage Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dia dolöea hamomolöi made gadoi afädë nilia melëdelä hamomola säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiäea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë bea sälo Yonama hamoi amomu ilima olemolömelë. ⁴⁰ Yona e seme edefade afädëie isogi segeyo ohodoa gasi ohodoala dilo amo gadola, amase, Dolöie Malö amoge segeyo ohodoa gasi ohodoala naga hawa diamolömelë. ⁴¹ Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Niniba udia dolöea walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëlä sämolömelë. Mida, ilia Yonaea Godeie ado mala säla i amo nabalalahilä, asigi besusa maadei amea. Amaimo, walio gui nebege eda Yona nelö amo gadoi made, baagila asi neamelë. ⁴² Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Siba gädili udia

‡‡12:40 12.40 Yona 1.17 bimalo.

dolö beaha aligilo gini udia ameada walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sämolömelë. Mida, udia amea Solomonoea asigi falagasei nea, ado mala yo digai säla olelesebegi nabulöie, hile sege wagadi madela maa-hamu nelomelë. Amaimo, walio gui nebegeo ead Solomonoea nelo amo gadoi made, baagila asi neamelëla säi.

Mugabe afädë bu obëgëi

(Uluu 11.24-26)

⁴³ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Dolö afädëma mugabe fedai amo doadigila awäsedä, mugabe amo sege falaia awälähilä, e hele fimolöie sege hogosa nea, afädë made beagolelomelë.

⁴⁴ Made beagolelahilä, hïdomu sähalea, Mosö digila misia ami obëgëmolöla sälomelë. Awäla mosöa beselagalala beahamelële, mosö badumu, gëgelë doala, nelebo sulubadela hedabola negesi diëgi beagolelomelë. ⁴⁵ Bea negesila bu doadigila awälähilä, hï eda holöbö hedabilähilä, mugabe gifalädalïa nafadefalï nafade nefolalo amoli sigi obëgëla awäla nogila digalahilä, mosö amogi aligilo. Amaimo, dolö amo dafidi nafade nelo amo holöbö dofealahilä, hobealada nafademolöi nafadei aligilomelë.

Walio udia dolö nafademu hamosa nefolalebe gowelimage amo gadoi wäla hamomolömelëla säi.

Yesuie eme edoolalida nowë

(Maga 3.31-35, Uluu 8.19-21)

⁴⁶ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima adosa nebegimu, ie eme

edoolali segea nea, ebalä ado adomolöie maala nefolalo. ⁴⁷ Amala nefolalebegi, afädëa ema sähalea, Die dieme didoola ilia dibalä ado adomolöie segea godogoi misi nefolalebela säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nie nemedä abodo, nie nedoolalida nowë gabula säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, ea ie bëgëla aulo amolima naabo sögödigila sähalea, Nie neme nedoolalida nefolalebe gowelimele. ⁵⁰ Mida, udia dolöe nie Nado sesesaia mosöa neebe amea hamese amo gadola hamosa nefolalebe amolida nie nedooge, nie nalifige, nie nemege, amoli nefolaleamelëla säi.

Yesuea ado besula molö gägä fëfëila säi

(Maga 4.1-9, Uluu 8.4-8)

13 Segeyo amo galamu, Yesu e mumusogila segea doadigila fedalahilä, oeabo edefade dibe amoie agesua sulo. ² Sebegi, udia dolö yafie mafula gegedolahilä, e sebe amo nogöla amalei. Nogöla amalelebe, eda ödä dudaia fila fedala sulo. Sebegi, udia dolö gegedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ³ Yesu e amala salea, ea ado besula mala yafie säla iahalea, Dolö afädëa helebe guläia gadoi ei widi gägä sagaido fëfëla aliligi asimelë. ^{§§}

⁴ Fëfëla aliligi awäha nebegi, gägä odoa amo idiafa daala negei dibegi, haea maalahilä neala naha maadei. ⁵ Gägä odoa amo igidaia naga abelëi dibe daala negelahilä, fodolofali duulu fedala bäui ⁶ gaso, eso neelagalasebegi, difi moholö ulisalea, bausosa maadei. ⁷ Amase, gägä odoa amo ëfë äyo

^{¶¶}12:47 12.47 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo goweda Madiu hï dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 3.32gi amoge, Uluu 8.20gige dibe amolebalä gaalumäiaie dëdëila helësëi.

^{§§}13:3 13.3 Madiugi Yesuea ado sedadela bia säi dëdëi amo gadola, osoda dëdëida go. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala sähaleada, ado besulamu malei säha nelo. Ado amoda 13.3-52 amogi dialea.

gägäi damuidaia daala negesebegi, efë äyo gägäi amo bäulahilä, widi duulu fedasebe amo dabilia yau hai nelö. ⁸Gägä odoa naga hedabi dibeami ami daala negei amo bäulahilä gägä negeimelë. Odoaea hädali afädë negei. Odoaea nabülasi gafeia negei. Amase, odoaea nabülasi ohodoa negeimelë.

⁹Afädë gëhe galea galëda, hä nabulö dilaalea säi.

Yesuea edo helësëla ado besula sämolö mi dibegi säi

(Maga 4.10-12, Ulugu 8.9-10)

¹⁰Amala säsebegi, Yesuie bögëla aulo amolia e seba maalahilä nabahalea, Dia udia dolöma ado besulamu säla iaha nebegoda, edoie amahala nabi. ¹¹Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie helësëmolöda, dafidi ulufadigila made, musügä negesi dilo amo, odoa ilima made i. Dilima imelë. ¹²Amoieda, afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada, odoa baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda haila nimolömelë. ¹³Na odoa ilima ado besula säla ilo amoie mida, ilia beaha gaso, made bease amoiege, nabaha gaso, made nabala helësëse amoiege amala sälo. ¹⁴Amaimo, Aisaeaea bea säla negei ilima gausiala digasebe amoda gowe.

Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelë.

¹⁵Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Ili siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola

säla dädëla negei dialea. *Aisaea 6.9-10*

¹⁶Amai gaso, dilia obeägisa nea. Mida, dilile siia beala, amase, gëheage hä nabahagomelë. ¹⁷Amai na dilima dofä sähago. Siiba bea sälo yafieage, amase, asigi mogoi nefolalo yafieage, dilia beasego gadola wäla edefademalä bimolö helësëlahilä gaso, made meli nefolalo. Dilia nabasego gadola wäla edefademalä nabulö helësëlahilä gaso, made nabi nefolalola säi.

Ado besula säi amoie mi fädäla säi

(Maga 4.13-20, Ulugu 8.11-15)

¹⁸Yesuea amo sälahilä sähalea, Amai galëda, gägä fëfëlo amoie ado besula säi amo nabuö.

¹⁹Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado mala afädëa nabala fädäla made helësëseada, mugabe busa nafadefali maalahilä, ado mala ie asigigi fëfëi amo fedela neala gaula aulomelë. Eda molö gägä idiafa daala negei amo gadoi nea. ²⁰Molö gägä igidaia naga abelëi dibeami daala negei amo gadoia, afädëa ado mala nabala aabela obeägila neala gaulomelë. ²¹Amalahilä gaso, e difi made awäla sedade made aligilomelë. Ea ado mala neala gaui amoie yöi beasege, amase, odoaea e neala sëlasisege, ea fodolofali digila aulomelë. ²²Molö gägä äyo gägäi efë damuidaia daala negei amo gadoia, afädëa ado nabaha nea gaso, nagadaia namolö amo säosäola helësëmolöge, nelegei yafie dibeami asigia negesa maademolöge, amea ea ado mala nabi amo dabilia yau hahalea, gägä made negelo nea. ²³Molö gägä naga hedabi dibeami daala negei amo gadoia, afädëa ado mala nabala helësëlomelë. Ea gägä hedabola negelomelë, hädali afädëge, nabülasi gafeiage, amase, nabülasi ohodoage negeladigisa aligilo neala säi.

Ado besula giisi nafade afädëie säi

²⁴ Yesuea udia dolöma aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hile sagaia helebe guläia gadoi ëi widiëe gägä hedabi amo fëfëla sadia gogoi. ²⁵ Amala hamoi gaso, ili sulubadela adi elaboi difolalebegi, ie ado nii dolö maalahlä, widi gägä sadia gogoi dibeami gägä nafade widi gadoi sadia gogola negesila moholöi asi. ²⁶ Widi baulahlä, gägä negesebe amo gaalu, gisi nafade widi gadoi amoge gedola bäui neebe meli. ²⁷ Sagai eedoie hamoi hamolasilo amolia e neebea awälahlä, ema säla iahalea, Dafidilo, dia sagaia widi gägä hedabimu hadia gogoi walebelei gaso, giisi nafade bäui neebe amoda abododila maala bäui neadu. ²⁸ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Goda ado nii afädëa sagai gabula säi. Amala säsebegi, hamoi hamolasilo amolia ema nabahalea, Nilia awälahlä giisi nafade amoli besela digidulela nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Gisi nafade amo walio besela digisegi, widi hi ela beselaloea. ³⁰ Faimolö fu beselagalamäia, helegela amala gege-dola fedamäia amilasimalo. Amala fisigisilahilä, hobeala faimolö dolö amolima sähalea, Giisi nafade amoli dafidi beselala, gobemolöie do-bosa maadelahlä, hobeala widi hi e damula gege-dola nege-lahlä, nie molö negelo mosöa ami nege-malola sämolömelëla säila säi.

Ado besula masada gägäiege yidiiege säi

(Maga 4.30-32, Ulugu 13.18-21)

³¹ Yesuea udia dolöma ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa masada gägä gaula awälahlä, hi sagaia sagai. ³² Gägä amoda holöfalilimelë. Bäuseda, dägöala hawa hëhela

odoa sagai dibe amo gadoi made, amoda i gadoi baulömelë. Bäula fedaha nelolahilä, edefade neëda, haea sefolalebe amoli mafula adomo amogi gilifa hamola dilömelëla säi.

³³ Yesuea ilima aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Udia-aea balawa edefade falodäia besigala salala, amo edelasilo ëi yidi amo ge-goala naabosedä, balawa sulubadela edela bolela fedalola säi.

Ado besulamu säla i

(Maga 4.33-34)

³⁴ Yesuea udia dolö gege-doi nefolalo amolima ado säi amo sulubadela, memalä made sälahilä, ado besulamu säla i. ³⁵ Ea amala hamoi amoie, bea säloea bea säla negei amo gausiala digai. Na nafi dagala ado besula säla imölömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gawila hamoia amila musügä negei difolalo amoligi säla imölömelëla säla dëdëla negei dialea. *Sama 78.2*

Giisi nafadeie ado besula säi amoie mi fädäla säi

³⁶ Yesuea ado mala sälahilä, udia dolö gege-doiä amila mosöa awäla sebegi, ie bëgëla aulo amoli maalahlä sähalea, Gisi nafade sagai dibeie ado besula säi amoie mi säla imola säi.

³⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dolöea gägä hedabi fëfëla sadia gogola aliligi asi amoda, Dolöie Malö amo neamelë. ³⁸ Sagai amoda, naga föi dibe amömelë. Gägä hedabi amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malö nefolalebe amömelë. Amase, gägä nafade amoda, mugabe busa nafadefaliie udia dolö nefolalebe amömelë. ³⁹ Ado niia gägä nafade fëfëla sadia gogoi amoda, mugabe busa neamelë. Molö amo faimolö fuda,

segeyo aligila wagamolö amomelë. Molö amo faila negemolöie hamoi hamolo amolida, selesaia fiimelë. ⁴⁰Giisi nafade amo beselala dobola nulogi gobelo amo gadola, segeyo aligila wagasolo amo galada, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴¹Amala hamomolö amoda, Dolöie Malö amea ie Beaha Maadela Sigi Neebea amila nelebo sulubadela udia dolö neala nafade hamolasila digalasilomoge, udia dolöea mala nafade hamolo nefolalebe amoli sulubadelage gegedolasimolö mosäia, ie selesaia fii amoli fisiga gamolömelë. ⁴²Amala hamolahilä, ilia udia dolö amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelë. ⁴³Amala hamosegi, Godeie udia dolö amolida Eedoea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, ilida eso nee yo gadoi nefolamolömelë.

Afädë gëhe galea galëda, hä nabalö di-aleala säi.

Ado besula muni nagagi musügä negeie säi

⁴⁴Yesuea sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Muni musügä negelo amo gadola sagai afädëgi musügä negei dilo. Amala dibegi, dolö afädëa beagolei. Beagolelahilä, bu gesusilahilä awäla, e hido elöla obeägila, nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, sagai amo bidia niimelë.

Ado besula bage isogi momado hedabi helebe näia gadoie säi

⁴⁵Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Bidi nelo dolö afädëa bageie isogi momado hedabi helebe näia

gadoi dibe amo nimolöie hogosamu aligilomelë. ⁴⁶Amala hogosolo amo gala, ea helebe näia gadoi hedabi hido elöi aye negei amo beagolelahilä, ea nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi nelea awäha nelolahilä, helebe näia gadoi amo bidia niimelëlä säi.

Ado besula selëgëie ado säi

⁴⁷Yesuea aso, sähalea, Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö odoaea selëgë oea dibeami digiisebegi, seme yafie elö elöla digaimelë. ⁴⁸Selëgë digii amogi nobasebegi, selëgë digiilo dolö amolia agesua deala gaula fedala negesila salea, seme hedabi amolida falodaia negesalea, nafade amolida sadia gaimelë. ⁴⁹Segeyo aligila wagasolo amo gala, amo gadola wäla hamomolömelë. Selesaia fii nefolalebe amoli maala, Godeie udia dolö amoli amilasilahilä, nafade hamolo amoli neala nafolala gegedolasimolömelë. ⁵⁰Amala hamolahilä, udia dolö nafade hamolo amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëlä säi.

⁵¹Yesuea ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilia na ado säi amoli sulubadela helësëi nefolalealela nabi. Amala nabasebegi, ilia ema, Äla säla obëgëi.

⁵²Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, mala dawadigi sulubadela Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie dawadigila bëgëlo nefolalebe amolida, mosö eedoea hi nelegei musügä negelo mosöala nelebo gähe hädamade negeile, siiba negeile helegela gaula segea doadigila aulo amo gadoida amoli neala säi.

**Nasalese udia dolöea
Yesu hamei made nelo**

(Maga 6.1-6, Ulugu 4.16-30)

⁵³ Yesuea ado amoli besula säha maadelahilä, amila digila awäla ⁵⁴ hi e ëdëia gaamugi ami obëgëi. Amala obëgëlahilä, ea ilile gedolo mosöa ami ilima mala säla olelesebegi, ilia asigigi fudugisa sefolalo. Iliä sähalea, Dolö gowea dawa weda, abidi niidu. Geloi melëlo made gadoi hamola nowesebeweda, abidi galudu. ⁵⁵ Eda mosö olelo amoie malö madele. Emeie ëida Meli, amase, ie edooda Yemese, Yosebe, Saimono, Yudasa fulo madele. ⁵⁶ Amase, ie elefila ili sulubadelada, nilibalä sefolalebe gowe madele. Ea nelebo amolida gelola abidi dibegi niidula säi. ⁵⁷ Iliä amala säla, ema bimolö habobalahilä, hamei made nelo. Amasebegi gaso, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafali sefolalebeage, amase, hile sosogofali sefolalebeage, amoliamuda hamela made aligilo neala säi. ⁵⁸ Sege amogi fii amolia asigi afädë made negesebegi, ea ami geloi melëlo made gadoi yafie made hamola nelo.

Ödägi gelo Yone baagoi

(Maga 6.14-29, Ulugu 3.19-20, 9.7-9)

14 Amo galada, Galili udia dolö beaha aligilo Heledo eada nelebo Yesuea hamosa neala säi amo nabi.* ² Nabalahlilä, ea ie hamoi hamolo nefolalo amolima sähalea, Goda ödägi gelo Yone gabugo. E bauia amila nowelagalai ameada, ea geloi melëlo made gadoi hamomolöie geloi gaula nebegola säi.

³⁻⁴ Dafidi Heledoea edoo Filibiie udia Helodiasa fedela nii. Amala fedela nii

amogi, ödägi gelo Yonea Heledoma dia didooie udia asiala fedela niimelëla säha nelo. Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone galabaia mosöa nafodola negei. ⁵ Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone nufulö helësëi gaso, udia dolöbalä bedäi. Mida, ilia Yone eda bea sälo neala helësëlo amogi.

⁶ Amala hamolahilä, Heledo e ägüla misi segeyo amo beselagalasebegi, Helodiasaie idiwi amea udia dolö gegedoi sefolalebe mogogi ami nea sigoi. Sigosebe amo beala Heledoea edefademalä obeägilahilä, ⁷ udia malö amoma migalia diigila ado gelola sähalea, Dia imola säse amo gadoida imolömelëla säla i. ⁸ Amala sälebe, ie emea gomalä sämalola säsebegi, idiwi amea sähalea, Walio gogi wäla ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia negela imola säla i. ⁹ Amala säla iasebegi, Gini e asigia yöia idogolahilä gaso, ea migalä diigila ado gelola säla i amoge, udia dolö ebalä gegebola molö naha sefolalebe amolige helësëla, ea udia malö amea säi amo gadola odoama hamomalai. ¹⁰ Amala hamomalalahilä, odoa ili galabaia mosöa fisiga gasebegi, ami Yoneie muugi damui. ¹¹ Damula falodaia gaula maalahlilä, udia malö amo hima iasebegi, ea emema imolö gaula asi.† ¹² Amala hamosebegi, Yoneie bëgëla aulo nefolalo amolia maala, ie domalo gaula awäla bausilahlilä, ilia Yesuma sämolö asi.

Dolö dausini biaea molö mai

(Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

¹³ Yesuea amala säi amo nabalahlilä, sege e nelo amo digila, e dudaia fila sege dolö afädë maadeia ami hido asi.

***14:1** 14.1 Heledoie ëi elöda Ädibasa, eada Galili sege beaha nelo. Eda Gini Heledoie malö, Melia Yesu neegela ägüi amo gaalu nelo amo. Madiu 2 bimalo.

†**14:11** Yone busa damula falodaia gaula misialola säi amoie mida, Helodiasaea helësësaleada, Yone dofä nufi gabula helësëmolöie amala säi.

Amala asibua, udia dolö nefolalo amolia Yesu hä asimelëla säi amo nabalahlilä, ilile gaamu amoli dīgīla, Yesu asi amo bēbēgēla nagadabodo afiai. ¹⁴ Yesu e ödā dudaiala agesua daala aligilahlilä beahamelebe, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä, ili bobasēla, ilile oloi difolalo amoli wahilasisa nelo.

¹⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, iē bēgēla aulo amoli Yesu neebee maalahlilä ema sähalea, Hä deadifalī gabu. Nilīda sege molö maadeia neebee amo udia dolö nefolalebe goweli dusula awālahilä, molö bidia nimolöie sege holōfalī ga made dibebe ami hogola aliligi afiamalamola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obēgēsalea, Ai. Ilida moholōi made gabu. Ili molö muāia dihili īmalola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, ilia ema säla obēgēsalea, Nilīada beledi bia, seme āudāla amomu wi galeala säi.[‡] ¹⁸ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Amo ne neebeawi gaula misiēla säi. ¹⁹ Gaula maasebegi, ea udia dolö nefolalo amoli giisidaia fīfigimalolahilä, beledi bia amola seme āudā amola gaula mudaia sida adogola nea, Godema nesegei. Nesegelehlilä, ea beledi dagabodasila, iē bēgēla aulo amolima iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ²⁰ Amala sogosebegi, ili sefolalo amoli dofea naha maadelahlilä, fea digai amo iē bēgēla aulo amolia adu giwilasi salala nobala negei. ²¹ Molö mai amoli, udia malōla nidela made, dolōmuda dausini bia gadoia mai.

Yesu e ödādabodo asi

(Maga 6.45-52, Yone 6.16-21)

²² Amalahilä, fodolofalī Yesuea udia dolö nefolalo amoli dusula afiamalola sāmōlōlahilä, iē bēgēla aulo amolima

sähalea, Dilidale dudaia fila, ödā dēgēla alogodi afiamalola säi. ²³ Amalahilä, ea udia dolö amolima dusula hä afiamalolahilä, e Godema adomolöie hīdo segebidaia ami fedai. Hä, gagasila digase amo gaalu, Yesu e hidofalī nelo. ²⁴ Amala neebee amo gaalu, du amo asi mia made awāha nebegi, fo du awāse busamadila gelola maalahlilä, ödā aidagusebe amea du amo besu besui. ²⁵ Amala hamosebegi, sege yomolö amo gaalu, Yesu e iē bēgēla aulo awāha dibebe ami ödādabodo misi. ²⁶ Ili e ödādabodo maasebe amo bealahilä, edefademalä fudugila emo gigisēla bedāi. Ili fudugila sähalea, Wae. Gosogoda mugabe gabula sālahlilä, ili bedāla ūala dodogōi. ²⁷ Amala ūala dodogōsebegi, Yesuea fodolofalī ilima sähalea, Bedāmabio. Asigi gelomalo. Weda nemelēla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Fidaea sähalea, Dafidiloo, di galēda, di neebee gui ne ödādabodo misiēla sāmola säi. ²⁹ Amala säsebegi, ea misiēla säi. Misiēla säsebegi, Fida e dudaia amila ödādabodo Yesu neebee ami moholö asi. ³⁰ Amala asi gaso, fo gelola guula maasebe amo beala fudugila bedālebe, ödāgi besela digala usabodelä hamosebegi, Fida hī uuahalea, Dafidilo Geloie, ne nabelela nimola säi. ³¹ Amala säsebegi, Yesuea fodolofalī naabo mogodigā gala nabelela nea sähalea, Asigi afādē holōfalī negeie, abilideläie asigi āudā negeila nabi. ³² Amalahilä, ele dudaia fia adogoi amole fo guula maaha nelo amo boogelei. ³³ Amasebegi, iē bēgēla aulo dudaia sefolalo amolia Yesuie ēi gauia adalahilä sähalea, Dida dofā Godeie malö nebegola säi.

[‡]14:17 14.17 Yu iliada beledi amoli hamosaleada bobogalada hamolo made. Beledi biala säi amoda dolö āudāeamu molōi gadoi.

**Yesuea Genesaledi ami oloi
difolalo wahii amo**

(Maga 6.53-56)

³⁴ Amala hamolahilä, ili oeabo edefade amoie agesua dëgëla aligilahilä awäla, sege ëi Genesaledi ami beselagalai. ³⁵ Beselagalasebegi, udia dolö nefolalo amolia e bealahilä, Yesu gabula helësëi. Amala helësëlahilä, sege ga made difolalo amoli sulubadelama säla sogosebegi, oloi difolalo amoli sulubadela Yesu neebee ami sigi maaha maadei. ³⁶ Sigi maalahlilä, ilia ema gelola sähalea, Oloi difolalebe gowelia die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Amo gadola, Yesuie fagulogi diigi amoli sulubadela hä, wahisa maadei.

**Godeie ado säla negei dibe
amea mäu ilia aiyalo mala
dilo amo baagila asi dialea**

(Maga 7.1-13)

15 Amala hamosebegi, Felesi dolö odoa nefolalo amolige, mala dawadigi odoa nefolalo amolige, Yalusalemela Yesu neebee maala, ilia ema nabahalea, ² Die bëgëla aulo amoliada nilile mäu ilia siiba aiyalo mala negei amo damula, naabo nigime hëla made molö nulö amoda mi edoïela nabi. ³ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëla, Godea hamomalai amo damulo amoda mi edoie. ⁴ Godea sähalea, Die diado diemele hedabola helësëla, elele ado nabalahlilä hamomalola säi dialea. Amase elöda, afädëa eedole emele gadiaboseda, baagomäia nifulö dialeala säla negei dialea. ⁵ Amai gasoda, dihili

sähalea, Afädëa hile nelegei amogi, eedole emele ugila negemolö nea sähalea, Nelebo goweda Godegali odala i dialeala säседа, ⁶ ea eedo hedabola helësëla made, ugila made negemalola sälo. Dilia mala go hamose goeada, dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëlahilä, Godeie mala säla negei amoda memalä gadoi hamola fisilo gabu. ⁷ Asigi fea negelo dili, bea sälo Aisaeaea dilile hedabola bea sähalea,

⁸ Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea.

⁹ Ilia olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia nie ëi memalä gauia adalo nebegola

bea säla dëdëla negei dialeala Yesuea säla i. *Aisaea 29.13*

**Udia dolö Godeie siigi nigime
baalo mi dibe amo**

(Maga 7.14-23)

¹⁰ Yesuea udia dolö mofiamalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia nabala hedabola helësëmalo. ¹¹ Nelebo nafiadi digasebe ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Nelebo isogi dilo nafiadila segea doadigila awäse ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

¹² Hobeala ie bëgëla aulo amolia Yesu neebee maalahlilä sähalea, Dia ado amo nabalahlilä, Felesi dolö nefolalo amolile iso asigigi gäwisalea sësebe amoda dihi melilela säi. ¹³ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nelebo sulubadela nie Nado selesaia mosöa neebe amea made sagai amoda soomo aaladigisa maademolömelë. ¹⁴ Felesi dolö ilida gamelä, helësëmabu. Hili ili si golai nea, dolö

^{15:2} 15.2 Bëgëla aulo amolile naabo nigime baai molö nasebegi made. Yu ilia nelebo afädë Godeie siigi nigime baai gauiledula helësëlahilä, hili ili Godeie siigi nigime baaloeala bedälo. Amala helësëlahilä, hili aiyalo mala säla negei amo gadola, Godeie siigi nigime baai made namiäia, ilia dafidi naabo nigime hëlahilä, hobeala molö nulö.

odoa nefolalebe amoli naabogi gaula sigi aulo nebego. Si golai elöea si golai elö amo naabogi gaula sigi awäha neëgida, helegela balagula döögöigi digalomelëla säi.

¹⁵ Amala säsebegi, Fidaea säla obëgësalea, Ado besula säi amoie mi nilima awala säla imola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilige asigi made gäwi nelo amo gadoi wäla neale. ¹⁷ Nelebo nafia digase amoda isogi digalahilä, segea doadigila aulo amo dilia dawa made neale. ¹⁸ Amai gaso, nafiadila segea doadigila awäse amoda, iso asigigila beselagalasebe amea, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ¹⁹ Mida, iso asigigila beselagalalo amoda asigi nafadege, udia dolö baagomäia nufulöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, nelegei fa nimolöge, wäfalä sämolöge, odoama ado nafadela sämolöge. ²⁰ Mala nafade amolia udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. Amalo gaso, naabo nigime hëla made, molö nulö ameada, udia dolö Godeie siigi nigime baalo mademelëla säi.

**Gainana udia afädëa Yesuma
dofä asigi afädë negei**

(Maga 7.24-30)

²¹ Sege amo digila, Yesu e Daiamadige Saidonomadige asi. ²² Ami awäsebegi, Gainana udia afädë segea ami sulo amo Yesu neebee maalahlilä, ema uuala sähalea, Debidiie malöo, ne bobasëla ugila negemo. Nie nidiwima mugabe fedalahilä, e neala nafadesaleamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea ema ado afädë made säla obëgëla nebegi, ie bëgëla aulo amoli Yesu neebee

maalahlilä ema sähalea, Udia goweada nili baagia aligila uuala aligi maasebego mosalamola säi. ²⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Isilale udia dolö sugua sibi dabadigi gadoi nefolalebe amolilemu ne fisiga wei neawela säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesu neebee maalahlilä, e mia emo gumu sasagala salea, ema sähalea, Dafidiloo, ne ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Malöie molö negei ügülogali sadia gala imolöda dofea madela säi.[§] ²⁷ Amala sälebegi, udia amea sähalea, Dafidilo, amo dofä. Gasoda, ügüloie eedoea molö nahalea dusula digase amoda, ügüloea nulöla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Udiao, dia asigi afädë negei goda edefade. Dihä hamesebego gadola hamomolömelëla säi. Yesuea ado amo säia gai amole udia amoie idiwi hä wahii.

Yesuea udia dolö yafie oloi wahii amo

²⁹ Yesu e sege amo digila, Galili oeabo dibe amoie agesuadi awäha nelolahilä, gau fedala deadigia adogola ami sulo. ³⁰ Ami sebegi, udia dolö yafie e neebee gegedola, ilia odoa emo nafadeige, si golaige, domalo nafadeige, nafi dofogaige, amase, olo elö elöla oloige, sulubadela ie emo mia gaula mafula negesebegi, ea wahisa maadei. ³¹ Amala hamosebegi, udia dolö gegedoi amolia beahamelebe, odoa nafi dofogai amoli ado adoladigi, domalo nafadei amoli wahiladigi, emo nafadei amoli naweladigi, si golai amoli beadigisa nefolalebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, ilia Isilaleie Godeie ei gauia adaha nefolalo.

§15:26 15.26 Yesueada udia amo emosala eegela gadiabola säi made. Eada Ado Mala Hedabi dafidi Isilalemadidale daidola nabaha maadelahlilä, hobeala fii odoa ilia nabuäiala helësëi. Amala helësëlahilä, ea ado besula Isilale helësëla malöla säi. Amase, fii odoa amoli helësëla ügüloia säi. Amala säi gaso, Yesuea udia amoie asigi besui amo bealahilä, ea e ugila negei.

Dolö dausini biyidiaea molö mai

(Maga 8.1-10)

³² Yesuea ië bégëla aulo amoli wela mofiamolahilä ilima sähalea, Udia dolö nefolalebe goweli asigii gabumelë. Mida, nebalä hä segeyo ohodoa nelo amea, ili molö maade gabu. Sïdëa baagoi amola wäla mosöla sämolöda, na made hamesa. Idiafa ili si dädäbëlela digaloeala säi. ³³ Amala säsebegi, ië bégëla aulo amolia ema nabahalea, Udia dolö yafie ggedoi nefolalebe weli molö molöda, sege nafade udia dolö aligisia made wi abidi nimolöduka nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Beledi gifalädaläia, seme nelësa naabo safu gabuwela säi. ³⁵ Amala gabuwela säsebegi, Yesuea udia dolö amoli nagadaia fïfigimalai. ³⁶ Amala sälahilä, ea beledi gifalädaläia amoge seme amoge gaula nea, Godema nesegei. Nesegelelahilä, dagabodasila ië bégëla aulo amolima iäsebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ³⁷ Udia dolö sulubadela sefolalo amolia molö dofea naha maadelahilä, fea digai amo adu gifalädaläiagi salala nobala negei. ³⁸ Udia malöla nidela made, molö mai amolida dausini biyidia sefolalo.

³⁹ Amalahilä, Yesuea udia dolö gege-
doi amoli afiaha maademalolahilä, e ödä duugi fila sege ëi Magadani asi.

Ilia Yesuma dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi

(Maga 8.11-13, Ulugu 12.54-56)

16 Feseli dolö nefolalo amolige, amase, Sadiusi dolö nefolalo amolige, Yesu neebee maalahlilä, ilia Yesu fedogola bimolöie ema sähalea,

Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesäia mosöala misi dia hamola nilima olemola säi. ² Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, [Deadi eso fidila digahalea, mu bëla obëgëseda, dilia hä, esomolö gabula sälo. ³ Amase elöda, sege yose amo gaalu, mu gelëge bëla gasimi sagaseda, dilia walioda hä fo maala sege digamolö gabula sälomelë. Amalo amo dilia mu giwigi bealahilä, amo gadola hamomolö gabulada helësëlo gaso, walio hamosebe amo bealahilä, amo gadola hamomolö gabula helësëlo made nefolaleale.]** ⁴ Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë Yonama hamoi amomu ilima olemolömelëla säi. Amala sälahilä, ili digila eda bahila moholöi asi.

Feseli dolölele Sadiusi dolölele beledi hamolo yidila säi

(Maga 8.14-21)

⁵ Bégëla aulo amoli oeabo edefade dibe amo dëgëla näiado alömodi beselagalahamelebe, beledi afädë made ägüla elabola misi meli. ⁶ Amaimo, Yesuea ilima sähalea, Feseli dolölele Sadiusi dolölele beledi edelo yidi amo helësëla, idihë nea hedabola beaha namialola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia hilidomu didiähalea, Nilia beledi made ägüi amoie säsebele didiäha dilo. ⁸ Hilidomu didiäha dibe amo Yesuea dawadigila nea, ilima sähalea, Asigi afädë holöfali negeila dili, dilia beledi maade gabula didiäsebegoda edoie. ⁹ Aso, dili dawadigi made nelo amo wälasimu neale. Beledi bia amea dausini

** 16:3 16.2b-3 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä] holela negeida, Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea dëdëila helësëi.

biaea nalahlilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amo elaboi neale. ¹⁰Amase elöda, beledi gifalädaläa amea dausini biyidiaea nalahlilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala nobala negei. Amoge elaboi neale. ¹¹Na dilima belediie made säi amo dilia dawadigi made nebegoda edoea. Felesilele Sadiusilele beledi edelo yidi dibe amoie hedabola idihë namialola säla i. ¹²Amala säsebegi, ilia helësësaleamelebe, ea hedabola idihë namialola säi amoda beledi neala edelo yidiie made säi gabu. Felesi dolöle Sadiusi dolölea mala säla olelesebe amoie säi gabula helësëi.

**Fidaea sähalea, Afädë Memelei
amoda di nebegola säi**

(Maga 8.27-30, Ulugu 9.18-21)

¹³Yesu e Sisalia Filibai gaamumadi awäla beselagalahlilä, ea ië bögëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amolia Dolöie Malö amoda nowë neala säha difolalebela nabi. ¹⁴Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Odoaeada ödägi gelo Yone neala säladigi, odoaeada Elaia neala säladigi, amase, odoaeada Yelemaea galë, bea sälo elö galë neala säladigisa difolaleamelëla säi. ¹⁵Amala säla obögësebegi, ea ilima nabahalea, Amai, diliada ne nowëla säha dialeala nabi. ¹⁶Amala nabasebegi, Saimono Fidaea säla obögësalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda dimelë. Dida Gode namolöi neebe amoie malö nebegola säi. ¹⁷Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Yonaie malö Saimonoo, dida obeägisa nea.†† Mida, dia walio säi amoda nagadaia dolölea dima olei made. Nie Nado selesia mosöa

neebe amea oleimelë. ¹⁸Amaimo, na dima sähago. Dïe ëida Fida. Igi amodaia nie udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli na ulimolömelë. Olasegi, baagomolö amoie geloi amead made nufuda salala salolemolömelë.‡‡ ¹⁹Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie idi gai dogelo gii amo dima imolömelë. Dia naga föidaia hamomolö madela säla negesebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialeala säi. ²⁰Amala sälahilä, ea ië bögëla aulo amolima gelola sähalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda ne neawemelë, odoama säla imabiola säi.

**Yesu e baagolahilä
nowemolömelëla säi**

(Maga 8.31—9.1, Ulugu 9.22-27)

²¹Segeyo amila nofela, Yesuea mi gäwilafali, ië bögëla aulo amolima fädäla sähalea, Ne Yalusaleme moholö galeamelë. Ami awäseada, dolö dafidilo asigi gäwi nefolalebe amoliage, gobela ilo busa nefolalebe amoliage, amase, mala dawadigi nefolalebe amoliage, ne neala elö elöla edefade sälasimolömelë. Amala hamolahilä, ilia ne baagomäia nufudasegi, segeyo äudä nelolahilä osodagi ne nowemolömelë. Amala hamomolö galeamelëla säi. ²²Amala säsebegi, Fidaea Yesu e sigi aliga galahlilä nea nemola sähalea, Dafidilo Geloie, amala sämabu. Dima dofä amala made hamomolömelëla säi. ²³Amala säsebegi, Yesu e besuia imogola Fidama sähalea, Ae. Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Dia nie idiafa dofogasebego. Di-

††16:17 16.17 Giligi adoda Yonaie malö Saimonola säla dëdëla negei. Amase, Yone 1.42gida Yoneie malö Saimonola säla dëdëla negei.

‡‡16:18 16.18 Giligi adoea Fidaie ëida igi ëibalä ga madefali dialea.

ada Godea helēsēlo amo gadola made, dolōfāea helēsēlo wāla helēsēsebela sāi.

²⁴Amala sālahilā, Yesuea iē bēgēla aulo amolima sähalea, Afādēa ne awāsewe gadola moholō helēsēseda, hī hamea helēsēlo amo fisila, hile i fūgāi gaula, ne bēgēla moholō dialea. ²⁵Amoie mida, afādēa hile namolō amo gaula fēdōla aligimolō helēsēseda, iē namolō amo hogosa helemolōmelē. Amai gaso, afādēa hile namolō amo ne helēsēla fisiseda, iē namolō amo beagolemolōmelē. ²⁶Afādēa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hī e baagoseda, nagadaia nelegei amea abeahāla e ugila negemolōdu. Amase, afādēa bidi edo iālahilā, hile namolō amo bu nea obēgēmōlōdu. ²⁷Amala sāsebe amoie mida, Dolōie Malō amo iē Eedoie yo digalo hīdo elōi salugalāhilā, iē selesaia fiibalā moholōmelē. Maasegi, ea udia dolō sulubadelama ilia hamoi amo gadola bidi iṃolōmelē. ²⁸Na dilima dofā sähago. Dolō odo a walio gui nefolalebe goweli baagola made, aso, neēgi wāla Dolōie Malō amo, iē Beaha Maadela Sigi Neebe amobalā maase amo bimolōmelēla sāi.

**Yesuie domalo bedefala
elōi neebe meli amo**

(Maga 9.2-13, Ulugu 9.28-36)

17 Segeyo gafeia nelolahilā, Yesuea Fidage, Yemesege, amase, Yemesēie edoo Yonege, ili sigi awāla segebi edefadedāia gadogofali fedala hilidofali nefolalo. ²Ami nefolalea beahaleamelebe, ilile sidaia Yesuie domalo bedefala hīdo elōi neebe meli. Iē odagi eso si gadoi neela, iē fagulo gāi amoge falela yo digai hīdo elōi neebe meli. ³Amo bealahilā, ilia beahaleamelebe, Mosesele Elaiale maala ulufadigilahilā, Yesubalā adosa neebe meli. ⁴Amo bealahilā, Fidaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, nili wi neebe-

weda hedabi gabu. Na sege mosō ohodoa oledule. Elōda dīe, elōda Mosesēie, amase, elōda Elaiaīela nabi. ⁵Ea ado amo, aso, sähā nebegi wāla, gelē häu faleifali hīdo elōi amo ili neebēdi maala dabelahilā, gelē amoie isogila ado afādē sähalea, Egoweda nīe malōfali, nihī boba hamosa neawe. Dilia iē ado nabualola sāi. ⁶Ado sāi amo nabala, bēgēla aulo amoli edefademalā fudugila bedālahilā, nagadaia gumusula diadidigafui. ⁷Amala difolalebegi, Yesu e ili difolalebea ami maala didiigisalea, Bedāmabu. Nowemola sāi. ⁸Amala didiigisebegi, sida adogola beahaleamelebe, dolō elō maade, Yesu hīdomu neebe meli.

⁹Ili segebidaia amila digafiaha dialea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dolōie Malō amo bauia amila, aso, made nowela neēgida, dilia meli amo odoama sāla iṃabiola sāi.

¹⁰Amala sāsebegi, bēgēla aulo amolia Yesuma nabahalea, Mala dawadigi nefolalebe amoliada Elaiale dafidi moholōla sālo amoda mi edoiela nabi. ¹¹Amala nabasebegi, ea sāla obēgēsalea, Elaia eda dofā moholō. Eada nelebo sulubadela hahamogisa namolōmelē. ¹²Gaso, na dilima sähago. Elaia eda misi. Misi gaso, udia dolō nefolalo amolia e gabulada helēsēla made, ilia hamomolō helēsēi amo gadola hamosa nelomelē. Amo hamosa nelo amo gadola wāla, Dolōie Malō amoge neala sēlasimolōmelēla sāi. ¹³Amala sāsebegi, bēgēla aulo amolia helēsēsalea, ado ilima sāsebe amoda ödāgi gelo Yoneie sāsebela helēsēi.

**Yesuea maalibu afādēma
mugabe fedai nesiladigi amo**

(Maga 9.14-29, Ulugu 9.37-43)

¹⁴Ili afiala, udia dolō gegedoi dibe a ami beselagalasebegi, dolō afādē maala Yesu mia emo gumu sasagala

salea ¹⁵sähalea, Dafidilo Geloie, nie malö bobasëmo. E amulämelahilä, së yafie nulömelë. E amulämesalea nulo gobeiage, ödägiige neala digalasisamu aligilomelë. ¹⁶Amaimo, die bögëla aulo amoli nefolalebea sigi misi gaso, ilia e wahilasimolöi made gabiola säi. ¹⁷Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Udia dolö asigi afädë made negela asiala hamolo walio nefolalebela dili, ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yöi gaula namolödu. E ne neebee sigi misiëla säi. ¹⁸Sigi maasebegi, Yesuea ema nemoi. Nemosebegi, mugabe amo doadigila asi. Amala asi amole, malö maalibu amo fodolofali wahii.

¹⁹Hobeala, bögëla aulo amoli Yesu e hïdomu neebee ami maalahilä, ema nabahalea, Amai nilia mugabe nesiladigilibe iliawai amoda edoeadula nabi. ²⁰⁻²¹Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda, holöfali negei nebegoea amaimelë. Na dilima dofä sähago. I masada gägä holöfali dibe amo gadoi asigi afädë negela nea, segebi gowema sähalea, Guilahilä gagowedi gasi gamola säседа, gasi gamolömelë. Amase, dilia afädë hamomolö asusugai iliawaida maade bimolömelëla säi. [¶]

**Yesuea e baagola
nowemolömelëla bu elö säi**

(Maga 9.30-32, Ulugu 9.43-45)

²²Ili Galili segea gegedosebegi, Yesuea ilima sähalea, Dolöie Malö amoda dolögali gaula imolö segeyo hä beselagalasebewe. ²³Gaula iasegi, ilia e nufudala baagomolö gasoda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowela

moholömelëla säi. Amala säsebegi, ili asigia yöia ididogoi.

Gobela ilo mosöie dagisi muni negei

²⁴Yesuge, ie bögëla aulo amolali awäla, Gabaniama gaamugi beselagalai. Ami nebegi, gobela ilo mosöie dagisi muni nelo nefolalo amolia, Fida neebee maalahilä ema nabahalea, Die säla olelelo neebe ameada dagisi muni negelolela nabi. ²⁵Amala nabasebegi, Fida säla obögësalea, Ä, negelomelëla säi.

Amala sälahilä, Fida e mosö mumu-sogi digala adola made nebegi, Yesuea dafidi Fidama nabahalea, Saimono, nagadaiaie beaha aligilo gini nefolalebe amolia dagisi muni elö elöla nege-sebe amo negelo amolida nowëadu. Dia edo helësësebe. Ilile malöealedu, ma odoaealedula nabi. ²⁶Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Amoda odoaea gabila säi. Amala sälebegi, Yesuea ema sähalea, Amai galëda, amolile malöea dagisi muni negemolöi made gabu. ²⁷Amai gaso, alia ili neala habobal-asiloea, dia oeabo dibeami seme däamolö mosalo. Amaimo, seme dafidi dease amoie nafigida, muni giwi afädë dië bimolömelë. Ameada gobela ilo mosöie dagisi muni diege niege negemolö dofea bimolömelë. Amo neala gaulahilä, alile dagisi muni ilima ia mosalola säi.

Baagila asi neebe amo nowëla nabi

(Maga 9.33-37, Ulugu 9.46-48)

18 Segeyo amo gala, bögëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä, ema nabahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida baagila awäla neebe

[¶]**17:20-21** 17.20-21 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 21da Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 9.29gi dibe amobalä gaalumäiaie dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Nelebo afädë hamosebe amea made, molö made naala nea, Godema adosebe ameamu mugabe fedai gowe gadoi nesiladigimolöi dileamelëla säi.]

amo nowëdula nabi. ²Amala nabase-begi, Yesuea malö holöbö wela, ilile sidaia ifosilahilä ³sähalea,^{§§} Na dilima dofä sähago. Dilile asigi bedefala, malësä gadoi made aligiseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida made nogila digamolömelë. ⁴Hi e nagadaiala, malö holöbö gowe gadoi neebe amead, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami baagila asi nea. ⁵Amase elöda, afädëa nie ëigi malö holöbö gowe gadoi neebe amoma, haligila namolöie misiëla säsed, namage haligila namolöie misiëla sähagomelë. ⁶Afädëa malësä nema asigi afädë negei amoligi afädë neala digalasiseda, ëfëa igi edefadegi begela, bidi näiadaoa ie muugia begelahilä, ödäea muäia duhulugi hadia idogosed, ie hedabida amomelëla säi.

Nilī neala nafadelasilöie mi säi amo

(Maga 9.42-48, Ulugu 17.1-2)

⁷Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Neleboea udia dolö asiala hamomäia neala digalasilö amoie, sege föigi nefolalebe amoli asigii gabumelë. Digalasilö amolida dofä moholöi dialea gaso, digalasilöie maasebe dolö amoda asigii gabu. ⁸Die naaboea galë, emoea galë, di neala digalasiseda, damula sadia gamalo. Naabo elö amo mauäi, emo elö amo mauäi neebe amoda, namolöi namolö dibeami ami nogila digamolöda, dofea galea. Naabo äüdäla galë, emo äüdäla galë, nulo usilo

made dibeami sadia idogomolö amoda nafade gabugi. ⁹Amase, die siia di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Si afädëfali galëda, namolöi namolö dibeami ami nogila digamolöda, dofea galea. Si helegela galëda, heli segea nulo gobeami ami sadia idogomolö amoda nafade gabugila säi.

Ado besula sugua sibi afädë nafolala asila säi

(Ulugu 15.3-7)

¹⁰⁻¹¹Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia malësä goweligi afädë memalä gadoi gabula helësëloea, idihë nea beaha namialo.* Na dilima sähago. Malësä ilile selesaia fii amolida nie Nado selesaia mosöa neebe amoie migaliala aligilomu nea.†

¹²Dilia abilia helësësebe. Dolö afädëa ie sugua sibi hädali afädë foi nelo amoligi, afädë nafolala asi galëda, eedo amead nabülasi sëgëlasiië odoai sëgëlasii amolida, felea ifosilahilä, afädë nafolala asi amo hogola aulo madele. ¹³Na dilima dofä sähago. Awälahilä, ea amo beagoleseda, sugua sibi odoa made nafolala asi amoligi obeägi amoda nagadaialahilä, sugua sibi afädëfali beagoie amogida, edefade obeägilomelë. ¹⁴Amo gadola wäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea malësä goweligi afädë dabadigimäia made hamesa neamelëla säi.

§§**18:3** 18.3 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, biyiduda go. Yesuea ie bëgëla aulo amolia mala abodo bëgëla hamomäia säha nelo. Ado amoda 18.3-35 amogi dialea.

***18:10-11** 10-11a Giligi adoeada malësä gowelila säi (damo goiege, damo giege, amase, damo 14iege) afädëdi go gadoida Maga 10.42 amogida, nie bëgëla aulo holöbö gidogo neebe amola säi. Ado amo beaseda, Yesuea malësäiemu helësëla made, ie bëgëla aulo odoa amolige helësëla säi bimolö.

†**18:10-11** 10-11b Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 11da Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea Ulugu 19.10 gaula maala dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Mida, Dolöie Malö amead udia dolö dabadigi nefolalebe amoli sigi obëgmolö misimelë.]

**Didoo afädëa dima asiala
hamosegi hamomolö amo**

(Ulugu 17.3)

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dïe didooea dima asiala afädë hamoseda, hïdo neebee ami awälahilä, halidomu nea, ea asiala hamoi amo olemalo. Dia ado säsebe amo ea nabaseda, dia didoo hä sigi obëgëigomelë. ¹⁶ Ea dia ado säsebe amo made nabaseda, dolö afädë galë, äudä galë dibalä awähaemalo. Amoïe mida,

ado sulubadela säse amo dofä gabula helësëmäia, äudäea galë, ohodoaea galë melëlo ameage, nabelo ameage iilasila säседа, dofä gabula helësëmolömelë. *Mala Bu Eegei 19.15*

¹⁷ Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amo made nabala auaseda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amolima sämalö. Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amoge hä, made nabala auaseda, dilia Gode helësëlo made amolimage, amase, dagisi muni nelö amolimage mala hamolo amo gadola, dolö amoma hamomalola säi.

¹⁸ Amaimo, na dilima dofä sähago. Dilia naga föidaia hamomolö madela säsebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dilia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialea. ¹⁹ Amai na dilima ado elöge dofä sähago. Nagadaia wi nea, diligi äudäea ado afädë negela Godea afädë gowe hamomäiala säla, ema adoseda, nïe Nado selesaiia mosöa neebe ameada hamomalola säse amo gadola hamomolömelë. ²⁰ Amaimo, äudä galëge, ohodoa galëge, nïe ëigi gedola neëda, ne ili mogogi ami namolömelëla säi.

**Hamoi hamolasiloea hamoi gaalu
hamolo made bobasëila säi**

²¹ Amala säsebegi, Fida e Yesu neebee maalahilä, ema nabahalea, Dafidilo Geloie, nedoo afädëa nema asiala hamoseda, na aboläiagi hëmolödu. Gifalädalialaledula nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Nada gifalädaliamula made säha. Nada nabülasi gifalädaläie odoai gifalädaliamelëla sähago.

²³ Amoïe mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ïe hamoi hamolasilobalä bidi negei dilo amoda, hä mogomolöilla helësëimelë.

²⁴ Ea mogodelä hamosebegi, ïe hamoi hamolasilo afädëbalä muni edefade nidemolö asusugai bidi negei dilo amo e neebee sigi misimelë.

²⁵ Hamoi hamolasilo amea bidi negei amo beselala ïmolöi made amea, ïe dafidiloea dolö odoama sähalea, Muni bidi negei amo beselala ïmolöïe, hï eege, ïe udiage, ïe malöge, amase, ïe nelegei dibe amo sulubadelage, muni bidi neaha maademalola säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä, hamoi hamolasilo amea e mia emo gumu sasagala salea, fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na, aso, sulubadela beselala dihima ïaha maademolömelëla säi. ²⁷ Amala säla obëgësebegi, hamoi hamolasilo amoïe dafidiloea bobasësalea, e mosalolahilä, bidi negei amo hëi. ²⁸ Amala hamosebegi, dolö amo doadigila fedahamelebe, dolö afädë ebalä hamoi gaalu hamolasilo amo gausiai. Dolö e gausiai amea ebalä ïe bidi holöfali negei dilo. Amasebegi, ea dolö amoïe muugia fëdöla gaula nea sähalea, Nïe muni bidi negei amo hä beselala ïmola säi. ²⁹ Amala säsebegi, muni bidi negei amea gumusula dialea fudugila sähalea, Made habobala,

beaha namialo. Na die go beselala imolömelëla säi. ³⁰Amala säsebegi gaso, bidi negelo dolö amea beaha namolö made helësëla, elö amea bidi negei amo beselala imäia, e galabaia mosöa ifosi. ³¹Amala hamosebegi, hamoi hamolasilo odoa nefolalo amolia ea hamose amo bealahilä, ilia edefademalä habobai. Habobalahilä, ilile dafidilo neebee awäla, nelebo sulubadela hamoi amo ema awala säla iaha maadei. ³²Dafidilo amea ie hamoi hamolasilo amo misialolahilä, ema sähalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dia nema fudugila säi amea, die bidi negei amo na hësa maadeimelë. ³³Nada di bobasëi amo gadola, diada dibalä hamoi gaalu hamolo amomage bobasëmolöi galea madelela säi. ³⁴Amala sälahilä, dafidilo amea edefade habobalahilä, ie bidi negei amo hulu beselala iaha maademäia, dolö amo galabaia mosöa sëlasilo dolö amoligali gaula awäla ifosi.

³⁵Dili hïdo hïdolea didooie asiala hamoi amoli iso asigigila made hëseada, nie Nado selesaia mosöa neebe ameage, dolö dafidiloea hamoi amo gadola wäla, dilima hamomolömelëla säla i.

Dolöea udia nii fisiloie säi

(Maga 10.1-12, Ulugu 16.18)

19 Yesuea ado amoli säha maade-lahilä, Galili sege digila awäla, ödä Yodona dëgëla alömodi, Yudia segeamadi asi. ²Awäsebegi, udia dolö yafie e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Amasebegi, ami ea ili neala wahilasisa nelo.

³Felesi dolö nefolalo amoli Yesu neebee maalahilä, ilia e fedogola beala sähalea, Galonegige, galone madegige, dolö afädëa ie udia fisimolö amo dofeale, ma, dofea madelela nabi. ⁴Amala nabasebegi, Yesuea säla

obëgësalea, Mi gäwila hamosolo amo gala, Hamolo ameada udiale dolöle hamoila dëdëla negei amo dilia made meli neale. ⁵Amase, ea elö sähalea, Amoie mida, dolöea ie eedole emele digila, udia neaseda, ele afädëfali aligilomelëla dëdëla negei amoge made meli neale. ⁶Amalo amo, ele äudä nelo amo fisila, eleda afädëfali aligilomelë. Amoie mida, Godea gedola dila afädëfali namiäia hamoi amo, dolöea hïdo hïdolasimabiola säi. ⁷Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai galëda, Mosesea sähaleada, Dolö afädëa beba dëdëla ialahilä, udia nii amo fisila mosalamalola säi amoda, abilia säidula nabi. ⁸Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dilile iso asigi geloi dibe amoie, Mosesea udia nii fisimolö dialeala säi gabio. Gaso, mi gäwila hamoia amida made fisilomelë. ⁹Amoie mida na dilima sähago. Dolö afädëa ie udia amo dolö elöbalä mala nafade hamosegi made, memalä fisilahilä, udia elö neaseda, ea udia elö amoda fa nimolömelëla säi. ¹⁰Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia ema säla obëgësalea, Dolöea udiama mala amo gadola hamomolö galëda, udia nimolöda dofea made gabula säi. ¹¹Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado walio säsebeweda, sulubadela nabala dofea gabula neala gaumolöi made. Iligali helësëlo i amoliamu dofea gabula neala gaumolöimelë. ¹²Dolö odoa mi elö elöla diëda, udia made neala aligilomelë. Odoada, emea neegela ägüsolo amo gala udia nimolöi made, neegela ägüi. Odoada, dolöea ili iso neadigi. Amase, odoaeada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amomu asigisalea, udia made neala aligilo. Olelesebe amo nabalalahilä, dofea gabula neala gaumolöi galëda, neala gaumalola säi.

Yesuea malësä e mia misiäiala säi

(Maga 10.13-16, Ulugu 18.15-17)

¹³Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuea naaboea diigilahilä, Godema adomäia e neebee sigi maasebegi, ie bögëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Malësä ne neebee misiäia beasimo. Dofogamabu. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida malësä goli gadoi ilile dialea. ¹⁵Amala sälahilä, malësä amoli naaboea diigilahilä, e sege amo digila asi.

Malisä nelegei yafie neglöea Yesuma nabi

(Maga 10.17-31, Ulugu 18.18-30)

¹⁶Segeyo afädëgi, afädëa Yesu neebee maalahilä ema nabahalea, Säla Olelelo, ne namolöi namolö neala gaumolöie, hamoi hedabi abodo gadola hamomolö dialeadula nabi. ¹⁷Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia hedabi amoie nema nabi amoda edoie. Afädëmu hedabi nea. Di namolöi namolö dibeami nogila digamolöila helësëseada, nilia hamomalai amoli hamosa namialola säi. ¹⁸Amala säsebegi, dolö amea naba obögësalea, Amoda abodowedula nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Baagomäia nufuabio, udia dolö fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfali sämabio, ¹⁹amase, die diadole diemele hedabola helësëla, elele ado nabala hamomalo, dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säi. ²⁰Amala säsebegi, malisä amea sähalea, Amoli sulubadela na hamosa maadei. Nema maade amoda edodula nabi. ²¹Amala nabasebegi, Yesuea ema sähalea, Di hedabi mogoifali namolöila asigiseda, die nelegei dibeami amidi neaha maademolö mosö.

Amalahilä, bidi nease muni amoda, dolö busadäoi nefolalebe amoligali imalo. Amala hamoseda, di Hebeni amidi bidi nimolömelë. Amalahilä, ne bögëla misialola säi. ²²Ado säi amo nabalahlilä, malisä amea asigigi yöia idogolahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³Amala yösebegi, Yesuea ie bögëla aulo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Nelegei yafie negelo nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amidi nogila digamolöda, baagi säi dialeamelë. ²⁴Na bu elö dilima sähago. Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholöda, baagi säi holöfali made. Gaso, nelegei negelo nefolalebe amoli, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee amidi nogila digamolöda, baagi säi baagila asi dialeamelëla säi. ²⁵Amala säi amo nabalahlilä, bögëla aulo amoli edefademalä fudugila sähalea, Amadi damula auloda nowëa gaula namolödula säi. ²⁶Yesuea ilima siilamu nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁷Amala säsebegi, Fidaea ema naba obögësalea, Amadi, niliada nilile nelegei sulubadela fisila, di bögëla misi amo, nilileda edo dialeadula nabi. ²⁸Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Namolö gähegi aligisolo amo gala, Dolöie Malö amo ie sigi aligiloie filo hedabi hido elöidaia seegida, ne bögëla mulo dilige sigi aligiloie filo giwilasidaia salea, Isilale sosogo giwilasi amoli sigi aligimolömelë. ²⁹Amase, sulubadelaie nie ei helësëla, ilile mosöge, edooge, elefige, eedoge, emege, malöge, segege, fisila digila misi amoliada, digila misi amo gadola hädali afädë nealahilä, namolöi namolöge nimolömelëla säi. ³⁰Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säi.

Dolöea gelebi sagai dibeaa ami hamoi hamoiie ado besula säi

20 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi di-alea. Segeyo afädëgi yosefali sagai eedo afädëa, dolö odoaea ie i gägä negelo gelebi ëfë sagaia ami bidi nimolöie hamoi hamolasimäia hogola asi. ²Amala nea, dolö odoabalä ado afädë negela sähalea, Segeyo walioie bidida, muni giwi siliba afädë afädëla sogodeläla sälahilä, ie gelebi sagaia ami afiamaloi.[‡] ³Amaimo, eso neela udigise amo gaalu, magaia gaamugi awäla beahaleamelebe, dolö odoa memalä nefolalebe meli. ⁴Bealahilä, ea ilima sähalea, Na muni bidi mogola idulä, dilige gelebi sagaia ami afiamaloi. ⁵Amo nabalahlilä, ilige afiai.

Amase, eso mogogige, eso bëgisebegige, ea bu elö amo gadola wäla hamoi. ⁶Hä, deadise amo gaalu bu awähamelebe, dolö odoa, aso, memalämu nefolalebe meli. Bealahilä ea ilima nabahalea, Segeyo sedade amoda memalä aligila waeaseigoda mi edoïela nabi. ⁷Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Afädëa niliima hamoi hamomolö made säsebegi nefolaleawela säi. Amala säla obëgësebegi, ea ilima sähalea, Dilige gelebi sagaia ami afiamalola säi.

⁸Hä, deadi së gämölö amo gaalu, sagai eedo amea ie hamoi sigi aligilo amoma sähalea, Hamoi hamosa nefolalo amoli mofiamalolahilä, deadi maala hamoi amolidale bidi iia nedala, yose maala hamoi amoli iala wagamalola säi. ⁹Dolö odoa deadifali misi amoli maala, ilia muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹⁰Amala neasebegi, dafidi awäla

hamolo amolia maala helësësaleada, muni baagila awäla nimolö gabula helësëi. Gaso, iliage muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹¹Muni amo neala gaula awälahilä, ilia sagai eedo amoma habobala ¹²sähalea, Dolö hobeaa deadifali misi amolia aoa afädëmu hamoi hamolo amolige, dia nilibalä dafidi misi gadoi hamola, muni afädëdila sogosio. Niliada yosefali awäla hamosa nea, eso nea hëgisebe amoma bibisa hamosa nelola säha dilo. ¹³Amala säha dibegi, sagai eedo amea iligi dolö afädëma sähalea, Nedoo, na dima asiala made hamoi. Dia muni giwi siliba afädë afädëla nimolöie nebalä ado afädë negei madele. ¹⁴Di hä, iigo gaula mosalo. Dolö gowe hobeafali misi amoma, digali i amo gadola imolö hamesamelë. ¹⁵Nihile munia nihi hamese amo gadola hamomolö dialea madele. Ma, na mala hedabi hamosa nebegi, dia mudiahalela säi.

¹⁶Amo gadola sälahilä, Yesuea säla wagala sähalea, Hobeala nefolalebe amolida neala dafidisalea, dafidila nefolalebe amolida neala hobeamolömelëla säla i.

Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi

(Maga 10.32-34, Ulugu 18.31-34)

¹⁷Yesu e Yalusaleme moholöie afiahalea, ea bëgëla aulo giwilasi amolima hilidomu aliga gala nea sähalea, ¹⁸Nabahale. Nili Yalusaleme afiahamelë. Ami neëgi, Dolöie Malö amo gobela ilo busa nefolalebe amolimage, mala dawadigi nefolalebe amolimage gaula imolömelë. Amala gaula iasegi, ilia e baagomäia nufualola sämolömelë. ¹⁹Amala hamolahilä, fii odoaea e gadiabola, ëfë damuia fëgälahilä, e baagomäia i fügäigi baala

[‡]20:2 Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoada denaliusala sälo.

negemäiaie, ilia iligali gaula imolömelë. Amala hamoseda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowemolömelëla säi.

Dafidilo namolöie nabi amo

(Maga 10.35-45)

²⁰ Sebediie malö äudä amolele emela ie malölali, Yesu neebee maalahilä, udia amea emo gumu sasagala salea, ema afädë ëdëgëi. ²¹ Amalebe, Yesuea ema nabahalea, Dia edo hamesala nabi. Udia amea säla obëgësalea, Die Beaha Maadela Sigi Neebee amida, nie malö äudä, elöda die naabo dafädimadi, elöda die naabo fefeädimadila samiäiala sämola säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Dilia nabasegoda dawa made nea, fuduia säsebe. Na ödä iigi usi molö neebewe gadola, alia molöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Aliada molöi neawela säi. ²³ Molöila säsebegi, ea elema sähalea, Aliada nie ödä iigi usi dibe amo dofä molömelë. Gaso, ali elöda nie naabo dafädimadi, elöda nie naabo fefeädimadila samiäiala sämolöda, nie made. Nadoea gowe samiäiala dai ai amea sämolömelëla säi.

²⁴ Amo säi amogi, bëgëla aulo nabülasi amolia nabalahlilä, elema habobai. ²⁵ Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä sähalea, Fii odoa beaha aligilo neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada, udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ²⁶ Ili hamolo amo gadola, dilia made hamomolö. Dili neebe gogi afädëa ëi sälo namolöila helësëseda, ea dilile hamoi ugila negelasila hamolasilo namolömelë. ²⁷ Amase, afädëa dafidilo namolöla helësëseda, eda dilile memalä galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolömelë. ²⁸ Amo gadola, Dolöie Malöda udia dolöea ie

hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

Yesuea dolö si golai

äudä wahilasi amo

(Maga 10.46-52, Ulugu 18.35-43)

²⁹ Ili Yaligola äudulä afiasebegi, udia dolö yafie ili bëgëla afiai. ³⁰ Afiahalea beahamelebe, dolö si golai äudä idi agesua ami sebe meli. Elea Yesu baagila awäsebela säi amo nabalahlilä, uuala sähalea, Dafidiloo, Debediie malö, ali bobasëmola säha sulo. ³¹ Elea amala uuasebegi, udia dolö gegedoi amolia elema nemola sähalea, Adomabu. Gameläla säla nemoi. Nemosebegi gaso, elea gelola uuahalea, Dafidiloo, Debediie malö, ali bobasëmola säha sulo. ³² Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea, ele welahlilä sähalea, Na alima edo hamomäia helësësebela nabi. ³³ Amala nabasebegi, elea ema sähalea, Dafidiloo, dia alile si fisigälasimäiamelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ele bobasëla, elele sihidoda diigi. Diigi amole fodolofali si fisigäla fädäla bealahilä, ele Yesu bëgëla asi.

Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme asi

(Maga 11.1-11, Ulugu

19.28-40, Yone 12.12-19)

21 Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, Olibebi neebee ami sege Bedifagi beselagalamolöie yauabia nea, Yesuea bëgëla aulo äudä dafidi mosalolahilä ² elema sähalea, Gaamugi ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi aseme, ie malö daiadigile begela negei neë aabela bimolömelë. Beaseda, fisigäla ne neebeawi sigi misialo. ³ Afädëa alima ado afädë säседа, gomalä sämalö. Dafidiloea welebalä hamomolö galeamelëla

sämalo. Amala säседа, ea fodolo sähalea, Hä sigi mosöla sämolömelëla säi. ⁴Dafidi Dafidilo Geloia bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamäia amala hamoi. Säla negei amoda gowe.

⁵Saionoie idiwima sähalea, Bimo.[†] Die beaha aligilo Gini amoda di nee-bea maasebe. Hi e nagadaiala aligilo nea, sugua dögidaia fila maasebe. Sugua dögi üdildaia fila maasebega sämalola

säla dëdëla negei dialea. ⁶Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amole awäla, Yesuea hamomalola säi amo gadola hamoi.

⁷Elea sugua dögi aseme üdilile sigi maasebegi, ilia sugua dögi amoledaia ilile fagulo daia salugalo fösisebegi, Yesu e amolidaia fila fedai. ⁸Amala fedala fise amo gaalu, udia dolö yafie gegedoi amolia ilile daia salugalo fagulo neala idiafa föladigi, odoaea fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigisa nelo.

⁹Udia dolö gegedoi amoli Yesu awäse amo gadola dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea,

Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.

Debidiie malöma sähago. Afädë Dafidilo Geloie eigila maahago Godea e neala obeägilasimäia.

Hosana. E ilibia neebe amoie ei gauia adahala

säsäla afiai. *Sama 118.25,26* ¹⁰Yesu e Yalusaleme awäla beselagalasebegi, udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaia fudugila bedälähilä sähalea, Dolö goweda nowëdula säha dilo. ¹¹Amala säha dibegi, udia dolö gegedoi amolia sähalea, Goda bea sälo

Yesu. Eda Galili segeie gaamu Nasalese dolömelëla säha dilo.

Yesuea gobela ilo mosöa awäla hamoi amo

(*Maga 11.15-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22*)

¹²Yesu e awäla gobela ilo mosöa beselagalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa dibe amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amolige, amase, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amolige, neala besula besigadasi.⁸

¹³Ea ilima sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada, Nie mosö amoda Godema adolo mosö dialeala sämolömelëla säla dëdëla negei dialea gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamosebela säi.

¹⁴Amala säsebegi, e gobela ilo mosö neebea ami, si golaige emo nafadeige mofiassebegi, ea ili wahiladidigisa nelo.

¹⁵Gobela ilo busa nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage, Yesuea hedabifali hamose amo bealahiläge, amase, malësä nefolalo amolia gobela ilo mosöamadila dägö digala sähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi. Debidiie malöma sähagola säsebe amo nabalähiläge, ilia habobai.

¹⁶Habobalahilä, ilia Yesuma nabahalea, Iliä säsebegoda dia nabasebelela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ä. Ado afädë säla dëdëla negei dibe amoda gomälä.

Malësä nelësa amolige, malö dodo naha sefolalebe amolige, ilile nafiala dia die ei gauia adamäia hedabolafali oleilemelëla

[†]21:5 21.5 Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolöla helësëmäia säi.

§21:12 21.12 Dolö odoaea gobela ilo mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, gobela ilo mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

säla dädëla negei dialea. Dilia ado säla dädëla negei dibe amo made meli nealela nabi. ¹⁷ Amala nabalahilä, Yesuea ili digila gaamugi amila Bedani midilö asi.

**Yesuea äfäeoma
nemosebegi bausoi amo**

(Maga 11.12-14,20-24)

¹⁸ Dilia yosefali nowela, gaamugi obögësalea e sidëa baagoi. ¹⁹ Amala awähalea beahaleamelebe, idi agesugi ami äfäeo afädë neebe beala e i mia ami bea awähamelebe, gägä afädë maade, bäu badumu neebe meli. Gägä maade beala, ea äfäeo amoma sähalea, Dia gägä hobeala dofä made negemäiala säi. Amala säi amole, fodolofali bausoi. ²⁰ Bausosebegi, ie bögëla aulo amolia bealahilä fudugila nabahalea, Äfäeo amo fodolofali bausoi amoda abeahäladula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na dilima dofä sähago. Asigi äudä negela made, asigi afädë negela aligiseda, äfäeoma na walio hamoi amo gadola, diliage hamomolömelë. Amoda afädë amomu made, dilia segebima dihï dagabola awäla, ödä duhuluma digamola säседа, amala hamomolömelë. ²² Dilia Godema adosalea, asigi afädë negela, nelebo afädë imola edögëseda, amo dilia nimolömelëla säi.

**Yesu dia hamosebego nowëa
hamomalai hamosala nabi amo**

(Maga 11.27-33, Ulugu 20.1-8)

²³ Yesuea gobela ilo mosöamadi awäla, ado mala säla olelesa nebegi, gobela ilo busa nefolalo amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, e neebea maalahilä ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalai hamosala nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima

säla obögësalea, Nage dilima ado afädë nabaha. Dilia säla obögëseda, nelebo na hamosebeweda, gowea hamomalai hamosa neala sämolömelë. ²⁵ Yonea ödägi gesa nelö amoda abidila misi. Selesaia mosöala misile ma dolömadila misilela nabi. Amala nabasebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia mosöalala säседа, ea nilima nabahalea, Amai galëda, ema asigi afädë made negei goda edoëla nabulö gabu. ²⁶ Gasoda, nilia dolömadilala säседа, nili udia dolöbalä bedäsebe. Mida, ili sulubadelaea helësësalea, Yoneda bea sälo nelola helësësa nefolaleala didiäi. ²⁷ Amala didiälahlilä, ilia Yesuma säla obögësalea, Nilia dawa madela säla obögëi. Dawa madela säla obögësebegi, ea ilima sähalea, Amai galëda, nelebo na hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala dilima made sämolömelëla säi.

Ado besula malö äudäea hamoila säi

²⁸ Yesuea sähalea, Dilia edo helësësebe. Dolö afädë nelö amoie malö äudä sulo. Dolö amea ie malö abulümi amoma sähalea, Dia walio awäla gelebi sagaia hamoi hamosa namialola säimelë. ²⁹ Amala säsebegi, malö amea ie eedoma haboila sälahilä gaso, hobeala oböla asigi hedabi negela, hamola asi. ³⁰ Amasebegi, dolö amea ie malö elö amo neebea ami awälahilä, elö amoma säi amo gadola wäla säi. Sälebe malö elö amea säla obögësalea, Nado, hamola awähadiola sälahilä gaso, made awäla fisi. ³¹ Amai, dolö amea hamomaloi amo gadola, malö abodoea nabala hamoila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Abulümiäla säi. Amala säla obögësebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na dilima dofä sähago. Dagisi muni nelö nefolalebe amoliage, idigi nawelo udia muni imola sälo nefolalebe amoliage, dilida digila,

ilidale dafidila Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami afiahagomelëla säi. ³²Amoie mida, Yone e dili neebee maalahlilä, ea idi mogoifali amo olesebegi gaso, dilia dofä gabula helësëla made nelomelë. Dagisi muni nelo amoliage, idigi nawelo udia muni imola sälo amoliage, ea ado mala säsebe amo nabalahlilä, ea säse amo dofä gabula helësëimelë. Iliä amala helësësebe amo, dilia meli gaso, bealahilä dilia asigi besula, dofä gabula helësëla made nelomelëla säi.

**Ado besula sagai oodola
beaha namialola säi**

(Maga 2.1-12, Ulugu 20.9-19)

³³Yesuea sähalea, Ado besula elö säsebewege nabualo. Sege eedo dolö afädëa sagai sagala, yalala amalela diladigimelë. Diladigilahlilä, isogi ami gelebi gägä fësëla salimolöie naga dögoi. Amala dögöla negesilahilä, sagai idihë nea beaha aligilo mosö holöbö ilibia ola fedalahilä negesi.** Amala hamolahilä, ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahlilä, hi e sege wagadi made asimelë. ³⁴Gelebi gägä hä, faimolö segeyo ga made-sebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo amoli mosalolahilä, sagai oodola beaha aligilo amolima ie gägä odoa nimaloi. ³⁵Amala nimolö awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hamoi hamolasilo amoli gaulahlilä, elö amo nufudala ialalei, elö amo nufudala baagoi, amase, elö amo igia nufi. ³⁶Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo odoa, dafidi fisiga gai amoli holöbö gidogolahilä,

fisiga galebege sagai oodola beaha aligilo amolia dafidi hamoi amo gadola wäla ilimage hamoimelë. ³⁷Hobeafali, sagai eedo amea hile malö amo fisiga gai. Eedo amea helësëlahilä sähalea, Nïe malö wema ilia e hawala mogola hamomolöla helësësala säi. ³⁸Hile malöfali maase amo bealahilä, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido didiahalea, Goda sagai eedo amoie malöfali gabugo. Eedoie nalä negei nilia nimolöie, e nufidedila didiäi. ³⁹Iliä e gaulahlilä, sagai amoie yala baagido sadia gala nufudala baagoimelë.

⁴⁰Amala hamoi amo, sagai eedo amea maalahlilä, sagai oodola beaha aligilo amolimada, edo hamomolö gabula nabi. ⁴¹Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Ea dolö nafade amoli neala nafadela nufudadigimolömelë. Amalahilä, gägä faimolö fu beselagalasolo amo gala, faila mogelo dolö amolia oodola beaha namiäia, sagai amo ilima imolömelëla säi. ⁴²Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia ado säla dädëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala

säla dädëla negei dialea. *Sama 118.22-23*

⁴³Amoie na dilima sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo dili neebee guila neala gaula awälahlilä, udia dolöea amoie gägä negelo amolima imolömelë. ⁴⁴Igi amodaia udia dolö digase amolida, igi amea dusudasila fisimolömelë. Amase, igi amea udia

**21:33 21.33 Godea ie Isilale udia dolöma hamosebe amoie, gelebi sagaila säla ado besula Aisaea 5.1-2gi säi dibe amo nealahilä Yesuea säla i. Ado besul amoie mida gomalämelë. Dolö sagai sagalola säi amo gadoida, Gode hi emelë. Amase, gelebi sagai amo gadoida Isilale udia dolömelëla säi.

dolö eegeseda, hä eegela fisimolöi fisi-
molömelëla säi.^{††}

⁴⁵ Amo sälebe, gobela ilo busa nefolalo amoliage, Felesi dolö nefolalo amoliage, ea ado besula säsebe amo nabalahilä, amoda ilile säsebela helësei. ⁴⁶ Iliä Yesu gaudeläla idi hogoi gaso, udia dolö nefolalebe amolia Yesuda bea sälo neala säha dibe amogi bedäi.

**Ado besula udia neahalea
molö giala daijala negeila säi**

(Ulugu 14.15-24)

22 Yesuea ado besula ilima bu elö sähalea, ² Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ie malö udia neasebegi, molö giala daijala negei. ³ Daijala negesa maadelahilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Udia dolö giwi säi amoli walio misiäia bea mosaloi. Beä asi gaso, giwi säi amoli moholö haboi. ⁴ Habosebegi, ea hamoi hamolasilo odoama mosalolahilä sähalea, Na giwi säi amolima gomalä sämalö. Molö molö daijala negei dialea. Nie sugua gao gawalige, üdili odoa säfei hedabige giala dagabodasila negela, nelebo sulubadela daijala negei dialea. Udia neaseweie molö molö misiäiala sämalola säi. ⁵ Amala säla awäsebegi, giwi säi amolia auaulahilä afiai. Dolö afädëda, hile sagaia asi. Amase, elöda hile sidua mosöa asi. ⁶ Odoa made asi amoliada ie hamoi hamolasilo amoli gaulahilä, nafadela nufudala baagoi. ⁷ Amala hamosebegi, beaha aligilo gini amea mihalalahilä, ie ami dolö amoli mosalolahilä, ilia nufidelo dolö amoli nufudala baagosa maadela, ilile mosö gobesa maadei.

⁸ Amala mosalolahilä, ea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Molö gi-

ala daijala negesi dialea gaso, na giwi säi amolida dofea made gabu. ⁹ Idi osogoloo ami awalahilä, udia dolö gausiasebe amolima, udia neaseweie molö molö misiäiala sämalö mosalola säi. ¹⁰ Amala säsebe amo nabala, hamoi hamolasilo amolia idigi awäla, udia dolö gausiai amoli sulubadela neala gegeedosebegi, nafadege hedabige maala, molö molöie mosö amo nobai.

¹¹ Udia dolö mofiaha maadesebegi, beaha aligilo gini amea mofiai sefolalebe amoli bimolöie digalahilä beahamelebe, dolö afädë udia neahalea fagulo gälo amo made gäi misi sebe meli. ¹² Amo bealahilä ea nabahalea, Nedoo, udia neahalea fagulo gälo amo made gäi goda, abilia misi saleala nabi. Amala nabasebegi, dolö amea ado säla obëgëla made sulo. ¹³ Ado säla made obëgësebegi, beaha aligilo gini amea ie hamoi hamolasilo amolima sähalea, Ie naabo emole helegela nafodolahilä, gasimi sagai dibeä ami sadia idogomo. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

¹⁴ Yafie wei gaso, afädë afädëla memelei gabiola säi

**Dagisi muni negemolö gabule, ma
made negemolö gabulela nabi**

(Maga 12.13-17, Ulugu 20.20-26)

¹⁵ Felesi dolö nefolalo amoli awalahilä, ado afädë negemolöie didiähalea, Yesuea ado säsebe amoie abilia säla oodomolödula didiäha dilo. ¹⁶ Amala didiälahilä, ilia ilile bëgëla aulo nefolalo amolige, Heledoie sosogo nefolalo amolige, Yesu neebea mosalosebegi, ilia ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helëssäleada, dia ado dofämu sälo. Amase, dia Godeie mala säla olelese goda, mogolafali

^{††}21:44 21.44 Dawadigi dolö odoaea helëssäleada, damo gogi dëdëi goda Madiu hi made dëdëi gasoda, dolö elöea hobeala dëdëi gabula helësei. Ulugu 20.18 bimalo.

säla olelesa. Dia dolö odoabalä made bedälo ameada, dia mogoimu olelelola helësésamelë. ¹⁷ Amalo gabugi, dia helësésebe amo nilima säla imäia. Beaha aligilo Gini Sisa neebe amomada, dagisi muni imolö dialeale ma maadelela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilile asigi nafade amo helësëlahilä, ea ilima sähalea, Asigi fea negelola dilia, edoie ne fedogola beaha. ¹⁹ Muni dagisi negelo giwi gogi nema olemola säsebegi, ilia giwi afädë ema i. ²⁰ İasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ëi dëdëi dibe gowege, nowëie gabula nabi. ²¹ Amalebe ilia sähalea, Sisaiela säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaiëda Sisa hima imalo. Godeiëda Gode hima imalola säi. ²² Amala säi amo nabala ili fudugilahilä, e digila bahila asi.

**Sadiusi dolö amolia Yesuma
baagoi nowelo amoie nabi**

(Maga 12.18-27, Ulugu 20.27-40)

²³ Segeyo amo galamu, Sadiusi dolö nefolalo amolia Yesuma afädë nabolöie e neebee misi. Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowemolöla sälo. ²⁴ İlia nabahalea, Säla Olelelo, Mosesea sähaleada, Dolö baagoi amea malö made sogobala baagoi galëda, baagoi amoie edoea udia didalo amo bedefala nealahilä, edoo baagoi amoie malö sogobamolö dialeala säla dëdëla negei dialea. ²⁵ Amaimo, niligi edoolali gifalädalia nefolalo amoli, abulümi amea udia nii amo malö made sogobala baagosebegi, ëoea udia amo nii. ²⁶ Neala nea, edoo agedu amoge amo gadola wäla hamosebegi, edoo osoda amoge baagolebe, sosogo gifalädalia amoli sulubadela baagola mimisa maadei. ²⁷ Amala baagosa maadeibua, udia amo hobealafali baagola wagai. ²⁸ Amo gadola hamoi

amo, ili sulubadelaea udia afädë amomu neala nelö. Amai, hobeä baagoi nowesolo amo gala, malö gifalädalia amoligi udia amoda abodoweie udia samolödula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge made dawadigi neebe goeada, dilia asiala helësëla säsebegö. ³⁰ Amoieda, udia dolö baagoi amoli nowelagalaseda, udia made nimolöge, dolö made fimolöge. Selesaia fii ili selesaia mosöa nefolalebe amoli gadoi namolömelë. ³¹ Amalo amo, baagoi amoli neala nowelasimolö amoieda, Godea dilima ado säla dëdëla negei dibe amoda, aso, nidela made neale. ³² Ea sähalea, Neda Abalahama, Aisaga, Yeigabala ilile Gode neawela säla dëdëla negei dialea. Gode eda baagoi amolile Gode made, eda nefolalebe amolile Gode neamelëla säi.

³³ Amala säsebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia nabalahlilä, ea säla olelesebe amogi asigigi fudugisa nefolalo.

**Godea nilia hamomalai dibe amogi,
edefadeda abododula nabi**

(Maga 12.28-34, Ulugu 10.25-28)

³⁴ Yesuea ado säi amea, Sadiusi ilia säla obëgëmolöi made nefolaleamelëla säi amo nabala, Felesi dolö nefolalo amoli gegedolahilä, ³⁵ ili sosogo amoligi dolö afädë mala säla negei amo dawadigi amea, Yesu fedogola bimolöie ema ado afädë nabi. ³⁶ Dolö amea nabahalea, Säla Olelelo, Ado säla negei amogi, nilia hamomalai dibe edefadeda abododula nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloi die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, boba hamomalo. ³⁸ Nilia hamomalai dibe amoligi, edefadeda amomelë. Amoda dafidilomelë. ³⁹ Amase, agedu gowege amo gadoimelë. Dihidi boba hamolo

amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amolige boba hamomalo. ⁴⁰Mosesea Ado sulubadela säla negei dibe amoge, bea sälo nefolalo amolia bea säla negei dibe amoge, nilia hamomalai ado äudä amolegimu begedidigila gosai dialeamelëla säi.

**Afädë Memelei moholömelëla
säla negei amoïe nabi amo**

(Maga 12.35-37, Ulugu 20.41-44)

⁴¹Felesi dolö amoli gegedoi nefolalebegi, Yesuea ilima nabahalea, ⁴²Afädë Memelei amoïeda, dilia abilia helësësa. Eda nowëie malö neala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Debidiië malöla säi. ⁴³Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai galëda, Godeïe Gesamia Debidima adolasisebegi, Debidia ema Dafidilo Geloila säi amoda abiliadu. Debidia gomalä säi.

⁴⁴Dafidilo Geloia nië Dafidilo Geloima sähalea, Die ado nii nefolalebe amolida, die emoea daiasamäia, na neala ifosidelä, di nië naabo dafädimadi beaha samialola

säi. ⁴⁵Debidia hi ema Dafidilo Geloila säi galëda, eda Debidiië malöda abeahäladula nabi. ⁴⁶Amala nabasebegi, afädëa ema ado säla obëgëmolöi made meli. Amasebegi, segeyo amila nofela, ili bedähalea, afädëa ema ado bu made nabelo.

**Felesi dolöle mala
dawadigi dolölele mala**

(Maga 12.38-39, Ulugu 11.43, 11.46, 20.45-46)

23 Hobeala, Yesuea udia dolö gegedoi amolimage, ie bëgëla aulo amolimage ²sähalea, Mala dawadigi dolö amolige, Felesi dolö amolige Moseseïe filodaia saleamelë. ³Amai gabugi, ilia dilima ado sulubadela säse amoda, dilia nabala bëgëla hamomolöi. Gaso, mala ilia hamose amo gadolada, dilia made hamomalo. Mida, ilia made hamosalea, adoeamu sälo gabugi. ⁴Ilianelebo yoi neegila häuala gaulo amo, dolöïe gidädaia negesilo amogida, hilida naaboea didigila yoi amoli gaumulöla made helësëlomelë. ⁵Nelebo sulubadela ilia hamose amoda, dolöea bimäiala hamolo. Iliada nelebo salelo amogi ado damui dëdëla salalahilä, odagiage baala, amase, naabogige gälo gaso, ilia salelo amoli edefade bobogalamu gälo nefolalo. Amase, iliada ëfë gadoi fagulo sedade gäi amoïe bidigi begedidigilo gaso, ilia ëfë sedadeamu begedidigilo nefolalo. ⁶Iliada molö nasebea amige, gedolo mosöa amige, dafidilo filo dibeami fimolömu hamelo. ⁷Amase, iliada magaia gaamugi, udia dolöea ilima, di go gabiola sämäiage, säla olelelola sämäiage hamelo.

³³**23:2** 23.2 Moseseïe filodaia saleamelëla säi amoda, Ado säla negei amo Mosesea udia dolöma olelesa nelo amo gadola, mala dawadigi dolö amoliage, Felesi dolö amoliage amo gadola säla olelesa nefolalo amoïe säi.

⁶⁶**23:5** 23.5 Ilianelebo sähalea gälo amoda Yu dolö ilia hamolo. Iliada ado damui odoa dëdëlahilä, nelebo salelo amogi salelo, amo dëdëla sali amoda ilile naabo feädimadige gälo, amase, ilile odagiage baalo. Sigi Obëgëi 13.9, 16, Mala Bu Egei 6.8, 11.18 amoli bimalo. Amase elöda, Yu iliada ado Nidei 15.37-41gi dibe amo bëgëla, ëfë hilile fagulo gäi amoïe bidigi begedidigilo. Amalo gaso, Yesuea sähalea, Mala dawadigi dolöge Felesi dolöge sisigila sämolöïe nelebo gälo amoda edefade bobogamu gälo, amase elöda, ëfë sedademu ilile fagulo bidigi begedidigilo. Mida, udia dolöea bimäiala, ilida hä dofä Godeïe ado säla negei amo bëgëlo gabula sämäia amalola säi.

⁸ Amalo gaso, dolöea dilima säla olelelola sämolöi mademelë. Mida, afädë emu dilile säla olelelo nea. Dili sulubadela didoo didoolali neamelë. ⁹ Amase, nagadaia wi neada, dolö afädëma dilile diadolada sämabio. Mida, afädë emu dilile diado nea. Amoda selesaia mosöa neamelë. ¹⁰ Dilima dafidilola sämolöi mademelë. Mida, dilile Dafidilo afädë nea. Amoda Afädë Memelei amomelë. ¹¹ Dilile busa edefade neebe amolida, dilile hamoi ugila negela hamolasilo namolömelë. ¹² Afädëa hi e ilibiaseda, eda nagadaialasimolömelë. Amase, afädëa hi e nagadaiaseda, eda ilibialasimolömelëlä säi.

**Yesuea mala dawadigi dolömage,
Felesi dolömage mala nafade ilia
hamosebe amoie säi amo**

(Maga 12.40, Ulugu 11.39-52, 20.47)

¹³⁻¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami udia dolöie odagia gala-didigilo. Dihili dilida made nogila digahalea, dilia udia dolö nogila digadelä hamose amolile idi galadidigilomelë.^{§§}

¹⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dolö afädëamu dili bögëla aulo namiäi-aie, dilida duhulu dibeamadige, sege föi dibeamadige nawesa aligilo. Amaimo, e hä bögëla aulo aligiseda, e heli segeie malö dili gadoi hamolasilo. Gasoda, ie mala nafadea dili baagila aulomelë.

¹⁶ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Dili

asigii gabu. Mida, dilia sähalea, Afädëa gobela ilo mosöla säla, migaläa diigila ado gelola säla negeseda, amoda memalä melëlo. Gaso, afädëa gobela ilo mosöa golola säla, migaläa diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁷ Dilida asigi maade, si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Golo amo hedabi gabule, ma gobela ilo mosö amo hedabi gabule. Diliada dawa, goloda gobela ilo mosöa dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ¹⁸ Amase, dilia elö sähalea, Afädëa gobela ilo aulila säla, migaläa diigila ado gelola säla negeseda, amoge memalä melëlo. Gaso, afädëa auli amodaia nelebo odala i amola säla, migaläa diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁹ Dilida si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Nelebo gobela ilo amo hedabile ma, auli amo hedabile. Diliada dawa, nelebo gobela ilo amo aulidaia dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ²⁰ Amai gabugi, afädëa aulila säla, migaläa diigila ado gelola säla negeseda, eada auli amoge, nelebo sulubadela aulidaia dibe amoge säla, migaläa diigila ado gelola säla negelo. ²¹ Amase, afädëa gobela ilo mosöla säla, migaläa diigila ado gelola säla negeseda, eada mosö amoge, mosö amogi aligilo amoge säla, migaläa diigila ado gelola säla negelo. ²² Afädëa selesaia mosöla säla, migaläa diigila ado gelola säla negeseda, eada Godeie sigi aligila filo amoge, filo amodaia sebe amoge säla, migaläa diigila ado gelola säla negelo.

²³ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu.

§§23:13-14 23.13-14 Dawadigi dolö odoaea helësésaleada ado odoage damo amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [14 Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Dilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie, dili së edefade muäia baala imolömelë.] Maga 12.40 bimalo.

Mida, nelebo nelësa sagaia neebe amo sulubadela amogi, nabülasi mogelahilä nabü afädë Godegali ilo gaso, Ado säla negei dibe amogi ado edefadeda, dilia buludola fisi. Buludola fisi amolida goweli. Mogola hamologe, bobasëla ugila negeloge, amase, asigi afädë negeloge buludola fisi. Nabü afädë Godegali ilo dafidi säi amo made fisila, dilia ado edefade goweli hahamosa nelo galebeda, dofealabio. ²⁴ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebege. Diliada molö gobei nahalea, eeme nelësa seëgi, amo neadigilo gaso, molö gobeigi sugua gamele seëgi, amola wälada sübä dëgilomelë.

²⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada gaaboge faloge daia baagido gomu hëlo gabu. Gaso, isogida dilia dihilile asigi made sigi aligila, molö fa nelo amea nobai gabumelë. ²⁶ Felesi si golai di, gaabo isogi dafidi nigime hë-malo. Amala hamoseda, daia baagido goge gëgelë baai made bimolömelë.

²⁷ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dilida baagoi bauia beni faleia hëi amo gadoi gabugo. Baui daia amoda hedabifalä beaha gaso, isogi dolö baagoi amolile giwi amoge, nelebo sulubadela nigime baala nobai dialea. ²⁸ Amo gadola wäla, dilile domalo beala udia dolöea asigisaleada, dilida dolö mogoi gabula asigilo gaso, dilile isogida asigi fea negeloge, mala nafademu hamologe nobai gabugo.

²⁹ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada bea sälo amoli baulo mosö olala, amase, dolö mala mogoi hamolo amoli baulo mosö amoge momadolo gabio. ³⁰ Dilia sähaleada, Nilä nilile mäula ili nefolalo amogi galebeda, nilia ili ugila negela bea sälo ilile heale made digalabiola sälo. ³¹ Amala sälo ameadä dilia

olesalea, dilida bea sälo nufidelo amolile malö gabula ololomelë. ³² Amalo gabugi, dilia dilile diadola ilia mala hamolo amo gadola, hamola wagamalo.

³³ Dilida baagolo nubaë malöge nebege. Godea dilibalä gudisegi, dili heli segea moholö amoda abeahäla sisigala moholö gabu. ³⁴ Amai gabugi, nabuö. Na bea säloge, dolö asigi falagaseige, amase, mala dawadigi dolöge dilima fisiga gamolömelë. Odoada dilia nufudala baagola, odoada i fügäigi baala negemolömelë. Amase, odoada dilile gedolo mosöa ami fëgälahilä, ili nesila gaamu afädëgila doadigila awäla, gaamu elögi nesila fisiga gamolömelë. ³⁵ Amoie mida, dolö mogoi nagadaia wi nefolalo odoaea nufi amoli sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. Mi gäwila dolö mogoi Aibeledale heale digaia amila maala, Belegaeäie malö Segelaeage, dolö dilia gobela ilo mosöle gobela ilo aulile adeba ami nufi amoie heale digaia ami, ili sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. ³⁶ Na dilima dofä sähago. Nafade egoweli sulubadela hamoi amoie bidi nimolö amoda, udia dolö walio nefolalebe welia nimolömelëla säi.

Yesuea Yalusaleme bobasëi

(Ulugu 13.34-35, 19.41-44)

³⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Yalusalemee, Yalusalemee, bea sälo amoli nufudala baagologe dili, amase, dolö diligali fisiga wei amoli igia nufidologe dili. Gagalugoea ie malö augia hawa neala gafedela mustügä negelo amo gadola, segeyo nahuigi na die malö goli neala gegedolasideläi gaso, dilia habosio. ³⁸ Nabuö. Godea dilile mosö dögila awäla, mosö amo memalä diamolömelë. ³⁹ Na dilima ado afädë säla iahago. Dilia ne bu elö made beala nelolahilä, dilia sähalea, Afädë Dafidilo

Geloïie ëgila maahago, Godea e neala obeägïlasimäïala sämolömelëla Yesuea säla ï.

**Gobela ïlo mosö
nafademolömelëla säi amo**

(Maga 13.1-2, Ulugu 21.5-6)

24 Yesue e gobela ïlo mosöamadila awäha nebegi, ïe bëgëla aulo amoli e neebëa maalahilä, ïlia ema, gobela ïlo mosö amoli bimola säi. ²Amala säsebegi, ea ïlima säla obëgësalea, Egoweli beahale. Na dilima dofä sähago. Igi elö daia dadagulula fedai golida, sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.*

Yöi yafie moholömelëla säi

(Maga 13.3-13, Ulugu 21.7-19)

³Yesue e Olibebidaia sebegi, ïe bëgëla aulo amoli hilidomu maalahilä nabahalea, Dia nilïma säla ïmo. Dia säi amo abola beselagalamolödu. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilïa amo bealahilä, di hä, ulufadigimolö amoge, aligila wagamolö amoge, ga made gabula helësëmolöla nabi. ⁴Amala nabasebegi, Yesuea ïlima säla obëgësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namïalo. ⁵Mida, dolö yafie maalahilä nie ëi säla, Afädë Memelei Geleso amo ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁶Amase, sege ga madefalï nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedäloea, asigi sigi namïalo. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁷Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sidë ige, fogolige sege odoagi moholömelë. ⁸Nelebo amoli sulubadela

hamomolö amoda, udiaea malö ägïmolö salea, mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹Amo gala, dili gaula neala sëlasila, nufudala baagomolömelë. Nie ëigi nefolalebege bealahilä, udia dolö fii odoa amoli sulubadela dilima bimolö habobamolömelë. ¹⁰Segeyo amo gala, yafiea nema asigi afädë negei amo digïla awälahilä, ïlia hilimu bimolö habobala, odoama gaula ïmolömelë. ¹¹Amase, wäfalï bea sälo yafiege maalahilä, udia dolö yafie dahila nimolömelë. ¹²Mala nafade edese amea, udia dolö yafiea boba hamolo amo gögïla badilimolömelë. ¹³Amamolö gaso, afädëa aso madelahilä, wagamäïala gelola aligiseda, e damula moholömelë. ¹⁴Fifii asi sefolalebe amoli sulubadela nabaha maademäïa, Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe Ado Mala Hedabi amo sege föi sulubadelagi säla daidosa maademolömelë. Amala daidosa maadeseda, aligila wagamolömelëla säi.

Nelebo yöi ayägöloi bimolö amoïe säi

(Maga 13.14-23, Ulugu 21.20-24)

¹⁵Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amamolö gabugi, dilia bea sälo Danialoea nelebo yöi ayägöloi amoïe säla negei amo Godeïe mosöa dië beaseda, (ado egowe nidese ameadä hedabola helësëmalö) ¹⁶Yudia segea sefolalebe amolida, segebi dibeami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁷Amo gala, afädë mosö figïdaia sebe amea digalahilä, mumusogi ïe nelegei nea digamabio. ¹⁸Amase, afädë sagaia neebe amea, fagulo daia salugalo negei amo mosöa nea obëgëmbio. ¹⁹Segeyo amo gala, udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo ïaha sefolalebe amolige, asigii gabu. ²⁰Fisäla moholö amoda

*24:2 24.2 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebägi dëdëi dibe amoligida, biida go. Ea segeyo aligila wagamolö amoïe säha nelo. Ado amoda 24.2-25.46 amogi dialea.

i bäu gisalea gögī mulo amo gala galēge, amase, hele filo segeyo Sabada gafegi galēge muloea, dilia Godema adosa namialo. ²¹ Mida, segeyo amo gala yōi edefade elō elōla yafie maala negei diē bimolōmelē. Sege fōi dibe sulubadela mi gāwila hamoia amila yōi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elō made bimolōmelē. ²² Amaimo, amo gala Godea segeyo obobagilasi made galebada, udia dolō sulubadela fisilabio. Amalabio gaso, udia dolō hī memelei amoli helēsēlahilā, obobagilasimolōmelē.

²³ Segeyo amo gala, afādēa dilima sähalea, Bimo. Afādē Memelei amo misi neala säsege, gagowei misi neamelēla säsege, dofā gabula helēsēmabio.

²⁴ Amoie mida, wāfali Afādē Memelei gadoi odoage, wāfali bea sālo odoage moholōmelē. Amala maalahlilā, ilia udia dolō Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomabelela bimolōie, dolōea dofā hamomolōi made gadoige, hido elōige hamosa namolōmelē.

²⁵ Nabuō. Amo made hamola neebe amo gaalu, na dilima sāla iahagomelē.

²⁶ Amaimo, afādēa dilima sähalea, Nabuō. Sege udia dolō aligilo made dibeami ami neala säseada, ami mosabio. Amase, afādēa sähaleada, Mosō hogoli afādēgi nogila digai saleala säseada, dofā gabula helēsēmabio.

²⁷ Mida, sege yabagelela eso maasidola maala, eso digasido amige yo digalo amo gadola, Dolōie Malō amo ulufadigisolo amo gala, amo gadola wāla ulufadigimolōmelē. ²⁸ Baagoi domalo dibeami haea säsalī gadoi gegedomolōmelēla säi.

Hobeala Dolōie Malō ulufadigimolō amo

(Maga 13.24-27, Ulugu 21.25-28)

²⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amogi yōi yafie elō

elōla amo hamosa maadei amole, eso usila, aube made neela, amase, gasumilī mudaijala besela didigafulahilā, muugi nelebo geloi hido elōi amoge neala fogolasimolōmelē. ³⁰ Amala hamosegi, Dolōie Malō amoie nofe elōi amo madaia ulufadigisegi, sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli didigaomolōmelē. Iliā beahalea, Dolōie Malō amo geloi amole, yo digalo hido elōifali amolebalā, mu baidilidaia maala neē bimolōmelē. ³¹ Amase, fuloea gelola fuse amo gaalu, ea iē selesaia fii amolima mosalolahilā, udia dolō hī memelei sege fōi sulubadelagi, agesu näiada nefolalebe amolige, näiada nefolalebe amolige, neala gegedolasimalola sämolōmelēla säi.

Yesuea äfäeoie ado säi amo

(Maga 13.28-31, Ulugu 21.29-33)

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helēsēmalo. Äfäeo fēsēgēsīsila, bäu gähe bobagiseda, dilia helēsēsalea, sege esomolōda ga made gabula helēsēlomelē. ³³ Amo gadola wāla, nelebo sulubadela säsewe gadoi hamose dilia beaseda, amoda hä, ga made, suägisa gabula helēsēmalo. ³⁴ Na dilima dofā sähago. Udia dolō walio nefolalebego baagola made nefolalegi wāla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolōmelē. ³⁵ Mu giwige, naga föige hogosa helemolō gaso, nie adoda dofā made hogosa helemolōmelēla säi.

Dolō afādēa gowe gala hamomolōla dawa madela säi amo

(Maga 13.32-37, Ulugu 17.26-30, 17.34-36)

³⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amala hamomolō amoda segeyoge, aoage afādēa dawa mademelē. Selesaia fii iliage,

Malöeage dawa mademelë. Nadoea hïdomu dawadigi neamelë. ³⁷Dolöie Malö ulufadigisolo amo gala, Noaie segeyogi hamoi amo gadola wäla hamomolömelë. ³⁸Ödä bëi made maala nebegi, ilia molö ödäge nadigi, udia neadigi, dolö fila awäladigisa nebegi, Noa duugi fila fedamolö segeyo amo beselagalaimelë. ³⁹Ilia dawa made nebegi, ödä bëi maala ödäea sulubadela mai. Dolöie Malö ulufadigisolo amo galage, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴⁰Segeyo amo gala, dolö äudä sagaia neëgi, elö amo neahalea, elö amo digïla moholömelë. ⁴¹Udia äudä wahalo dailaha neëgi, elö amo neahalea, elö amo digïla moholömelë.

⁴²Amai gabugi, dilile Dafidilo segeyo gomo gala moholö gabula, dilia dawa made ameadä, dili idihë namialo. ⁴³Ado gowe helësëmalö. Mosö eedoea fa nelo dolö gasigi gowe gala moholöla helësëi galebeda, ea idihë neëgi, ie mosö dagabola fa nea digamäia fu made ial-abiomelë. ⁴⁴Amai amea, diliage daiala namialo. Mida, Dolöie Malö moholö amoda, dilia gowe gala moholö gabula helësëi made neëgi, e moholömelëla säi.

Ado besula hamoi hamolasilo hedabiëge nafadeiege

(Uluu 12.41-48)

⁴⁵Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hamoi hamolasilo asigi falagaseige, nulügäige neebe amea, ie dafidiloea hile mosöa hamoi hamolasilo odoä sigi namiäia, ilile molö segeyo hi daiala negeifaligi mogela ilo amoda abodowedu. ⁴⁶Ie dafidiloea maala beahalea, hamoi hamolasilo amea hamoi amo gadola wäla hamosa neë beaseda, hamoi hamolasilo amo obeägïlomelë. ⁴⁷Na dilima dofä sähago. Dafidilo amea hamoi hamolasilo amoma ie nelegei sulubadela sigi

namialamolömelë. ⁴⁸Amaimo, hamoi hamolasilo nafadea asigiamu helësësälea, nie dafidilo aso, deegela, fodolo made moholöledula helësëlahilä, ⁴⁹ea hamoi gaalu hamolasilo nefolalebe amoli nufudala, gagaolo ödä nulö dolöbalä molö ödäle naha aligïlomelë. ⁵⁰Amai gabugi, hamoi hamolasilo amea e segeyo gowegi, aoa gowegi moholöla helësëi made neëgi, ie dafidilo amo moholömelë. ⁵¹Maalahilä, ea hamoi hamolasilo amo neala nafademolöi nafadelasila, e asigi fea negelobalä namialamolömelë. Amida, ili diisälea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

Ado besula udia dodola nabülasïe säi

25 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amo galada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Udia dodola nabülasia ilile elamu amoli neala gaula, udia nimolö dolö amo gausiamolöie afiai. ²Udia amoligi biada asigi maade, amase, biada asigi gäwi. ³Udia asigi maade amoliada, ilile elamu gaula afiai gaso, amobalä weli osala nafolala, gaula made afiai. ⁴Amasebegi, udia asigi gäwi amoliada, weli ödä iigi söga salala nafolala, ilile elamubalä gaula afiai. ⁵Udia nimolö dolö amo fodolo made maasebegi, ili süwiala waola, sulubadela adidi difolalo.

⁶Gasi mogogifali, afädëa uuahalea, Uuaa. Udia nimolö dolö amoda hä, misi gabio. E gausiamolöie afiamalola uuai. ⁷Amala uuasebegi, udia dodola amoli sulubadela nowelahilä, ilile elamu amoli hahamogilahilä gaui. ⁸Amasebegi, asigi maade amolia asigi gäwi amolima sähalea, Dilia weli gogi nili gögödëla imo. Nilile elamu usidelä hamosebela säi. ⁹Amala säsebegi, asigi gäwi amolia säla obëgësälea, Ai. Weli wegida dilila nililada dofea made. Bidi neasea ami awäla, dilida dihilile bidia

nimalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ili weli nea asi amo gaalu, udia nimolö dolö amo beselagalai. Amasebegi, daiai udia amolida ebalä awäla, udia neahalea molö edefade nasebea ami digala, idi gai. ¹¹ Hobeala, udia dodola odoa amoli maala, ilia sähalea, Dafidilo, dafidilo, nili idi gai dogasimola säi. ¹² Amala säsebegi, ea säla obögësalea, Na dilima dofä sähago. Dilida na dawa madela säi.

¹³ Amamolö gabugi, dilia segeyoge aoage dawa made neebe ameada, idihë namialola Yesuea säi.

**Ado besula hamoi hamolasilo
ohodoaie säi amo**

(Ulugu 19.11-27)

¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Dolö afädëa e sege wagadi made moholö awähalea, ie hamoi hamolasilo amoli misialalahilä, ilia ie nelegei sigi namiäiaie, ilile naabogi gausisi. ¹⁵ Ea afädëma muni giwi siliba dausini bia i. Elömada muni giwi dausini äüdä i, amase, elömada dausini afädëfali i. Ilile asigi dibe amo gadola, afädë afädëlama muni sogola gausisi. Amala hamola negesilahilä, e asi. ¹⁶ Awäsebegi, dolö dausini bia nelö ameada, fodolofali awäla bisinesi hamosa neada, dausini bia elö neala baai. ¹⁷ Amase, dolö dausini äüdä nelö ameage, amo gadola hamosalea, dausini äüdä elö neala baai. ¹⁸ Amai gaso, dolö dausini afädë nelö ameada awäla, ie dafidiloie muni giwi dausini amo naga dögölahilä, naga isogi musugä negesi.

¹⁹ Segeyo holöbö ede nelolahilä, hamoi hamolasilo amolile dafidilo amo obögëla, ea muni i amoie, ilibalä ado fädäla sämolöie misi. ²⁰ Dolö muni giwi dausini bia nelö amea, dausini bia elöge baala nii amo gaula maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali

dausini bia i. Ameada, na dausini bia elö neala baai amo gowemelë. ²¹ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafali hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfali go hedabola madëlela sigi nelö goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²² Amala säsebegi, dolö dausini äüdä nelö ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini äüdä i. Ameada, na dausini äüdä elö neala baai amo gowemelë. ²³ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafali hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfali go hedabola madëlela sigi nelö goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolö muni giwi dausini afädë nelö ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dida dolö aabela habobalo amo na dawa. Dia made sagaia amida, dia molö nelö. Sege dia molö gägä made fëfëia amige, diada molö gegedola negelo. ²⁵ Amalo ameada, ne bedähalea. Ne awäla, die muni giwi amo na naga dögöla negei. Die muni amoda gowemelë. ²⁶ Amala säsebegi, ie dafidiloa ema säla obögësalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dida habobame. Dia helësësalea, sagai na made sagaia ami na molö nelö, amase, sege na molö gägä made fëfëia amige, nada molö gegedola negelola helësëile. ²⁷ Amala helësëi galëda, dia bëgi dolöbalä nie muni negesi galebeda, ne obögëla maala, baai muni amola nealabio. ²⁸ Amai amea, muni giwi dausini afädë ea gaula neebe go neala, dausini nabülasi galebe amogali imalo. ²⁹ Amoieda, sulubadelaea nelebo afädë gaula neebe amolimada, odoa

baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Gaso, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda haila nimolömelë. ³⁰Hä, hamoi hamolasilo nafade goda sege gasimi sagai dibeami sogobala sadia idogomalo. Amida, ili dïisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säila säi.

Dolöie Malöea udia dolö sulubadela mogemolö amo

³¹Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dolöie Malö amo, ie yo digalo hïdo elöi salugalahlilä, selesaia fii sulubadelabalä maasolo amo gala, e ie sigi aligila filo hedabi hïdo elöidaia samolömelë. ³²Fifii asi sefolalebe amoli sulubadela, ie odagia maala gegedolasisegi, sigi aligilo ilia sugua sibile sugua memele nafolala mogelo amo gadola, eada udia dolö mogela, ³³sugua sibida dafädimadi negela, sugua memeda fefeädimadila negemolömelë.

³⁴Amo gala, beaha aligilo Ginia ie dafädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nie Nadoea neala obeägilasi dilie, dili misië. Godea Beaha Maadela Sigi Neebeami digamalo. Amoda sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila dilile daiai dilo. ³⁵Mida, ne sïdëa baagoi nebegi, dilia ne molö i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä i. Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa sigi asi. ³⁶Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo i. Amase, ne oloi dibegi, dilia ne sigi nelö. Ne galabaia mosöa nebegige, dilia ne bea misila sämolömelë. ³⁷Amala säsegi, mogola hamolo nefolalo amolia ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, di sïdëa baagoi nebegi, nilia abola beala, di molö iasio. Di ödä haläi nebegi, nilia abola di ödä iasio. ³⁸Amase, di näiadodi dolö nebegi, nilia abola di mosöa sigi awä시오. Di fagulo maade nebegi, nilia abola digali fagulo iasio. ³⁹Amase, di oloi dibegi, galabaia mosöa nebegige,

nilia di abola bea awä시오 nabolömelë. ⁴⁰Amala nabasegi, Gini amea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela nie nedoolaligi afädë holöbö gidogofali neebe amoma hamoi amoda, dilia nema hamoila sämolömelë.

⁴¹Amala säsegi, ea fefeädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nemola fisi udia dolöla dili, dilida ne neebeami made, bahila afiala, nulo usilo made dibeami moholö mosö. Nulo amoda mugabe busa amoiege, ie hamoi hamolasilo amolilege daiai. ⁴²Mida, ne sïdëa baagoi nebegi, dilia ne molö made i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä made i. ⁴³Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa made sigi asi. Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo made i. Amase, ne oloi dibegi, galabaia mosöa nebegige, dilia ne made bea misila sämolömelë. ⁴⁴Amala säsegi, iliage naba obëgësalea, Dafidilo Geloie, di sïdëa baagoi nebegige, di ödä haläi nebegige, di näiadodi dolö gabugige, di fagulo maade nebegige, di oloi dibegi, amase, di galabaia nebegige, nilia amo abola bealahilä, di made ugila negesola nabolömelë. ⁴⁵Amala nabasegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela afädë holöbö gidogofali neebe amoma made hamoi amoda, dilia nema made hamoila sämolömelë. ⁴⁶Amäi gabugi, ilida së nahamu namolöia ami moholömelë. Gaso, mogoi hamolo amolida namolöi namolö dibeami moholömelëla Yesuea säla wagai.

Busa dolö amolia Yesu baagomäia nufulöla didiäha dilo

*(Maga 14.1-2, Ulugu
22.1-2, Yone 11.45-53)*

26 Yesuea ado amoli sulubadela säha maadelahlilä, ie bëgëla aulo amolima sähalea, ²Segeyo äudä namolö gabulahilä, Baagila Asi Segeyo besela-

galamolö amoda dilia dawa.[†] Hä, Dolöie Malö amo i fügäigi baala negemäia, odoäie naabogi gausimolömelëla säi.

³Segeyo amo gala, gobela ilo busa nefolalo amola, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amolali, gobela ilo Busa Edefade, amoie ëida Gaiafasa, amoie mosöa gegedoi. ⁴Ilia Yesu abeahämola oodolahilä, nufudala baagomäia gaulomöldula geleä didiäha difolalo. ⁵Ilia sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloea säi.

Udia afädëa Yesuie busagia weli söga negei amo

(Maga 14.3-9, Yone 12.1-8)

⁶Yesu e sege Bedani ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa sebegi, ⁷udia afädëa weli hedabi gafisigäi hido elöi muni edefadea nelo amo gaula, e sebea ami misi. Yesu e ami molö naha sebegi, udia amea weli ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ie busagia söga negei. ⁸Amala hamoi amo, ie bögëla aulo amolia bealahilä, ilia habobala sähalea, Faeagasebegoda edoiedu. ⁹Ameada bidi edefade nealahilä, muni amo busadäoigali ialabiola säi. ¹⁰Yesuea ilia habobasebe amo dawadigi nea, ea ilima sähalea, Dilia e edoie yölasisa. Eada nema mala hedabi hamosebemelë. ¹¹Busadäoida dilibalä namolöi namolömelë. Gaso, neda dilibalä namolöi namolö mademelë. ¹²Udia amea nie domalogi weli negei amoda, ne baumolö amoie daiai. ¹³Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi gowe sege föi sulubadelagi säla

olelesaleada, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

Yudasaea Yesu hololömolöie ado afädë negela üi

(Maga 14.10-11, Ulugu 22.3-6)

¹⁴Giwilasi amoligi afädë, ie ëida Yudasaa Isagaliada, e gobela ilo busa nebea ami awälahilä, ¹⁵ea nabahalea, Na e dilile naabogi gausideläie, diliada negali edo imolö gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia muni giwi siliba nabülasihodoo nidelahilä, egali i.[‡] ¹⁶Segeyo amila nofela, ea Yesu ilile naabogi gausimolöie fu hogosa nelo.

Yesu e ie bögëla aulo amolibalä molö naha dilo amo

(Maga 14.12-21, Ulugu 22.7-14, 22.21-23, Yone 13.21-30)

¹⁷Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie segeyo bu agesolo amo gala, bögëla aulo amoli maalahilä, Yesuma nabahalea, Dia Baagila Asi Segeyo molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹⁸Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Gaamugi awälahilä dolö amoma gomalä sämalo. Säla Oleleloea sähalea, Nie fuda hä, ga made gabugi, nie bögëla aulolali, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amo na dibalä nuduläla säila sämalola säi. ¹⁹Amala säsebegi, bögëla aulo amolia Yesuea säi amo gadola hamola, Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie daiai.

²⁰Deadifali, Yesu e giwilasi amolibalä molö naha sefolalo. ²¹Ili molö naha sefolalea, ea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololöla odoäie

[†]26:2 Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obögëlo segeyola säi.

[‡]26:15 26.15 Muni giwi siliba nabülasihodoo go, walioda aboläiadu nilia dawa made. Goda holöbö muni edefade. Hamoi hamolo dolöea aube bia gadoigige, gafeia gadoigige bidi nelo amo gadoi. Madiu 27.9-10 amoge bimalo.

naabogi gausimolömelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilile asigia edefade yöia idogolahilä, hïdo hïdolaea ema säla didigahalea, Dafidilo Geloie, nale, ma nalela säla didigai. ²³ Amala säla didigasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dolö nebalä falogi naabo gaalu digai ameadana ne hololöla odoaië naabogi gausimolömelë. ²⁴ Ìe säla dëdëla negei dibe amo gadola, Dolöie Malöda baagomolö. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoaië naabogi gausise dolö amoda, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi. ²⁵ Yudasa, e hololöla odoaië naabogi gausimolö amea nabahalea, Säla Olelelo, nalela nabi. Amala nabasebegi, ea ema sähalea, Dihï säse gomelëla säi.

Dafidilo Geloie molö mai amo

(Maga 14.22-26, Ulugu 22.15-20, 1 Golidi 11.23-25)

²⁶ Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë nealahilä, Godema ne-segei. Nesegelehalilä, ea beledi dagabodasila, bëgëla aulo amoligali ìahalea, Goda nie domalomelëla säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea gaabogi usi amo neala gaula nea, Godema nesegelehalilä, iligali ìahalea, Dili sulubadelaë go hä, gobe dadagabola mualo. ²⁸ Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Nafade hamoi amoli hëmäia, udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁹ Na dilima sähago. Segeyo güla nofela, ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Nadoea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, dilibalä bu elö molömelëla säi.

³⁰ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahilä, Olibebia afiai.

Fidaea Yesu dawa madela sämolömelëla säi amo

(Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)

³¹ Olibebia afiahalea, Yesuea ilima sähalea, Walio gasigi, dili sulubadelaë, nema hamosebe amo beahalea, dilile asigi afädë negeigo digamolömelë. Mida, ado säla dëdëla negei dibe amea sähaleada,

Na sugua sibi sigi aligilo nufudasegi, sugua sibida fisäla dusudasila afufumolömelëla

säla dëdëla negei dialea. ³² Amamolö gaso, ne nowelasisegi, na dili baagila, nedale Galili moholömelëla säi.

³³ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Dima hamosebe amo bealahilä, sulubadelaie asigi afädë negei amo digaseda, neda dofä made amamolömelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na dima dofä sähago. Walio gasigi gagalugo gawalia made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi. ³⁵ Amasebegi, Fidaea ema sähalea, Neda dibalä gaalu baagomolö galëge, ameadana di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ìe bëgëla aulo amoli sulubadelaëge amalamu säla didigai.

Yesu e Gesemani sagaia Godebalä adoi amo

(Maga 14.32-42, Ulugu 22.39-46)

³⁶ Yesu e ilibalä sege ëi Gesemani beselagalalahilä, ea bëgëla aulo amolima sähalea, Ne holöbö gasi gala Godema adose gaaluda, dili wi sefolamialola säi. ³⁷ Amala sälahilä, Fidage, Sebediie malö äudä amolege, ea ili sigi awälahilä nea, ìe iso asigia yöia idogola, säosäosa nelo. ³⁸ Amala nea, ea ilima sähalea, Nïe iso asigia edefademalä yöia idogosalea, ne baagomolö gabumelë. Dili gui nea, nihiligila idihë namolölamelëla säi.

³⁹Amala sālahlilä, e holöbö gasi gala, nagadaia gumusula dia idogola dialea, Godema sähalea, Nie Nado, asiamolö fu galëda, gaabogi usi molö amo na asi-amäia. Amamäia gaso, na hamese amo gadola made, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴⁰Amala sālahlilä, ea ie bögëla aulo sebea ami awäla beahaleamelebe, ili süwia adi dibe amo bealahilä, ea Fidama nabahalea, Dilia nebalä aoa afädë idihë namolö ulisebele. ⁴¹Nafadea dili fedogola melëloea, idihë nea, Godema adosa namialo. Dofä. Asigiada hamomolöila helësësa neago gaso, domaloda wäbëai nebegola säi. ⁴²Amala sālahlilä, e bu agedu obögëla, Godema adosalea, Nie Nado, go made asiala, muäia galëge, dia hamese amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁴³Amala sālahlilä, e bu obögëla maala beahaleamelebe, ili süwia adi dibe meli. Mida, ilile si gafodo amo hä, gadugisalea amai. ⁴⁴Ili ami bu elö digila awälahlilä, ea bu osoda Godema dafidi säi amo gadola wäla säi. ⁴⁵Amala sālahlilä, ie bögëla aulo amoli sebea ami bu obögëla, ea ilima sähalea, Dili süwiamu diala, hele saleale. Bimo. Fu hä, ga madesebego. Dolöie Malö amoda, nafade hamolo amolile naabogi hololöla gausisebemelë. ⁴⁶Dili hä, nowemo. Afiadi. Bimo. Dolöea ne hololöla odoaië naabogi gausimolö amo hä, ga made misi neebemelëla säi.

Yesu odoaië naabogi gausi amo

(Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53, Yone 18.3-12)

⁴⁷Yesuea ado amo aso, säha nebegi, giwilasi amoligi Yudasa e misi. Dolö maleia nudulo helebege baiialage gaula, ebalä mofiai. Gobela ilo busa amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi amoliage, dolö amoli misialai. ⁴⁸E hololöla ilile naabogi gausilo amea, ilima dafidi diala säla iahalea, Na dolö gaula mimise amoda emelë. E gaumalola säla i. ⁴⁹Ili

maalahlilä, e hä, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelo, di go gabiola sālahlilä, e gaula mimi. ⁵⁰Mimisebegi, Yesuea ema sähalea, Nedoo, dia hamomolö misi amoda hä, hamomola säi. Amala säsebegi, dolö amoli maala, Yesu hä, gaula fëdöi. ⁵¹Amalebegi, dolö afädë Yesubalä nelo amea, ie helebe besela neawelahlilä, gobela ilo busa amoie hamoi hamolasilo amo nufudala, ie gëhe dagala sali. ⁵²Amala hamosebegi, Yesuea ema sähalea, Dia helebego dihi negeia ami negela obögëmo. Mida, dolö sulubadelaea helebea nudumolöie gauseda, helebea ili nufudala baagosa maademolö gabu. ⁵³Na nie Nadoma nabaseda, eada waliomu selesai fii yafie, ami giwilasi amo baagila asi amolida, nema fisiga wemolömelë. Na ema amala nabulö ulila helësësebele. ⁵⁴Gaso, na amala nabaha galebeda, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola, amala hamomolöi dialeala säi amo made gausiala digalabiola säi.

⁵⁵Amo gala, Yesuea gegedoi amolima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, nudulo helebege baiialage gagaulahlilä, ne gaumolö misile. Segeyo sulubadelagi, nada gobela ilo mosöa säla olelesa sulo amogi, dilia ne made gauai amoda. ⁵⁶Gaso, bea sälo amolia ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamosamelëla säi. Amala säsebegi, bögëla aulo amoli sulubadelaea e digila fisäla awäha maadei.

Ilia Yesuma gudi nabi amo

(Maga 14.53-65, Ulugu 22.54-55, 63-71, Yone 18.13-14, 18.19-24)

⁵⁷Yesu gauai amolia gobela ilo Busa Edefade Gaifasa neebee ami, e sigi asi. Mala dawadigi dolöge, dafidilo asigi gäwi dolöge, ili ami gegedoi nefolalo. ⁵⁸Fida e holöbö hobeala baagiala e

bëgëla awäla, gobela ilo Busa Edefadeie mosö yala isogi digalahilä, hä, wa-gasebe amo bimolöie, hamoi hamolasilo amolibalä beaha sulo.

⁵⁹Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaage, e baagomäia nufulöie, dolö odoaea wäfalä, Yesuea asiala hamose melëlo amo sämäiala hogoi. ⁶⁰Hogosebegi, yafiea wäfalä, ea asiala hamose melëlo amo säla misi gaso, e nufulöie mi made meli. Made beasebegi, giso hobealafalä, dolö äudä maalahilä ⁶¹sähalea, Egowea sähaleada, Na Godeie mosö go hailadigilahilä, segeyo ohodoagi bu ulimolöimelëla säimelëla säi. ⁶²Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefadea nowela aligilahilä, Yesuma nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgësale. Elea dima säsegoda, abeahämola sähadula nabi. ⁶³Amala nabasebegi gaso, Yesu e ado saula sulo. Amasebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema sähalea, Gode namolöi neebe amoie äigi, dia nilima fädäla sämola säha. Afädë Memelei amoda, dile. Dida Godeie malölela nabi. ⁶⁴Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dihï säse gomelë. Gaso, na dilima sähago. Hobealada, Dolöie Malö Geloi Edefade amoie naabo dafädimadi filahilä, e mu baidilidaia maaha neë bimolömelëla säi. ⁶⁵Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea, hile fagulo gadelaha nea sähalea, Ea Gode gagadela säsebegi. Odoama ea hamoi amoie nalä made nabelämelë. Hädamade ea Gode gagadela säsebe amo dilia hä, nabi amomelë. ⁶⁶Dilia abilia helësësebela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Eda hä, nufudala baagomolö dialeala säi. ⁶⁷Amala sälahilä, ilia Yesu e migalä gofedela gagalala, e nufudala ialalei. Odoaeada e naabo gafea nufudalahilä ⁶⁸sähalea, Afädë Memelei, dolö di

nufudase egoweda nowë gabu. Dihï bea säla sämola säha nelo.

Fidaea Yesu dawa madela säi amo

(Maga 14.66-72, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18, 18.25-27)

⁶⁹Amo gala, Fida e segea yala isogi nogila digasia ami sebegi, hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ema sähalea, Dige Galili dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷⁰Amala säsebegi gaso, Fidaea dolö sulubadelaie sidaia ne madela sälahilä sähalea, Ado dia säse goda, na dawa mademelëla säi. ⁷¹Amala sälahilä, e yala baagido idi dagaboimadi awäha nebegi, hamoi hamolasilo dolisä elöea e bealahilä, ami nefolalebe amolima sähalea, Dolö egoweda Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷²Amala säsebegi, Fidaea migalä diigila, bu elö ne madela gelola sälahilä sähalea, Dolö amoda na dawa mademelëla säi. ⁷³Hobeala, dolö odoa ami nefolalebe amolia maalahilä, Fidama sähalea, Dida dofä amoligi gabu. Dia adosebegoea dihïdi ulufadigisebegomelëla säi. ⁷⁴Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfalä säседа, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, migalä diigila sähalea, Dolö amo na dawa mademelëla säi. Ea säia gai amole, hä, gagalugo gawalia gäi. ⁷⁵Amala gäsebegi, Fidaea helësësalea, Yesuea sähalea, Gagalugo gawalia aso, made gäla neëgi, dia ohodoala ne dawa madela sämolömelëla säi amo helësëla obëgëi. Amala helësëla obëgëlahilä, e segea doadigila awäla, edefademalä diisa nelo.

Ilia Yesu e Gabena Bailadi neebea sigi asi amo

(Maga 15.1, Ulugu 23.1-2, Yone 18.28-32)

27 Segeyo sagala digase amo gaalu, gobela ilo busa nefolalo amoli su-

lubadelaeage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, Yesu baagomäia nufulöla säla ado afädë negei. ²Ilia Yesu nafodola sigi awälahlilä, Gabena Bailadië naabogi gausi.⁴

Yudasa e baagoi

(Abosolo 1.18-19)

³Ilia e nufulöie hamosebe amo bealahilä, Yudasa, Yesu hololölo amea asigi bedefalahilä, muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gaula, gobela ilo busa amolige, dafidilo asigi gäwi amolige neebea obëgëlahilä ⁴sähalea, Nada dolö nafade afädë made hamoi hololöi amoda, asiala hamoi gabiola säi. Amala säsebegi, ilia säla obëgësalea, Dia hamoi goda nilile mademelë. Goda dihilemelëlä säi. ⁵Amala säsebegi, Yudasaea muni amo Godeie mosö isogi ami sadia idogolahilä awäla, himu maagö bëola baagoi. ⁶Amala hamosebegi, gobela ilo busa amolia muni amo neala gaula nea sähalea, Goweada dolöie heale digamäia hamoi amea, muni goda negelo dibeaa ami gedola negemolöda dofea mademelëlä säi. ⁷Ilia ado afädë negelahilä, muni amea sege afädë nii. Sege amoda, nagaea sosobene hamolo dolö amoma nii. Udia dolö sege odoadila misi amoli baagosegi baumolöie sege nii. ⁸Amala hamoi amo helësëlahilä, sege amoda Heale Segela sälo, amase, walioge amala säha nea.⁸ ⁹Amoda Godea bea sälo Yelamaeama aligila bea säi amo gausiala digai. Ado amoda gomalä. Iliia muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gauai. Bidi

amoda Isilaleie malö odoaea dolö goie bidida gomalä säla negei. ¹⁰Dafidilo Geloia na hamomalai amo gadola, nagaea sosobene hamolo dolö amoie sege nimolöie, ilia bidi amo ila säla dädëla negei dialea.

Yesuma dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi

(Maga 15.2-5, Ulugu 23.3-5, Yone 18.33-38)

¹¹Yesu Gabenaie siigi nebegi, Gabenaea Yesuma nabahalea, Dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihii säse gomelëlä säi. ¹²Gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, ea asiala hamoimelëlä säsebegi, ea ado afädë made säla obëgëi. ¹³Amasebegi, Bailadia ema nabahalea, Iliia dima asiala hamoila säsebegi, dia made nabahalela nabi. ¹⁴Hä, Yesuea ado afädëge made säla obëgësebegi, Gabena amo edefademalä fudugi.

Yesu baagomäia nufuöla säi

(Maga 15.6-15, Ulugu 23.13-25, Yone 18.38—19.16)

¹⁵Segeyo Ede amoie molö nasolo amo galada, Gabenaea galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolö gegedoi amolia dolö gowe fisigämola säse amo gadola, hilima fisigälasilo. ¹⁶Segeyo Ede amo gala, dolö afädë, ëi Balabasa galabaia negei dilo. Udia dolö sulubadelaea ie mala dawadigi. ¹⁷Udia dolö yafie maala gegedoi nebegi, Bailadia ilima nabahalea, Na nowë dihilima

⁴27:2 27.2 Bailadida Olomo dolö. Olomo ilia, e Yu ilile gamane beaha aligilo gabena namialai. Yu ilia hilidomuda Yesu nufudala baagomolö uli gabugi, Olomo dolö amoliamu nufudala baagomolö dialeala sämolöi dilo. Ameada, Yu ilia Bailadi neebea Yesu sigi asi amo. Yone 18.31 bimalo.

⁸27:8 27.8 Ado amea, walioge amala säha neala säi amoda, segeyo walio nili neebeweie made säi. Amoda Madiuea ie beba dädësebe amo gaalu segeyo dilo amoie säi.

figämäiala hamesebe. Balabasa figädudule, ma Yesu, ema Afädë Memeleila sälo go figädudulela nabi. ¹⁸ Amala nabi amoie mida, ilia Yesuma mudialahilä, ie naabogi gausi gabula helësésalea amai.

¹⁹ Amaimo, e gudisalea filo amodaia sebegi, ie udiaea ado afädë säsisalea, Dolö mogoi goma afädë made hamomalo. Mida, na walio simasia beala, e helësëla nïe asigi edefade yöia idogoi melëla säi. ²⁰ Amai gaso, gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, udia dolö gegedoi amolima Balabasa figähalea, Yesu nufuöla sämäia si nigilasi. ²¹ Amasebegi, hä, Gabenaea ilima nabahalea, Äudä amolegi abodo dihilima figämäiala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Balabasamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia ilima nabahalea, Amai galëda, Yesu, ema Afädë Memeleila sälo goma, na abilia hamomäiala nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaea säla obëgësalea, I fügäigi baala negemäiala säi. ²³ Amalebe, ea ilima nabahalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amai gaso, ilia gelolafali uuala sähalea, Eda i fügäigi baala negemäiala säha nelö. ²⁴ Ea säse amo made nabahalea, ilia gelola üala dodogöla sämolö hamosebe amo bealahilä, Bailadia udia dolö gegedoi amolile sidaia naabo nigime hësalea sähalea, Dolö goie heale digaseda, asialada nema maademelë. Dihilima gomelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia dolö amoli sulubadelaea säla obëgësalea, Ie healeda nilimage, nilile malömage

diamiäiala säi.** ²⁶ Amala säsebegi, ea Balabasa hilima figäi. Amalahilä, odoaea Yesu fëgämaloi. Fëgälahilä, e i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi amo

(Maga 15.16-20, Yone 19.2-3)

²⁷ Amala hamosebegi, Gabena amoie ami dolö amolia Yesu sigi awäla, Beledoliama mosöa nogila digalahilä, ami dolö odoama gegedomalolahilä, e nogömaloi.†† ²⁸ Ami nebegi, ilia ie fagulo gäi amo gila negesilahilä, fagulo bëi sedade bedefala salugasi. ²⁹ Amalahilä, ëfë äyo gägäi neala amalela nasigila, ginïie busa gadoi hamola ie busagia salugasilahilä, i dama dagaboige ie naabo dafädimadi gausi. Ili e mia emo gumu sasagala fia idogola salea, e gadiabola sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo Ginie, di go gabiola säha nelö.‡‡ ³⁰ Amalahilä, ilia e gofedela gagalaladigi, amase, i dama dagaboi gausi amo fedela neala busagia nufudadigisa nelö. ³¹ Ili ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo sedade amo holola, hile fagulofali amo salugasi. Salugasilahilä, ilia e i fügäigi baala negemolöie sigi asi.

Yesu e i fügäigi baala negei amo

(Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

³² Ili amila doadigila afiaha dibegi, gaamu Sailini ami fii dolö afädë, ie ëida Saimono gausiala digai. Amalebe, ilia ema Yesuie i fügäi amo gaumalala eegei. ³³ Afialahilä, sege ëi Gologoda beselagalai. Gologoda amoda Busa Giwi Segela sälo. ³⁴ Beselagalalahilä, ilia wani

**27:25 27.25 Ie healeda nilimage, nilile malömage diamiäiala säi amoda gomalä helësëla säi. E nufudala heale digasebe amoie sëda, hili molöla sähalea säi.

††27:27 27.27 Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo.

‡‡27:29 27.29 Ami dolö ilia Yesu gadiabola dahila neala, beaha aligilo ginia momadolo amo gadola momadolasi. Segeyo amo gaalu, beaha aligilo gini iliada, fagulo bëige, habuga gadoige salugala, i dama dagaboige gaula filo negei.

ödäge gamogai ödäge gegoalahilä, egali muäia iasebegi, ea nabibilage, molö made helësei. ³⁵ Amalebe, ilia e hä, i fügäigi baala negelahilä, ie fagulo gii amo nowëa nimabelela, sadu dahila, ie fagulo amo amala mogei. ³⁶ Amalahilä, ili ami fia idogola, e idihë sefolalo. ³⁷ Ilia i fügäigi ie busa daia adomoi, ema gudisalea säi amo dëdësalea, Goda Yu udia dolöie beaha aligilo Gini Yesula dëdëla baala negei. ³⁸ Amala hamolahilä, ebalä fa nelo dolö äudä, elö naabo dafädimadi, amase, elö naabo fefeädimadila i fügäigi baala negei. ³⁹ Udia dolö ili amogi baagila afu mafusalea, ema busa dugagiladigila gagadiabola ⁴⁰ sähalea, Diada Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, di dihimu damula mosö. Dida dofä Godeie malö galëda, i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ⁴¹ Amaimo, mala dawadigi amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, gobela ilo busa amoliage, amo gadola wäla gadiabola sähalea, ⁴² Eada udia dolö odoa ugila negelo. Amai gaso, hi e ugila negemolöi made gabu. Eda Isilaleie beaha aligilo gini nea. I fügäia adogoila e walio digaseda, nilia ema asigi afädë negemolö. ⁴³ Ea Godema asigi bogia adogola nelo. Godea e hameseda, ea e ugila negemäia. Mida, ea sähaleada, Neda Godeie Malöla sälo ameala säha dilo. ⁴⁴ Fa nelo dolö ebalä i fügäigi baala negei amoleage, amo gadola wäla ema nemoi.

Yesu baagoi amo

(Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

⁴⁵ Eso mogogila awäla eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ⁴⁶ Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafalä wela säia adahalea, Eli, Eli lama sabagadanila säi. Amoie mida gomalä, Nie Gode, nie Gode, dia ne edogi fisigisisala säi. ⁴⁷ Amo nabalahlilä, odoa

ami nefolalo amolia sähalea, Goeada Elaia wesebegola säi. ⁴⁸ Hä, fodolofalä amoligi afädë baluluia awäla, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeami gelahlilä, i bidigi yaala, egali muäia i. ⁴⁹ Amala hamosebegi, odoa amolia sähalea, Aso. Elaia maala, e damula misiabelela beaha aligidila säi. ⁵⁰ Yesuea bu elö gelola sälahilä, ie namolö amo fisigisila, hame doala asi. ⁵¹ Amasebegi, fagulo edefade Godeie mosöa gosagisi dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. Amase, fogolige maala, igige gäudäladigi. ⁵² Amase, baui amolige doga negesebegi, Godeie udia dolö baagoi difolalo amoligi, yafie nowelasisi. ⁵³ Yesu baagoi amo nowelasisebegi, nowelasisi amoli baui amo digila awäla, Godea hile nafolai sege gaamu Yalusaleme dibeami nogila digasebegi, udia dolö yafiea ili meli.

⁵⁴ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo ameage, amase, ebalä Yesu idihë nefolalo amoliage fogoli misi amogige, nelebo hamoi amogige beala, edefademalä fudugila bedälahlilä sähalea, Wae. Goweda dofä Godeie malö gabula säi.

⁵⁵ Udiafalä yafiea Yesu ugila negemolöie, Galilila e bëgëla mofiai amolige, ami holöbö mia madela sida wewela nefolalo. ⁵⁶ Magadala udia Melige, Yemesele Yosebelele eme Melige, amase, Sebediie malö äudä amolele emege, udia amoligi nefolalo.

Yesuie domalo baui amo

(Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁵⁷ Deadifalä, Alimadia nelegei negelo dolö afädë misi. Dolö amoie ëida Yosebe. Eege Yesuie bëgëla aulo nelo. ⁵⁸ E Bailadi neebea maalahilä, Yesuie domalo amo ema imäiala nabi. Nabasebegi, Bailadia ami dolöea ema neala imalai. ⁵⁹ Amasebegi, Yosebea Yesuie

domalo amo nealahilä, fagulo nigime baai made, hedabifalï amea usulala ⁶⁰gaula awälahilä, hïle igi äbä gähe duwi dilo amogi bausi. Bausilahilä, igi edefade afädë bebugula maala, idi amo dofogasila, e hä asi. ⁶¹Magadala udia Melige, amase, Meli elö amoge, ele Yesu baui gaalu alömodi sulo.

Ami dolö amolia baui amo idihë nelo amo

⁶²Nelebo daialo segeyo amo baagia, segeyo amogi gobela ilo busa nefolalo amolige, Felesi dolö nefolalo amolige, Bailadi neebee awäla gegedolahilä ⁶³sähalea, Dafidilo, dahila nelo goea aso, made baagola nea sähalea, Segeyo äudä nelolahilä osodagi, ne nowelasimolömelëla säi amo nilia helësëla obëgëimelë. ⁶⁴Amala säi amea, segeyo ohodoa gogi, odoaea baui amoïe idi hedabola galahilä, idihë namialamalo. Bëgëla aulo amolia maala, ïe domalo amo nealahiläda, udia dolöma hä bauia amila nowelasimelëla säloea. Iliä amala hamola, dahila neala säседа, ea dafidi dahila neala sälo amo baagila moholö gabumelëla säi. ⁶⁵Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Ami dolö odoa idihë aligilo namiäia diligali ïahago. Dilia ili sigi awälahilä, ilia bauia ami idihë namialamalo. Dilia gomalä hamomolöila asigisebe amo gadola hamola, baui hedabola gamalola säi. ⁶⁶Amala säsebegi, ili awäla baui amo hedabola galahilä, odoaea idi galo igi amo bebugula auloea nofe negela, idihë aligilo amolima hedabola idihë namialai.

Yesu e baagoiala nowela asi amo

(Maga 16.1-10, Ulugu
24.1-12, Yone 20.1-18)

28 Segeyo Sabada baagibua, saleleïe mi gäwi segeyogi, eso mi

gäwila säsälosebe amo gaalu, Magadala udia Melile, Meli elölea baui amo bea asi. [¶] ²Ami nebegi, fogoli edefade misi. Dafidilo Geloïie selesaia fii afädë Hebenila digahalea amai. Digalahilä, selesaia fii amea igi amo bebugula negesilahilä, e amodaia sulo. ³Selesaia fii amoïe odagida sege yabagelela yo digalo amo gadoi, amase, ïe fagulo gäige falelafalï fisi. ⁴Amogi, idihë aligilo amoli ebalä bedähalea, ili emo gigisëla, baagoi gadoi hamoi.

⁵Amaimo, selesaia fiia udia amolema sähalea, Ali bedämabio. Aliada Yesu i fügäigi baala negei hogola misi amo, na dawamelë. ⁶Eda wi maade. E negei diloa gowe bea misië. Mida, ea säi amo gadola, nowela asimelë. ⁷Ali hä, aabela awäla, ïe bëgëla aulo amolima gomalä sämalö. Eda baagoiala nowela asimelë. Dili baagila, edale Galili moholö awäha nea, e ami bimolömelëla sämalö. Na hä, alima säi agui amomelëla säi. ⁸Amala säsebegi, ele bedälage, edefademalä obeägïlage, fodolofalï bauia amila awäla, ïe bëgëla aulo amolima sämolöïe baluluia asi. ⁹Awäha nebegi, Yesuea ele gausiala digala sähalea, Ali go gabiola säi. Amala säsebegi, ele e mia ga madela maala, ïe emogi gaula digala, elea ïe ëi gauia adai. ¹⁰Amasebegi, Yesuea elema sähalea, Bedämabio. Aliada, nïe nedoolalima, ili Galili mosalamalo. Awäседа, ilia ne ami bimolömelëla sämolö mosalola säi.

Idihë aligilo amolia säi amo

¹¹Udia äudä amole awäha nebegi, idihë aligilo odoa awäla gaamu isogi digalahilä, ilia gobela ilo busa amolima nelebo sulubadela hamoi amo säla ïahaa maadei. ¹²Amala säsebegi, gobela ilo busala, dafidilo asigi gäwi dolöbalä gegedolahilä, ilia ado afädë daiala negei.

[¶]28:1 28.1 Saleleïe mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

Ilia muni malei neala, ami dolö amoligali iahalea ¹³sähalea, Dilia gomalä sämalö. Ie bögëla aulo amolia gasigi maalahlilä, nili adidi dibegi, ie domalo amo fa niimelëla sämalö. ¹⁴Amasebegi, Gabenaea ado gowe nabaseda, amoda, nilia ebalä ado hahamogimolömelë. Dilia asiala hamoi made bimäiala säi. ¹⁵Amala säsebegi, ami dolö amolia muni amo nealahilä, ilima säi amo gadola bögëi. Amaimo, walioge Yu ilia ado amomu säla daidosa nea.

**Yesuea ie bögëla auloma hamoi
ilia hamomäiaie säi amo**

*(Maga 16.14-18, Ulugu
24.36-49, Yone 20.19-23)*

¹⁶Bögëla aulo gidälasi amoli Galili afialahlilä, segebidaia Yesuea säla negeia

ami afiai. ¹⁷Afialahlilä, ilia e beala, ie ei gauia adai. Amai gaso, odoeada asigi äudä negei. ¹⁸Amasebegi, Yesu e ili neebee maala nea, ilima sähalea, Hebeniëge, nagadaiaweiege, geloi sulubadela nema gausisa maadeimelë. ¹⁹Amala hamoi amea, dili awälahilä, fii asi sefolalebe amoli sulubadela nie bögëla aulo aligimäiaie sämolö mosalo. Amalahilä, dilia Nadoie äigige, Malöie äigige, Gesami Hedabiie äigige, ili ödägi gelasila, ²⁰na dilia hamomalai amo sulubadela ilia bögëla hamomäia olelamo. Segeyo sulubadelagi ne dilibalä namolömelë. Amalamu awäla, aligila wagamolömelëla säi.

Hä amo.

Ado Mala Hedabi Magaea Dëdëi

Ödägi gelo Yonea ado säla ïaha nelo

(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

1 Godeïe malö Yesu Gelesoïe Ado Mala Hedabi dafidi mi gäwi amo gowe. ²Godeïe ado säla ïlo Aisaeaea dafidi bea säla ïe bebagi ado gowe dëdëla negei amo dialea.

Nïe ado säla ïmolö, gaula awäse amomada dïe idi fodolasimäia ema dafidimola sämolömelë. *Malagai 3.1*

³Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloï misiäia idi daijala hamogimalo. ïe idi amoda mogola fodolasimalola säha neamelëla

säi amo dëdëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴Amala dëdëla negei dibe amo gadola sege nafade udia dolö aligisia made ami ödägi gelo Yone misi. Ea maala nea sähalea, Nafade hamoi amo Godea hëmäia dili iso asigi besumalo. Amalahilä iso asigi besui amoda ödägi gemolö dialeala säla ïaha nelo. ⁵Udia dolö yafie Yudia sege gaamu holöfalï holöfalï dibe amlage Yalusalemelage sulubadela nelo amoli e neebee ami maala gedoi. Maalahilä ilia nafade hamoi amo sisiaha maadesebegi, Yonea ili Yodona ödägi gei. ⁶Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahilä sugua gafodo gadoï malibu negela nelo. Eada galiawage äwiie ödäge naha nelo. ⁷Ea ado mala sähalea, Ne dafidi misi neawe. Hobeä ne baagia afädë moholömelë. Ne holöfalï neebewe gadoï made eda ilibia edefade neebe amo moholömelë. Na ïe emo usililo ëfë gumusula dialea fisigämolö dofea made neawe. ⁸Na dili ödäea gesa neawe, ea

Godeïe Gesamia dili gesa namolömelëla säla ïaha nelo.

Yonea Yesu ödägi gelasi

(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)

⁹Segeyo afädë amo galamu Yesu e Galili segeïe gaamu Nasalesela maadesebegi, Yonea Yesu ödä Yodonagi gei. ¹⁰Yesu ödägi gela ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dusuia gase amo meli. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea maliabu gadoï digalahilä ema fisebe amo meli. ¹¹Beaha nebegi, selesäia mosöalahilä ado säia idogosalea sähalea, Nïe malöfalie, na di boba hamolahilä dima obeägi edefademalä neawela säi.

Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi

(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

¹²Ado säha maadesebegi, Godeïe Gesamia Yesu sege nafade udia dolö aligisia made ami mosaloi. ¹³Amala sigi awäla ifosisebegi, e ami segeyo nabülasi biyidia nelo. Yesu neebee ami mugabe Saidania ea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu sugua ilaba elö elöi neebee ami nebegi, selesäia fiia e ugila negemolö misi.

Yesuea Galili nea hamoi dafidi mi gäwila hamosa nelo

(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)

¹⁴Yone nafodola negei nebegi, Yesu e Galili awälahilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe Ado Mala Hedabi säla ïaha nelo. ¹⁵Yesuea sähalea, Segeyo daijala negei dilo amo walio gogi gausiala digasebego. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami namolö amo ga madefalï dialeamelë. Dili asigi besula Ado Mala Hedabi gomu gaula mogomalola säla ï.

**Yesuea dolö biyidia
seme digiisa nebegi wei**

(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)

¹⁶ Yesu e Galili oaboo agesu amogi awäha nea beahamelebe seme digiilo dolö äudä Saimonoge ie edoo Ädulule seme selögë digiisa neebe meli. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema sähalea, Ne awäsewe gadola bögëla misië. Alia udia dolö nimäia. Na alima neala oleledeläla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea fodolofali selögë negesilahilä e bögëla asi. ¹⁹ Yesu e holöb sedade awälahilä beahamelebe Sebediie malö Yemesege ie edoo Yone dudaia nea selögë hamogisa neebe meli. ²⁰ Bealahilä fodolofali ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolö hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bögëla asi.

Dolö afädë mugabe fedai nelo

(Ulugu 4.31-37)

²¹ Ili Gabaniama beselagalalahilä salea. Segeyo Sabada gafegi⁸⁸ Yesu e gedolo mosöa awälahilä ea mala säla olelesa nelo. ²² Mala dawadigi amolia säla olelelo amo gadola made, Yesuea geloi gaulahilä, geloi hido elöi olelesebegi, udia dolö sefolalo amolia nabalalahilä ili asigigi fudugisa sefolalo. ²³ Segeyo amo gala amala olelesa nebegi, dolö mugabe fedai afädë gedolo mosöa ami maala sulo amea üalalahilä sähalea, ²⁴ Nasalese dolö Yesuo, nili neebea wida dia abilia hamodelä misi. Nili nufudadigidelä misile. Dida na dawa. Dida dolö mogoi hedabifali Gode hi e neebeala misimelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Adomabu. Dolö go

digilahilä hä mosöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea dolö amo neala amulämelasilahilä üalalahilä doadigila asi. ²⁷ Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela sefolalo amolia fudugilahilä hilidomu sädawala säla didigala sähalea, Walio hamoi amo edodu. Mala gähe amo gabu. Walio dolö goea ado säi amoda geloi hido elöi gelola säimelë. Ea mugabema säседа, mugabea nabala hamolo gabula säi. ²⁸ Yesuea hamoi amo udia dolö Galilimadi nefolalo amoli sulubadela nabalala didigila.

**Yesuea udia dolö yafie
wahilasisa nelo**

(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)

²⁹ Ili gedolo mosöa amila doadigila fedala Yemese Yonelebalä awäla Saimono Ädululele mosöa beselagalai. ³⁰ Saimonoie esöa hëgi olo oloi dibegi ilia Yesu maasebegi, ema fodolofali säla i. ³¹ Säla iäsebegi, Yesu e udia oloi dibeami awälahilä ea naabogi neawela nowela ifosi. Amala hamosebegi, hëgi dafidi dilo amo hogosa helela wahilahilä udia amea ili molö muäia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo neala gaula, mugabe fedai nefolalo amoge sigi gaulala Yesu neebea gegedoi. ³³ Udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela maala mosöa nogila digalo idi galo mia ami gegedola nefolalo. ³⁴ Amala hamosebegi, Yesuea udia dolö yafie olo elö elöla oloi dilo amo wahiladigi, mugabe fedai yafie nefolalo amo nesiladigiladigisa nelo. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalo. Amalebeda Yesuea

§§1:21 1.21 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ei gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hi e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgei 20.8-11ge bimalo.

mugabe amolima sähalea, Dilia sāmab-
ula säi.

Yesu e Galilimadi ado mala säsäla asi

(Ulugu 4.42-44)

³⁵ Segeyo sagala digai made Yesu e yosefali doadigila awälahilä udia dolö aligilo made dibe ami Godema adosa sulo. ³⁶ Saimono ebalä nefolalo amolia Yesu e hohogola hobeala bégëi. ³⁷ Beagolelahilä ema sähalea, Neebe amoli sulubadelaea di hogosa neamelëla säla i. ³⁸ Amala säla iäsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Sege gaamu ga made dibe ami ado mala oleledelä afiadi. Neda hamoi amo hamomolö misimelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä Galili sege sulubadelamadi nawesa nea gedolo mosö neebadi ami awälahilä Yesuea ado mala säla oleleladigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisa nelo.

Yesuea dolö afädë wahilasi

(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolö gudubu hamoi afädë Yesu neebee ami maalahlilä emo gumu sasagala fia idogola salea sähalea, Dia ne wahimäiala helëséseda, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi. ⁴¹ Amala säsebegi, Yesuë isogi edefademalä bobasëmolöea nobalahilä, ie naabo mogodigia gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. ⁴² Amala hamosebegi, gudubu hamoi amo fodolofali hogosa helelahilä wahii. ⁴³ Yesuea dolö amo fodolofali mosalola sälahilä amoma gelolafali sähalea, ⁴⁴ Dofä asiala elöma säloeo. Di wahii go odoama säla imabio. Gobela ilo dolö neebee ami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea säla negei dibe amo gadola nelebo afädë odala imalola säla i. ⁴⁵ Amala säla i amo nabalahlilä gaso, dolö amea awäha nea hamoi amo säla iia awäha nelo. Amala

säsebegida Yesu e gaamu dibeadi amogi ilile siigi moholöi made beala udia dolö maadeido gasi gala nelo. Amala nebegi, udia dolö yafie sege dibe sulubadelagila Yesu e neebee ami mafusa nelo.

Yesuea dolö afädë fii si wahilasi

(Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)

2 Segeyo odoa ami nelolahilä Yesu e Gabaniama obëgëi. Obëgëla misi nebegi udia dolö nefolalo amolia Yesu mosöa obëgëla misi neala säi amo sulubadelaea nabaha maadei. ² Nabaha maadelahlilä udia dolö yafie Yesu neebee ami sulubadela gegedosalea mosö isogige idilibage negegila fisila odoa namolö fufu made dibegi Yesuea ado mala säla iaha nelo. ³ Amala säla iaha nebegi, ilia dolö afädë fii si sulo amo Yesu neebee ami dolö biyidiaea iwasala gaula misi. ⁴ Udia dolö yafie fila negegi sebegi, ilia dolö amo Yesu neebee ami gaula moholöi made beala mosö figidabodo fedalahilä Yesu neebee amo gaalula mosö figi dusuia galahlilä dolö iwasala gaula misi amo feola ia idogoi. ⁵ Iliä asigi afädë negei nea hamosebe amo bealahilä Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nïe malö, dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoa sefolalo amolia asigiamu helësësalea, ⁷ Dolö gowea ado säsebegi mi edoie sähadu. Eada Gode gagadesa neamelë. Godea hidofaliamu udia dolöea nafade hamoi amo hëmolöi neala helësësa sefolalo. ⁸ Iliä amala helësësa dibe amo asigia fodolofali bealahilä, Yesuea ilima sähalea, Dilia go helësësa dibegoda edoie. ⁹ Na dolö fii si gowema sämolö ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, di nowelahlilä die feo gaula nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ¹⁰ Amaimo, Dolöie Malö amea nagadaia

wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hêladigimolöie geloi gaula neebe amo dilia helêsêmäia olesagomelêla säla ïalahilä dolö fii si amoma sähalea, ¹¹Dima sähago. Nowemo. Die fêo neala gaula dihî mosöa hä mosöla säi. ¹²Amala säsebegi, dolö amo fodolofalî ïe fêo amo gaula udia dolö sidaia nowela segea awäsebe amo meli. Amala hamosebegi, ili sefolalo amoli sulubadelaëa asigigi fudugilahilä Godeïe ëi gauia adala sähalea, Gowe hamosebe gowe gadoi nilia melêlo madela sulubadelaëa säla didigai.

Yesuea Ilibai wei

(Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)

¹³Yesu e Galili oëabo edefade dibe nali amogi bu elö asi. Awäla nebegi, udia dolö sulubadela Yesu neëbea ami gegedosebegi, ea ado mala olelesa nelo. ¹⁴Amala olelelahilä, awäha nebegi, dolö afädë, Alibiasaïe malö Ilibai e dagisi muni nelo mosöa ami sebegi bealahilä, Yesuea sähalea, Ne awäsebewe gadola bégëla misiëla säi. Amala säsebegi, Ilibai e Yesu bégëla asi.

¹⁵Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö yafie dagisi muni nelo amolige mala nafade hamolo amolige Yesula ïe bégëla aulo amolibalä gedola molö naha sefolalo. Dolö yafie amo gadola nawei amoliada Yesu awäse amo gadola bégëla awähamu nelo. ¹⁶Dolö odoëa mala dawadigige Felesi dolöge amolia beahamelebe Yesu e dagisi muni neloge mala nafade hamologe amolibalä molö naha sebe meli. Bealahilä Yesuïe bégëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade hamologe dagisi muni neloge ili ebalä gedola molö naha sebegoda edoïela nabi. ¹⁷Amala säi amo nabalahlilä Yesuea ilima säla obégësalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alö-goda neëbea aulo mademelë. Oloi sefolalebe amolimu alö-goda neëbea aulo. Ne

misi amoda udia dolö hedabi neëbe amo wemolö misi made, udia dolö nafade hamolo neëbe amo wemolö misimelêla säla ï.

Molö naala made aligiloïe mala negei

(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)

¹⁸Segeyo afädëgi ödägi gelo Yoneïe bégëla aulo amoliage Felesi dolö amoliage molö made naala aiyala nelo. Ili Yesu neëbea maalahlilä ema sähalea, Yoneïe bégëla aulo amoliage Felesi dolöie bégëla aulo amoliage molö made naala nefolaleamelë. Die bégëla aulo golia molö aiyalo segeyo gogi molö naha nebego mi edoïela nabi. ¹⁹Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obégësalea, Dolö afädëa udia neahalea, e damelë molö molö gedoi amolima dili molö madela sämolöi gabule. Amala sämolöi mademelë. Dolöea udia neaseda, e dilibalä gedola salea molö molö dialea. ²⁰Amaimo, hobeala dolö amo odoëa e sigi gaula asibua dilida molö made naala namolömelêla säi.

²¹Amala sälahilä Yesuea ado elö sähalea, Afädëa fagulo gofogi fagulo gäheä damula baala nedëmelo mademelë. Amala hamoseda, fagulo gäheä ameada gofo amo nulimolömelë. Amalahilä dafidi nuli amo gadola made bu edela nulimolömelë. ²²Amo gadolamu afädëa wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea siiba hamoi sibai amogida oselo mademelë. Afädëa wani ödä gähe amo sibaigi oseseda, i amoge wani ödäge dusula digala nafademolömelë. Amala hamoloea wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafodoea hamoi gähëgi oselomelêla säi.

Segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo made negei

(Madiu 12.1-8, Ulugu 6.1-5)

²³Segeyo Sabada gafegi Yesu, ïe bégëla aulobalä helebe guläia gadoi

ëi widi sagaido afiaha dilo. Afiaha dialea ie bégëla aulo amolia widi amoie gágä fafaila awäha nelo. ²⁴ Amala hamosa nebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä Yesuma sähalea, Nilile mala säla negei dibe ameadä segeyo Sabada gafegi made hamolo negei amo die bégëla aulo golia damula hamosa nebebo bimola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obégëla sähalea, Debidige dolö odoa ebalä nefolalo amola ili molö madela sädëa baagosebegi, Debidia hamoi dädëla negei dibe amo dilia made meli neale. ²⁶ Dolö ëi Abiada eda gobela ilo Busa Edefade nelo amo nebegi, Debidia Godeie mosöa nogila digalahilä beledi Godegali odala i dibe amo molö nii. Beledi amo odoaeada nulö made. Gobela ilo amoliamu nulö negei amo ea nalahlilä odoa ebalä nelo amoli muäia neala gaula awäla imelëla säi. ²⁷ Amalahilä ea ilima sähalea, Godeada udia dolö ugila negemäia segeyo Sabada gafe hamolasi. Udia dolöea segeyo Sabada gafe ugila negemäia hamoi mademelë. ²⁸ Amala negei ameadä Dolöie Malö amo hi eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla i.

Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö afädë naabo nafadei wahilasi

(Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)

3 Yesu e gedolo mosöa bu elö nogila digai. Mosöa ami dolö afädë naabo elö amo balägädöla nafadei sulo. ² Udia dolö odoa sefolalo amolia Yesuma dia nafadela hamoila sämolölahilä, segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö amo wahisebelela bimolöie ili ga madela beaha sefolalo. ³ Yesuea dolö naabo nafadei amoma sähalea, Di nowela mogogi namolö misiëla säi. ⁴ Amala sälahilä ea ilima nabahalea, Segeyo Sabada gafegi hedabi hamomolö amo dofeale

ma, nafade hamomolö amo dofeale. Udia dolö namiäia damula moholö amo dofeale ma, baagomäia nifulö amo dofealela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obégëla made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolö sefolalo amolima sidawewela beahamelebe ilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä habobala yöi. Yöla dolö naabo nafadei amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Amala säsebegi, dolö amea ie naabo balägädöi amo mogodigia gasebegi, naabo hedabola wahimolöie wahiladigi. ⁶ Amala hamosebe amo bealahilä Felesi dolö sefolalo amoli segea doadigila awälahilä, Heledoie sosogo sefolalo amolibalä Yesu baagomäia abilia hamomolödula säla didiäha sefolalo.

Udia dolö yafie oeabo agesua gegedoi

⁷⁻⁸ Yesu ie bégëla aulo amolila sege ili nelo amo fisila oeabo edefademalä dibeami asi. Ili asi amo gadola Galili udia dolö yafie ili bégëla asi. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödä Yodona dégëla alämadi-lage, gaamu Daiamadilage Saidonomadilage sege amoligila udia dolö sämolö asusugai yafie Yesuea hamoi amo nabalahlilä bëbégëla awäla e neebea ami gegedoi. ⁹ Yesuea ie bégëla aulo amolima sähalea, Udia dolö yafie gegedoi amea ne dedelelahilä ne fëdösebe-melë. Ne dudaia fedadelä dilia du afädë gaula maala ne neebe gaulu, ga made negesimola säi. ¹⁰ Ea udia dolö yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolö oloi sefolalo amoliage ili wahilasimäialahlilä e diigidelälahlilä amala dedelei. ¹¹ Amala mafulahilä mugabe amolia e bealahilä ie emo mia gumusula difolalea üalaladigila sähalea, Dida Godeie malö nebegola säi. ¹² Amala säsebegi, ea mugabe amolima ado gelola sähalea, Neda Godeie malö neala odoama säla imabiola säi.

Yesuea abosolo giwilasi memelei

(Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilä dolö odoä hï helësëi amomu misiëla wesebegi, ili e neebee ami misi. ¹⁴⁻¹⁵ Mofiasebegi, ea dolö giwilasi amoli ebalä namolö memelei. Amalahilä ea ilile ëi abosolo negei. Iliä Godeie ado mala säla imäiäge mugabe fedai amo nesiladigimolöie iligali geloi imolöiege memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile ëida gowe. Saimono, Yesuea ie ëi elö Fida negei amoge, ¹⁷ Sebediie malö Yemesege, ie edoo Yonege, Yesuea elele ëi elö Boaneyisi negei. Nilile ado sälada sege gudusebeie malöla säla negei amolege, ¹⁸ Äduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasige, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige, Selodo sosogo Saimonoge, ¹⁹ Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelesa maadelahilä, Yesu e mosöa asi.

Yesu e mugabebalä nea hamosa neebela säi

(Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)

²⁰ Udia dolö yafie bu gegeposebegi, Yesuge ie bögëla aulo amolige ili molö molö fu made beala nefolalo. ²¹ Yesu molö molö fu made beala neamelëla ilia säi amo nabalahlilä e sosogo amolia Yesu sigi obögëmolöie bea asi. Iliä sähalea, Yesu gagaosa neamelëla säla i. ²² Mala dawadigi Yalusalemela mofiai amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda Yesuie isogi fedai nea.* Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iäsebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea mofiamola sälahilä ilima ado besula sähalea, Mugabe Saidani himuda abilia nesiladigimolöi gabu. ²⁴ Sege afädëgi fii hilimu

mogela nuduseda, fii amoda made samolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda made namolömelë. ²⁶ Mugabe Saidania himu ado neaseda, e sosogo neebe amoda moge mogelahilä made namolömelë. Amoda sulubadela dofä hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebe amoie mosöa ie nelegei dibe amo fa nimolö moholöi made bimolömelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesilahilä ie mosöa nelegei dibe amo fa nimolö moholöi galea. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähawe, Udia dolöea nafade sulubadela hamoi amoge, gagadelahilä ado nafade elö elöla säi amoge hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Afädëa Godeie Gesami gagadeseda, hëla fisimolö made. Ie nafade hamoi amoda walioge hobealage hïbalä diamolöi diamolömelëla säla i. ³⁰ Iliä Yesuie isogi mugabe fedai neala säi amo nabalahlilä Yesuea ado amo amala säi.

Yesuie eme edoolalida nowë

(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)

³¹ Segeyo amo gala Yesuie eme edoolali mafula ifo baagido segea nea. Odoä ilima sähalea, Yesu e nili neebewi misialasebela sämola säi. ³² Amala säsebegi, udia dolö Yesubalä amalela sefolalo amolia ema sähalea, Nabahale. Dïe dieme didoo dialifilali segea misi nea. Di misialala säsebela säla i. ³³ Amala säla iäsebegi, ea säla obögësalea, Nie neme nedoo nowëli gabula säi. ³⁴ Amalahilä ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ea ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sebe gowelimelëla säi. ³⁵ Udiaeage dolöeage Godeie hame dibe amo gadola bögëla hamolo neebe

*3:22 10.25 Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

amolida nedoo nalifila nemela ilida amomelëla säi.

**Yesuea ado besula sähalea,
Dolö afädëa sagaido hawa
sadia gogola aliligi asila säi**

4 Yesuea oeabo edefademalä dibe amo agesugi nea ado mala bu säla olelesa nelö. Udia dolö yafie mafulahilä e neebee amo negegisebegi, e dudaia fila fedai. Du amo ödädaia dilo. Udia dolö yafie gedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ²Yesuea ilima ado besula mala yafie olelela sähalea, ³Nabualo. Dolö afädëa helebe guläia gadoi ëi widi gägä sagaido sadia gogola aliligi asimelë. ⁴Sadia gogola aliligi awäha nebegi, gägä odoa idiafa daala negei amo haeaea maala neala maimelë. ⁵Gägä odoa igidaia naga abelëi dibeami daala negeimelë. Gägä amo naga abelëi amogi fodolofali bäui. ⁶Fodolofali bäui gaso, eso neela hëgisalea difi moholö amo asusugala ödölola bausoimelë. ⁷Amase, gägä odoa naga giisi äyo gägäi damula sadia gai bäusebea ami digai. Amoda äyo gägäi giisi amobalä gegedola bäusalea widi gägä amo yau hahalea gägä made negeimelë. ⁸Gägä odoa naga hedabi dibeami daala negei ameada hedabola bäulahilä gägä negeimelë. Odoaeada gägä nabülasi ohodoa negei. Odoaeada nabülasi gafeia negei. Odoaeada nabülasi emu nabülasi negeimelëla säi. ⁹Amala sälahilä Yesuea säla wagahalea, Afädëa gëhea nabalölö galëda, nabalölö dialeala säla i.

Ado besula sämolö mi dibe beala säi

(Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)

¹⁰Yesuea ado säsebe amo nabi amoli odoala ië bëgëla aulo giwilasi amolibalä Yesu e hido neebee awälahilä ea ado besula säi amoie mi ilia ema nabi. ¹¹Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godea Beaha Maadela Sigi

Neebe amo helësëmolö amoda dafidi ulufadigila made mustügä negesi dilo amo dilia helësëmäia säla i amomelë. Udia dolö segea neebee amoma ado besulamu säla iaha neawe. ¹²Amoie mida gowe.

Ilia siia beahamu namolöi nea gaso, dofä gowe gabula made beagolemolömelë. Ilia gëhea nabahamu nea gaso, asigia helësëmolö mademelë. Ilia beagolela helësësa galebada ili asigi besusa maadesegi ilile nafade hamoi amo Godea hëla fisisa maadelabiola

säla i. *Aisaea 6.9,10*

Ado besula säi amoie bu awala säi

(Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)

¹³Yesuea ilima sähalea, Ado besula säi amo fädäla made helësëi neale. Fädäla made helësëi nea galëda, amai sulubadela ado besulamu säsebeweda abilia helësëmolö gabu. ¹⁴Dolö ameamolö gägä sadia gogoi amo gadolada ado mala sadia gogoladigisa nea. ¹⁵Ado mala idiafa digai amo gadoida udia dolö odoaea ado mala nabasebegi, ilile isogi ado mala sagasi amo mugabe Saidania fodolofali maala neadigisa neamelë. ¹⁶Amase, udia dolö odoa widi gägä igi naga abelëidaia digai amo gadoi neebee ameada ado mala obeägila nabalahilä neala gaulomelë. ¹⁷Amai gaso, ili difi made awäla sedade made aligilomelë. Ilia ado mala neala gaui amoie yoi beasege, amase, odoaea ili neala sëlasissege, ilia fodolofali digila aulomelë. ¹⁸Udia dolö odoada giisi äyo gägäi damula sadia gai fedaha dibeami daala negei amo gadoi neebee amoliada ado mala nabalahilä gaso, ¹⁹nagadaia galu dibe amogi gumusula helësëlahilä, muni edefade negemolöila, gesami edefade awäla helësëse amea ado mala nabi amo dedelela yau hahalea gägä negelo made neamelë. ²⁰Amaimo, udia dolö odoa molö gägä naga hedabia daala

negei amo gadoi neebe ameadada mala nabala asigi afädë negelahilä ilia gägä nabülasi ohodoa negeladigi, nabülasi gafeia negeladigi, nabülasi emu nabülasi negeladigilo neamelëla säi.

Gamaliie ado

(Ulugu 8.16-18)

²¹ Amalahilä Yesuea ilima nabahalea, Afädëa gamali yola sagai amo faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Gamali waseda, aulidaia negelo madele. ²² Nelebo sulubadela musügä negei dibe amo hobeala ulufadigisa maadela, nelebo sulubadela dabela negei dibe amo yo digai dibeami neala ulufadigisa maademolöie amaimelë. ²³ Afädëa gëhea nabalöi galëda, nabalö dileala säi.

²⁴ Ea säi amo säla uda negela made ilima sähalea, Mala nabasebegoda hedabolafali helësëmalö. Dilia odoagali mogela iäседа, Godea amo gadola diligali mogela iähalea odoage baala imolömelë. ²⁵ Afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada Godea odo baala imolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda haila nimolömelëla säi.

Ado besula sähalea gägä bäulo malala säi

²⁶ Yesuea ado säi amo uda negela made sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hawa sagaia diigisilahilä ²⁷ gasigi diala yose nowela afu mafusa neë gaalu, gägä sagai amo duulu beselagalala gomalä bäusebela fädäla melëlo made. ²⁸ Nagaeamu neala bäulasilahilä gägä negelömelë. Dafidida bäudale bobagilömelë. Hobeala musu negelömelë. Hobeafali gägä hodo negelömelë. ²⁹ Molö hodo amo nimolö segeyo beselagalai galëda, dolö amo hi helebea damula nelömelëla säla i.

Ado besula masada gägäie säi

(Madiu 13.31-32,34, Ulugu 13.18-19)

³⁰ Yesuea sähamu neamu sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea amo abodo gadoila sämolödu. Ado besula abodoma dofe sämolödu. ³¹ Amoda masada gägä gadoi. Gägä odo gadoi made. Gägä amoda holöfalifali. Amo ilia sagaia sagalomelë. ³² Ila sagalahilä neëgida fedala edefademaläde aligilahilä dägöala hawa hëhela odo sagai dibe amo baagila awäla bäulo neamelë. Ie adomo edefade bafui amogi hae mafula bäu augi hawa ami mosö olömelëla säi.

³³ Yesuea udia dolö amolima ado mala säla iähaleada ilia helësëla hamosege hamomäia ado besula yafie säla iäha nelo. ³⁴ Ea mala sähalea ado besulamu säla olelesa nelo. Ie bögëla aulo nelo amoli hilidomu neda ea ado besula säla iäha nelo amoie mi sulubadela säla iäha maadei.

Yesuea fo ödälebalä adoi

(Madiu 8.23-27, Ulugu 8.22-25)

³⁵ Segeyo amo galamu deadi eso digase gaalu, Yesuea ie bögëla aulo amolima sähalea, Oeabo edefademalä go dögëla nali alogodigogi afiadila säi. ³⁶ Amala sälahilä udia dolö yafie nefolalo amoli amilahilä ili Yesu sulo du amodaia fila fedai. Eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola asi. ³⁷ Awäha nebegi, fo edefade gelola guula maalahilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digai. Ödä häila digalahilä du nobagëdäi. ³⁸ Amala hamolö amo gaalu, Yesu e ödä du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala dibegi ilia e didiigisalea ema sähalea, Säla Olelelo, di nowemo. Nili baagodelä hamosebe gowegi di holöfali fudugila made dialealela nabi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela nea foma nemolahilä

ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala sälebe fo gelola misi amo bogelela fisila ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰Ea ilima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädë negei made nealela nabi. ⁴¹Amala usila aumase amo bealahilä ili edefadema lä bedälahilä hilidomu sähalea, Folea ödäleada ie ado nabelo gabu. Dolöwe nowëdula säha sefolalo.

**Yesuea dolö afädëma
mugabe fedai nesiladigi**

(Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)

5 Ili oeabo edefade amo dëgëla agesu näiado alämadi awäla Gelasa fii mosöa beselagalai. ²E ödä du ami dīgila awäha nebegi, dolö afädë mugabe fedai igi äbägi baagoi bausidola maaha nebegi gausiala digai. ³Dolö amoda baagoi bausia amimu aligilo. Dolö afädëa ie naabo emoge gaula nafodomolöi made. Igi ëfëage nafodomolöi made nelö. ⁴Segeyo yafiegi ilia ie naabo emoge igi ëfëa nafodosamu nelö gaso, igi ëfëa naabo nafodoi amo hësäladigilahlilä emo nafodoi amo damudasila hësäla sadia gaha aligilo ameada dolö afädëa e gaumolöi made nelö. ⁵Dolö amoda gasi esoage baagoi bausiale segebidaialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neada hile domalo igia dagabosamu aligilo. ⁶Amala hamosamu aligilo amo Yesu wagadi made maase amo beala e baluluia awälahlilä Yesuie emo mia gumusula diadigai. ⁷Gumusula dialea gelola üalalahilä sähalea, Gode ilibia edefadema lä neebe amoie malö Yesu, dia nema abilia hamomolöie misi. Na dima Godeie ëi nabasewegida dia ne së imabiola säi. ⁸Ado amala gelola säi amoda Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go dīgila mosöla säsebegi amala säla obëgëi. ⁹Yesuea ema nabahalea, Die ëida nowëla nabi.

Ea säla obëgësalea, Nïe ëida yafie, amai nilüda maleimelëla säi. ¹⁰Amala sälahilä ea Yesuma gelolafalä sähalea, Segeweda dīgila mosalola sämabiola säi. ¹¹Amo gaalu, sugua yafie gau domala moosa nefolalo. ¹²Mugabe amolia Yesuma gelolafalä sähalea, Nilü sugua nefolalebe gagowelima fedamolö mosöla sämola säi. ¹³Yesuea amala mosöla säsebegi, dolö amo dīgila mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogobogi amogi baluluia digafulahilä ödägi digafula sugua amoli sulubadela ödäea mai. Sugua amoli gegedolada dausini äudä gadoi ödäea mai. ¹⁴Amo hamoi amo bealahilä sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahlilä gaamu dibebe amige mosö gägäwila asi dibebe amige säsäla awäha nelö. Säi amo nabalahilä udia dolö nefolalo amolia abilia hamoi walebelela fädäla bea asi. ¹⁵Ili Yesu neebebe awälahlilä beahamelebe dolö dafidi mugabe yafie fedai nelö amo fagulo salugala e asigi hedabi sebe amo bealahilä ili bedäi. ¹⁶Odoaea meli amolia udia dolö misi neebebe amea nabuäia mugabe yafie nesiladigi amoge sugua ödäea mai amoge odoama fädäla säla i. ¹⁷Amala säla üasebegi, ilia Yesuma sähalea, Dida nilile segewe dīgila mosalola säi. ¹⁸Amala sälebe Yesu e ödä duduia fimolö awäsebegi, dolö mugabe yafie fedai nelö dafidi nesiladigi amea nabahalea, Di awäsebe go gadola ne mudulela nabi. ¹⁹Amala nabasebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nebalä moholö made. Dafidilo Geloia dima hamoi amoiege bobasëi amoiege die sosogoma säla imolö dihü mosöla mosalola säi. ²⁰Amala säsebegi, dolö amea Gaamu Nabülasü dibebe amidi awälahlilä Yesuea ema hamoi amo udia dolö nefolalo amolima säla üasebegi, ilile asigigi fudugi.

**Yaulusiie idiwige, udia Yesuie
fagulogi diigisebegi wahii amoge**

(Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)

²¹ Yesuea ödä dudaia fila oeabo ede-fademalä amo dëgëla obëgëla agesua nebegi, udia dolö yafie mafula gege-doi. ²² Amala gedosebe amo gaalu, gedolo mosö beaha aligilo afädëie ëida Yaulusi maala Yesu beagolelahilä ie emo mia gumusula dia idogolahilä ²³ ama gelola sähalea, Nïe nidiwi holöböda baagomolö ga madefali dialea. Dofä dia naaboea diigisegi made baagola wahimäia awähadula säi. ²⁴ Amala säsebegi, ebalä asi.

Udia dolö yafie nefolalo amoliage e bëgëla awähalea dedelela negegila aligi awäha nelo. ²⁵ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i nabülasi afädëie odoai äudä heale olo olosamu aligilo amoge asi. ²⁶ Udia ameada e wahimäiala alögoda yafie neebee ami aulo gaso, së edefade meli. Alögoda amolima muni iaha maadelo gaso, olo amo wahila made neala edesa aligilo. ²⁷ Amala salea Yesuea hamolo mala säi amo ea nabalahlilä udia dolö Yesu e bëgëla asi amolibalä awälahlilä e baagido maala ie fagulogi diigi. ²⁸ Hïdo asigia helësësalea, na ie fagulogi diigiseda, neda wahimolöla helësëi. ²⁹ Ea Yesuie fagulogi diigisebegi, heale oloi amo fodolofali hogosa helelahilä e wahimolöi wahii gabula helësëi. ³⁰ Amala hamosebegi, fodolofali Yesu ie wahilasilo geloi awäsebe amo helësëlahilä besula nea nabahalea, Nïe fagulogi diigi amo nowëala nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ie bëgëla aulo amolia ema sähalea, Udia dolö dibalä dedelela negegila neebewe dia meli amo edoie ne nowëa diigila nabahala säi. ³² Amala säsebegi, e nowëa diigi walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo helësëlahilä

bedäla emo gïgisëla Yesu neebee maala ie emo mia gumusula dialea. Sulubadela hamoi amo säla iaha maadei. ³⁴ Amala säla iäsebegi, Yesuea ema sähalea, Nïe nidiwie, dia Godema asigi afädë negei amea di wahigomelë. Dalulo gaula mosalo. Dima olo dilo amo fisimelëla säla i. ³⁵ Yesuea ado säla iaha nebegimu dolö odoa gedolo mosö beaha aligilo Yaulusiie mosöala misi. Maalahilä ilia ema sähalea, Dïe didiwi amo hä hame fidila asimelë. Yöi odoa olelelo dolö goma iäsebego edoïela säi. ³⁶ Iliä Amala säsebegi, Yesuea auaulahlilä gedolo mosö beaha aligilo amoma sähalea, Fudugimabu. Godema asigi afädë negemalola säi. ³⁷ Amala sälahilä udia dolö odoa nefolalo amolima dili moholö mademelëla sälahilä Fida Yemese ie edoo Yonela ohodoa ilimu ebalä asi. ³⁸ Gedolo mosö beaha aligilo amoïe mosöa maligahamelebe udia dolö yafie gegedola gualösalea didigaola osa dibe meli. ³⁹ Beala e mumuso isogi digalahilä ea ilima sähalea, Dili edogi didigaola gualösa dialea. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säla i. ⁴⁰ Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. Amasebegi, ea ili sulubadela segea nesiladigilahilä udia malö amoïe eedo emelela dolö ebalä misi amola ilimu hogoli afädëgi udia malö dusugala negei dibeä ami asi. ⁴¹ Yesuea udia malö amo naabogi neawela nea ema sähalea, *Dalida gumi*. Nilile ado sälada, Udia malö holöbö, nowemola säi. ⁴² Amala säi amole udia malö amo fodolofali nowela asi. Udia malö amoïe gäheo ida nabülasi afädëie odoai äudä. Amala hamosebegi, udia dolö nefolalo amolia bealahilä edefademalä bedäla fudugi. ⁴³ Yesuea ilima gelolafali sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolö odoama säla imabiola sälahilä udia malö go molö muäia imola säi.

**Nasalese udia dolöea
Yesu hamei made nelo**

(Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)

6 Yesu e sege amo digila hi e edei gaamugi awasebegi, ie begela aulo amolige e begela asi. ²Segeyo Sabada gafegi Yesuea gedolo mosoa ado mala olelea nelo. Ea mala olelei amo nalahilä udia dolö yafie gedolo mosoa sefolalo amoli asigigi fudugilahilä ilia sahalea, Dolö gowea ado säsebe goweda abidi niidu. Asigi edefade ema i dibewe edodu. Ea geloi melëlo made gadoi hamosa neebe. ³Eda mosö olelo dolö, Meliie malö nea madele. Eda Yemese Yosese Yudasa Saimonola ilile edoo madele. Ie elefila ilida nilibalä salea madele. Iliä amala sälahilä ema bimolö habobaha nelo. ⁴Amala säsebegi, Yesuea ilima sahalea, Bea sälo neebe amoda fii elö elöi neebe amolia ie ei gauia adala aligilomelë. Hile segea fii afädë sosogo neebe amoliada ie ei gauia adala aligilo mademelëlä säi. ⁵Ea dolöea hamomolöi made gadoi hamolo amo gadola segea ami hamomolöi made beala nelo. Ea udia dolö afädë afädëlamu oloi amo naaboea diigila wahilasisa nelo. ⁶Amala hamosebe amo beala ili asigi afädë made negela neebe amogi e fudugisa nelo.

**Yesuea giwilasi amolima
mala olelela afufumola säi**

(Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)

Amalahilä eda udia dolö nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelo. ⁷Yesuea ie begela aulo giwilasi amoli misiëlahilä ilima sahalea, Äudä äudäla afufumalola sälahilä udia dolö mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäia ea ilima geloi i. ⁸Ea ilima sahalea, Dili afiahaleada galiamomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molöge aduge muni salelogi salalage gaula

mosabio. ⁹Emo usililo salugamalo. Fagulo äudä salugamabiola säi. ¹⁰Ea ilima sahamu nea sahalea, Sege afädëgi beselagalalahilä mosö afädëgi nogila digase amogimu nelolahilä dili bahila awähalea digila mosalo. ¹¹Sege afädëgi beselagalalahilä. Amo fii amolia mosö fu made ilahilä dilia säse amoge made nabaseda, sege amo digila mosalo. Digila awähaleada, dilile emogi dao baai dibe amo fëfëla salalahilä, mosalo. Amala hamoseda, nilia asiala hamoi amea amasebela helësëmolömelëlä säi. ¹²Amala säi amo nabala ili afialahilä udia dolö amolima dili asigi besumalola säla iia nawesa nelo. ¹³Iliä amala säsäla nawesa nea udia dolö yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigiladigi. Udia dolö yafie olola nowei difolalo amoge ilia weli söga negesebegi, wahisa maadei.

Ödägi gelo Yone baagoi

(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)

¹⁴Udia dolöea Yesuie ei säsäi asi ameada beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sahalea, Ödägi gelo Yone dafidi baagoi amo bu nowelahilä obëgëla misi amea geloi melëlo made gadoi hamosa neamelëlä säha nelo. ¹⁵Odoaea sahalea, Eda Elaia neala säi. Odoaea sahalea, Eda bea sälo siiba nelo amo gadoi gabula säi. ¹⁶Heledoea ado amo nalahilä sahalea, Yoneda na muugi damui amo bu obëgëla maala neagowalea gabula säi. ¹⁷⁻¹⁸Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiie udia sulo amo hobeala Heledoea fedela nii. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sahalea, Dia didooie udia fedela neala dibalä sebege dofea made hamoimelëlä säi. Amala säsebegi, Heledoea ami dolö nefolalo amolima sahalea, Yone gaumolö mosalola säi. Amalebe ilia e nafodolahilä galabaia mosoa negei. Heledoea ie udia Helodiasa

obeägimäia amala hamoi. ¹⁹Īe udia Helodiasaea Yonema habobalahilä e baagomäia abilia nufulödula helësësa sulo. Amai gaso, nufulö fu made meli. ²⁰Amasebegi, Heledoea Yoneda dolö hedabi, Godea hile nafolai neebe amo helësëla bedälahilä idihë nelö. Ea Yonea ado säi amo nabalahlilä obeägilo amogi e asigi säosäola helësësa nelö. ²¹Heledo e ägülä misi segeyo beala gamane sigi aligilo nefolalo amolimage ami sigi aligilo nefolalo amolimage Galili segeie dafidilo nefolalo amolimage ea sähalea, Molö nudulä gegedomalola säi. Amala sälahilä molö giasolo amo gala Helodiasaea Yone nufulö dibe fu beagolei. ²²Segeyo amo gala udia Helodiasa hile idiwī amo maalahilä sigoi. Ea sigoi amo bealahilä Heledoeage dolö odoaeage hedabola obeägi. Obeägisa maadesebegi, Heledoea dolisä amoma sähalea, Sigosegoie nelebo afädë imose amo gadoi imolömelëla säi. ²³Ea naabo migalīa diigisalea dolisä amoma sähalea, Nelebo afädë imoseda, na sege edefade beaha neebe amogi mogogi nofela imolömelëla säi. ²⁴Amala säsebegi, dolisä amo segea doadigila awälahilä emema nabahalea, Ne edo imola sämolödula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula imola sämalola säi. ²⁵Amala säsebegi, dolisä amo Heledo neebea fodolofalī baluluia obögëla awälahilä ema sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula maala walio imäia hamesamelëla säi. ²⁶Amala säi amo nabalahlilä Heledoea edefademalä bobasëla asigii gaso, dolö molö molö mofiai amoli sidaia migalīa diigila säi amo fisimola sämolöi made gabula helësëi. ²⁷Amala helësëlahilä Heledoea fodolofalī idihë aligilo afädëma sähalea, Yoneie busa damula gaula obögëmolö mosöla säi. Amala

säsebegi, ea galabaia mosöa awälahilä Yoneie busa damula ²⁸falodaia negela gaula obögëlahilä dolisä amoma i. Īasebegi, dolisä amea emema i. ²⁹Amala hamoila säi amo nabalahlilä ie bögëla aulo amolia ie domalo neala gaula awäla igi äbägi negei.

Udia dolö yafiea molö mai

(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

³⁰Abosolo dolö amoli Yesu neebea obögëlahilä ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema säla iaha nelö. ³¹Udia dolö afu mafusalea ili molö molö fu made beasebegi, Yesuea ilima sähalea, Udia dolö madeido dihilido hele namolö mofiamalola säi. ³²Amala säsebegi, hilido ödä dudaia filahlilä udia dolö madeido afiai. ³³Ili awäha nebegi, udia dolö yafiea bealahilä ili awäha gabula helësëi. Amala awäha gabula helësëlahilä ili gaamu elögi elögila nagadabodo baluluia awälahilä ili moholö awäsebea ami ilidale dafidi awäla beselagalai. ³⁴Ili awäla e ödä agesua aliga alogolahilä beahamelebe udia dolö yafie nefolalebe meli. Ili sugua sibi sigi aligilo madesalea hilido aligilo amo gadola neebe amo bealahilä ili bobasëi. Amalebe ea ado mala yafie ilima olelesa nelö. ³⁵Segeyo amo gala deadisebegi, ie bögëla aulo amolia e neebe maalahilä ema sähalea, Sege udia dolö maadeiawi nebegimu hä deadifalī gabumelë. ³⁶Udia dolö nefolalebe goli afialahlilä hili molö bidia nimolö sagai mosö dibebe amige gaamu holofalī dibebe amige hogola afiamalamola säi. ³⁷Amala säsebegi, ea ilima säla obögësalea, Ili molö muäia dilia imalola säi. Amala säsebegi, ilia ema säla obögësalea, Muni gina hädali äudäea beledi ili muäia neala imolö afiadulela nabi. ³⁸Ea ilima sähalea, Beledi aboläia ägüi walebelela bea mosöla säi.

Bea awälahlilä ilia ema sähalea, Beledi bia seme äudäla amomu ägülubela säi. ³⁹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Udia dolö giisidaia gegedola fifigimalamalola säi. ⁴⁰ Ili odoada hädali afädë, amase, odoada nabülasi bia amoli gegedola fifigisa maadei. ⁴¹ Amala fifigi dibegi ea beledi bia amoge seme äudä amoge naaboea gaula nea selesaia mosöa sida adogola nea Godema nesegehlilä ie bögëla aulo amolia udia dolögali sogomäia beledi dagabodasila i. Amala hamolahilä ea seme äudä amo dagabodasilahlilä ili sulubadelagali mogela i. ⁴² Udia dolö sefolalo amoli dofea naha maadei. ⁴³ Amala hamolahilä ilia beledi semege nahalea fea digai amo neala adu giwilasi amogi salala nobala negei. ⁴⁴ Dolö ami beledi mai amolimuda dausini bia.

Yesu ödädabodo asi

(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)

⁴⁵ Fodolofali Yesuea ie bögëla aulo amolima sähalea, Dilidale dafidi ödä dudaia fila oeabo dögëla alogodi sege ëi Bedesaida mosöla säi. Amala sälahilä udia dolö gegedoi amolima sähalea, Dili mosöa dusula afiamalola säi. ⁴⁶ Dili hawio afiamalolahilä eda segebidaia ami Godebalä adomolö asi. ⁴⁷ Ie bögëla aulo amolimu ödä dudaia fila asi oeabo mogogi gasise amo gaalu, Yesu e hido segea ami nelö. ⁴⁸ Yesuea ami nea beahamelebe fo du busamadila maase amea ödä adelo i amea gelola adimolö iliawasebe meli. Haea gämölö amo gaalu, e ödädabodo ili neebea moholö asi. Ili amilahilä baagila äudulä awäsebe ⁴⁹ amo gaalu, ilia beahamelebe e ödädabodo maasebe amo meli. Bealahilä mugabeledula helësëlahilä üalai. ⁵⁰ Ili sulubadelaea bealahilä edefademalä bedäsebegi, ea ilima fodolofali sähalea, Asigi gelomalo. Nemelë. Bedämabiola säi.

⁵¹ E maala ilibalä ödä dudaia fii amole fo made maala damula negei. Amala hamosebegi, ilile asigigi edefademalä fudugi. ⁵² Iliada beledi i amoie mida fädäla made helësëi nelö amea fudugi. Iliile iso asigi galadigi nelö.

Yesuea Genesaledi ami udia dolö oloi difolalo wahilasi

(Madiu 14.34-36)

⁵³ Amalahilä ili oeabo amo dögëla alä-madi sege ëi Genesaledi beselagalahlilä ödä du amo ëfëa begela agesua negesi. ⁵⁴ Du negesilahilä maaha nebegi, udia dolö nefolalo amolia e aabela bealahilä Yesu gabula helësëi. ⁵⁵ Amala helësëlahilä ili fodolofali baluluia mosö dibeadi amogi afufui. Sege Yesu misi neala säi nabi amoliada Yesu neebea amimu oloi difolalo amoli dafudaia iwasala gaula mafui. ⁵⁶ Mosö afädë afädëla neebea amige mosö yafie dibeaa amige sagai dibeaa amige e awäla beselagalasebea amida udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magaa gaamugi negesisilo. Gaula mafula negesisebegi, ilia Yesu hamelahilä sähalea, Dïe fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Oloi amolia amala diigisebegi, wahisa maadei.

Mäu ilia aiyalo mala dilo amo Godeie Ado säla negei amea baagila asi dialea

(Madiu 15.1-9)

7 Felesi dolö amoli gegedolahilä mala dawadigi odoala Yalusalemelahilä Yesu neebea afiala gegedoi. ² Amalahilä ilia beahamelebe ie bögëla aulo odoaa amolia naabo nigime hëla made molö naha sefolalebe meli. ³ Felesi dolöeage Yu udia dolö sulubadelaeage mäu ilia aiyala hamolo mala negei amo helësëlahilä naabo nigime hëla made molö nulö made nelö. ⁴ Ili magaa gaamugi awäla obögëlahilä nigime hëlo

negei amo gadola hēla made molō nulō made nelo. Ödä ige faloge gaabo ige aiyala nigime hēlo negei amo gadola aiyala hamolo yafie negei. ⁵ Felesi dolō amoliage mala dawadigi amoliage ema nabahalea, Die bēgēla aulo golia māu ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hēla made buludola molō nase goda edoēla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima sāla obēgēsalea, Siiba Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea sāla negeimelē. Ea bea sāla dēdēi amoda gowe,

Udia dolō amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilā, adoeamu nie ēi gauia adalo nea. ⁷ Iliā olele-saleada, dolōfāea mala sāla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia memalā nie ēi gauia adalo nebegola sāla negei. *Aisaea 29.13*

⁸ Dilia Godeie mala sāla negei dibe amo fisilahilā dolōie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa neebela sāla i. ⁹ Yesuea sāhamu nea sāhalea, Dilile aiyala hamolo mala hamosalea. Godeie mala sāla negei fisi amoda dilia hedabola hamoila helēsēsebe. ¹⁰ Amoie Mosesea mala sāla negesaleada, die diado diemelele ado nabalahilā hamomalola sālahilā sāhalea, Afādēa ie eedo emele gadiaboseda, baagomāia nufulō dialeala sāla negei dialea. ¹¹⁻¹² Amai gaso, diliada gomalā sāha aligilomelē. Afādēa nelebo hile negei amogi eedo galē eme galē ugila negelabiola sāhalea, Nelebo amogi *Gobanala* sāseada, eada eedo eme ugila negemabiola sālo. (*Gobana* nilile ado adolada, Godegali odala i.) ¹³ Amai amea māu ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada Godea ado sāsebe amo fisisebemelē. Dilia mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelēla sāi.

Udia dolō neala nafadelo mi

(*Madiu 15.10-20*)

¹⁴ Yesuea udia dolō nefolalo amoli bu misiēlahilā ilima sāhalea, Dili sulubade-laea na sāsebewe nabalahilā helēsē-malo. ¹⁵⁻¹⁶ Nelebo segea dibe amo dolō isogi digase ameadā dolō neala nafadelo mademelē. Nelebo isogi dilo segea doadigila awāse amea dolō neala nafadelomelēla sāi. ¹⁷ Amala sālahilā udia dolō amoli amilahilā e mumuso isogi digai nebegi, ie bēgēla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula sāi amoie mi edodula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sāhalea, Dilige asigi made gāwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo isogi digase ameadā udia dolō Godeie siigi nigime baalo made. Amo dilia dawa made neale. ¹⁹ Molō nase amoda asigigi aulo mademelē. Gaisagi digalahilā segea doadigila aulomelēla sāi. (Ea amala sālahilā molō sulubadela molō dialeala sāi.) ²⁰ Ea sāhamu nea sāhalea, Asigigi beselagalasebe amea udia dolō Godeie siigi nigime baalomelē. ²¹ Asigigila beselagalasebe amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolōge, udia dolō baagomāia nufulōge, udia dolō fa nimolōge, hilimu nafade odoa hamomolōge, ²² gesami moholōge, mala nafade elō elōla hamomolōge, wāfali sāmolōge, nafade memelela made sulubadela hamomolōge, mudiamolōge, wāfali sāsāla hololōmolōge, gugusāmāia hamomolōge, asigi maade gadoi nea hamolo wāla hamomolōge. ²³ Amoli asigigila beselagalasebe amea udia dolō Godeie siigi nigime baalomelēla sāi.

Udia afādēa Yesuma asigi afādē negei

(*Madiu 15.21-28*)

²⁴ Yesu e sege amo dīgila gaamu Daiamadi asi. Awālahilā e mosō afādē neebēa amoie mumusogi digai. Udia dolō nefolalebe amolia e neala made

helësëmäia helësësa nelo gaso, mustügi fimolöi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udia afädëie idiw holöbö mugabe fedai sebegi, e neala säi amo nabalahlilä udia amo fodolofali maalahlilä Yesuie emo mia gumusula adi. ²⁶ Udia amoda Giligi ado adolo. Eda Siliafonisia fii udia. Ea Yesuma sähalea, Nïe nidiwi holöböma mugabe fedai sebe amo dia nesiladigimäia helësësamelëla säla i. ²⁷ Amala säsebegi, ea udia amoma sähalea, Molö nahalea dafidi malögalidale imolö galea. Malöie molö dibe amogida ügülogali muäia sadia gagala imolöi made galeala säi. ²⁸ Amala sälebe udia amea ema sähalea, Dafidiloo, dofä gaso, malësäea molö nahalea iso dusula fisia digaida ügüloea neala nulö madelela säi. ²⁹ Amala sälebe Yesuea udia amoma sähalea, Dia ado säi ameada die didiwima mugabe fedai amo hä asimelë. Mosalola säi. ³⁰ Udia amo hi mosöa obëgëlahilä beahamelebe ie malöma mugabe fedai amo doadigila asi. Udia malö amo dofea diasia dibe meli.

Dolö afädë gëhe gala ado dadabi wahii

³¹ Yesu e Daiamadila obëgëla gaamu Saidono awälahlilä Gaamu Nabülasi-madi nawesa nelolahilä awäla Galili oebo edefademalä dibeami beselagalai. ³² Udia dolö nefolalo amolia dolö afädë gëhe gai ado dadabi nelo amo e nebea ami sigi misi. Sigi maalahlilä Yesuea e naaboea diigimäiamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli amilahlilä dolö amole heledo aliga galahlilä nea ie naabo sögöea dolö amoie gëhe helegelagi diigilahlilä ea gofedela dolö amoie eligi diigisalea ³⁴ sellesaia mosöa sida adogola hame hëia fedalahilä sähalea, *Efadala* säi. Nilile ado adolada, Gëhe gai dugimo. ³⁵ Amala hamosebegi, dolö amoie gëhe doga

negelahilä ie eli fodolofali hedabolasi-lahlilä ado hedabola säi. ³⁶ Yesuea udia dolö nefolalo amolima gelola sähalea, Walio hamoi meli amoda udia dolö odoama säla imabiola säi. Sämabiola säla iahamu neebe amo nabalahlilä gaso, ilia auaulahlilä säla iahamu nelo. ³⁷ Ili asigigi edefademalä fudugilahlilä sähalea, Ea sulubadela hedabolafalimu hamosebe. Gëhe gai nelo amoge hedabola doga negeladigi, ado adolo made nelo amoge hedabola sämäia adolasilo neebela säha nelo.

Yesuea udia dolö dausini biyidiagali molö i

(Madiu 15.32-39)

8 Segeyo amo gala udia dolö yafie bu elö gegedoi. Amoli molö molö made gabugi, Yesuea ie bëgëla aulo amolima mofiamolahilä ilima sähalea, ² Udia dolö gegedoi amoli nebalä segeyo ohodoa nelo amea hä molö molö made gabugi asigiisebemelë. ³ Sidëa baagoi amola wäla ili mosöa mosöla säседа, idiafa si dädäbëlela digamolö gabu. Odoada amase, sege wagadi madela mofiai gabula säi. ⁴ Ie bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Nilil sege nafadeia neebewe, udia dolö wi nefolalebe weli muäia, molö abidi nimolödula nabi. ⁵ Ili Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Ili ema säla obëgësalea, Gifalädaliala säi. ⁶ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli nagadaia ffigimalola säi. Amala sälahilä ea beledi gifalädaliala amo gaula nea, Godema nesegelahilä, dagabodasila ie bëgëla aulo amolima sogomäia i. Amala iasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷ Ili seme nelësa naabo safo ägüi amoge, ea nesegelahilä udia dolögali sogomola säi. ⁸ Udia dolö sulubadela sefolalo amoli dofea nalahlilä, fea digai amo ilia adu gifalädaliala salala nobai. ⁹ Udia dolö se-

folalo amolida dausini biyidia gadoi nelo. Yesuea udia dolö afiaha maademalola säi. ¹⁰ Amalahilä ie bégëla aulo amolibalä fodolofali ödä dudaia fila Dalamanauda segeamadi asi.

Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamomola säi

(Madiu 16.1-4)

¹¹ Felesi dolö odoa Yesu neebee maalahilä gégëla sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesaia mosöala misi dia hamomola säi. Iliä e amala fedogola beasebegi, ¹² Yesuie iso asigigi yöla hame hëia fedalahilä sähalea, Udia dolö walio nefolalebe welia dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bimolöie hogosa nebege, mi edoie. Udia dolö walio neebewelima dolöea hamomolöi made gadoi dofä made hamomolömelëla säi. ¹³ Amala sälahilä ili amilahilä dudaia bu fila, oeabo edefade amo dëgëla alömodi asi.

Ado besula Heledo Felesilele yidila säi

(Madiu 16.5-12)

¹⁴ Ie bégëla aulo amolia beledi elabolahilä, afädëmu ägüla ödä dudaia fila asi. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sähalea, Felesi dolöege Heledoiege beledi edelo yidi dibe amo helësëlahilä, hedabola idihë namialola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä hilidomu sähalea, Nilia beledi made amoie säsebegola säha dilo. ¹⁷ Iliä säi amo ea helësëlahilä ilima sähalea, Dilia beledi made amoie säsebegola säha dibegoda edoie. Dilia fädäla helësëla made nelo amomu nea, dawa made neale. Dilile iso asigi galadigi neale. ¹⁸ Dilile si galea gaso, made beahale. Gëhege galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile. ¹⁹ Beledi bia ameamu dolö dausini biaea muäia, dagabodasi amo nalahlilä, fea digai amo dilia neala, adu aboläia nobala salila nabi. Amala

sälebe ilia ema säla obëgësalea, Giwilasila säi. ²⁰ Iliä amala sälebe ea ilima sähalea, Udia dolö dausini biyidiae muäia beledi gifalädalä dagabodasi amo nalahlilä, fea digai amo adu aboläia nobala salila nabi. Iliä ema säla obëgësalea, Gifalädaläla säi. ²¹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Dilia fädäla made helësëla nelo amomu neagoëla säi.

Dolö afädë si golai wahilasi

²² Yesu ie bégëla aulo amolali afiala sege Bedesaida beselagalai. Beselagalasebegi, dolö odoa amolia dolö afädë si golai nelo amo e neebee sigi maalahilä ema sähalea, Dolö gowe dia naaboea diigimäiamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea dolö si golai amo naaboea gaula mosö dibeä amilahilä segea sigi asi. Ea dolö si golai amoie sihidoa gofedela galala ie naaboea diigilahilä dolö amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolö amea busa fädägägä adogola bealahilä sähalea, Dolö nawese beaha gaso, i gadoi beasebemelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoie siigi bu elö diigisebegi, dolö amea si gadaea gala melëlebe, e neala hedabolasilahlilä nelebo sulubadela fädäla beaha maadei. ²⁶ Amala hamolahilä Yesuea dolö amoma sähalea, Mosö yafie dibeadi amogida mosabu. Dihä mosöa mosöla säi.

Afädë Memelei dofä dimelëla, Fidaea säi

(Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)

²⁷ Yesu ie bégëla aulo amolibalä sege odoa Sisalia Filibaimadi afiai. Idiafa awäha difolalea ea ie bégëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amoliada neda nowë neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Udia dolö odoeada, ödägi gelo Yone neala

säladigi, odoaeada, Elaia neala säladigi, odoaeada, bea sälo dolö afädë neala säladigisa neamelëla säla i. ²⁹ Amala säla iäsebegi, ea ilima nabahalea, Diliada neda nowë neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obëgësalea, Afädë Memelei dofä dimelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Udia dolö odoama e gabiola säla imabiola säi.

**Yesuea hi e së naala
baagomolömelëla säi**

(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)

³¹ Yesuea ië bëgëla aulo amolima mi gäwila säla olelesalea, Dolöie Malö amoda së yafie molömelë. Dolö dafidilo neebe amoliage, gobela ilo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilä ilia e baagomäia nufulömelë. Segeyo osodagi hi bu now-elagalamolömelëla säla i. ³² Ea ado amo fädäla säla iäsebegi, Fidaea Yesu sigi aliga galahilä, amala sämabiola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesuea besula, ië bëgëla aulo amolima sila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebelä säi. ³⁴ Amala sälahilä, ea udia dolö nefolalo amolimage, ië bëgëla aulo amolimage mofiamolahilä ilima sähalea, Afädëa ne bëgëla moholöla helësëseada, hi hamea helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bëgëla moholö dialea. ³⁵ Afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësëseada, namolö amoda hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla, Ado Mala Hedabige helësëla fisiseda, ië namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagosedä, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. ³⁷ Amase, afädëa bidi edo ialahilä, hile namolö amo bu nea obëgmolödu. ³⁸ Udia dolö

walio nefolalebe welia udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisiloge, nafade hamologe. Afädëa nebaläge, nie adobaläge hewaseda, Dolöie Malö amo Eedoie yo digalo hido elöibalä, selesäia fii hedabifali amolibalä obëgësolo amo gala, eage dolö amobalä hewamolömelëla säla i.

9 Ea ilima sähalea, Na dilima dofä sähawe. Dili walio nebegeo odoa baagola made neëgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, ië geloibalä maase amo bimolömelëla säla i.

**Yesuie domalo bedefala
elöi neebe meli**

(Madiu 17.1-13)

² Segeyo gafeia nelolahilä Yesula Fida Yemese Yonelali segebidaia fedala hili-dofali nefolalo. Iliä beahamelebe Yesuie domalo neala bedefala elöi neebe meli.

³ Ië fagulo gäi amoge yo digalahilä faleifali, sege fifii asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolöi made, neebe meli. ⁴ Iliä beahamelebe Elaia Mosesele maala ulufadigila, Yesubalä adosa neebe meli. ⁵ Amo bealahilä Fidaea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, nili wi nefolalebewe hedabi gabu. Nilia sege mosö ohodoa olahadio. Elöda die, elöda Moseseie, elöda Elaiaieäla säi. ⁶ Ili edefademalä bedalahilä, ea edo sämolödula asusugahalea, ado amala säi. ⁷ Gelë häu afädë maala ili neala hagula, gelëgi amilahilä ado afädë säia idogosalea, Goda nie malö, na boba hamosamelë. Ea säse amo nabualola säi. ⁸ Nabalahilä ilia fodolofali sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odoa made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila aso, made nowela neëgi, dilia meli amo odoama säla imabiola säi.

¹⁰ Säi amo nabala musügä negelahilä,

hilidomu didiähalea, Bauia amila nowelola säi amo edodula didiäha nefolalo.

¹¹ Iliä ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia dafidi molohömelëla säha neebe amo edoiëla nabi. ¹² Ea ilima säla obëgësalea, Dofä Elaia dafidi maala nelebo sulubadela neala hahamogimolömelë. Ado abeahäla säla dëdëla negei dialea, Dolöie Malö amo së yafie molömelë. Odoaea ema bimolö habobamolömelë. ¹³ Na dilima säla iähago, Elaia e misi gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola odoa nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

**Yesuea maalibu afädëma
mugabe fedai nesiladigi**

(Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)

¹⁴ Ili awäla ië bëgëla aulo odoa neebe ami beselagalai. Iliä beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amaleladigila nea, mala dawadigi amolia ilibalä gëgësa dibe meli. ¹⁵ Udia dolö yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo siia bealahilä fodolofali fudugila e neebea baluluia afufulahlilä ilia e gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalä edo didiäha dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolö gegedoi amoligi dolö afädëa ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, nie nafegema mugabe fedai amea made adosebegi, di neebea sigi misimelë. ¹⁸ Mugabe amo ema fedalahilä nagadaia nidala awälahlilä, ië nafiadi dibu besigala, bese nalëgëlahilä, ië domalo gelola sosolahamelëla säla i. Die bëgëla aulo nefolalo amolia mugabe fedai amo nesiladigimalai gaso, nesimolö ulimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe dili asigi afädë negei made nebege. Ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile

yöi gaula namolödu. E nema sigi misieëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, malö amo ema sigi misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu bealahilä fodolofali malö amo gelola amulämelasilahlilä, nagadaia nidala awäla fefede fefedelahlilä, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malö amoie eedoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gäwila hamosiola nabi. Edoea säla obëgësalea, Holöfaligila amaimelë. ²² Mugabe malö go baagomäia nulo gaamugige ödägige neala digalasisamu nelomelë. Dia hamomolöi galëda, nili bobasëla ugila negemola säi. ²³ Yesuea ema sähalea, Dia hamomolöi galëdala säi amo edoie. Afädëa asigi afädë negei nea galëda, sulubadela hamosa maademolöi neamelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, fodolofali malö amoie eedo amea üalaladigila sähalea, Na asigi afädë negei. Amai gaso, na asigi afädë negemolöie dia ugila negemola säi. ²⁵ Udia dolö yafie ili neebea baluluia mafula gegedosebe amo bealahilä, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Dida mugabe, gëhe galasila, ado made adolasilo. Dima gelola sähago. Malö go digila mosö, ema bu fedamabiola säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea üalala, gelola amulämelasilahlilä doadigila awähalea, malö amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolö yafiea hame doala asi gabula säi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malö amo naabogi nabelela nowela ifosisebegi nowei. ²⁸ Yesu e mosöa digalahlilä ië bëgëla aulo amolila hilidomu salea ema nabahalea, Nilia mugabe nesiladigimolö uli amo abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nelebo afädë hamose amea made, Godema adose ameamu mugabe amo gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.

**Yesu e baagola
nowemolömelëla bu elö säi**

(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)

³⁰Ili amilahilä Galili segeamadi awäla doadigila awäha nelo. Afädëa e abididula made helësëmäia nelo. ³¹Made helësëmäia amoie mida, ea ie bögëla aulo amolima säla olelesalea, Dolöie Malö amo dolöea gaumäia hololömolömelë. Gaulahilä ilia baagomäia nufulömelë. Baagomäia nufudaseda, segeyo osodagi hi nowemolömelëla säla iaha nelo. ³²Säi amo nabalahlilä ilia helësëi made nea, ema mi nabalö amo bedäi nelo.

Dafidilo neebe amo nowëla didiäi

(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)

³³Ili Gabaniama segea beselagalalahilä mosö afädëie isogi digalahilä, Yesuea ie bögëla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia edo didiäila nabi. ³⁴Amala nabasebegi, ili maahalea dafidilo neebe amo nowëla didiäla aligi misi amo helësëlahilä, ema säla obögëla made nelo. ³⁵E fia idogola salea giwilasi amolima mofiamolahilä sähalea, Afädë dafidilo namolöila helësësedä, dafidi hidale made, udia dolö odoadale ugila negemolöi galeala säi. ³⁶Amala sälahilä ea malö holöbö afädë naabogi nabelela gaula maala ili mogogi ifosilahilä sogobala gaula nea ilima sähalea, ³⁷Afädëa nie ëigila malö holöbö gowe gadoima obëbëla obeägisedä, nema obeägisamelë. Afädëa nema obeägisedä, nema obeägisa maademelë, ne digamalala sälo amoma obeägisamelëla säi.

**Nilibalä ado nii made neebe
amoda nili damelë neala säi**

(Ulugu 9.49-50)

³⁸Yonea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dolö afädëa die ei säla mugabe

fedai nesiladigisebe amo nilia bealahilä, amamabiola säimelë. Mida, dolö amoda nilibalä nawelo made amea hamosebegi säimelëla säi. ³⁹Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Amamabula sämabio. Afädëa nie ei säla geloi melëlo made gadoi afädë hamoseda, hobeä ne aabele gagademolö mademelë. ⁴⁰Afädëa nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neamelë. ⁴¹Na dilima dofä sähago. Dilia nie ei gaula neëgi, afädëa diligali ödä muäia osala iasedä, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla säi.

Nafadelasilöie ado säi

(Madiu 18.6-9, Ulugu 17.1-2)

⁴²Yesuea sähalea, Malö holöbö goweli gadoi afädëa asigi afädë negei neebe amoma afädëa asiala hamolasila neala digalasiseda, ëfëa igi edefadegi begela bidi näiädo amea ie muugia begelalahilä, ödä nudugawa sadia idogosedä, ie hedabida amomelë. ⁴³⁻⁴⁴Die naabo elö goea asiala hamola digalasiseda, naabo elö go damula fisimalo. Naabo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, naabo äudälada Heli segea nulo usilo made dibeä ami auloea. ⁴⁵⁻⁴⁶Die emo elö goea di neala digalasiseda, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, emo äudälada Heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁷Die si elö goea asiala hamola digalasiseda, si elö go beselala fisimalo. Si afädëamu nea Godea Beaha Maadela Sigi Neebeä ami moholö hedabi dialea, si äudälada Heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁸Amida ilile hehe baagolo made, nulo usilo made, dialeamelë. *Aisaea 66.24*

⁴⁹Molögi ëbi baalo amo gadola nulo söaea udia dolö sulubadelama baamolömelë. ⁵⁰Ëbi hedabi dialea. Ëbiie hädälo amo made galëda, dilia edoea neala hädälasimolö gabu. Dilile

isogi ëbī baalahilā udia dolōbalā aeaha namialola sāi.

Udia nii fisimabiola sāi

(Madiu 19.1-12, Ulugu 16.18)

10 Yesuea amala sālāhilā sege amo dīgīla awāla Yudia segea beselagalala ödā Yodona dēgēla alōmodi asi. Udia dolō yafie e neebee mafula gege-dosebegi, hī hamolo amo gadola ilima bu elō sāla olelesa nelō. ²Amala olelesa nebegi, Felesi dolō odoa e neebee maalāhilā Yesuma fedogola nabahalea, Mala sāla negei dibe ameada dolō afādēa udia nii fisimolōi galeala sāla negeida dialealela nabi. ³Amala nabasebegi, ea ilima sāla obēgēsalea, Moseseada dilima edo hamomalola sāla negei dialeala nabi. ⁴Ilia sāla obēgēsalea, Mosesea sāla negesaleada, Dolōea udia fisisaleada, beba dēdēla īalahilā, fisimolōi galeala sāla negei dialeala sāla obēgēi. ⁵Yesuea ilima sāhalea, Moseseada dilile iso asigi geloi dibe amo bealahilā mala amala sāla dēdēla negei. ⁶Mi gāwila hamosolo amo gala Godea udiale dolōle hamoi. ⁷Amāi ameada dolōea īe emele eedole dīgīla īe udiabalā dila aligilo nea, ⁸ele afādēfālī namolōmelē. Amala sāi amo gadola ele āudā nelō amo fisila afādēfālī nea. ⁹Godea gedolasi amo dolōea mōgemabiola sāi.

¹⁰Ili mosōa obēgēla awāla sefolalea, īe bēgēla aulo amolia ado sāi amoīe ema mi fādāla nabi. ¹¹Amala nabasebegi, ea ilima sāhalea, Dolō afādēa hīle udia fisila udia elō neaseda, udia amo ea fa nimolōmelē. ¹²Udia afādēa īe dolō fisila dolō elō fila awāsedā, dolō amo ea fa nimolōmelēla sāi.

Yesuea malēsāma obeāgīsa nelō

(Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)

¹³Udia dolō odoa nefolalo amolia, ilile malō Yesuīe naaboea diigimāia e neebee sīgi maasebegi, īe bēgēla aulo amo-

lia ilima nemoi. ¹⁴Amala sāsebe amo bealahilā Yesuea ilima habobalahilā sāhalea, Malēsā ne neebee maase goli misiāia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malēsā go gadoi ilile dialea. ¹⁵Na dilima dofā sāhago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malēsāea moholōila helēsēi neebe amo gadola, afādē ne moholōila helēsēi made neebe amoda dofā made moholōmelēla sāi. ¹⁶Amala sālāhilā ea malēsā amoli sogobala gaula nea naaboea diigisalea, Godea ugila negemāiamelēla sāla fisiga idodogosa nelō.

Nelegei yafie negelo afādēa Yesuma nabi

(Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)

¹⁷Yesu e moholō awāha nebegi, dolō afādē baluluia maala, īe emo mia gumusula dia idogolahilā sāhalea, Sāla Olelelo hedabie, ne namolōi namolō neala gaumolōīe abilia hamomolōdula nabi. ¹⁸Amala nabasebegi, Yesuea ema sāla obēgēsalea, Dia nema hedabila sāi amo edoīe. Afādē hedabi mademelē, Gode emu hedabi nea. ¹⁹Mala sāla negei dibe amo dia dawadigi. Baagomāia nufuabio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wāfālī sāsāla gudimabio, dahila neala elōīe nelegei dibe amo nimabio, diē diado diemelele ado nabala hamomalola sāla negei dialeala sāla ī. ²⁰Amala sāsebegi, ea Yesuma sāla obēgēsalea, Sāla Olelelo, ado amolida ne malēsāgīla nea hamosa maadeimelēla sāi. ²¹Amala sāsebegi, Yesuea dolō amo boba hamolahilā, sila nea ema sāhalea, Afādēmu dofea made nebego. Diē nelegei dibe amo bidi neaha maademolō mosō. Amalahilā muni nease amoda nelegei made negelo busadāoi neebe amoligali neala īmalo. Amala hamoseda, selesaia mosōa bidi edefade nimolōmelē. Amala hamolahilā ne

bëgëla misialola säi. ²²Dolö amea säi amo nabala ie odagi augia idalahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³Yesuea sidawewelahlilä ie bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo neebe ameadä Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi sëi bimolömelëla säi. ²⁴Ado amo nabalahilä, ie bëgëla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima bu elö sähalea, Malisä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda baagi sëi dialeamelë. ²⁵Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholö baagi sëimelë. Amo gadola nelegei yafie negelo neebe amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö baagi sëi holöfali made dië bimolömelëla säla i. ²⁶Amala säsebegi, ie bëgëla aulo amolia edefademalä fudugilahilä hilidomu sähalea, Nowëa damula aulo neala gaumulödula säi. ²⁷Amala säsebegi, Yesuea ilima siila nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada hamomolöi mada maade, ea sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁸Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Nabuö. Niliada nelebo sulubadela fisisa maadelahlilä di bëgëla misimelëla säi. ²⁹Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähawe. Afädëa nemage, Ado Mala Hedabi amoge helësëlahilä, mosö, edoo, elefi, eme, eedo, malö, sege, fisisa maadelahlilä, ³⁰hädali afädë nimolömelë, mosö, edoo, elefi, eme, malö, sege. Nagadaia neëgi fisi amo nimolömelë. Amo gala odoaea e neala sëlasimolömelë. Hobeä ea namolöimu namolö gaula namolömelë. ³¹Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säla i.

Yesu e baagola nowemolömelëla bu osoda säi

(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)

³²Yesula ie bëgëla aulo amolali Yalusaleme aulo idigi awähalea, Yesu edale dafidi awäha nelo. Amala hamosebegi, ie bëgëla aulo amolia fudugila aligi hobeala awäha nelo. Odoa hobeafali awäha nelo amolia bedäla aligi asi. Yesuea giwilasi amolibalä aliga galahlilä hobeä ema hamomolö amo ado ³³sähalea, Nabualo. Nili Yalusaleme awähamelë. Dolöie Malö amo gobela ilo busa amolimage, mala dawadigi amolimage gaula imolömelë. Iliä e baagomäia nufulömelëla didiälä daiala negelahilä, fii odoagali gaula imolömelë. ³⁴Gaula iäседа, ilia ema ëheheladigi, gofedela galaladigi, ëfë damuia fëgaladigilahilä baagomäia nufulömelë. Amala hamoseda, segeyo osodagi hi nowela moholömelëla säla i.

Yemese Yonelea dafidilo namolöie hogoi

(Madiu 20.20-28)

³⁵Sebediie malö Yemese Yonele Yesu neebeä maalahilä eleä ema sähalea, Säla Olelelo, alia afädë helësësewe gadoi dia hamomäia helësësamelëla säla i. ³⁶Amala säsebegi, ea elema säla obëgësalea, Na alima edo hamomäia helësësebela nabi. ³⁷Amala nabasebegi, eleä ema säla obëgësalea, Die yo digalo hido elöibalä fisolo amo gala elöda die naabo dafädimadi fila, elöda die naabo fefeädimadi fimalola sämäia helësësamelëla säla i. ³⁸Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Ado säi amoda alia helësëla made nea säimelë. Na ödä iigi usi naha neawe, alia molöi gabule. Ne ödägi gesa neawe, ali gemolöi gabulela nabi. ³⁹Amala nabasebegi, eleä ema säla obëgësalea, Alia amala hamomolöi neawela säi. Amala säsebegi,

Yesuea elema sähalea, Na ödä iigi usi nasewe gadola aliage molömelë. Ne ödägi gesewe gadola alige gemolömelë. ⁴⁰Ali elö nie naabo dafädimadi, elö nie naabo fefeädimadila samiäia memelemolöda nie mademelë. Godea fimäiala daiai amolilemelëla säla i. ⁴¹Bëgëla aulo nabülasi odoa amolia ado säi amo nabalahlilä Yemese Yonelema habobaha nelö. ⁴²Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima sähalea, Fii odoa beaha aligilo gadoi neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³Ilia hamolo amo gadola, dili nebego afädëa amala hamomolöi made dialeamelë. Dili nebego afädëa ëi sälo namolöila helësëседа, odoa neebe amoligalimu hamoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁴Afädëa e dafidilo namolöila helësëседа, ea sulubadeläie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁵Mida, Dolöie Malöda udia dolöea ië hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ië namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgmolöge misimelëla säi.

Yesuea Badimasa si golai wahilasi

(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)

⁴⁶Amala sälahilä ili afiala Yaligo beselagalai. Yaligo beselagalala e baagila awäha nebegi, ië bëgëla aulo amolila udia dolö yafie odoala awäha nelö. Dolö si golai afädë idi agesua ami sulo. Eada muni imola ëdëgësa filo. Dolö amoie ëida Badimasa, Dimasaie malö. ⁴⁷Amala salea Nasalese dolö Yesu maahala säi amo nabalahlilä, ea uuala sähalea, Debidiie malö Yesuo, ne bobasëmola säi. ⁴⁸Amala säsebegi, udia dolö yafiea ema nemola sähalea, Dia adomabula säi gaso, ea gelola uuala sähalea, Debidiie malö, ne bobasëmola sähamu nelö. ⁴⁹Ea Amala säsebegi, Yesu e maala

beaha nea sähalea, E misialamola säi. Amala säsebegi, ilia dolö si golai amoma sähalea, Ea di wesebego, asigia gelola nowemola säi. ⁵⁰Ea fagulo afädë salugala sulo amo gila sadia galahlilä fodolofali nowela Yesu neebee misi. ⁵¹Maasebegi, Yesuea ema nabahalea, Na dima edo hamomäia helësësebela nabi. Amala nabasebegi, dolö si golai amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, na bimolö helësësebela säi. ⁵²Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dihä asigi afädë negei amea die si wahimelë. Hä mosalola säi. Amala säsebegi, dolö amo fodolofali wahila siia fädäla bealahilä, Yesu bëgëla asi.

Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme beselagalai

(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)

11 Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, sege Bedifagige Bedanige Olibebidaia ami nea, Yesuea ië bëgëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalolahilä, ²elema sähalea, Segea ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi üdili afädë dolöea fila aulo made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigäla wi sigi misialo. ³Afädëa alima dögi abidä fisigähala nabaseda, ema ado gomalä sämalö. Dafidilo Geloia webalä hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obëgmalamolömelëla, alia amala sämalola säi. ⁴Amala säi amo nabalahlilä, ele awäla beselagalala beahamelebe, sugua dögi üdili afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba, gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi. ⁵Fisigäsebegi, udia dolö ami nefolalo amolia elema nabahalea, Abilia hamodelä, sugua dögi üdili go fisigähala nabi. ⁶Elea Yesuea sämalola säi amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola säi. ⁷Elea sugua dögi üdili amo Yesu nee-

bea sigi gaula obögesebegi, sugua dögi amodaia fagulo fösilahilä Yesu fedala sulo. ⁸Amala hamosebegi, udia dolö yafiea ilile fagulo neala idiafa föladigi, odoaea idiafa agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigila awäha nelo. ⁹Udia dolö nefolalo amoli Yesu awäse amo gadola, dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.

Afädë Dafidilo Geloie eigila maahago, Godea e neala obeägrimäia. ¹⁰Nilile nado Debidia beaha maadela sigi nelo amo gadola namolö neebe amoma obeägidi. *Sama 118.25,26*

Selesaia fiia Godeie ei gauia adala nese gemola uuala säsäla awäha nelo. ¹¹Yesu e Yalusaleme beselagalalahilä, gobela ilo mosöa ami awäla beahamelebe, nelebo elö elöla sulubadela difolalebe amo meli. Amo beaha maadelahilä, deadisebegi beala, giwilasi amolali Bedani obögëi.

Yesuea äfäeoma säi

(Madiu 21.18-19)

¹²Diala aiyo amogi ili Bedanilahilä awähalea Yesu e sidëa baagoi. ¹³Sidëa baagosebegi holöbö wagadi madela beahamelebe äfäeo bäu dibe bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea awähamelebe gägä made negei, bäumu dibe meli. Mida, äfäeo gägä negelo segeyogi made amea bäumu dibe meli. ¹⁴Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Die gägä udia dolöea bu elö made molömelëla säi. Amo säi amo ie bögëla aulo amolia nabi.

Yesuea gobela ilo mosöa awälahilä hamoi

(Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)

¹⁵Ili Yalusaleme beselagalai. Beselagalalahilä, Yesu e gobela ilo mosöa be-

selagalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa difolalo amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, neala besigadasila hësögudulahilä, ¹⁶gobela iasia gedolo sege dibe wida, udia dolöea nelebo gaula dabiala misiabiola säla i. ¹⁷Amala sälahilä ea ilima säla olesalea sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amo gomälä madele. Nie mosö fiifi asi sulubadelaea Godema adolo mosö neamelëla sämolömelëla dëdëi gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula säi.

¹⁸Amala hamoila säi amo nabalahilä, gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, Yesu abeahäla nufulödula hogosa nelo. E nufulö helësëi amoie mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoie mida, udia dolö nefolalo sulubadelaea ea mala olelei amo nabalahilä, fudugisebegi. ¹⁹Säha nea së gäsebegi, Yesu ie bögëla aulo amolali gaamu amo digila asi.

Äfäeo i bausoi amoie ado säi

(Madiu 21.20-22)

²⁰Ili diala yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäu difige bausosa maadei neebe meli. ²¹Bealahilä Yesuea säi amo helësëlahilä Fidäea ema sähalea, Säla Olelelo, bimo. Dia äfäeoma habobala säi amo bausoi gabuwela säi. ²²Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Godema asigi afädë negemalo. ²³Na dilima dofä sähawe, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema sähalea, Dihiduhulugi dagabola digamola säsedä, ea säi amo dofä amamolöla helësësedä, ea säi amo gadola amamolömelë. ²⁴Amase, na dilima sähago. Dilia Godema adola nelebo afädë ema nabasedä, dofä nimolöla helësëmalo.

Amala helësëla nabaseda, dilia säi amo gadoi nimolömelë.

²⁵⁻²⁶ Dilia Godema nowela nea ados-alea, dolö afädëa dilima asiala hamoi amo helësëседа, dolö amea asiala hamoi amo fisimalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisimolömelëla säi.

**Yesu dia geloi gaula
neebe go nowëa ìla nabi**

(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)

²⁷ Ili Yalusalame bu obëgëlahilä Yesu e gobela ìlo mosöa awäla nebegi, gobela ìlo busa amolige, mala dawadigi amolige, dolö dafidilo amolige, e nebea ami maalahlilä, ²⁸ ilia ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalasiola nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima afädë nabahago, dilia säla obëgëседа, na nelebo hamosa neebewe hamomäia geloi ì amoda gowea ìla dilima säla ìmolömelë. ³⁰ Yonea ödägi gesa nelo amo Godeie galueale ma, dolöie galueale. Nema säla ìmola säi. ³¹ Amala säsebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia galueala säседа, dilia ema asigi afädë negela made nelo goda edöiela sämolö gabugi, ³² nilia dolöie galueala sämolö gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoliada Yoneda Godeie bea sälo afädë neala helësëi neebe amo helësëlahilä udia dolöbalä bedäi. ³³ Amalahilä ilia Yesuma säla obëgësalea, Niliada dawa mademelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amal galëda, na nelebo hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala, nage dilima säla ìmolö mademelëla säla ì.

**Ado besula sagai oodola
beaha namialola säi**

(Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)

12 Amala sälahilä, Yesuea ilima ado besula säla ìaha nelo. Ea sähalea, Dolö afädëa ì gägä negelo gelebi efë amo sagai. Sagalahilä yalala amale-ladigilahlilä, gelebi ödä amo fësëla salimolöie uli dögoi. Amalahilä sagai idihë namolöie mosö afädë holöbö sedadela ilibia olola fedalahilä negesi. Amala hamolahilä ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsi-lahlilä hi e fii elöbalä sege wagadi made namolö asimelë. ² Gelebi gägä amo failmolö segeyo beselagalasebegi, sagai eedo amea ìe hamoi hamolasilo afädëma sähalea, Nìe sagai oodola beaha aligilo neebe amolima, gägä odoa faila ìmola sämolö mosalola säi. ³ Amo säla ìmolö asi amoda ilia e gaula nufudala ìalalelahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelë. ⁴ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ìe hamoi hamolasilo elöma bu mosalalahilä awäsebegi, ilia ìe busagia afisila nufudalahilä e dahila neala gagadeimelë. ⁵ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ìe hamoi hamolasilo elöma mosalalahilä awäsebegi, ilia dolö amo nufudala baagoi. Amo gadola dolö yafie odoa mosalai amolige amala hamoi. Odoa nufudala ìalaleladigi, odoa baagomäia nufudadigimelë. ⁶ Amalamu hamosa nebegi, afädëfalimu hi ebalä nelo, hile efège hi boba hamoi nelo amo. Hobeafali ea malö amoma ili nebea mosalalahilä sähalea, Ili nìe nafegema hedabola helësëla mogola hamomolöla säi. ⁷ Awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido säla didiähalea, Sagai eedo amoie malö amo go gabugo. Eada eedoie nalä negei nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä, baagomäia nufidedila sälahilä, ⁸ ilia malö amo gaula

nufudalahilä ie domalo amo sagai yala baagido sadia gaimelë.

⁹Amala hamoseda, sagai amoie eedoeada abilia hamomolödu. Ea maalahilä sagai oodola beaha nelo amoli baagomäia nufudaha maadelahilä, sagai amoda odoaea oodola beaha namiäia imolömelë. ¹⁰Dilia ado säla dëdëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala

säla dëdëla negei dialea. *Sama 118.22-23*

¹¹Amoda Dafidilo Geloia hamogi. Nilia ea hamogi amo siia bealahilä fudugisa neamelëla

säla dëdëla negei dialeala säi. *Sama 118.22,23*

¹²Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ili helësëla ado besula säi amo helësëlahilä, e gaumolöla hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä bedäla e digila bahila asi.

Dagisi muni imolö dialeale ma, madelela nabi

(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)

¹³Dolö busa odoa amolia Felesi dolö odoa amolimage, Heledoie damelë odoa amolimage, ili Yesu neebee awälahilä ea ado asiala säsegi e gaumäia hololömolö mosalola säi. ¹⁴Amala säsebegi, ili e neebee ami awälahilä ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësësaleada, dia mala säla iahalea mogolafalimu säla, dolö odoabaläge bedäla fudugilo madela helësësamelë. Amala helësëse amoie mida, odoa neebee amolia di beala säse amogi bedäla helësëla made, Godea helësëi dibe amomu udia dolöma säla olelelo amo mogolafali olelelommelë. Amalo gabugi, nilile mala säla negei dibe amo helësëlahilä, Beaha Aligilo

Sisa neebee amoma dagisi muni imolö dialeale ma, madele. ¹⁵Nilia dagisi muni amo imäiale ma, made imäialela nabi. Amala säsebe amo Yesuea beahamelebe, ilile asigi musügä negela wäfalä säsebe amo bealahilä, ilima säla obëgësalea, Edoie ne fedogola beaha. Muni giwi afädë na melëdelä gaula misiëla säi. ¹⁶Ilia muni giwi afädë gaula maasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ei dëdëi dibe gowege nowëie gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Beaha Aligilo Sisäiela säi. ¹⁷Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaie dibe amoda Sisa hima imalo. Godeie dibe amoda Gode hima imalola säi. Amala säi amo nabalahlilä ili fudugi.

Sadiusi ilia Yesuma nabi

(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)

¹⁸Sadiusi ilia udia dolö baagoi amoli made nowelagalamolöla sälo. Sadiusi odoa amolia Yesu neebee maalahilä sähalea, ¹⁹Säla Olelelo, Mosesea mala afädë nilia hamomäia dëdëla negei dibe amo gowe. Dolö afädëie edoo malö madela baagosedä, udia didalomu sulolahilä, dolö baagoi amoie eigila malö ägümolöie, edoo elö amohi udia amo nimäiala säla dëdëla negei dialea. ²⁰Amaimo, edoolali gifalädalia salea, abulümi amea udia afädë neala nea, malö madela baagoi. ²¹Baagoibua, abulümi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilä, eage malö madela baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameage amala hamolahilä, ²²edoolali gifalädalia amoli malö madela baagosa maadei. Amalahilä udia amo hobeä wägalä baagoi. ²³Amala hamoi amo dolö gifalädalia amolia udia afädë amomu nii amea, hobeä baagoi amoli nowelagala-solo amo gala udia amo nowëie udia samolödu la nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Ado säla dädëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala säsebege madele. ²⁵ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalasolo amo galada dolöea udia nimolö mademelë. Amase, udiage dolö fimolö mademelë. Ilida selesaia fii neebe amo gadoi namolömelë. ²⁶ Amaimo, udia dolö baagoi amoli nowelagalamolö amoie ado afädë sähago. I afädëgi nulo söa fedaila Mosesea dädëla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godea Mosesema sähalea, Neda Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege Gode neamelëla säila dädëla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolö baagoi amolile Gode mademelë. Eda udia dolö sebe amolilemelë. Dilia asiala gelola helësei gabula säi.

Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abodola nabi

(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)

²⁸ Mala dawadigi afädë nelö amo maala, ilia ado didiäsebe amo nabalahlilä, Yesuea ilima hedabola säla obögësebe amo bealahilä, ea Yesuma sähalea, Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowe sähago. Isilale udia dolö, dilia nabualo. Dafidilo Geloida nilile Gode. Dafidilo Geloida afädëfalimu neamelë. ³⁰ Dafidilo Geloi die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola säla negei. ³¹ Amo baagia elöda gowe. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säla negei. Mala geloi dafidilo gelola äudä amolemu säla negei dialea. Odoa mademelëla säi. ³² Amala säsebegi, mala dawadigi amea ema säla

obögësalea, Säla Olelelo, dia mogola säi. Gode afädëfalimu, elö made, emu neala säi amo dia dofä säimelë. ³³ Ema bobaeage, helësëloeaage, geloiage boba hamolo amole, dihidi boba hamolo amo gadola odoa dibalä neebe amo boba hamolo äudä amolea Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila asila säi. ³⁴ Yesuea dolö amoa hedabola helësëla säsebe amo bealahilä, ema sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, odoaea Yesuea säla obögëmäia ema sämolö amo bedäi.

Yesuea udia dolöma Godea Afädë Memeleie nabi

(Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)

³⁵ Yesuea gobela ilo mosöa olelesalea sähalea, Mala dawadigi amolia Afädë Memelei amoda Debidiie malöla sälo amo abeahäla säلودu. ³⁶ Godeie Gesamia Debidima helësëlasisebegi, Debidi hi sähalea,

Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola

säimelë. *Sama 110.1*

³⁷ Amase, Debidi hi ema Dafidilo Geloila säi amo Dafidilo Geloida Debidiie malöda abeahäladula nabi. Udia dolö yafie gegedoi amolia ea säi amo obeägila nabi.

Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë namialola säi

(Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)

³⁸ Ea ilima mala olelesalea sähalea, Mala dawadigi nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Iliä fagulo sedademu salugalahlilä magaia gaamugi awälahilä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. ³⁹ Amase, ilia gedolo mosöage dolö

dafidilo filo dibeaa amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gege dola molö nasebea ami molö gialo eedo amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea. ⁴⁰Amase, ilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Ilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie ili së edefade muäia baala imolö dialeala säi.

Udia didalo afädëa muni negei

(Ulugu 21.1-4)

⁴¹Godeie muni negelo dibeaa ami Yesu e ga madela sebegi, udia dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo sila sulo. Udia dolö yafie nelegei edefade negelo amoliada muni yafie negei. ⁴²Udia didalo busadäoi afädë maalahilä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³Amala negesebegi, Yesuea ie bögëla aulo amoli misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Udia didalo busadäoi gowea negei amea udia dolö sulubadela Godeie muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴Ilia ilile muni yafie negei dilo amogi odoa mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udia goweadä afädë gaula made, ea molö nimolö gaui amo gadola sulubadela negesa maadeimelëla säi.

Yesuea gobela ilo mosö go mugulula digamolömelëla säi

(Madiu 24.1-2, Ulugu 21.5-6)

13 Yesu e gobela ilo mosöa amila awäha nebegi, ie bögëla aulo afädëa ema sähalea, Säla Olelelo, igi boboga hedabi hido elöia mosö hedabi hido elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ²Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula

olola fedai neebe goda gälasi diamolö mademelë. Goda sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

Yöi elö elöla bimolömelëla säi

(Madiu 24.3-14, Ulugu 21.7-19)

³Yesu e Olibebidaia fedalahilä gobela ilo mosö sida idogola sebegi, Fida Yemese Yone Ädululali hilidomu nea ema nabahalea, ⁴Dia nilima säla imo. Segeyo abodo gala dia säi amo beselagalamolö. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä dia säi amo beselagalamolö amoda ga made gabula helësëmolömelëla nabi. ⁵Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë nefolamialo. ⁶Dolö yafie maalahilä nie ei säla, Ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁷Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedämabio. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁸Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sege fii odoagi fogoli moholömelë. Amase, sidë ige moholömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiäa malö ägümolö salea mi gawila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹Dihili idihë namialo. Ilia dili nafodola gaulahilä galisolö neebea sigi moholömelë. Gedolo mosöa amige dili nufudala ialalemolömelë. Nie ei gaula mogosa neebe amea gamane dolöie siigige, Gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nie Ado Mala Hedabi nabuäia säla iäha namolömelë. ¹⁰Amo hamola made neebewegi wäla, fifii asi sefolalebe sulubadelaä nie Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla imolö dialeamelë. ¹¹Ilia dili nafodolahilä

gudimolöie sigi gaula awäседа, ado abodo sämolödula asigia säosäola helësëmabio. Gudisolo amo gala Godea ado säla ÿasebe amo säla ÿmalö. Ado säla ÿmolö amoda dihili sämolö mademelë. Godeie Gesamia sämolömelë. ¹²Dolöea ÿe edoo amo nufudala baagomäia gaula ÿmolömelë. Malö eedoea hile malö amo gadola wäla hamomömelë. Amase, malöeage ÿe eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula ÿmolömelë. ¹³Nie eigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelëla säi.

Nelebo yöi yafie hamose bimolömelëla säi

(Madiu 24.15-28, Ulugu 21.20-24)

¹⁴Yesuea ilima sähalea, Nafadela hehealela bedälasimolö maala negemolöi made dibeami maala negei dië bimolömelëla säla ÿ. (Ado gowe nidese ameada hedabola helësëmalo.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beaseda, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵Amo gala, afädë mosö figi balededaia sulo amea digalahilä mumusogi ÿe nelegei nea digamabio. ¹⁶Dolö sagaia nelo amea hi mosöa fagulo nea obëgëmabio. ¹⁷Segeyo amo gala udia fagulo haguï sefolalebe amolige, malö dubo dodo ÿaha sefolalebe amolige, edefademalä asigiimolö dialea. ¹⁸Amo hamomolö amoda, i bäu gisalea gögi mulo amo gala muloea, Godema adosa namialo. ¹⁹Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²⁰Amaimo, Dafidilo Geloia segeyo amo neala obobagilasimolö made helësëi

galebeda, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, segeyo amo neala obobagilasimolö helësëi. ²¹Amaimo, afädëa dilima sähalea, Afädë Memelei amo misi neebe gowe bimola säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofä gabula helësëmabio. ²²Dolö odoaea wäfalï säsäla sähalea, Afädë Memelei amo ne misi neawela sämolö moholömelë. Odoaea wäfalï säsäla sähalea, Neda Godeie bea sälo misi neawela sämolö moholömelë. Amala maalahlilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomolöi walebelela bimolöie, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²³Dili idihë nefolamialo. Nelebo amoli hamola made neebe amo gaalu, na dilima dafidi säla ÿahagomelëla säla ÿ.

Dolöie Malö amo bu obëgëmolö

(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)

²⁴Amala sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Yöi yafie elö elöla hamosa maadeibua eso usilahilä, aube made neala, ²⁵gasumili mudaiala besela didigafula, mudaia geloi hido elöi amo neala fogolasimolömelë. *Aisaea 13.10, 34.4*

²⁶Amala hamose amo gaalu, Dolöie Malö amoda geloi amole, yo digalo hido elöifalï amolebalä mu baidilidaia maala neë udia dolöea bimolömelë. ²⁷Bease amo gaalu, ea ÿe selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hi memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiada nefolalebe amoge, näiada nefolalebe amoge, sege afädëgi neala gedolasimolö mosalola sämolömelëla säi.

I bäu bobagiloie ado säi

(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)

²⁸Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Diliada äfäeöie mala amogi helësëmalo.

Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ²⁹Amo gadola wäla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beaseda, Dolöie Malö amo hä moholö suägisa gabula helësëmalo. ³⁰Na dilima dofä sähawë. Udia dolö walio nefolalebego made baagola nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³¹Mu giwige naga föige hogosa helemolö gaso, nie ado mala dofä made hogosa helemolömelëla säi.

Nelebo gowe gala hamomolö gabula sulubadelaewa dawa mademelëla Yesuea säi

(Madiu 24.36-44)

³²Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, malöeage dawa mademelë. Nadoea hido dawadigi neamelë. ³³Dilia fädäla beala idihë namialo. Mida, nelebo hamomolö amo gomo gala gabula dilia dawa mademelë. ³⁴Amoda gowe gadoimelë. Dolö afädë, ie mosö digila, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, ie hamoi hamolasiloma, ie hamoi beaha namialola säla, hido hidolama hamoi sogolasilahilä, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säsilä aulomelë. ³⁵⁻³⁶Mosö eedoda së gäse gaalu obëgëmolöledu ma, gasi mogogi obëgëmolöledu ma, haea gäse gaalu obëgëmolöledu ma, yose obëgëmolöledula dilia dawa made nebego, dili adi elaboi diëgi fodolofali muloea, idihë namialo. ³⁷Na dilima ado säla iäsewe gadola udia dolö sulubadelamage, dili idihë namialola säla iähadiola säi.

Yesu baagomäia nufulöie didiäha dilo

(Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

14 Segeyo äudä nelolahilä, osodagi Baagila Asi Segeyo amoiege, Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoiege molö molö amo beselagalamolö gabulahilä,[†] gobela ilo busa nefolalo amola, mala dawadigi nefolalo amolalia didiähalea, Geleä musigä abeahämola awälahilä e gaula nufulödula didiäha difolalo. ²Ilia sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola iäla dodogöla säloeala säi.

Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei

(Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)

³Yesu e Bedani segea ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa molö naha sulo. Sebegi, udia afädë maalahlilä, weli hedabi gafisigäi hido elöi, amoie ëida nada gaula misi. Weli muni edefadea nelö amo ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ea dusulahilä weli amo Yesuie busagia söga negei. ⁴Amala hamosebegi, udia dolö odoea sefolalo amolia habobalahilä, ilia hilidomu sähalea, Weli hedabi gafisigäi amo faeagasebegoda edoie. ⁵Weli gafisigäi hedabi goda gina hädali ohodoaea nimolö dilo amo, nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala iälabio gabula sälahilä, ilia udia amoma nemosa dilo. ⁶Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Nemomabu. Edoie dilia ema yösa. Udia gowea hamoi amoda nema hedabi hamoimelë. ⁷Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Ili ugila negemolö helësëseda, ugila negemolöi

[†]**14:1** Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.

galea. Neda dihilibalä namolöi namolö mademelë. ⁸Udia amea hamomolöi beala hamoimelë. Hobeä ne baumolö amoie, nie domalo dafidi heimelë. ⁹Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla oleleseda, e helësälahlilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

Yudasaea Yesu hololömolöie asi

(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)

¹⁰Amalahilä bögëla aulo giwilasi nelo amogi Yudasa Isagaliadaea gobela ilo busa nebea ami awäla ilia Yesu nufuäia hololöla asi. ¹¹Ea säi amo nabala obeägilahlilä, ilia egali muni imolömelëla säla negei. Amalebe ea Yesu hololölahilä gaula imolöie fu hogosa nelo.

Yesu, ie bögëla aulobalä Baagila Asi Segeyo amoie molö mai

(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone 13.21-30)

¹²Segeyo agegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie molö segeyo amo gala, Baagila Asi Segeyo amoie sugua sibi malö nufidelo. Amala nufidelo segeyo amo gala, ie bögëla aulo amolia ema nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹³Amala nabasebegi, ea ie bögëla aulo äudä mosalalahilä sähalea, Ali awäla gaamu edefadegi beselagalalahamelebe, dolö afädëä ödä iigi usi gaui maaha neëgi, gausiala digamolömelë. Alige dolö amo awäse amo gadola mosalo. ¹⁴Alia beahamelë, dolö amo mosöa nogila digaseda, mosö eedo amoma gomälä säla imalo. Säla Olelelo neebe amea dima nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö nie bögëla aulo amolibalä nili abidi molödula nabimelëla sämalö. ¹⁵Amala säsedä, ea hogoli afädë ilibia nelebo daijala negesa

maadei dilo amo olemolömelë. Ami nili molö molö daiamalola säi. ¹⁶Amala säi amo nabalahilä, ie bögëla aulo äudä amole awäla, gaamu edefadegi beselagalalahilä beahamelebe, ea säi amo gadola sulubadela gausiala digasebegi, elea Baagila Asi Segeyo amoie molö molö daiai.

¹⁷Eso digalahilä deadisebegi, Yesu e giwilasi amolibalä misi. ¹⁸Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëä ne hololömolömelë. Amoda nebalä molö naha saleala säi. ¹⁹Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hido hidolaea dafidi säladigi hobeä säladigisalea sähalea, Nale ma, nalela säla didigai. ²⁰Amala säla didigasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dili giwilasi sebegogi afädëä nebalä falo afädëdaia beledi ua negela naha sebe ameamelë. ²¹Dolöie Malö amoda ie dädëla negei dibe amo gadola baagomolömelë. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amo, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi.

Dafidilo Gelöie molö mai

(Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, 1 Golidi 11.23-25)

²²Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë neala gaula nea, Godema nesegele beledi dagabodasilahlilä, ie bögëla aulo amoligali ia gogosalea sähalea, Nimo. Nie domalo gomelëla säla i. ²³Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegeleahlilä iligali iasebegi, ili sulubadelaia mai. ²⁴Ea ilima sähalea, Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁵Na dilima dofä sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, bu elö gähe molömelëla säi. ²⁶Amala

sälahlilä, ilia gë afädë udälahlilä, Olibebia asi.

**Fida, dia ne dawa madela
sämölömelëla säi**

(Madiu 26.31-35, Ulugu
22.31-34, Yone 13.36-38)

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaea bedälahlilä nema habomölömelë. Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea,

Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nufulömelë. Amaseda sugua sibi nefolalebe amoli fisäla dusudasila afufumölömelëla

säla dëdëla negei dialea. *Segelaea 13.7*

²⁸ Amaimo, ne neala nowelasisegida, dili baagila nedale Galili mohölömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Ili sulubadelaea bedälahlilä dima haboseda, na made amamolömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dima na dofä sähawe, Walio gasigi haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säla i.

³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obëgësalea, Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaea amo gadolamu säi.

**Yesu e Gesemani awälahlilä
Godebalä adosa sulo**

(Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)

³² Yesu, ie bëgëla aulo amolali sege afädë ëi Gesemani dibeami afialahlilä nea, ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Ne Godema adose gaalu, dili wi sefolamialola säi. ³³ Amala sälahilä, Fida Yemese Yonela ilimu sigi awälahlilä, ie asigigi fudugila yöla säosäomolö mi gäwila beselagalai. ³⁴ Amalahilä ea ilima sähalea, Nïe iso asigigi edefademalä yösalea, ne

baagomolö gabumelë. Dili idihë nea gui sefolamialola säi. ³⁵ Amala sälahilä e holöbö aliga galahlilä, nagadaia gumusula dia idogolahilä sähalea, Asiamolö fu galëda, nema walio hamomolö amoda asiamalola säi. ³⁶ Ea sähalea, Aba, Nado, dia nelebo sulubadela hamosa maademolöi nebego. Nema ödä iigi usi dibe amo dia neala gaula mosalo. Amai gaso, na helësësewe gadola made, dia helësëse amo gadolamu hamomalola säi. ³⁷ Amala sälahilä obëgësamelebe, ili süwia adidi dibe amo bealahilä ea Fidama sähalea, Saimono, adi dialeale. Dia holöfali idihë namolö ulisebele. ³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihë nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolö helësësa neago gaso, domalo wäbëai nebegola säi. ³⁹ Amala säсила e bu awälahlilä, dafidi säi amo gadola säha sulo. ⁴⁰ Amala sälahilä e bu obëgësamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, süwiaea si gafodo gadugisalea amai. Ili ema edo säla obëgëmolödula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obëgëlahilä ilima sähalea, Dili hele aligisalea adi dialeafa. Amo dofea. Fu hä beselagalai. Bimo. Dolöie Malö amo nafade hamolo amolima gaula iasebego. ⁴² Nowemo. Nilia gausiala afiadi. Ne gaumäia holölölo amoda ga made misi nebego bimola säi.

Yesu gau

(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)

⁴³ Yesuea ado amoso, säha nebegi, ie bëgëla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolö maleibalä fodolofali misi. Ili helebe baijalage gagaula ebalä misi. Gobelä ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolö dafidilo amoliage ili mosalola säi. ⁴⁴ Yesu gaumäia holölölo amea ilima dafidi daiala säla iahalea, Na gomalä hamoseda, amo gabula helësëmalo. Dolö na mimila nödoseda, amo

gaula hedabola sigi mosalola säla i.
⁴⁵ E beselagalala, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelola sälahilä, Yesu mimila nödoi. ⁴⁶ Mimila nödosebegi, ilia hä e gaula fëdoi. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolö afädë ami nelo amea helebe besela nealahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo neebee amoie amoie gëhe dagala sali. ⁴⁸ Yesuea ilima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, helebe baialage gagaulahilä ne gaumolö misile. ⁴⁹ Segeyo yafie ne dilibalä nea gobela ilo mosöa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gau i amo. Amai gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola hamomäiala säi. ⁵⁰ Amala hamosa nebegi, ili sulubadela e digila fisäla awäha maadei. ⁵¹ Malisä afädë fagulo bulula gäi e bëgëla asi amo ilia e gau i ⁵² gaso, fagulo bulula gäi amo ilima gila amilahilä e hodomu dudugimu fisäla asimelë.

**Galisolö dolö amolibalä
gudimolöie Yesu sigi asi**

*(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63,
Yone 18.13-14,19-24)*

⁵³ Iliä Yesu sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebee ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige gege dola ami sulo. ⁵⁴ Fida e holöbö hobeala Yesu bëbëgëla awäha nelolahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie mosö yala isogi nogila digalahilä, idihë aligilo amolibalä nulo gobei dibeä ami hëgimäia hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaage dolö odoa misialolahilä, Yesuea asiala hamosa nawese melëlo amea fädäla sämalai. Iliä e nufuäia asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afädë made meli. ⁵⁶ Dolö yafieä ilima ea made hamoi amo babala säi gaso, ado afädëdi made meli. ⁵⁷ Odoaea nowela aligilahilä, ea

made hamoi amo babala säla sähalea, ⁵⁸ Nilüada ea gomalä säi amo nabimelë. Godeie mosö dolöie naaboea hamoi amo, na hailadigila, segeyo ohodoa nelolahilä dolöie naaboea made, bu elö ulimolömelëla säimelëla säi. ⁵⁹ Amala säi amoge afädëdi made meli. ⁶⁰ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolö sefolalebe amoie mogogi nowela aligilahilä Yesuma nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia asiala hamoila ilia säi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Amala nabasebegi, ea nafi dagala, ado afädë säla obëgëla made nebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elö nabahalea, Godea Afädë Memeleila säi amo, hi e hedabifaliie malö dihidilela nabi. ⁶² Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Ä, nemelë. Dolöie Malö amo e Gelo i Edefade neebee amoie naabo dafädimadi filahilä, baidiligi maala neë, dilia siia bimolömelëla säi. ⁶³ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea nabalalahilä, hiile fagulo nulilahilä ilima sähalea, Odoaea ea hamoi amo nal i made sämalo. ⁶⁴ Ea Gode gagadese amo nabi amomelë. Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaä sähalea, Ea asiala hamoi amoieda e baagomäia nufulö dialeala säla didigai. ⁶⁵ Amala sälahilä odoaea e gopedela galalahilä, ilia ië si usulala nufudalahilä, nowëa amasiola sämola säi. Amalahilä idihë aligilo amolia e neawelahilä nufudala ialalei.

Fidaea, na Yesu dawa madela säi

*(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62,
Yone 18.15-18,25-27)*

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digai sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgimäia hausa sebe amo fädäla bealahilä sähalea, Dige Nasalese dolö

Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸Amala säsebegi, ea ne madela sälahilä sähalea, Na dawa made. Dia säsebegoda na made helësësebemelëla säi. Amala sälahilä e yala baagido idi dagaboimadi awäha nelo. ⁶⁹Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰Amala säsebegi, ea bu elö ne mademelëla säi. Holöfali nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfali säседа, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, gabulo wäla gabula migalia diigila sähalea, Dolö ëi säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷²Ea ado amo säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gai. Fidaea amo nabalahlilä dafidi Yesuea, Haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi amo helësëla obëgëi. Amo helësëlahilä diisa nelo.

Yesu Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2, 11-14, Ulugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

15 Yosefali gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisolö dolö sulubadela amolia ado didiäha difolalahilä, ilia Yesu nafodolahilä Bailadi neebee sigi gaula asi. ²Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma nabahalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dia säse gomelëla säi. ³Gobela ilo busa amolia sähalea, Ea nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴Ilia Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia nafade yafie hamoila

ilia säi amo nabilela nabi. ⁵Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obëgëi amea, Bailadi e fudugisa nelo.

Yesu i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-26, Ulugu 23.13-25, Yone 18.39—19.16)

⁶Segeyo Ede amoie molö molö amo galada, Bailadia galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolöea fisigämola säse amo gadola fisigälo. ⁷Dolö odoaea gamanebalä nudusebegi nafodola negei amoligi afädë ëi Balabasa nelo. Ilia gamanebalä nudusolo amo gala dolö odoa nufudala baagoi. ⁸Udia dolö gegedoi amolia Bailadi neebee maalahilä ema sähalea, Dia nilima hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹Ea ilima säla obëgësalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësësebelela nabi. ¹⁰Amala säi amoie mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudialahlilä e sigi gaula misi gabula Bailadia amala helësëlahilä säi. ¹¹Amai gaso, gobela ilo busa amolia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima gelolafali Balabasa hilima fisigämäiala sämäiala si nigilasi. ¹²Amalahilä Bailadia ilima bu elö nabahalea, Dilia Yu udia dolöie Ginila sälo neebee goma na abilia hamomolödule nabi. ¹³Amala nabasebegi, ilia bu elö gelola säla obëgësalea, Eda i fügäigi baala negemalola säi. ¹⁴Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafali sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägimäia, Balabasa hilima fisigälahlilä, ea odoama Yesu fëgämolahilä, i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi

(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)

¹⁶Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi aligiloie mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoie ëida Beledoliama.) Ami dolö odoage misialolahilä gegedoi. ¹⁷Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasilahilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila Giniie busa gadoi hamolahilä ie busagia salugasi. ¹⁸Amala hamolasilahilä ilia naabo sögö diigilahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiala säi. ¹⁹Amala sälahilä, ilia ie busagia i gilia nufudalahilä, gofedela gagalalahilä, emo gumu sasagala fila digafulahilä gugasämäia hamolo wäla hamoi. ²⁰Ilia ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo bëi gadoi amo hololahilä hile fagulo-falä amo salugasi. Salugasilahilä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

Yesu i fügäigi baala negei

(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

²¹Awäha nebegi, Salinia fii dolö afädë, Saimono, Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaiala maasebegi e gausiala digalahilä, ilia e nealahilä Yesuie i fügäi gaumalala eegei. ²²Ilia Yesu sigi gaula sege ëi Gologoda asi. (Gologodada nilile ado adolada Busa Giwi Sege.) ²³Afialahilä ilia wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. ²⁴Amala hamolahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Amalahilä, ie fagulo nowëa nimabelela, ilia sadu dahila, ie fagulo amala mogei. ²⁵E i fügäigi baala negei amoda, yose eso neela udigisa nebegi, baala negei. ²⁶Ea nafade hamoila säi amo dëdëla negei amoda gomalä säi. Yu udia dolöie beaha aligilo Ginila säi. ²⁷⁻²⁸Amala hamolahilä, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä,

elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila, i fügäigi baala negei. ²⁹Udia dolö e dibeadi baagila afu mafusaleada, Yesuma busa dugagiladigi gagadiabola sähalea, Eëhehe. Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, ³⁰dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ³¹Gobela ilo busa amolia, mala dawadigi amolibalä, amo gadola hilidomu Yesu gagadiabola sähalea, Udia dolö odoa damula aulo. Amo gadola, himu damula moholöi made. ³²Afädë Memelei, Isilale udia dolöie Gini neebe amo, i fügäia adogolahilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äudä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi

(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

³³Eso mogogila eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ³⁴Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafalä säia adahalea, Eloi, Eloi, lama sabagadanila säi. Nilile ado adolada, Nïe Gode, nie Gode, abisigi ne digila asila säi. ³⁵Amala säi amo nabalahilä, udia dolö odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabuö. Ea Elaia wesebegola säi. ³⁶Afädë baluluia awälahilä, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeami gelahilä, i bidigi yaala, egali muäia ialahilä sähalea, Aso. Elaiaea e i fügäigi dibeami adogoi fisigämolö maasebelela beaha aligidila säi. ³⁷Yesuea gelola uualahilä hame doala asi. ³⁸Amasebegi, gobela ilo mosöa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. ³⁹Ami dolö hädali afädë beaha aligilo dolö amea sida adogola beahamelebe, Yesu amala hame doala asi amo bealahilä sähalea, Dolö goda

dofä Godeie malö gabula säi. ⁴⁰Amo gaalu, udiafali holöbö wagadi madela nea, sida gala nefolalo amoligi Magadala udia Melige, Yosese ie ëo Yemeselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹Dafidi Yesu e Galili neëgida, ilia e awäse amo gadola awälahilä, e ugila negesa filo. Udia odoa yafie ebalä Yalusaleme misi amolige nefolalo.

Yesu baui

(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁴²Segeyo amoda nelebo daialo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyö namolö gabula helësälähilä, ⁴³Alimadia dolö Yosebe Bailadi neebea awälähilä, bedälo made mumulasi amea, Yesuie domalo nimolö audulela nabi. Dolö amoda Galisolö amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo beaha nelo. ⁴⁴Amala nabasebegi, Bailadia e aabela baagoi gabula fudugilahilä, ami dolö hädali afädë beaha aligilo amo welähilä e hä baagoilela nabi. ⁴⁵Amala nabasebegi, Bailadima ami beaha aligilo amea e hä baagoimelëla säi amo nabalähilä, Yosebema ie domalo nimolö dofeala säi. ⁴⁶Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädë nealahilä, ie domalo i fügäidaia dibe amo neala gaula digalahilä, fagulo amea usulala gaulahilä, igi äbä dafidi hamola negei diloa ami baumolö gaula asi. Bausilahilä, igi edefademalä afädë bebugula gaula maalähilä amea idi gasi. ⁴⁷Amala bausi dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

Yesu nowela asi

(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)

16 Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Meli Yemeseie eme Melila Salomela ilia Yesuie do-

malogi hëla moholöie, weli gafisigäi hïdo elöi amo bidia nii. ²Segeyo gifalädalügi yose eso si beselagalaha nebegi, ili igi äbägi bauia ami asi. ³Hilido afi-aha dialea sähalea, Igi äbä idi galo igi edefadea gai dibe amo nowëa ugila negela doga negesimolödula säsäla afiai. ⁴Afiaha nea sida gahamelebe, igi amo hogala doga negei dibe meli. Igi amoda edefademaläde. ⁵Amäi beala igi äbägi bauia gidogo bea digahamelebe, malö malisä afädë fagulo falei sedade salugai ilile naabo dafädimadi sebe amo bealahilä, ili fudugi. ⁶Fudugisebegi, ea ilima sähalea, Fudugimabio. Nasalese dolö Yesu i fügäigi baala negei amo hogose goda nowela asimelë. Wida made. E ilia negei diloa amo bimo. ⁷Amaimo, dili awälähilä Fidamage ie bëgëla aulo odoa amolimage gomalä sä-malo. Dili baagila edale Galili moholö awäha neamelë. Ea dafidi säla i amo gadola, ami bimolömelëla sämalola säla i. ⁸Amala säi amo nabalähilä ili emo gisisëla fudugimolöge beselagalasebegi, igi äbägi amilahilä fodolofali doadigila asi. Bedäi amea odoabalä adola made awähamu nelo.

Magadala udia Melia Yesu meli

(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)

[⁹Segeyo gifalädalügi yosefali Yesu nowelahilä, Magadala udia Melia bimäia e sebeadale Yesu beselagalai. Udia amoma mugabe gifalädalia fedai sebegi dafidi Yesuea nesiladigi. ¹⁰Beselagalai amo bealahilä, Yesubalä dafidi nawesa aligilo amolia didigaola gualösa dibeami ea säla imolö asi. ¹¹Amalahilä Yesu neebe na melimelëla ilima säi amo nabalähilä, ilia dofä gabula made helësëi.

Bëgëla aulo äudäea Yesu meli

(Ulugu 23.13-35)

¹²Amalahilä dolö äudä sagaia moholö awäha nebegi, Yesu e domalo elöi elea

bimäia beselagalai. ¹³Amo bealahilä ele dolö odoa amoli neebee obëgëlahilä, ilima säi gaso, ilia dofä gabula made helësëi.

Yesuea ië bëgëla aulo amolima Ado Mala Hedabi säla ïmalola säi

(Madiu 28.16-20, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23, Abosolo 1.6-8)

¹⁴Amalahilä hobeala gïdälasi amoli molö naha dibeaa ami e bimäia beselagalai. Beselagalalahilä ilia asigi afädë made negesebe amogige, iso asigi geloi neebe amogige, nemoi. Mida, odoaea e nowelahilä neebe melila säi amo nabalahlilä dofä gabula helësëi made amogi amai. ¹⁵Amalahilä ea ilima sähalea, Sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla ïmalo. ¹⁶Afädëa asigi afädë negeseda, ödägi gelahlilä damula aulo neala gaumolömelë.

Asigi afädë made negese amobaläda gudimolömelë. ¹⁷Asigi afädë negei neebe amoliada dolöea hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nïe ëigi nea mugabe fedai nesiladigimolöge, udia dolö odoa neebe amoïe ado gähe sämolöge, ¹⁸baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolöge, oloi difolalebe amoli naaboea diigila wahimolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedai

(Ulugu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)

¹⁹Dafidilo Geloï Yesuea ilima ado säla ïalahilä, selesaia mosöa fedala Godeïe naabo dafädimadi sulo. ²⁰Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi ado mala säla ïaha nebegi, Dafidilo Geloïa ilibalä hamoi hamola, ilia dofä säsebela helësëmäia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasi.]

Abosolo Dolö Amolia Hamoi Amo Neala olelo oboba

Uluguea Ado Mala Hedabi dafidi dëdëi amo dëdësa maadelahilä, hobeala beba elöwege Ulugu eamu dëdëi. Yesuie Ado Mala Hedabi abosolo dolö ilia säla olelemäia Godeie Gesamia idi olei.

Yesuea ado afädë säi amoda gowe. Gesami Hedabi e dili neebee gui maala ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nïe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagi olelesa nawesa namolömelëlä säi. (Abosolo 1.8)

Yesuea amala säi amo gadola ie bëgëla aulo amolia Ado Mala Hedabi säla daidola nawesa nelo. Amala säla iasebegi, dafidida Yu udia dolö hili ilimu Geleso sosogo nelo. Hobealada sege föi sulubadelagige Geleso sosogo aligisa maadela nelo.

Beba Abosologi afädë säi amoda, dafidi Bëdigosi Segeyogi Yesuie bëgëla aulo sebee Gesami Hedabi digai amoge, amase, hobeala Gesami Hedabia iilasila geloia iasebegi, hamoi hamosa nelo amoge dëdëi dialea. Yesu selesaia mosöa awäla nebegi, Geleso sosogo nefolalo amolia Yalusaleme nea Ado Mala Hedabi säla daidosebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli asigi besui.

Ilia Yu udia dolöie sege sulubadelamadige Sameliamadige säla daidosa maadei. Aso, iliamu wagadi made sege odo dibeamadige, Olomomadige säla iia nawesa maadei amoie ado säla dëdëla negei dialea.

Yesuea Gesami Hedabi ïmolömelëlä säla negei

1¹⁻² Diofilasao, dafidi na bebagi dëdëla negesaleada, Yesuea hamoi amoge, olelei amoge dafidi mi gäwia

amila e selesaia mosöa fedala asi segeyo amoge dëdëla negesa maadeimelë. Fedala made nea, ea Gesami Hedabiie geloia abosolo dolö namiäia memelei amolima gomalä hamomalo, gomalä sämalola säla iaha maadei. ³Yesu së naala baagolahilä, bu nowela abosolo dolö amolia e dofä nowei gabula helësëmäia e ulufadigila segeyo nabülasi biyidia ilibalä nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ilima säla iaha nelo. ⁴E, aso, ilibalä nea ea ilima sähalea, Dilia Yalusaleme digila mosabio. Nadoea ïmolömelëlä na dafidi dilima säla i amo imäia gui beaha namialo. ⁵Yoneada ödäea gesa nelomelë. Segeyo ede made nelolahilä, dili Gesami Hedabia gemolömelëlä säi.

⁶Amo gala, ili gegedolahilä ema nabahalea, Dafidilo, Isilale udia dolö nilia nihili beaha namolö, nihilima ia obëgëmolö walio gogilela nabi. ⁷Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nadoea hi asigia segeyo daiala negei amoie dawada, dilile made. Segeyo amo daialoda Nado hidomumelë. ⁸Ami gaso, Gesami Hedabi e dili neebee gui maala, ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nïe Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagige olelesa nawesa namolömelëlä säi.

Yesu selesaia mosöa fedala asi

⁹Ea ado amo säha maadelahilä, ilia ami beaha nebegi, e neala gauia adala selesaia mosöa fedai amo baidilia hagai amea, bu elö bimolöi made meli. ¹⁰E fedala awäse amo gaalu, ilia muugi sisila nebegimu, dolö fagulo falei salugai äudä fodolofali maala ilibalä neebe meli. ¹¹Amolea ilima nabahalea, Galili dolöla dilie, mi edoie muugi sisilamu dialeala nabi. Amala nabalahlilä elea sähalea, Yesu goda walio dili digila,

e neala gauia adogola selesaia mosöa fedasebe amoda obögëmolö. E selesaia mosöa awäsebe dilia meli amo gadoi wäla obögëmolömelëla säi.

Ilia Yudasa bedefala dolö afädë memelei

¹² Amala säsebegi, ili Olibe bidaia amila Yalusaleme obögëi. Segebia amila Yalusaleme ga madefali, Yu udia dolöea segeyo Sabada gafegi nawelo amo gadoi. ¹³ Ili Yalusaleme beselagalalahilä, mosö iso daia hogoli hili fisia ami fedala nogila digai. Amolida Fidage, Yonege, Yemesege, Äduluge, Filibige, Domasige, Badolomiuge, Madiasige, Alibiasaie malö Yemesege, Selodo sosogo Saimonoge, Yemesëie malö Yudasage.

¹⁴ Dolö amolia Godema adomolö ili gegedodosamu aligilo. Udia odoage, Yesuie eme Melige, ie edoolalige ilibalä amala gegedolo.

¹⁵ Amo gala asigi afädë negei sulubadela gegedolada hädali afädëie nabülasi äudä gadoi sefolalebegi, Fidaea nowela nea sähalea, ¹⁶ Nedoola dilie, Godeie ado siiba säla dëdëla negei amo dofä gausiala digamolömelë. Yudasaea dolö nefolalo amolia Yesu gaumäia idi olei amoie Gesami Hedabia Debidima aligilahilä bea säla negei amo gadola dofä gausiala digaimelë. ¹⁷ Yudasada nili sosogo nelo. Nihiligila hamoi gegedola hamomolöie e memeleimelëla säi. ¹⁸ (Yudasa hi nafade hamola muni nii amea sege afädë nofela nii. Amala hamola sege nia ami baagola digala bole dusula gahidado beselagalai. ¹⁹ Amo hamoi amo hobeala Yalusaleme nefolalo amolia nabaha maadei. Amalebe sege amoie ei ilile ado sälada *Ageledama* negei. Nilile ado sälada heale

sege.) ²⁰ Fidaea sähalea, Sama bebagi ado afädë säla negei amo gowe.

Ie mosö nalämäia. Mosö amogi afädë made midiäiala

säla dëdëla negei dialea. *Sama 69.25*

Amase, ado elö säla negei dibe amo gowe.

Hamoi ea hamolo negei amo elöea hamola bedefamäiala

säla dëdëla negei dialea. *Sama 109.8*

²¹ Amai gabugida nilia dolö elö gowe gadoi memeledelä. Amoda Dafidilo Geloj Yesu afu mafusa nelo amo gala nilibalä nawelo. ²² Yonea ödägi gese melëlo, Yesu neala gauia adala fedai melëlo nilibalä nawelo. Amea nilia e dofä baagola nowella dawadigi amo nilibalä sämolöie memeledelä. ²³ Amala säsebegi, ilia dolö äudä ei säla negei. Dolö elö amoie äida Yosebe, odoaea ie ei Basabasala sälo, odoaea Yasadasala sälo nelo amo. Amase, elö amoie ei Madiasile säla negei. ²⁴⁻²⁵ Amala sälahilä, ilia Godema adosalea, Dafidilo Geloj, dia sulubadelaie iso beaha maadei. Dolö äudä memelei amolegi afädëa Yudasaea abosolo hamoi idiadolasia amila bedefamäia dia afädë memelei amo olemalo. Yudasa eda hi segea awähalea abosolo hamoi digila asi gabiola säi. ²⁶ Amala Godema adolahilä, elele ei dëdëla salalahilä fofogolebe Madiasie äidale beselagalasebegi, abosolo gidälasi amolibalä giwi e baala namiäia memelela ifosi.

Godeie Gesami digai

2 Yu udia dolöie molö nulö segeyo ei Bëdigosi[‡] beselagalasebegi, ili sulubadela mosö afädëgi gegedola sefolalo. ² Amala gegedola sefolalebegi, fo geloiie goba gadoi aabela guula maalahilä, mosö ili fifigi sebea ami di-

[‡]2:1 2.1 Segeyo edefade Bëdigosi amoie ei elöda Sagaia Molö Hëhela Nelo Segeyo. Baagila Asi Segeyo molö nahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo.

gala nobai. ³Amala digala nobalahilä, nulo söale elile gadoi moge mogela ili sulubadela hido hidolama aliligisebe meli. ⁴Amalahilä Gesami Hedabia udia dolö amoli sulubadelama nobalahilä, ilia fii odoaië ado säla beselagalamäia Gesami Hedabia sälasisi.

⁵Yalusaleme ami Yu udia dolö Godeie mala nabelo sege fii sulubadelagi nefolalo amoli bobala asi ami sulo. ⁶Udia dolö amolia goba amo nabalahlilä, ili sulubadela gegedoi. Gegedoi amolia hido hidolaea nabelebe, ilile ado sälo amo gadola säsebe amo nabalahlilä, ili sulubadela fudugi. ⁷Amo nabala, ili edefademalä fudugilahilä sähalea, Wae. Nilile ado säla säha dibego ilida Galili dolö madefa. ⁸Ilia nilile ado elö elöi amo säsebe nihililä nabasebeweda, abeahäladu. ⁹Nili Badialage, Midialage, Elamalage, nili Mesobodemia dolöge, Yudialage, Gabadosialage, Bödasalage, Esialage, ¹⁰Filigialage, Bäfilialage, Isibilage, Libiaie sege Sailinimadilage, Olomola söfë misi amolige, ¹¹Yu udia dolöge, udia dolö odoaea Yuie mala gaula mogolo amolige, Gilidilage, Alebialage, nili sulubadela nefolalebewema, ilia nihililä ado adola, Godea hamoi edefade hamoi amoie säla iasebegola säi. ¹²Ili fudugila asigi säosölahilä sähalea, Goda edodula säla didigai. ¹³Odoa nefolalo amolia gadiabola sähalea, Wani ödä gähe hamola negei amo edefadela naala gagaosebegola säi.

Fidaea Ado Mala Hedabi säla i

¹⁴Amala säi amo nabalahlilä, Fida e abosolo gidälasi amolibalä nowela nea ea ilima ado gelolafali sähalea, Yu dolö dilimage Yalusaleme nefolalebe dilimage, amo hamoi amo säla idulä. Nie ado hedabola nabualo. ¹⁵Dilia

dolö goweli gagaosebela helësëi amoda amai mademelë. Segeyo walioda, aso, yosemelë⁴. ¹⁶Go hamose goda dafidi bea sälo Yoalea säla negei amo gausiamelë. Eada gomalä säla negei.

¹⁷Godea sähalea, Segeyo aligila wagamolö ga madese gaaluda, na nie Gesami udia dolö sulubadelama söga salimölömelë.

Dilile didiwi diefegelalia nie mala olelesa namölömelë. Amase, dilile malö malisä amoliage sosoäla awäla elö elöla bimölömelë. Amase, dolö asigi fädäi neebe amolia simasimölömelë.

¹⁸Segeyo amogimu nie hamoi hamolasilo udia dolö amolimage na nie Gesami söga salimölömelë. Ili nie mala olelesa namölömelë.

¹⁹Na muugi adogo hido elöi hamolasila naga föidaiage dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimölömelë. Healege nulo söage höba buguge hamomölömelë.

²⁰Amase, Dafidilo Geloie Segeyo Edefademalä beselagamolö amo, aso, made beselagalala neëgi, esoge usila aubege bëlahilä heale uii beselagamolömelë.

²¹Amala hamosegi Dafidilo Geloima damula mosöla säsebe amolida damula aulo gaula namölömelëla Godea säla

Yoalea säla negei amo Fidaea säi. *Yoale 2.28-32*

²²Fidaea sähalea, Isilale dolöla dilie, ado sähago. Nabualo. Nasalese fii Yesuea geloi melëlo made gadoi hamolage, hido elöi hamolage, dolöea hamomolöi made gadoi hamolage, Godea Yesuma aligila dilibalä nea amala hamoi. Amala hamoi ameadä e Godea odala iala hamoi amo

⁴2:15 2.15 Yosemelëla säi amoie mida gomalä, Yu udia dolö amolia wani ödä yose made nulö.

hamomolö misi amo olei. Amoda dilia dawadigi nebege. ²³ Dolö amoda gaula imolömelëla Godea dafidi daiala negei amo gadola hamomäia fisigisi. Dilia e baagomäia dolö nafade hamolo nefolalo amolia e i fügäigi baala negemäia hamolasi. ²⁴ Baagoia e nafodomolö uli amea Godea baago amoie sëa e fisigismäia e nowela ifosi. ²⁵ Debidiage ie helësëla säi amo gowe.

Na beahamelebe Dafidilo Gelo e nebalä ga madefali namolöi namolö misi neebe meli. Nafadea ne neala fologolasiloea, ne gelolasimolöie e nie naabo dafädimadi ga made misi nea. ²⁶ Amalebe nie isogi edefade obeägilo nobalahilä na obeägi ado säi. Amase, nie domalogi hamomolö amo hamomäia na beaha namolö. ²⁷ Dia nie gesami baagoi uguli mosöa ami digila made moholö. Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sigämolömelë. ²⁸ Dia ne namolöie idi oleimelë. Dia nebalä namolöi nebegoeada ne obeägilo nobalahilä obeägisa namolöla

Debidia säimelëla säi. *Sama 16.8-11*

²⁹ Fidaea amala sälahilä sähalea, Nedoola dilie, nilile mäu Debidiie, na dilima fädäla sähago. E baagoige bauige. E bai amo nili mia wi walio dialea. ³⁰ Dafidi eda bea sälo nebegi, Godea ema ado dofä gelola säla negesalea sähalea, Hobeafali die mäu afädëa beaha aligilo gini filodaia samialamolömelëla säla negei amo Debidi hi dawadigi nelo. ³¹ Godea Afädë Memelei amo baagolahilä nowela ifosimolö amoie Debidia bea sähalea, Ie gesami uguli mosöa digila made moholö, ie domalo bauia ami sigämolö madela bea säla negei. ³² Amaimo, Yesu amoda Godea nowela ifosi. Amo nilia beaha maadei amo säla yahamelë. ³³ Godea Yesu neala gauia adala fedalasila ie naabo dafädimadi

ifosilahilä, ie Gesami i. Eedoea Gesami imolömelëla dafidi säla negei amo i. Ea amo walio söga sali amo dilia siia beala gëhea nabi amomelë. ³⁴⁻³⁵ Debidi eda selesäia mosöa fedai made gaso, ea säla negesalea sähalea,

Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelëla

säi. *Sama 110.1*

³⁶ Fidaea amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadelaea hedabola helësëmalo. Yesu e dofä dilia i fügäigi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloi namiäiage Afädë Memelei namiäiage ifosi amo hedabola helësëmalola Fidaea säi.

Udia dolö yafie asigi besula ödägi gei

³⁷ Ado säi amo nabalahlilä, ilile isogi awäla gäwilebe Fidala abosolo odoa amolima nabahalea, Nedoola dilie, nilia abilia hamomolödula nabi. ³⁸ Amala nabelebe Fidaea säla obëgesalea, Dili asigi besula hido hídola Yesu Gelesoie ägi ödägi gemalo. Amala hamosegida, dilia nafade hamoi amo hëladigila diligali Gesami Hedabi imolömelë. ³⁹ Godea imolömelëla säla negei amo gadola dilimage, dilile malö amolimage, udia dolö wagadi made nefolalebe amoli sulubadelamage imolömelëla säla negei. Dafidilo Gelo Godea e nebea misiäia wemolö amoli sulubadelama imolömelëla säla negeila Fidaea säi.

⁴⁰ Fidaea ado geloi odoage häila nabalöi hamoi odoage ilima gelola säla ialahlilä sähalea, Udia dolö nafade memelela made sulubadela hamolo walio nefolalebe welia së molö amogi dilila nulöea fisäla awäla asigi besumalola säi. ⁴¹ Ea amala säi amo hedabola häila nabi amoli ödägi gei. Segeyo amo gala udia dolö dausini

ohodoa baai. ⁴²Abosolo dolö amolia mala olelei amo bégëla hamoladigi, Geleso sosogo odoabalä dila nea, molö gedola nadigi, Godema adoladigi, amo sulubadela ilia gelola hamosamu nelo.

Geleso sosogo nea mala hedabi hamoi

⁴³Udia dolö sulubadela fudugila bedäi. Godea abosolo dolö amolima aligila hido elöi hamolasila, dolöea hamomolöi made gadoi hamola nawei amogi. ⁴⁴Amase, asigi afädë negei nefolalo amolige afädëdi nelo. Hido hidolaie nelegei dilo amoda ili sulubadelaie ua gadoi dilo. ⁴⁵Segege, nelegeige bidi nealahilä, mogela nelegei made amoligali ilo. ⁴⁶Amase, segeyo sulubadelagi ilida gobela ilo mosöamu gegedolahilä, hilile mosöa afufusa neada ilile iso asigi falagasei nea hiligila obeägila molö gegedola naala, ⁴⁷Godeie ei gauia adaha neebe amo bealahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaie obeägila melëlo. Segeyo sulubadelagi Dafidilo Geloia odoa asigi afädë negei amolida neala baalasi.

Dolö emo nafadei afädë wahilasi

3 Segeyo afädëgi eso digase gaalu, Fida Yonele gobela ilo mosöamadi asi. Deadi amo gadola ilia Godema adosa aligilo negei. ²Amaimo, dolö afädë, ie emea neegela ägüsolo amo gala emo nafadei amo gadoi neegela ägüi, amo ilia sogobala gaula awäla gobela ilo mosö idi nogila digalo Aye Negei dibeami ifosisa aligilo. Segeyo sulubadelagi ea gobela ilo mosöa digasebe amolima muni imola sämäia ifosilo. ³Fida Yonele gobela ilo mosöa nogila digasebe amo bealahilä ea elema sähalea, Alia ne muni imola säi. ⁴Amala sälebegi Fida Yonelea ema sila nea Fidaea sähalea, Alima bimola säi. ⁵Amala sälebegi e imolö gabula helësëla ea elema si. ⁶Amala sisebegi Fidaea ema sähalea, Muni afädë

gauia mademelë. Amai gaso, afädë gauia amo digali iahago. Nasalese fii Yesu Gelesoie ägi säha, di nowela nawemola säi. ⁷Amala sälahilä ie naabo dafädi amo nabelela gauia adalasisibegi, ie emo fodolofali neala gelolasi. ⁸Nowela nila sadia adodogola asi. Amala awäla elebalä gobela ilo mosöa nogila digala, Godeie ei gauia adala emo gumu sesegegila nawesa nelo. ⁹Udia dolö nefolalo amoli sulubadelaie e Godeie ei gauia adala awäse amo bealahilä ¹⁰ilia helësësalea, Gobela ilo mosöa nogila digalo Aye Negei dibeami salea muni imola säha filo amo gabula helësëi. Ema hamoi amo bealahilä ili hame galalaa fedala fudugi.

Fidaea gobela ilo mosöa Ado Mala Hedabi olelei

¹¹Dolö amea Fida Yonelema gaula fëdöla nebegi, udia dolö nefolalo amoli fudugilahilä, gobela ilo mosö hadai dibeami baluluia mafui. Hadai amoda Solomonoie hadaila sälo. ¹²Fidaea udia dolö mafui amo bealahilä, ea ilima sähalea, Isilale dolö dilie, amo hamoi amogi dili fudugilahilä alima sisila dibegoda edoie. Amai dilia helësësaleada, alile geloiage Godeie mala mogola gaula neebeweage alia dolö gowe nowela ifosila helësësale. ¹³Abalahamage Aisagage Yeigabage, nilile mäuge ilile Godea ie hamoi hamolasilo Yesuie ei ilibiamäia neala gauia adalasi. Dolö amo dilia dilile sigi aligilo neebea sigi gaula asimelë. Bailadi neebea sigi awäsebegi, Bailadia e fisigala fisiga gamolö hamosebegi, diliada ema baagi iala golala melimelë. ¹⁴Dilia dolö hedabi mogoifali hido elöi amoma baagi iala golala bealahilä, dolö nufidelo amo fisigamola säla didigai. ¹⁵Udia dolögalali Namolö Gaumäia ilo amoda baagomäia nufimelë. Amo baagolahilä Godea bauia amila neala

nowela ifosi neebe amo alia siia melimelē. ¹⁶Yesuie ēigi asigi afādē negei amea Yesuie ēia dolō dilia beala dawadigi amoma geloi ī. Yesu hī alile asigi afādē negei neala nowelasimelē. Asigi afādē negei amea dili sulubadelaie siigi e wahilasimolōi wahilasimelē.

¹⁷Amāi gabugi, nīe nedoola dilie, dilia Yesuma hamoi amo fādāla helēsēla made nea hamoila helēsēsa. Dilile sigi aligilo amoliage amala hamoila helēsēsamelē. ¹⁸Amo gadola siibafalī Gode e bea sālo sulubadela nefolalo amolima aligilahilā nea, ea Afādē Memelei amo sē molōmelēla bea sāla negei amo gadola amala gausiala digai. ¹⁹Amala hamoi gabugi asigi besula dilile nafade hamoi amo hēmāia Godemadi namialo. ²⁰Dilia amala hamoseda, dilile gesami gelolasimolōie Dafidilo Geloia e neebeala fu imolōmelē. Amase, Afādē Memelei amo dilile namiāia dafidi odalasi Yesu amo dili neebea fisiga wemolōmelē. ²¹Siibafalī Godea bea sālo hile nafolai amolima aligila bea sāla negei amo gadola, Godea sulubadela bu elō gāhe namolō segeyo daiala negei amo gadola gausiala digamāia Yesu e selesaia mosōa beaha nea. ²²Siiba Mosesea sähalea, Dafidilo Geloī Godea dilile didoomadila aligila afādē bea sālo ne gadoi dilile bea sālo memelela ifosimolōmelē. Amala aligiseda, dilia īe ado nabala bēgēla awāla hamomalo. ²³īe ado nabalahlilā made hamose dolō amolida Isilale udia dolō amolibalā made namiāia nufudala baagomolōmelēla Mosesea sāi. ²⁴Amo gadola bea sālo sulubadelaēa, Samuale neloa amila, bea sāla negesalea segeyo waliowegi hamosebeweie bea sāla negei. ²⁵Dilida bea sālo amolile malōge, amase, Godea dilile māuma asialo made ado elōi sāla negei amoie malōge nebege. Godea Abalahamama sähalea, Die māuma

aligila udia dolō fifi asi dibe amo sulubadela neala obeāgīlasimolōmelēla sāi. ²⁶Amāimo, Godea Yesu e īe hamoi hamolasilo namiāia diligalidale fisiga wei. Fisiga wei amoie mida gowe. Dilia nafade hamosa neebea amila ea sigi gaula obēgēlahilā obeāgīlasimāia fisiga weimelēla Fidaea sāla wagai.

Ilia Fida Yonele nafodoi

4 Elea udia dolōma sāla iaha nebegi, gobela ilo dolō nefolalo amolige, gobela ilo mosō idihē aligilo amolile beaha aligilo amoge, Sadiusi nefolalo amolige ele neebea misi. ²Elea udia dolōma Yesu baagola nowei amea baagoi amoli nowela namolōmelēla sāla olelesebegi, ili mihalāla misi. ³Ili maalahlilā ilia ele gaula nafodolahilā amo gala gasisebegi, aiyo gudimolōlahilā galabaia mosōa negei. ⁴Amāimo, elea sāla ī amo yafiea nabalahlilā asigi afādē negei. Hā dolō asigi afādē negei amoli gedolada dausini bia.

⁵Segeyo elō aligisebegi, ilile sigi aligilo amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige ili Yalusalemegedoi. ⁶Gobela ilo Busa Edefade Anasage, Gaiafasage Yonege Alegisādage, gobela ilo Busa Edefadeie sosogo nefolalo amolige sulubadela gedoi. ⁷Ili gedoi seba ami ele ifosilahilā elema nabahalea, Alia hamoi amo edo geloa, nowēie ēigila hamoila nabi. ⁸Amala nabasebegi, Fidama Gesami Hedabi nobai nea ea ilima sāla obēgēsalea, Udia dolōie sigi aligiloge dafidilola dilie, ⁹amai dilia walio alima mi nabi amoda alia dolō emo nafadei afādē ugila negei amoie nabi galēda, amai dilia helēsēsaleada dolō emo nafadei amoda abeahāla hedabomolōi gabu. ¹⁰Amāi galēda, dili sulubadelaēage, amase, Isilale fii sulubadelaēage, mi fādāla helēsēmolō dialea. Nasalese fii Yesu Gelesoie ēia

dolö wagadi nebegowe wahilasimolöi wahilasi amo dihili beasebegomelë. Dilia Yesu Geleso i fügäigi baala negei amo Godea bauia amila nowelasi amoda amo.

¹¹ Igi amoda mosö ololo dilia hamomolöi made gabulahilä, memelela fisi amo geloi dafidilo dibeda

amomelë. *Sama 118.22*

¹² Elöea damula moholöi made neamelë. Sege föi sulubadelagi neebe amola nili damula moholö udia dolögali ëi elö made imelëla Fidaea säi.

¹³ Iliä beahamelebe Fida Yonelea gelolahilä bedäla made säsebe amo beala ele sugulu made hamoi, nelebo afädë oodo bealage made hamoi dolö nelo amo helësëlahilä ili fudugi. Fudugilahilä gaso, ilia helësësalea ele Yesubalä neë melëlo amo helësëi.

¹⁴ Amala helësëlahilä ilia beahamelebe emo nafadei dafidi wahilasi amo elebalä neebe amo bealahilä, elema ado säla obëgëmolöi made meli. ¹⁵ Amalebe ilia ele Galisolö mosöa amila segea oodola doadigila mosalai. Ele asibua hilido didiäla ¹⁶ sähalea, Nilia malö äudä amolema abilia hamomolödu. Elea dolöea hamomolöi made gadoi afädë gelola hamoi amoda udia dolö Yalusaleme nefolalebe amolia dawadigisa maadei. Elea amala made hamoila sämolö uli gabu. ¹⁷ Amaimo, säla daidolea, nilia ele nufulöie sähaleada, elema ëi go säla udia dolö odoama bu säla imabiola gelola sädila säi. ¹⁸ Amala sälahilä ele welahilä ele maasebegi elema gelola sähalea, Alia Yesuie ëi säla udia dolö odoama amala olelemabiola säla i. ¹⁹ Amala säsebegi, Fida Yonelea säla obëgësalea, Godeie siigi, alia dilia säse go gadola nabala hamomolö amo dofeale ma, Godea säsebe amo gadola nabala hamomolö amo dofeale. Dilia memelema. ²⁰ Amai gaso, alia meli amoge nabi amoge

sämolö amo, made sämolö ulimelëla säi. ²¹ Amala sälahilä ilia elema säi amo gadola bu elö ele nufulöie ado gelolafali säla ialahilä ele nufulö fu made beasebegi fisigäla fisiga gai. Fisigäi amoie mida, udia dolö nefolalebe amoli sulubadela Godea hamoi amoie ie ëi gauia adaha neebe amo helësëlahilä amai. ²² Dolöea hamomolöi made gadoi hamola dolö wahilasi amo eda gäheo i nabülasi biyidia baagi nelo.

Iliä Godema adosalea ie ado mala olelemolöie geloi imalola säi

²³ Fisigäsebegi Fida Yonele helele sosogo neebe obëgëlahilä, gobela ilo busa amoliage dafidilo amoliage elema ado säi amo elea ilima säla iaha maadei.

²⁴ Säla i amo nabaha maadelahilä, ili sulubadela hame afädë negela Godema adosalea, Dafidilo Geloie, muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge dia hamosa maadei. ²⁵ Siiba nilile mäu Debidi, die hamoi hamolasilo amoma aligila Gesami Hedabia ado säi amo gowe.

Edoie udia dolö fii odoa ilia edefademalä mihalähamu nea.

Edoie udia dolö amolia nalä ado afädë negesamu nea.

²⁶ Sege sulubadelaie beaha aligilo gini nefolalo amolia nudumolöie daiala nefolalo.

Sigi aligilo amolia gegedolahilä Dafidilo Geloie amoge ie Afädë Memelei amoge daia sasagala neala golila

säi. *Sama 2.1,2*

²⁷ Amo gadola Heledoeage Bödiasa Bailadiage elebalä udia dolö fii odoaeage Yu udia dolöeage dofä gaamu gowegi die hamoi hamolasilo hedabifali Yesu, dia memelei amo, daia sasagala neala golimolöie gegedoi. ²⁸ Iliä amala hamoi amoda dafidi die geloiage asigiage daiala negei amo gadola

gausiala digai. ²⁹Amaimo, Dafidilo Geloie, ilia nili nufulöie ado gelola säha nelo amo dia walio asigiimalo. Die hamoi hamolasilo nilia bedäla made gelola nea die ado mala säla olelemolöie geloi imalo. ³⁰Amo gala oloi dibe amo wahilasimolöiege, die hamoi hamolasilo hedabifali Yesuie äia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolöiege hido elöi hamolasimolöiege, die naabo mogodigimalola säla adoi. ³¹Godema adola wagai amole mosö ili gedola sefolalo amo fogola Gesami Hedabia ilima nobasebegi, ilia Godeie ado mala bedäla made gelola säla iaha nelo.

Udia dolö sulubadelaea odoa ugila negei

³²Udia dolö Yesuma asigi afädë negei nefolalo amoli sulubadelaea hame afädë negela asigi afädë negela nelo. Amala negela neada afädëä ie nelegei dibe amo bealahilä goweda niemelëla sälo made, hido hidolaie nelegei dilo amoda ili sulubadelaie ua gadoi dilo. ³³Abosolo dolö amolia gelola nea Dafidilo Geloie Yesu baagolahilä nowela neala gelola säla olelesa nelo. Godea ili sulubadelama edefademalä obeägilasilahilä hedabola ugila negesa nelo. ³⁴Ili sosogo nefolalo amoligida nelebo afädë ufoida made. Ilile sosogo odoaea segege mosöge muni bidi nealahilä ³⁵abosolo dolö amoligali ilo. Amala ialahilä abosolo dolö amoliada udia dolö odoa ufolala adi nefolalebe amoligali mogela ilomelë.

³⁶Amo gadola dolö afädë nelo amoie äida Yosebe. Ie äi elö abosolo dolö amolia negeida Banabasa. (Banabasa amoda ado gowe gadoi. Iso asigi neala gelolasilo dolöla säla äi negei.) Banabasada Ilibai sosogo nelo. Eda ödä södülogi Saibulusi fii. ³⁷Amea ie sege afädë dolö

elöma muni nii amoda gaula maala abosolo dolö amoligali i.

Ananaiasa Safailalea hamoi

5 Afädë Ananaiasa ie udia Safailalea elele sege dilo amogi dolö afädëma bidi nii. ²Muni bidi nii amo Ananiasaea mogela odoa hile negesi. Ie udiaeeage amo dawadigi sulo. Amalahilä Ananiasaea muni odoa amo gaula awäla abosolo dolö amolima i. ³Äsebegi Fidaea Ananiasama sähalea, Dia Godeie Gesamima wäfalä sämolöie mugabe Saidani die isogi nobamäia fu igo edoie. Dia die segeie bidi nii muni amogi odoa dihile negei gabu. ⁴Sege bidi made nealada dihile dilo madele. Bidi nealahiläda bidi nii amoge dihile madele. Die isogi amala hamomolö helësëi amoda edoie. Dia wäfalä säi amoda dolöma made, Godema säimelëla säi. ⁵Fidaea säi amo nabala Ananaiasa ulula digala hame doala asi. Amala hamoimelëla säi amo nabelo amoli sulubadelaea edefademalä bedäi. ⁶Amala hamosebegi, malisäea baagoi amo faguloea usulala gaula awäla bausi. ⁷Aoa ohodoa baagibua⁸ egoama hamoi amo helësëla made idia amo misi. ⁸Amala maasebegi Fidaea ema nabahalea, Nema sämo. Alia sege muni nii amoda hä amo wäla niilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ä. Alia muni nii amoda hä go wälamelëla säi. ⁹Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Diage diguaeage ali haligilaea Dafidilo Geloie Gesamia abilia hamosebelela bimolöie fedogola meli amoda edoie. Digua baulo amolia dige gaula moholöie mumusogi digamolöie mosö idiliba maaha neamelëla säi. ¹⁰Amala säi amole fodolofali Fidaie emo mia ulula digala hame doala asi. Amala hame

⁸5:7 5.7 Molö giai deala molöi gadoi baagibua.

doala asi amole malisä amolia maala e baagoi dibe amo bealahilä ilia ie domalo segea gaula awälahilä egoa bauia amimu bausi. ¹¹Udia dolö Geleso sosogo nefolalo amolia edefademalä bedäla didigai. Amala hamoimelëla säi amo nabelo sulubadelaeeage amai.

Dolöea hamomolöi made gadoi hamoi

¹²Udia dolöbalä nea abosolo amolia dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige yafie hamosa nelo. Amoli sulubadelaeeada hame afädë negela Solomonoie hadai dibeaa amimu gegedosa aligilo. ¹³Ili gegedosebea amida udia dolö odoa nefolalo amolida ilibalä gedomolö bedälo. Amala bedäi nea gaso, ili beahaleada ilile ei gauia adaha aligilo nelo. ¹⁴Amalo gaso, udia dolö yafie nefolalo amolia Dafidilo Geloima asigi afädë negesa maadelahilä Geleso sosogo nefolalo amolibalä baai. ¹⁵Amalebe oloi difolalo amoli gaula mafula idiafa Fida awäsido fëo fösisila nidila negeladigi, dafudaia gaula maala nidila negeladigi. Amoie mida, ilia helësésaleada Fida e maasegi, ie ausuluboea oloi difolalebe amoli dabemäia amai. ¹⁶Sege odoa Yalusaleme ga madela dibeamadi amodila udia dolö yafiea oloi difolalo amolige mugabe fedai difolalo amolige gaula gegedosebegi, sulubadela neala hedabola wahiladigisa maadei.

Selesaia fiia abosolo dolö fisigäi

¹⁷Amala hamosebegi, gobela ilo Busa Edefade nelo ameage, amase, ebalä aligilo Sadiusi sosogo dolö amoliage naabo gëi. ¹⁸Amala helësëlahilä ilia abosolo dolö amoli neala nafodolahilä gaula awäla galabaia mosöa negesi. ¹⁹Amala negesi dibegi gasigi Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa galabaia mosö idi gai amo dogaa negesilahilä, ili sigi gaula segea

doadigila fedalahilä ²⁰ilima sähalea, Dili afialahilä gobela ilo mosöa nea namolö gähe goweie mala sulubadela udia dolöma olelemalola säla i. ²¹Amala säi amo nabala abosolo dolö amoli yosefali gobela ilo mosöa ami awälahilä udia dolöma mala olelesa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade nelo amoge ebalä aligilo nefolalo amolige maalahlilä ilia ado sämolö Yu udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo Galisolö amoli gegedomalai. Gegedolahilä ilia sähalea, Galabaia mosöa amila dolö amoli sigi misiäiala säla imolö mosalola säi. ²²Amala säsebegi, idihë aligilo amolia galabaia mosöa awälahilä beahamelebe, dolö amoli maade beala Galisolö dolö amolima säla imolö obëgëi. ²³Obëgëlahilä ilima sähalea, Nilia galabaia mosö idi fëdöla gai amoge idihë aligilo idi gasia nefolalebe amolige melimelë. Bealahilä nilia idi gai amo dogala beahamelebe ami dolö afädë sebege made melimelëla säla i. ²⁴Amala säla iasebe amo nabalahlilä, gobela ilo mosö idihë aligiloie beaha aligilo ameage gobela ilo busa amolaliage goea edo beselagalamolödula helësëla asigia säosäosa dilo. ²⁵Ilia amala asigi säosäosa dibegi dolö afädë maalahlilä ilima sähalea, Nabuö. Dolö dilia galabaia mosöa negei amoliada gobela ilo mosöa udia dolöma mala olelesa nefolaleamelëla säla i. ²⁶Amala säla i amo nabalahlilä, idihë aligiloie beaha aligilo amola, idihë aligilo amolali awälahilä ili sigi obëgëi. Udia dolö nefolalebe amolia ili igia nufidolea bedälahilä, ilia ilima nelebo afädë made hamola, geleä awäla sigi obëgëi.

Abosolo ilia bedäla made ado säi

²⁷Ili sigi obëgëlahilä Galisolö dolö sefolalebea ami ifosi. Ifosilebe gobela ilo Busa Edefade amea ilima sähalea, ²⁸Nilia dofä dolö amoie ei

säla olelemabiola gelola säla i. Amai gaso, nabuö. Mala amomu Yalusaleme udia dolöma säla iäsebegi ilia dilile ado nabaha maadei gabio. Amase, dolö baagoi amoge diliada nilia nufila sämolöi nebegola säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidala abosolo odoa amola ilia säla obögésalea, Nilia dolöea säse amo gadola made, Godea säse amo gadola hamomolöi galea. ³⁰ Dilia Yesu baagomäia iigi baala negei amoda nilile mäuie Gode neebe amea e nowela ifosimelë. ³¹ Eda Dafidiloge Damula Auloge namiäia Godea e gauia adala ie naabo dafädimadi ifosi. Godea amala hamoi amoie mida gowe, Isilale udia dolö asigi besumäiage nafade hamoi amo hëla fisimäiage fu imolöie amala hamoi. ³² Niläige Gesami Hedabi Godea ie mala hamolo nefolalebe amolima ilo ameage amala hamoi amo dawadigila siia bealahilä säla ulufadigisa aligilo nili nefolalebewemelëla säla i.

Gamelielea Galisolöma ado säi

³³ Galisolö dolö amolia ilia säi amo nabalahlilä edefademalä habobala abosolo amoli baagomäia nufulöla helësëi. ³⁴ Amala helësësa dibegi, Galisolö dolö sefolalebea amoligi afädë nowei. Eda Felesi dolö, eada Ado säla negei dibe amo olelelo. Ie ei Gamaliele. Udia dolö nefolalo sulubadelaeadä ei sälo neala sälo nelo. Amea sähalea, Dolö go ili oodola segea namolö mosalamola säi. ³⁵ Amala sälahilä Galisolö dolö amolima sähalea, Isilale dolöla dilie, dilia dolö go ilima nelebo afädë hamomolö helësësa galëda, dafididale fädäla helësëmalo. ³⁶ Aso, sedade nelola made, Deyudasa e maalahilä ea sähalea, Neda dolö ei sälomelëla säsebegi, udia dolö hädali biyidia gadoia e bögëla afiai. Amai gaso, e baagomäia nufudasebegi e bögëla aulo amoli dusudasaisalea mala

olelei amo hogosa helei. ³⁷ Amase, hobeala gamanea udia dolöie ei dädëselo amo gala, Galili fii afädë, ie ëida Yudasa, misi. Maalahilä ie adoea udia dolö yafie neaha maadesebegi, ege baagomäia nufudasebegi, e bögëla aulo amoli sulubadela dusudasisa maadei. ³⁸ Amaimo, walio na dilima säha, dolö go ilima afädë hamola made hä guilasimalo. Iliä daiäi amoge hamoi amoge hili döfelëla hamosa galëda, amoda hogosa helemolömelë. ³⁹ Ma, Godea hamomäia daiäi hamosa galëda, dilia haimolö ulimelë. Dilia Godebalä ado neloeamelëla Gamelielea säi. Amala sälebegi Galisolö dolö amolia Gamelielea säi amo gadola hamodeläla helësëi.

⁴⁰ Amala helësëlahilä, ilia abosolo amoli welahlilä mofiassebegi, ili fëgämalai. Fëgälahilä Yesuie ei säla bu elöda olelemabiola sälahilä ili fisigäi. ⁴¹ Amalebe ili Galisolö nebea amila obeägila segea doadigila asi. Obeägila asi amoie mida gowe, Yesuie ëigi hewai amo Godea dofeala helësëi amogi. ⁴² Amalahilä segeyo sulubadelagi gobela ilo mosöa amige udia dolö mosöa amige Ado Mala Hedabi olelesalea, Godea Afädë Memelela ifosi amoda Yesu neamelëla fisila made, säla iahamu nelo.

Abosolo ili ugila negemäia ilia dolö gifälädalä memelei

6 Segeyo amo gaaluda, Yesu bögëla aulo malei maala bahamu nelo. Giligi ado sälo amolia Alamege ado sälo amolibalä gëgësalea sähalea, Dilia segeyo sulubadelagi mogela ilo amogida nilile udia didalo sebe amoligali made ilomelëla säla gëgëi. ² Amala gëgësebegi abosolo giwilasi amolia Yesu bögëla aulo odoa amoli sulubadela gegedomalahlilä ilima sähalea, Nilia Godeie ado amo fisilahlilä molö mogemolö amo dofea made

gabumelë. ³Amái gabugi, nedoola, dilia dili nebegogi dolö gifalädalíã mogoi neala sälo, Godeíe Gesami nobai, hedabola dawadigi, amomu mememalalo. Memelalahilä, hamoi amo ilia sigi namiãia ifosidelä. ⁴Amalahiläda, nilíamu Godema adosa namolö amoge udia dolöma Godeíe ado mala säla ímolö amoge hamosamu namolölamelëla säi. ⁵Amolia säi amo udia dolöea nabalahlilä sulubadelaea dofea gabula säi. Amalahilä, ilia Sidibeni memelei. Sidibeni eda asigi afädë negelahlilä gelola nea Gesami Hedabige ema nobai nelo. Amase, Filibige, Bologolusage, Niganologe, Dimonoge, Bamenasage, Nigolasage ili memelei. Nigolasa eda Ädiago fii. Eda Yu fii made gaso, dafidi Yu udia dolöie mala neala gaulahlilä ilibalä dila nelo. ⁶Dolö memelei amoli abosolo ili neebee sigi maala ifosisebegi, Godema adolasila ilia ilima naabo negesi.

⁷Amala hamolahilä Godeíe ado mala säla daidoi. Yalusalame ami Yesu bégëla aulo udia dolö yafie, sämolö asusugai awäla baai. Gobela ilo dolö yafieage Yesuie mala gaula mogola asigi afädë negei.

Yu ilia Sidibenibalä gudi

⁸Godeíe ugila negeloge geloige Sidibenima nobalasisibegi, e udia dolöbalä nea hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige gelola hamosa nelo. ⁹Amala hamosebegi, dolö odoaea Sidibenibalä gégësa nelo. Yu udia dolö amolile gedolo mosö afädë amoie ëida Fisigäi Amoli Dilo Mosöla sälo amoligi nelo. Dolö amolida Salinialage Alegsädalialage misi. Ilibalä odoage Silisiala Esialage misi amoli sulubadelaea Sidibenibalä gégësa nelo. ¹⁰Gégësalea Gesami Hedabia Sidibeni

hedabola dawadigilasi amea ilia ado säi amea e aulo dabemolöi made nelo. ¹¹Ilile adoea aulo dabemolöi made bealahilä, geleä hado musügä awälahlilä dolö odoama sähalea, Sidibenia Mosesele Godele gagadela säse nabimelëla sämalola säi. ¹²Amala säi amogi udia dolö nefolalo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage habobala mihalälahlilä, ilia Sidibeni sigi gaula Galisolö dolö neebee ami asi. ¹³Amalahilä ema ilia wäfalí babala säsäla sämäia dolö odo sigi maalahilä amolia sähalea, Dolö neebe egoeada sege Godea hile nafolai goge** Ado säla negei dibe amoge gagadesamu nelomelë. ¹⁴Eada gomalä säimelë. Nasalese fii Yesuea mosö go haila fisila, mala Mosesea säla negei amo nalaba maaha nelo nilíã nabaha neebewege neala bedefamolömelëla säi amo nilíã nabimelëla säi. ¹⁵Amo säi amo nabalahlilä, Galisolö dolö sefolalo amolia Sidibeníie migalí sila beahamelebe selesaiã fiie migalí gadoi neebe melí.

Sidibenia Galisolö dolö amolima ado säi

7 Amaimo, gobela ilo Busa Edefade nelo amea Sidibenima nabahalea, Iliã ado säsebege dofä säsebelela nabi. ²Amala nabelebe Sidibenia säla obégësalea, Nado nedoola dilie, ado sähago. Nabualo. Nilíle nauã mäu Abalahama e Halana made awäla Mesobodemia nebegi, Gode yo digalo hido elöi amo Abalahama neebee maala beselagalai. ³Maalahilä ea ema sähalea, Die segege sosogoge dígíla sege na olese amogi mosalola säi. ⁴Amala säi amo nabalahlilä, e Galadia sege dígíla Halana namolö asi. Íe eedo baagolahilä,

**6:13 6.13 Sege Godea hile nafolaila säi amoda gobela ilo mosö amoie sähalea säi.

sege walio dili neebee ami namiäia e Godea namolö mosalola säi. ⁵Amo gala ema sege fufu afädë nofela made i. Sege afädë emo afädëa emosamolöige dofä made i. Amai gaso, Godea sege amogi dige die diaua mäu ilige dili namiäia imolömelëla Godea Abalahama e malö maade nebegi säla negei. ⁶Godea gomalä säi. Die diaua mäu amoli elöie segea namolömelë. Ami gäheo i hädali biyidia galabaia hamoi gadoi hamosa neebe amo gaaluda, dolö elöea ili neala sëlasingimolömelë. ⁷Amamolö gaso, ili galabaia hamoi gadoi hamomäia hamolasilo fii amolibalä na gudimolömelë. Gudilahilä ili sege amo digila awälahilä, sege wegi nea nië ei gauia adamolömelëla Godea säi. ⁸Amase, Godea asialo made ado elöi säla negei amoie ea nofe negela Abalahamama gafodo damulasilo mala negei. Amala negei amo gadola Aisaga emea e ägülebeda segeyo gödögi Abalahamae Aisagaie gafodo damulasi. Hobeala Aisagaie malö Yeigabamage amai. Amalahilä Yeigabaie malö nilile mäu giwilasi amolimage amai.

⁹Nilile mäu gidälasi amolia giwi afädë Yosebema naabo gëlahilä, eda Isibi segea galabaia hamoi gadoi hamolasilo namiäia odoama muni imolahilä muni nii. Isibi segea sigi asi gasoda, Godea e sigi nea ¹⁰yöi elö elöla sulubadela dibeaa amila e damula awäla ugila negei. Isibi sege beaha aligilo Gini Felauie siigi, Godea Yosebegali hedabola dawadigilasiloge mala hedabi hamolasimäiige i. Amo bealahilä, Isibi udia dolöge, amase, ie mosö sulubadelage sigi namiäia Yosebe memelela ifosi.

¹¹Amalahilä Isibi sege sulubadelagige Gainana sege sulubadelagige sidë i maasebegi, udia dolö edefade yösa nefolalo, nilile mäu ilia molö abidi galea walebelela hogoi gaso, afädë made beagolei. ¹²Aso, molö made nebegi,

Isibi segea molö galeamelëla säi amo nabalahlilä, Yeigabaea nilile mäu nelö amolima degabo mi gäwila afiamola sälahilä ili fisiga gai. ¹³Amalahilä bu elö awäsebegi Yosebea ie edoolalima, neda Yosebemelëla ulufadigila säla i. Amala sälahilä nebegi, Felauie Yosebe sosogo amoge dawadigi. ¹⁴Amalahilä, Yosebea ie eedo Yeigabala e sosogola Isibi misialola säsi. E sosogo gegedolada nabülasi gifalädaliäie odoai bia. ¹⁵Misialola säsi amo nabala Yeigaba Isibi digala nebegi, hobeala e baagoi. Amalahilä nilile mäu amolalige baagosebegi, ¹⁶ilile domalo amo Segeme segea gaula obëgëlahilä, sege dafidi Abalahamae Segeme ami Hamolöie malöma baulo sege bidia niia ami bauli.

¹⁷Godea Abalahamama ado säla negei amo gausiala digamolö fu ga made-salea, Isilale udia dolö Isibi nefolalo amoli sosogo malei bäula beselagalai. ¹⁸Malei amala nebegi, hobeala beaha aligilo gini elö amea Yosebe made dawa nea, Isibi udia dolö sigi nelö. ¹⁹Gini amea nili sosogo amoli dahila nealahilä, nilile mäu sëlasingila, ilile malö dubo baagomäia segea sadia gamalai. ²⁰Amo gaalu, Moseseie emea e ägüla misi, malö amoda Godeie siigi hedabifali. Aube ohodoa eedo hi mosöa ami sigi nelö. ²¹Amalahilä e segea negei dibegi, Felauie idiwia neala gaula awälahilä, hile malö folo wäla fosa nelö. ²²Amala fosololahilä ilia Isibiie dawadigilo amo sulubadela Mosesema olelei. Amasebegi ea ado adomolö amoge mala hamomolö amoge dolö geloi edefade nelö.

²³Mosese e gäheo i nabülasi biyidia baagilahilä ie eedo Isilaleie malö amoli neebee söfë moholö dialeala helësëi. ²⁴Awälahilä ea beahamelebe Isibi dolö afädëa Isilale dolö afädë nufudaha neebe meli. Amalebe Mosesea Isilale dolö amo damula awäla Isibi dolö amo hi asiala hamoi amoie hi e bidigi nufu-

dala baagoi. ²⁵ Mosesea helësësaleada ìe edoo amolia Godea Mosesei naaboea ili fisigamolö gabula helësësa dialeala helësëi. Gasoda, iliada amala made helësëi nefolalo. ²⁶ Amo aiyö amogi Mosese beselagalala beahamelebe Isilale dolö äudä nudusa neebe bealahilä, ele neala aealasilälälahilä elema sähalea, Malö äudäo, didoo madele. Halimu edogi nudusala nabi. ²⁷ Amala sälebe, mi hamola nudulo amea Mosese bobala sadia galahilä ema nabahalea, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memesio. ²⁸ Aiyo dia Isibi dolö nufudadigi amo gadola nege nufudadigidelä misi nealela nabi. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä Mosese e Midiana segea fisäla awäla nelö. Ami nea ìe dolö malö äudä sogobai.

³⁰ Ami gäheo i nabülasi biyidia baagilahilä, Mosese e sege nafade udia dolö aligilo made sege Sainai bi ga made neebee ami nebegi, i holöfali afädëgi nulo söagila selesaia fii afädë Mosesea bimäia ulufadigila nelö. ³¹ Amala hamosebe amo beala Mosese e fudugilahilä ga madela hedabola fädäla bimolö awäha nebegi, Dafidilo Geloie ado nabi. ³² Dafidilo Geloia sähalea, Neda die diado amolile Gode neawe, Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege ilile Gode neawemelëla säi. Amala säsebegi, Mosese e edefademalä fudugila emo gisisälahlilä bimolö bedäla nelö. ³³ Bedäla nebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Sege di nebegoda na nihile nafolai sege amea dia emo usililo salugai go gimo. ³⁴ Nie udia dolö Isibi nefolalebe amolima ilia edefademalä neala sälasisebe amo siia melimelë. Ili dudumigila diisa dibe amo nabalahlilä, na ili damula awäla sigi obëgëmolöie digai neawe. Amai gabugi, hä misië, na di Isibi mosalahagomelëla säi.

³⁵ Dafidi Mosese ema ilia habobalahilä ema säla obëgësaleada, Di nilile sigi alig-

ilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memesio la säi amoda Mosese amoma säi gasoda, selesaia fii afädë i holöfaligila ulufadigi amoie naaboea dolö amea ili sigi namiäiage damula mosäiage Godea e fisiga galasimelë. ³⁶ Dolö amea Isibi segea neage, ödä duhulu ëida Heale Uii dibeami neage, gäheo i nabülasi biyidia sege nafadeia ami neage, hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige hamola ili sigi asi. ³⁷ Mosese amea Isilaleie malöma sähaleada, Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelëla säi. ³⁸ Mosese amoda selesaia fii afädëa Sainai bia amila ema ado säla iasolo amo gala sege nafadegi gegedolo amolibalä nelö. Nilile nado amolibaläge nelö. Ado diamolöi diamolö amo nilima säla imäia ema i.

³⁹ Amaimo, nilile nado amolia ea ado säi amo gadola hamomolö habobalahilä, e bobala sadia gala ilile asigida Isibi obëgësa nelö. ⁴⁰ Amala asigila nea ilia Elonoma sähalea, Niligali gode odoa naaboea hamomalo, iliadale nili sigi mosäia. Mosese amea nili Isibilahlilä segea moholöie sigi nelö amoma edo gadoi beselagalaidu nilia dawa madela säi. ⁴¹ Amala säsolo amo gala ilia sugua afädë gao emalö gadoi naaboea hamolahilä wäfali gode amoma sugua gadoi elö elöla nufudala göa nelegela i. Nilia naaboea hedabi hamoi gabula helësälahlilä ilia edefademalä obeägësa nelö. ⁴² Amala hamolebe Godea ili baagi iala ilia mu ilibia gasumilima göa nelegemäia fisigisi. Amo gadola bea säloie bebagi dëdëla negei amo gowe. Isilale fii dilie, gäheo i nabülasi biyidiagi sege nafadegi nea sugua gadoi nufudala göa negela negali iledu.

⁴³ Amaimo, Molegeie balai mosö dilia gaula asi. Amase, dilile gode Lëfanaie gasumili gadoige, dilia göa

nelegemolöie naaboea hamoi amo dilia gaula asi. Dilia amala hamoi amea na dili Babilono holöbö baagia gala bobala mosäia fisiga gamolömelëla

dëdëla negei dialea. *Emosi 5.25-27*

⁴⁴Gode ilibalä neebe amoie helësëla balai mosö amo nilile nadolalibalä sege nafadeia ami nelo. Mosö amoda Godea Mosesema gowe gadoi hamomalola säla olei amo gadola ilia hamoi. ⁴⁵Hobealada nilile nado amolia ilile eedo bedefala balai mosö amo gaula Yasuabalä asi. Yasuabalä awäha nea Godea udia dolö fii odoa nefolalo amoli nesiladigila sege amo iligali bedefala aligi awäha neada balai mosö amo gaula awäha nelo. Amalahilä balai mosö amo nebegimu beaha aligilo Gini Debidi beselagalai.

⁴⁶Godea ema obeägisebegi ea Godema nabahalea, Na mosö afädë Yeigaba fii amolile^{††} ulimolöda dofealela nabi.

⁴⁷Amala nabi gaso, Solomonoea Godeie mosö uli.

⁴⁸Amal gaso, Ilibia Edefade neebe ameadä mosö naaboea uligida aligilo made nea. Bea säloea säi amo gadola,

⁴⁹Dafidilo Geloia sähalea, Muda nie beaha aligimolöie filo dialeamelë. Amase, naga föida nie emoea emosaia idala filo dialeamelë. Dilia ne namolöda mosö abodo gadoi olasimolö. Amase, ne hele fimolöie fuda abidi dialea.

⁵⁰Nelebo dibe goda sulubadela nie naaboea hamoi madelela säila säla dëdëla negei dialeala säi. *Aisaea 66.1,2*

⁵¹Aso, Sidibenia ilima sähamu nea sähalea, Dilile iso asigi geloifali nebege, bobaeage gëheage asigi afädë made negei amo wälasi nebege. Gesami Hedabima habobahamu nebege. Dilida

dilile diado amoli nelo amo gadoimu nebege. ⁵²Bea sälo nefolalo amoligi afädë dilile diado amolia neala made säsa neloda nowë. Siiba dolö mogoifali moholömelëla säladigi amolige ilia baagomäia nufudadigisa nelo. Amase, walio dilia dolö amo hololölahilä baagomäia nufimelë. ⁵³Diligali Ado säla negei amo selesaia dolöma aulo negela i amo dilia gaula nea, amo made hamolo nebege dilia amaila Sidibenia säi.

Ilia Sidibeni igia nufudala baagoi

⁵⁴Sidibenia ado säi amo nabalahlilä, ilia edefade mihaläla ema bese ali nalëgëi. ⁵⁵Amasebegi Sidibeni ema Gesami Hedabi nobala nea ea selesaia mosöa sida adogola nea beahamelebe Godeie yo digalo hido elöi amoge, Yesu e Godeie naabo dafädimadi neebe amoge meli. ⁵⁶Sila nea sähalea, Bimo. Selesaia mosö dogä negei dibe amoge Dolöie Malö amo Godeie naabo dafädimadi neebe amoge beahamelëla säi. ⁵⁷Amala säi amo nabala, ilia gelola hoaladigila naaboea ilile gëhe galahlilä, e neebea gaalu fodolofali nawela awäla ⁵⁸e gaula gaamu yala baagia sadia galahlilä, e baagomäia igia nufudaha nelo. Dolö dafidi ema babala sälo amolia ilile fagulo sedade daia salugai amo gilahlilä, malisä afädëie emo mia nidila negei. Malisä amoie ëida Solo. ⁵⁹Ilia Sidibeni e igia nufudaha nebegi, ea Godema adosalea, Dafidilo Geloie Yesuo, dia nie gesami nea nimola säi. ⁶⁰Amala sälahilä, emo gumu sasagala salea, gelolafali sähalea, Dafidilo Geloie, ilia nafade hamosebe goweieda ili së imabiola sälahilä, Sidibeni e süwia dilo wäla adi.

^{††}7:46 7.46 Mosö amoda Yeigaba fii (Isilale udia dolö) Godegali nelebo odala iala ie ëi gauia adamolöie gobela ilo mosö.

8 Sidibeni nufudadigi amogi Soloea ië siigi dofea hamoila helësei.

Soloea Godea udia dolö wela ifosi nefolalo amoli neala sëlasisa nelo

Segeyo amo gaalu, Sidibeni nufudalahilä, Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amoli mi gäwila edefademalä gelola neala sëlasisa nelo. Amalebe ili sulubadela fisäla awäla Yudia segeamadige Samelia segeamadige dusudasila afiaha maadei. Abosolo ilimu Yalusaleme ami nelo. ²Dolö odoa Godeie mala nabelo nefolalo amolia edefademalä didigaola Sidibenie domalo bausi. ³Amalahilä Soloea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli nufudala ialalesa nelo. Amala hamosa nea mosö neebe amo sulubadelagi awälahlilä, udiage dolöge gaula dusugaia awäla galabaia negesa nelo.

Samelia segea Ado Mala Hedabi säla i

⁴Udia dolö fisäla dusudasila afiai amolia sege ili afiaido amo sulubadelagi Ado Mala Hedabi säla iia afiai. ⁵Amala afialahlilä, Filibi Sameliaie gaamu afädë dibeami awälahlilä, ea ilima sähalea, Godea Afädë Memelei amo hä misi neamelëla säla iaha nelo. ⁶Filibia ado säla i amo udia dolö gegedoi amolia hedabola nabalahlilä, ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoladigisebe amo beala ili sulubadela ea ado säsebe amo nabaha nelo. ⁷Amaha nea, udia dolö yafiema mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisebegi ialala gäwila doadigila awäladigi, amase, dolö emo nafadeige, dolö fii siige yafie wahiladigisa maadei. ⁸Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö amolia edefade obeägisa nelo. ⁹Gaamugi ami dolö afädë ië ëi Saimono sulo. Dafidida ea golë hamosa nelo. Samelia fii udia dolö fudugimäia elö elöla hamosa nelo. Ea hümu sähaleada, Neda ëi sälo

edefademelëla sälo. ¹⁰Amase, dolö odoa ëi säloge, memasage sulubadela Saimonoie ado nabaha aligilo. Amoli sulubadela sähaleada, Godeie geloi amo ilia Edefadela sälo amoda amola sälo. ¹¹Saimonoea segeyo yafiegi golë hamosa nelo amogi ili neala fudugilasilo amea ilia ea säsebe amo nabaha nelo. ¹²Amai gaso, Filibia ilima Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege Yesu Gelesoie ëige Ado Mala Hedabi säla iasebegi, udiage dolöeage, asigi afädë negesebegi, ödägi gei. ¹³Amase, Saimono ege asigi afädë negesebegi ödägi gei. Amalahilä e Filibibalä nawesa nea, dolöea hamomolöi made gadoige, geloi melëlo made gadoige hamosebe amo bealahilä Saimono e fudugi.

¹⁴Abosolo dolö Yalusaleme nefolalo amolia Samelia ilia Godeie ado mala neala gausaleala säi amo nabalahlilä ilia Fidale Yonele ili neebea fisiga gai. ¹⁵Amala säsebegi, ele awäla beselagalahlilä, elea Samelia udia dolö amolia Gesami Hedabi nimäia Godema adolasi. ¹⁶Mida, Gesami Hedabi ilibalä digala made nelo. Yesuie ëigimu ödägi gesa nelo. ¹⁷Godema adolasilahlilä, elea ilima naabo negesisebegi ilia Gesami Hedabi nii. ¹⁸Abosolo äudä amolea naabo negesi amea Gesami iasebe amo Saimonoea bealahilä, ea muni iahagolahilä ¹⁹sähalea, Na afädëma nïe naabo negesisegi Gesami Hedabi nimolö amoie geloi amo nema imäiamelëla säi. ²⁰Amala sälebe Fidaea ema säla obëgësalea, Godea memalä imolö amogi dia munia nimolö helësei amea, dige die munige haligila Heli segea mosäiamelë. ²¹Die iso asigi Godeie siigi mogoi made nebego. Ameada alia hamoi hamosebewegida dofä dia hamomolöi mademelë. ²²Dia nafade hamomolö helësei amoie asigi besumalo. Amalahilä, die isogi nafade asiala helësei amo hëmäia Dafidilo

Geloima adomalo. ²³ Na säi amoïe mida, gesami aulo gamogai amo die isogi nobalahilä, nafade hamomolö amea di gide begei dibe go beahamelëla Fidaea säi. ²⁴ Amala säsebegi, Saimonoea säla obëgësalea, Alia säi amo gadola nema made hamomäia Dafidilo Geloima nie adolusimola säi. ²⁵ Amalahilä elea Yesuea elema hamoi amo säla i. Amase, Dafidilo Geloïie ado malage säla ialahilä Yalusaleme obëgëi. Obëgësalea Samelia segeïe gaamu holöfali dibeadi amogi Ado Mala Hedabi säla olelela aliligi obëgëi.

Filibia Idiobia dolöma Ado Mala Hedabi säla i

²⁶ Amalahilä Dafidilo Geloïie selesaia fii afädëa Filibima sähalea, Yalusalemela Gasa segea aulo idi gumadi mosalo. Idi sege nafadeido aulo amogi mosalola säi. ²⁷ Amala säi amo nabalahlilä Filibi e nowela asi. Idi amogi awäha nebegi, Idiobia dolö afädë idi-afa gausiai. Dolö amoda dafidi iso neadigi nelo. Dolö ameadada Idiobia udia dolöïe beaha aligilo gini udia ëi Gädasi sulo amoïe muni nelegeige beaha aligilo nelo. Dolö amoda Yalusaleme ami Godeïe ëi gauia adala Godema adomolö asi ²⁸ obëgësalea, galo sugua hosima begela dusugala aulo amogi filahlilä, bea sälo Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidela aligi awäha nelo. ²⁹ Nidela aligi awäha nebegi Gesamia Filibima sähalea, Di awäla galo mia ga madela, galo awäse amo gadola mosalola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Filibi e baluluia galo awäse amo gadola awäla nebegi, Idiobia dolö amea Aisaeaea bebagi dëdëla negei dibe amo nidese nabi.

Amo nabalahlilä Filibia ema nabahalea, Ado nidese goïeda helësësebelela nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Afädëa goïe mida gowemelëla nema made säla iäsedä, na abeahäla helësëmolödula säi. Amala sälahilä ea Filibima sähalea, Galodaia haligila fidelä fedala fimola säi. ³² Bebagi ado säla dëdëla negei nidei amoda gowe.

Sugua sibi baagomäia nufulö sigi awäsebe amo gadolage, sibi emalö hili damusegi nafi dagala adolo made amo gadolage, ea nafi made dagai. ³³ E neala hewalasilahlilä ië gudi mogola made säsi. E nagadaia namolöda aligila wagai amoïe yaua mäuïe ado nowëa säsimolöla

säla dëdëla negei dialea. *Aisaea 53.7-8*

³⁴ Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bea sälo amea, amo säi amo nowëïe helësëla säi gabu, hi e helësëla säi gabule ma, elöïe helësëla säi gabulela nema säla imola nabi. ³⁵ Amalebe Filibia dafidi ado dëdëla negei nideia amila mi gäwila Yesuïe Ado Mala Hedabi dolö amoma säla olelesa nelo. ³⁶⁻³⁷ Ele idi-afa awähalea ödä afädë dibeami beselagalala Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bimo. Ödä dialea. Ne ödägi gemolö amo nelebo afädëa dofogamolöi gabulela nabi. ³⁸ Amalahilä ea galo gaulo amoma beaha namiëlahilä, eege Filibige helegela ödägi digala aligilahilä Filibia e ödägi gelasi. ³⁹ Ele ödägila fedalahilä, Dafidilo Geloïie Gesamia Filibi fodolofali sogobala gaula asibua Idiobia dolö amea e bu elö made meli. Amalahilä ea obeägila nelea hi aulo idi amogi asi. ⁴⁰ Filibi e hä Asodasa gaamua neebe meli. Amalahilä e segea amila doadigila awäla gaamu dibe sulubade-

††8:36-37 8.36-37 Uluguea beba gowe dëdëi amogi hobeala dolö odoaea ado odoa neala baala, damo 37 dëdëi. [37 Amala sälebe Filibia säla obëgësalea, Die bobaea gelola asigi afädë negei nea galëda, ödägi gemolöi dialeamelëla säi. Amala sälebe dolö amea sähalea, A, asigi afädë negei neawe. Yesu Geleso e Godeïe Efege neala helësëlahilä gaula mogosamelëla säi.]

lagi nawesalea, Ado Mala Hedabi olelela aliligi awāla Sisalia gaamugi beselagalai.

Solo e asigi besui

9 Amo gala Soloea Dafidilo Geloïe bēgēla aulo nefolalo amolima sēlasila nufudadigidelāla gelola sāhamu nelo. Ea gobela ilo Busa Edefade neebee ami awālahilā sāhalea, ²Gedolo mosō amoli beaha aligilo Damasaga nefolalebe amolima idulā, beba afādē dēdēla imo. Yesuïe idigi aulo nefolalebe, udiage dolōge, beagoleseda, nafodolahilā Yalusaleme sigi obēgēdelāla sāi. ³Amalahilā, Solo e Damasaga suāgila nebegi, mudaiala yo digalo maala fodolofali ema sege yabagelelo wāla yabagelei. ⁴Amea e nagadaia digai dibegi, afādēa ema sāhalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sēlasisala sāse nabi. ⁵Amo nabalahlilā ea sāla obēgēsalea, Dafidilo, dida nowēla nabi. Amala nabasebegi, ea sāla obēgēsalea, Neda Yesu, dia neala sēlasilo amomelē. ⁶Di hā nowela Damasaga gaamugi mosalo. Dia hamomolō amo ami sāla imolōmelēla sāi. ⁷Dolō odoa Solobalā asi amolia adola made aumala nelo. Ado sāse amo nabi gaso, dolō hodo made meli. ⁸Solo e digai amo nowēia adalahilā si fisigāla meli gaso, nelebo bimolō uli meli. Uli galebeda ilia e nabelela gaulahlilā sigi awāla Damasaga beselagalai. ⁹Beselagalalahilā, ami segeyo ohodoa nelo amogi bimolō uli nea, molō ödāge made naala nelo.

¹⁰Damasaga ami bēgēla aulo afādē nelo. Amoïe ëida Ananiasa. Ea sosoāla awāla beahaleamelebe Dafidilo Geloia wela sāhalea, Ananiasaola sāi. Amala sāsebegi, ea sāla obēgēsalea, Dafidilo Geloie, ne newela sāi. ¹¹Amasebegi Dafidilo Geloia ema sāhalea, Di nowelahlilā idi gogi mosalo. Idi amoïe ëida Mogoi Idi. Amogi awālahilā Yu-

dasaïe mosōa beselagalamolōïe nowela mosalo. Yudasaiïe mosōa beselagalalahilā dia Dasasa fii dolō afādē ëi Soloda salealela nabualo. Mosalola sāi amoïe mida, ea Godema adosa neebee amoïe. ¹²Ea sosoāla awāla beahaleamelebe ïe si hedabomāia dolō afādē ëida Ananiasa maalahilā ïe naabo negesi meli la sāi. ¹³Amala sālebe Ananiasaea sāla obēgēsalea, Dafidilo Geloie, dolō goeada udia dolō dihilē nafolai Yalusaleme nefolalo amolima nafade edefade hamoimelēla udia dolō yafia sāi amo na nabimelē. ¹⁴Nili neebee wige udia dolō die ëi gauia adalo amoli sulubadela nafodomolōïe gobela ilo busa nefolalo amolia ema geloi imelēla sāi. ¹⁵Amala sāsebegi, Dafidilo Geloia ema sāla obēgēsalea, Mosalo. Dolō amoda nïe hamoi hamolasilo namiāia memelē. Eada udia dolō fii odoa amolige, beaha aligilo gini nefolalebe amolige, Isilale udia dolō nefolalebe amolige, nïe ëi ilile siigi sāmāia memelē. ¹⁶Ea nïe ëigi sē elō elōla molō amo na ema olemolōmelēla sāi. ¹⁷Amala sāi amo nabalahlilā, Ananiasa awāla beselagalalahilā mosō amogi nogila digai. Digalahilā ea ema naabo negesila sāhalea, Nedoo Soloo, Dafidilo Geloia ne wi misialai, di wi maahalea Yesu idiafa dia meli amea. Die si bu bimāiige Gesami Hedabi dima nobamāiige ne misialaila sāi. ¹⁸Amala sālebe fodolofali seme bebe gadoi Soloïe siigila digalahilā ea bu bimolōi meli. Amalebe Solo e hā nowelahlilā, ödāgi gei. ¹⁹Ödāgi gelahlilā, molō naala gelola obēgēi.

Solo Damasaga nea Yesuïe mala sāla ïaha nelo

Damasaga nea Solo e bēgēla aulo amolibalā segeyo odoa nelo. ²⁰Beaha aligila made fodolofali gedolo mosōa awāla nea, ea Yesuda Godeïe Efege neamelēla sāla ïaha nelo. ²¹Amalebe

ea ado säi amo nabelo amoli sulubade-
laea fudugilahilä sähalea, Udia dolö ëi
go gauia adalo amoli Yalusaleme nufu-
dadigisa aligilo amo e madele. Yawege
amala hamomolöie ili nafodolahilä gob-
ela ilo busa nefolalebea ami sigi gaula
moholöie misi madelela säla didigai.
²² Amalo gaso, Soloea edefademalä gelo-
lasila ado mala säla iaha nelo. Säla
iahalea Afädë Memelei amoda dofä
Yesu e neamelëla säi amo Yu udia
dolö Damasaga nefolalo amolia nabala
fudugila, dofä säsebela helësëlahilä, säla
obëgëmolö asusugai nelo.

²³ Segeyo yafie baagilahilä,
Yu ili gegedola Solo baagomäia
nufidedelämëlëla säla didiäha dilo.
²⁴ Amala didiäi amo Soloea nabi.
Ilia segeyo sulubadela gasi esoage
Damasaga gaamu yalala amaleladigi
amoie idi nogila digalo amo sulubadela
Solo e baagomäia nufulöie idia
negesamu nelo. ²⁵ Amala hamosa nebegi
gasi afädëgi Soloie bëgëla aulo nefolalo
amolia Solo adu gadoigi salalahilä yala
baagido ëfëa begela fisiga idai.

Solo e Yalusaleme nelo

²⁶ Solo e Yalusaleme awäla, Yesu
bëgëla aulo amolibalä gedola namolö
helësëi. Amala helësëla nebegi, eda Yesu
bëgëla aulo made neala helësëla su-
lubadelaea bedäha nefolalo. ²⁷ Amalo
gaso, Banabasaea e sigi awäla abosolo
amoli neebee ami asi. Sigi awälahilä ea
abosolo amolima Solo e idiafa awäha
nebegi Dafidilo Gelo meli amoge, ea
Soloma ado säi amoge, ilima awala säla
i. Amala säla ialahilä Damasaga awäla
Soloea Yesuie ëigi ie ado mala gelola
säla i amoge ilima awala säla i. ²⁸ Amala
sälähilä Solo e ilibalä gedola nea,
Yalusaleme sege sulubadelagi awäha
nea, Dafidilo Geloie ëigi gelola säla
iaha nawesa nelo. ²⁹ Amala säla iaha
nea, ea Yu dolö Giligi ado adolo nefo-

lalebe amolibalä ado adosa nea gëgësa
nelo. Gëgësebegi ilia e baagomäia nu-
fulöie idi hogosa nelo. ³⁰ Amala hamosa
neamelëla säi amo nabalähilä edoolalia
Solo Sisalia sigi awälahilä e Dasasa
mosäia ifola asi.

³¹ Amala hamolahilä, Yudiage Galilige
Sameliage udia dolö Godea wela ifosi ne-
folaloo ami aeaeala nelo. Amala nea ili
neala gelolasisebegi, Dafidilo Geloibalä
bedäla nagadaiala nelo. Gesami Hed-
abia ilile asigi falagaselasisisebegi, udia
dolö odoaea asigi afädë negela ilima disa
maadei.

Fidaea Eniasa wahilasi

³² Fida e sege sulubadelagi nawesalea,
udia dolö Godea hile nafolai Lida gaa-
mugi nefolalebea amige digala nelo.
³³ Digala nea segea ami dolö afädë fii
si dibe meli. Dolö amoie ëida Eni-
asa, e imididaia diasi dibegimu gäheo
i gödölasi baagi. ³⁴ Fidaea ema sähalea,
Eniasao, Yesu Gelesoea di wahilasisise-
bego. Nowelahilä die fëo galimola säi.
Amala säi amole e fodolofali nowei.
³⁵ Udia dolö sulubadela Lidalage sege
Salonolage ili sulubadelaea e bealahilä
Dafidilo Geloima asigi besui.

³⁶ Yesu bëgëla aulo udia afädë ëi
Dabida, Giligi ado adola ëi elöda Do-
gasa, e Yoba filo. Udia amea hamoi
hedabi hamosamu nea. Udia dolö bu-
sadäoi nefolalebe amoli ugila negesamu
aligilo. ³⁷ Amala hamosa sebegi e olola
baagoi. Baagosebegi odoaea ie domalo
nigime hëla hogoli ilibia afädëgi nea ne-
gesi. ³⁸ Yoba gaamu amoda Lida gaamu
ga madela negei. Bëgëla aulo nefo-
lalo amolia Fida segeyo amo gala Lida
neai amo nabalähilä, ilia dolö äudäma
e neebee bea mosalai. Awälahilä elea
ema sähalea, Saula made, nili nefolale-
bea fodolo misialola säla i. ³⁹ Amala
säla iasebegi, Fida e nowelahilä hilig-
ila obëgëi. Beselagalalahilä hogoli ilibia

amogi ilia e sigi asi. Sigi awälahlilä udia didalo nefolalo amoli e neebe gaalu ga madela nefolalea didigaola gögi fagulo ge fagulo odoage Dogasaea hi e made baagola salea hamoi dilo amo ema nidila olei. ⁴⁰Fidaea ili sulubadela afiaha maademolahilä, emo gumu sasagala salea Godema adoi. Amala adolahilä Fidaea ie domalomadi besuia galahlilä sähalea, Dabida, nowemola säi. Amalebe udia amea si fisigäla Fidama bealahilä e nowela fii. ⁴¹Amala hamolebeda Fidaea udia amoie naabogi nabelela nowela ifosi. Ifosilahlilä Fidaea udia dolö Godea hile nafolai nefolalo amolimage, udia didalo amolimage mofiamolahilä, ea udia wahii neebe amo ilima olei. ⁴²Amala hamoi amo Yoba udia dolöea dawadigisa maadelahlilä yafiea Dafidilo Geloima asigi afädë negei. ⁴³Fida e segeyo yafie Yoba segea ami nelö. E ami nelö amoda dolö afädë ei Saimonobalä nelö. Saimono ameadä sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo.

Selesaia fii afädë maalahilä Goniliasama ado säla i

10 Sisalia gaamugi ami dolö afädë nelö. Ie eida Goniliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelö. Hädali afädë amoda hädali gafeia amoligi, hädali gafeia amolile eida Idali Ami Dolöla sälo. ²Goniliasa eada Godea hamei dibe amomu hamolo nea, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo. Ie mosöa nefolalo amoli sulubadelaage amalo. Eada busadäoi neebe amoli ugila negela muni nelegeige iaha aligilo nea, segeyo sulubadelagi Godema adolasisa aligilo nelö. ³Amala hamosa nebegi segeyo afädëgi eso bögisebe amo gaalu, Goniliasaea sosoäla awäla beahaleamelebe, Godeie selesaia fii afädëa e neebea maalahilä ema Goniliasaola säsebegi ea fädäla meli. ⁴Amala säsebegi, ea

bedälahlilä, selesaia fii amoma sila dialea nabahalea, Dafidilo, edola nabi. Amala nabasebegi, ea ema säla obögësalea, Dia Godema adosa aligilo amoge, nelegei muni busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea bealahilä di helësësa neamelë. ⁵Amaimo, dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, amoda di neebea gui misiäia dolö odoaea Yoba bea mosalamalo. ⁶Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameadä sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ie mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ⁷Selesaia fii amea ema säla iala asibua Goniliasaea ie hamoi hamolasilo äudä nelö amolege, amase, ami dolö afädë Godea hamei dibe amomu hamolo ebalämu aligilo amoge, ohodoa amoli misialolahilä, ⁸nelebo e neebea maala hamoi amo sulubadela ilima fädäla säla iaha maadelahlilä ea ili Yoba mosaloi.

Fidaea sosoäla awäla meli

⁹Amo aiyo amogi ili awäla idiafa eso mogogi suägila gaamu ga madela awäha neebe amo gaalu, Fidaea Godema adomolö mosö figi balededaia fedai. ¹⁰Fedalahilä adosa salea, Fida e sidëa baagosebegi molö molö helësëi. Odoaea molö giala daiasebe amo gaalu, Fida e olobola salea sosoäla awäla meli. ¹¹Beahaleamelebe mu dogä negelahilä nelebo afädë fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahlilä nagadaia fisiga idogosebe meli. ¹²Amodaia ami hogoi elö elöige, nagadaia hagomoea aulo elö elöige, hagila aulo haea elö elöige sefolalebe meli. ¹³Amo beaha nebegi, ado afädë sähalea, Fidao, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ¹⁴Amala säi amo nabalahilä Fidaea säla obögësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaike, nelebo die siigi dofea madege, na afädë dofä made maimelëla säi.

¹⁵ Amala sälebe, ado amea bu elö ema sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämabiola säse nabi.

¹⁶ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä fodolofali nelebo fagulo gadoi amo mudaia dusugala neasebe meli.

¹⁷ Sosoäla awäla meli amo Fidaea mi edoiedula asigi säosäola hehelësësa sebegi, dolö ohodoa Goniliäsaie mosöala misi amoli maalahlilä, Saimonoie mosö abidi neala nalaba awäla beagolelahilä, idi galo mia ami segeamadi nelo. ¹⁸ Idi galo baagido segea nea wala nabahalea, Dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, mosöa gui sebelela nabi. ¹⁹ Sosoäla awäla meli amo Fidaea edodula hehelësësamu sebegi Gesamia sähalea, Nabuö, dolö ohodoaea di hogosa nea. ²⁰ Di hä nowela digamo. Ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabu. Na ili fisiga weila säi. ²¹ Amala säsebegi, Fida e digalahilä dolö amolima nabahalea, Dolö dilia hogose amoda nemelë. Edoie misila nabi. ²² Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Godeie selesaia fii afädëa ami dolö hädali afädë sigi aligilo Goniliäsama sähalea, Fida di neebee misialamalö. Ea säse amo dia nabualola säimelë. Goniliäsada dolö asigi mogoi, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo neamelë. Yu udia dolö amoliage e asigi mogoi neala sälomelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Fidaea ili mosöa digafiamola sälahilä, ili ami adi.

Fida e Goniliäsaie mosöa asi

Diala nowela hiligila afiai. Edoolali odoa Yoba gaamugi nefolalo amolige hiligila afiai. ²⁴ Amo aiyo amogi e Sisalia gaamugi beselagalai. Gaamugi ami Goniliäsaea ili beaha nelo. E sosogo amolige e damelëfali amolige misialolahilä, ili gegedola beaha nefolalo. ²⁵ Fida e digala beselagalasebegi Goniliäsa maalahlilä, ie

emo mia gumusula dia idogoi. ²⁶ Amala hamosebegi, Fidaea e nabeleia idahalea sähalea, Di nowemo. Nege dolöfämelëla säi. ²⁷ Fidaea ebalä adodola mumusogi digahamelebe udia dolö yafie gegedoi dibe meli. ²⁸ Bealahilä ilima sähalea, Afädë Yu dolö neebe amogida udia dolö fii elöbalä aligilo madege, amase, söfëge aulo madela säla negei amoda dilia dawadigi nebego. Amala hamolo gaso, dolö elöma dida nafade, amase, Godeie siigi dofea madela made sämäia Godea nema oleimelë. ²⁹ Amalebe misialoi amogi na säla obëgëla made, ne misimelë. Amaimo, mi edoie ne misialaila nabahala nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, Goniliäsaea sähalea, Gomoie gahada deadi walio neebe we gadola eso bëgisebe amo gaalu, nihi mosöa Godema adosa sebegi, dolö afädë fagulo hedabi eloloi salugai nie odagia maala nelo gabio. ³¹ Amala maala nea ea sähalea, Goniliäsao, dia Godema adoi amo ea nabi. Amase, dia nelegei munige busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea made elaboi nea. ³² Dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, e Yoba gaamugi neamelë. Dolö odoama bea mosalamalo. Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ie mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ³³ Amala sälebe na fodolofali di bea mosalola säi. Nabalahlilä misi goda hedabi hamoi. Nesege. Amaimo, Dafidilo Geloia sulubadela dima sämalola säi amo gadola säsebe amo nabalö nili sulubadela Godeie sidaia gedola saleawela säi.

Fidaea Goniliäsaie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

³⁴⁻³⁵ Fidaea sähalea, Godea udia dolö sulubadela memelela made,

fii sulubadelaea ebalä bedäla nagadaialahilä mala mogoi hamosa nefolalebe amoli Godea hulu helësëla obeägilo neebe amoda dofä na walio beagolei neawe. ³⁶Godea neala dalulasilo Ado Mala Hedabi Yesu Geleso aulodaia nea säla, Isilale udia dolöma säla i amo dilia dawadigi nebege. Yesu Geleso amoda udia dolö sulubadelaie Dafidilo Geloï nea. ³⁷Yonea ödägi gelo mala oleleibua, Galili ami mi gäwilahilä, Yudia sege sulubadelamadi hamoi amo dilia dawadigi nebege. ³⁸Ami hamoi amoda gowe. Godea Nasalese fii Yesu memelela Gesami Hedabige, geloige, ema söga negesebegi, Gode ebalä nelo amea Yesuea fufuia nawesa nea udia dolöma hedabi hamoladigi, udia dolö mugabe busaie geloi hawa nefolalebe amoli sulubadela wahiladigi amo dilia dawadigi. ³⁹Ea Yalusaleme neage, Yu udia dolöie sege sulubadelagi neage hamoi amo nilia beaha maadei. Ila e baagomäia iigi baala negeimelë. ⁴⁰Amaimo, segeyo äudä nelolahilä osodagi Godea dolö amo nowela ifosilahilä, udia dolöea e bimäia olei. ⁴¹Amala olei amoda, udia dolö sulubadelama made, Godea e bimäia memeleiamu meli. E baagola nowesebegi ebalä molö ödäge naha aligilo neebe nilimamu oleimelë. ⁴²Ea nilima sähalea, Udia dolöma ado mala säla iahalea, udia dolö dafidi baagoi amolilege walio nefolalebe welilege gudi mogelo namiäia Godea ne memelela ifosila säla imalola säi. ⁴³Dafidi bea sälo nefolalo amoli sulubadelaea ie helësëla bea säla sähalea, Ema asigi afädë negei nefolalebe amolia nafade hamoi amoda Godea ie eia hëladigimolömelëla säi.

Godea udia dolö fii odoagali Gesami Hedabi i

⁴⁴Fidaea ado amo, aso, säha nebegimu, Gesami Hedabi udia dolö ea säi amo nabaha sefolalo amoli sulubadelama digai. ⁴⁵Asigi afädë negei gafodo damulo Fidabalä misi amolia Gesami Hedabi memalä udu ilo amo fii odoama söga sali amo beala fudugisa dilo. ⁴⁶Fudugi amoie mida gowe. Udia dolö amolia ado elö säla, Gode eda edefade neala säse nabi amogi. Amalahilä Fidaea nabahalea, ⁴⁷Nilia Gesami Hedabi nii amo gadola nii amoli ödägi made gemolöila sämolöi nealela nabi. ⁴⁸Amala nabasebegi, ea Yesu Gelesoie eigi ödägi gemalola säi. Amalahilä ilia ema segeyo odoa ilibalä namolömelëla säla gauia idai.

Fida e Yalusaleme awälahilä nelebo hamoi säla i

11 Abosolo iliage edoolali Yudia sege sulubadelagi nefolalo amoliage nabahalea, udia dolö fii odoa amoliage Godeie ado mala neala gaui neala säi amo nabi. ²Nabalahilä nea, gafodo damulo dolö odoaea Fida Yalusaleme fedala beselagalasebegi ilia ema nemoi. ³Nemola sähalea, Dia dolö gafodo made damui nefolalebe amolile mosöa digalahilä, ilibalä molö gedola naha sulo gabiola säi. ⁴Amala säsebegi, Fidaea nelebo dafidi mi gäwila hamoi amo ilma awala sähalea, ⁵Ne Yoba gaamugi Godema adosa sebegi, olobola salea sosoäla awäla beahaleamelebe, mudaiala nelebo fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahilä ne mia fisiga idogoso. ⁶Fisiga idogosebegi fagulo gadoi amogi na sila fädäla beahamelebe, sugua foi elö elöige, hogoi odoage, hagomoea aulo gadoige, hagila aulo haeage sefolalebe meli. ⁷Beaha nebegi nema ado afädë sähalea, Fidaa, nowelahilä dia nu-

fudala muöla säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na säla obögësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Niläa made mualai, nelebo die siigi dofea madege, afädë nie nafia made maimelëla säi. ⁹ Amala sälebeda ado amea mudaiala bu elö sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁰ Amo gadola bu ohodoala hamohahlilä nelebo amoli sulubadela mudaia dusugala neasebe meli. ¹¹ Amo gala dolö ohodoa Sisaliala fisiga gai amoli mosö ne neebee ami maala beselagalasio. ¹² Beselagalasebegi Gesamia nema ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabula säi. Amala säsebegi, nedoo gafeia amolalige nebalä awälahlilä, nihiligila dolö amoie mosöa nogila digai. ¹³ Digalahilä ea nilima säla iahalea sähalea, Selesaia fii afädë nie mosöa maase meli. Selesaia fii amea sähalea, Dolö odoa Yoba mosaloi, amoli awäla dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, e misiäia bea mosaloi. ¹⁴ Ea ado mala säla iasebe amea dige die mosöa neebe amolige dili sulubadela damula moholömelëla säila säi. ¹⁵ Amaimo, na ado säha nebegi, Gesami Hedabi dafidi mi gäwila nilüma digai amo gadola ilimage digasio. ¹⁶ Amala hamolebe na helësëla obögësalea, dafidi Dafidilo Geloia ado säi amo gadola, Yoneada ödäea gesa nelo, dili Godeie Gesami Hedabia gemolömelëla säi amo helësëla obögëimelë. ¹⁷ Dafidilo Geloie Yesu Gelesoma asigi afädë negesebegi, Godea niligali i amo gadola, iligalige iasebegi, na Godema iligali amala imabula sämolöi nelolela Fidaea säla wagai. ¹⁸ Amala säi amo nabalahlilä, ilia bu säla obögëla made, Godeie ei gauia adala sähalea, Godea udia dolö fii odoa neebe amoliage asigi besulahilä namolö gähe neala gaumäia iligali fu i gabula säi.

Udia dolö Godea wela ifosisi Ädiago nefolalo

¹⁹ Sidibeni baagomäia nufia amila odoaea ili neala sälasisa nebegi, udia dolö fisäla dusudasila afiai amoli fisäla odoa Fonisiage, Saibulusige, Ädiagoge awäla ado mala säla iia Yu udia dolö mamu olelela aliligi asi. ²⁰ Amai gaso, fisäla asi amoligi Saibulusi dolö odoage Sailini dolö odoage Ädiago gaamugi awäla Giligi udia dolömage Dafidilo Geloie Yesuie Ado Mala Hedabi olelesa nelo. ²¹ Dafidilo Geloia ie geloi ilima olesebegi udia dolö yafie asigi afädë negesa maadelahlilä Godemadi namolö obögëi. ²² Amala hamoila säi amo Godea Yalusalemme udia dolö wela ifosi nefolalo amolia nabalahlilä, ilia Banabasama Ädiago segea bea mosalai. ²³ E awäla beselagalalahilä beahamelebe, Godea ili hedabola ugila negei amo bealahilä ea obeägä. Obeägilahlilä ea ilile iso asigi gelolasila udia dolö sulubadelama sähalea, Fisila made, Dafidilo Geloibalä dila nebegoda go wälasimu namialola säi. ²⁴ Banabasa e dolö hedabi, Gesami Hedabi ema nobai nea, asigi afädë negei geloi nelo amea amala säi. Amaimo, udia dolö yafiege Dafidilo Geloima asigi afädë negela baai.

²⁵ Amala hamolahilä Banabasaea Solo hogomolöie Dasasa asi. ²⁶ Beagolelahilä ea e Ädiago sigi obögëi. Ädiago ami gäheo i afädë ele udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolibalä gegedola nea, udia dolö yafiema mala säla olelesa nelo.

Yesu bögëla aulo Ädiago ami mi gäwila Geleso sosogola ei negei.

²⁷ Segeyo amo gaalu, bea sälo odoa Yalusalemelahilä Ädiago digai. ²⁸ Iligi afädëie ei Agabasa e nowelahilä, Gesamiie geloia bea säla negesalea sähalea, Sege föi sulubadelagi sidë i edefademalä gelola moholömelëla säla negei. Amala säi amo gadola

beaha aligilo Gini Sisa Golodiasa nebegi gausiala digai. ²⁹Ado säi amo nabalahlilä, bægëla aulo nefolalo amolia ado afädë negela, edoolali Yudia nefolalebe amoligali ugila negela imolöie, muni dibe amo gadola idulämelëla säi. ³⁰Ilia amala säi amo gadola hamolahilä, ilia Banabasale Sololele naabogi gausilahilä, dolö dafidilo nefolalebe amolima imolöie gaula mosaloi.

Yemese baagomäia nufudalahilä, Fida nafodoi

12 Amo gaalu, Gini Heledoea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo odoa amoli neala sëlasi-molöie gaula nafodosa nelo. ²Ea Yoneie edoo Yemese baagomäia nudulo helebea nufi. ³Heledoea beahamelebe, Yu ilia ea nelebo hamosebe amogi haeafula obeägisebegi, Fidage gaula nafodomalai. Ea amo hamoi amo Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö fu amo gala amala hamoi. ⁴Fida gaula galabaia mosöa negesilahilä, ami dolö nudulu gäwi biyidia amolia Fida e idihë namialai. Nudulu gäwi afädë afädëlagi ami dolö biyidia biyidiala ifosisi. Amala ifosisilahilä, Heledoea Baagila Asi Segeyo amo baagibua ebalä gudimolöie udia dolö neebe e sigi moholöla helësëi. ⁵Amaimo, Fida e galabaia mosöamu nebegi, udia dolö Godea wela ifosi amolia ie Godema gelola adosa nelo.

Selesaia fiia Fida fisigäi

⁶Heledoea aiyo gadola e sigi moholölahilä, walio gasigi gadola, Fida e ami dolö äudä amole mogogi ami adi dilo. Ilia e igi ëfë äudäea begela negesilahilä, ami dolö odoaea galabaia mosö amoie idi galo baagido idihë nefolalo. ⁷Amala dibegi, Dafidilo Geloie selesaia fii afädë fodolofalä maala aligisilahilä, galabaia mosö hogolia ami yo di-

gai. Selesaia fii amea Fidaie afawa nufigila didiigisalea sähalea, Di fodolofalä nowemola säi. Amala säi amole igi ëfë äudä amo Fidaie naabogi amila fisigäla digai. ⁸Amala hamosebegi, selesaia fii amea sähalea, Die malibu fëdöla negelahilä, emo usililoge salugamola säi. Amala säi amo gadola Fidaea hamosebegi, selesaia fii amea ema sähalea, Die daia salugalo fagulo amoge salugalahlilä, ne bægëla misiëla säi. ⁹Amala säsebegi, e awäse amo gadola bægëla segea doadigila awähaleada, selesaia fiia e dofä sigi awäsebela made helësëla, ea soσόäla awäla beahala helësëi. ¹⁰Ele awähalea idihë aligilo elö neebe amo baagila awäla, elö neebe amoge baagila asi. Amala awäla gaamugi aulo idi galo igi aeanea hamoia gaia ami beselagalai. Beselagalalebe idi gai amo hi asigia doga negesebegi, ele doadigila asi. Awäla idi afädë amogi awäha nebegi, selesaia fii amea e amilahilä fodolofalä digila asi. ¹¹Selesaia fii amea digila asibua Fidaea fädäla helësëla obëgësalea sähalea, Heledöie naaboea gauia amilage, Yu udia dolö ilia hamomolö helësëia amilage, Dafidilo Geloia ne damula awäla ie selesaia fii dofä fisiga wei gabula säi. ¹²Amala fädäla helësëlahilä, Fida e Yoneie eme Meliie mosöa asi. Yoneie ëi elöda Maga. Mosöa ami udia dolö yafie gegedolahilä Godema adosa dilo. ¹³Fida e maalahilä idi galo baagido segeamadila nea, gödögödöla nufigisebegi, hamoi hamolasilo dolisä ëi Olodaea idi gai dugimolö misi. ¹⁴E maalahilä säse amo nabahamelebe, Fidaea adose nabala e edefademalä obeägisalea, idi gai amo made dogala baluluia digalahilä sähalea, Wae, dilie, Fida idiliba misi neamelëla säi. ¹⁵Amala sälebe, ilia ema sähalea, Di gagaosa walofala säi. Amala säsebegi, ea ado gelolafalä sähamu nea, Ai, dofä misi neala säi. Amalebe ilia sähalea, Goda ie

selesaia fii gabula säi. ¹⁶ Iliä amala säha dibegimu, Fida ea, aso, idi galogi gödögödöla nufigisamu nebegi, idi gai dogalahilä beahamelebe Fida neebe beala ili edefademalä fudugi. ¹⁷ Amalebe udia dolö amolia made adomäia ea naabo usigililahilä, Dafidilo Geloia e galabaia mosöa amila doadigila segea sigi misi amo ilima awala iaha maadei. Awala iaha maadelahilä sähalea, Amala hamoimelëla Yemesemage, edoolalim-age säla imalola säla ialahilä Fida e doadigila awäla sege elögi asi.

¹⁸ Sege yose amo gaalu, ami dolö amolia fudugilahilä Fida abodogi asidula didiäla edefademalä asigi säosäosa dilo. ¹⁹ Amala hamoi gabugi, Heledoea e hogoi amo made beagolesebegi, idihë aligilo nelö amolibalä gudilahilä ili baagomäia nufualai.

Amalahilä Heledo e Yudia sege dīgila Sisalia gaamugi namolö asi.

Heledo baagoi

²⁰ Udia dolö Daiamadi nefolalebe amolimage, Saidonomadi nefolalebe amolimage, Heledoea edefademalä mihaläha nelö. Amala nebegi, hili asigi afädë negelahilä Heledo neebea asi. Iliä bea moholö nea, Gini dilo mosö beaha aligilo dolö ëi Balasadusabalä ado afädë negelahilä, hobeala neala dalumolöie ado sämolö ili Heledo neebea asi. Amala sämolö asi amoie mida, ilia Heledoie segeamadi molö bidia nelö amo helësëla amai. ²¹ Segeyo daiala negei amo gala Heledo e beaha aligilo giniie fagulo salugalahilä, beaha aligilo filodaia salea, ea udia dolöma ado edefade säla i. ²² Amo nabalahlilä udia dolö amolia, Ado säsebe goda dolöea säse amo gadola made gabu, gode afädë elöea säse amo gadola säsebela gelola sähamu nelö. ²³ Ado amo Heledoea nabalahlilä, Godeie ëi gauia adamolö made helësëi amea, Dafidilo Geloie

selesaia fii afädëa e fodolofali nufi. Amalebe, fësöea naala e hame doala asi.

²⁴ Amaibua Godeie ado mala säla daidola bäui.

²⁵ Hä Banabasale Sololea Yalusaleme ami ugila negemolö asi amo hamosa maadelahlilä, elea Yone Maga sigi hiligila Ädiago obëgei.

Banabasale Solole Godeie hamoi hamomolö mosaloi

13 Udia dolö Godea wela ifosi Ädiago nefolalo amoligi odoaea bea sälo nea, odoaea säla olelelo nelö. Ilile ëida gowe, Banabasage Simeono, ie ëi elö Nigeluge, gaamu Sailini ami fii Ulusiusige, beaha aligilo Heledobalä esamala aligilo Manainige, Sologe, ili nelö. ² Segeyo afädëgi udia dolö Godea wela ifosi amolia Dafidilo Geloie helësëla molö aiyala made mai. Made naala nea, Dafidilo Geloie ëi gauia adala Godema adosebegi, Gesami Hedabia ilima sähalea, Banabasale Sololea hamoi hamomäia na helësëla daiäi dibe amo gadola hamomäia, ele nafolala odasimalola säi. ³ Amalebe ilia molö made naala aiyala, Godema adola elema naabo negesilahilä mosaloi.

Banabasale Sololea Saibulusi Godeie ado mala olelei

⁴ Gesami Hedabia ele mosalosebegi, ele gaamu Selusia ami digai. Selusia amila ele du edefadegi fila awäla Saibulusi södölo dibeami asi. ⁵ Ele awäla gaamu Salamisi beselagalahlilä, elea Yu udia dolöie gedolo mosö nefolalebeami Godeie ado mala säla iaha nelö. Ele ugila negemolöie Yonege elebalä asi. ⁶ Ele ödä södölo amoie sege sulubadelamadi nawesa nelolahilä awäla gaamu Bafosi beselagalai. Segeami Yu dolö afädë sebe meli. Dolö ameadagolë elö elöla hamosa aligilo nea, wäfalä bea sälo nelö. Amoie ëida Ba-

Yesu. ⁷Eda gamane beaha aligilo dolö Segiasa Folasabalä aligilo nelo. Gamane dolö amoda asigi gäwi nulügäi nelo. E Godeie ado mala nabelä Banabasale Solole misialola wei. ⁸Amאי gaso, golë hamolo, amoie ei elöda Elimasi, ea Banabasale Sololele ado bafuäha nelo. Mida, ea gamane beaha aligilo neebe amea Yesuma asigi afädë made negemäia helësëla amai. ⁹Amala hamosebegi, Solo, ie ei elö Folola sälo nelo amoma Gesami Hedabi Nobalahilä ema sila dialea sähalea, ¹⁰Wäfalä säsäla dahila nelo sulubadelage, asigi musügä negela gadiabolo sulubadelage dima nobai gabu. Amai, dida mugabe busaie malö neebe, mogoi hamomolö dibe amo sulubadelabaläda dia ado neala aligilo. Diada Dafidilo Geloie mala mogoi hamolo dibe amo halowemolö helësësa aligilo amo, made fisimolöle. ¹¹Amאי galëda, nabualo. Dafidilo Geloie naaboea di nufudasebego. Hä die si dofogalahilä, eso nee made beala, holöbö segeyo sedade namolömelëla säi. Amala säi amole fodolofalä gelë gadoiage gasimi sagai gadoiage ie si gesusebegi, nagubila nawesalea afädëa e nabelela gaula sigi mosäia ea hogosa nelo. ¹²Amala hamoi amo bealahilä, gamane beaha aligilo dolö amea Dafidilo Geloie ado mala säi amo nabala fudugilahilä, asigi afädë negei.

Banabasale Folole Bisidia segeie gaamu Ädiago ado mala säla olelei

¹³Bafosi amila Fologe ebalä asi amolige du edefadegi fila awäla Bäfilia segeie Bega gaamugi beselagalai. Gaamugi amila ili digila Yone e Yalusaleme obëgëi. ¹⁴Amala hamosebegi, ili Bega gaamugi amila awäla, Bisidia segeie Ädiago gaamu dibeami beselagalai. Beselagalalahilä, segeyo Sabada gafegi ili gedolo mosöa ami awäla sulo. ¹⁵Gedolo mosöa

ami sebegi, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, amase, bea sälo nefolalo amolia säla negei amoge nidelahilä, gedolo mosö beaha aligilo amolia dolö afädëma ilima sämäia säsi. Säsisalea, Nedoolo dilie, dilia udia dolö asigi gelolasimolöie ado afädë gaulea galëda, säla imäiamelëla säi. ¹⁶Amala säi amo nabalahlä, Foloea nowela aligila naabo usigililahilä sähalea, Isilale dolö diliage, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebe diliage, nabualo. ¹⁷Isilale udia dolö go ilile Gode neebe amea dafidi nilile nado nefolalo amoli memelei. Amalahilä ili Isibi awäla nebegi, sosogo malei beselagamäia neala edelasilahilä, hobeala ie geloiamu Isibila sigi doadigila asi. ¹⁸Sigi awäla sege nafade udia dolö aligisia made ami nebegi, gäheo i nabülasi biyidiagi ea yöi gaula hï guila auaula nelo. ¹⁹Amalahilä Gainana ami fii gifalädalä sulo amoli nufudaha maadelahlä, ilile sege Isilale udia dolö samäia hilima imelë. ²⁰Amala hahamola maaha nea gäheo i hädali biyidiäie nabülasi bia gadoi nelo. Sege amo nealahilä, Godea ei sälo odoaea beaha aligimäia iligali äla beaha aliligi awälahilä, bea sälo Samuale neloa ami awäla beselagalai. ²¹Samuale nebegi, ilia beaha aligilo gini imäia ëdëgësebegi, Godea Bëyamini sosogomadila Gisiie malö Solo i. Amala äsebegi Solo eda gäheo i nabülasi biyidiagi beaha aligilo nelo. ²²Godea Solo beselalahilä, ilile beaha aligilo Gini Debidi namiäia memelela ifosi. Debidi helësëla ado gomälä säi, Yesiie malö Debidida nie naabo dafädi, hame salifali neebe melimelë. Eada na helësëi dibe amo gadoi hamosa maademolömelëla Godea säi. ²³Dolö amoie yaua mäumadila afädëa Isilale udia dolöie damula aulo namiäia Godea dafidi säla negei amo gadola Yesu e misimelë. ²⁴Yesu e, aso,

maala ulufadigila made nebegi, Yonea Isilale udia dolö sulubadelama sähalea, Asigi besulahilä ödägi gemalola säla iaha nelo. ²⁵ Yonea ie hamoi hamola wagamolö fu ga madesebegi, ea sähalea, Diliada ne nowë neala helësësebe. Neda amo mademelë. Amai gaso, nabualo. Hobeana ne baagia e moholömelë. Na ie emo usililo ëfë fisigamolö dofeana made neawela Yonea säimelë. ²⁶ Nedoola dili, Abalahamaie malöge, amase, fii odoa Godebalä bedäla nagadaiala neebege, damula moholö amoie ado gowe nilima fisiga wei. ²⁷ Udia dolö Yalusaleme nefolalo amola, ilile dafidilo nefolalo amolalia dolö amo fädäla dawadigi made nelo. Dawadigi made nea, ilia e baagomäia nufulöla säi amea bea sälo nefolalo amolia ado säla negei dilo amo segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilo amo gadola gausiala digai. ²⁸ Amaimo, e baagomolö mi maadegi, ilia Bailadima nufualola säi. ²⁹ Ie helësëla dödëla negei dibe amo sulubadela gausiaha maadesebegi, ilia idaijala gaula digalahilä igi äbägi bausi. ³⁰ Amai gaso, Godea e bauia amila neala nowelasi. ³¹ Nowelasisebegi, dafidi ebalä Galilila Yalusaleme fedafiai amolia e segeyo yafiegi meli. Meli amolia udia dolöma e olelo nea. ³² Amaimo, nilia dilima Ado Mala Hedabi säla iaha neawe. Dafidi nilile nadolalima hamomolömelëla säla negei amo gadola ³³ Godea Yesu neala nowelasi amea ilile malö nilima gausiala digaimelë. Sama agedugi dödëla negei amoda gowe. Dida nie malö nebege, walio neda die Dido aligisawela säla dödëla negei dialea. *Sama 2.7*

³⁴ Godea Yesu neala nowelasi amo bu made baagomolömelëla gomälä säla dödëla negei dialea.

Dofä hedabi obeägilasimolö dafidi Debidima imolömelëla säla i amo gadola dilima imolömelëla

säla dödëla negei dialea. *Aisaea 55.3*

³⁵ Amo gadoi ado elö säla dödëla negeida gowe.

Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sigämolömelëla

säla dödëla negei dialea. *Sama 16.10*

³⁶ Debidi nelo amo gaalu, Godeie hamoi hamomolö negei dilo amo gadola hamosa maadelahilä e baagoi. Baagosebegi ie eedolali bauia ami eege amimu baula sigäi. ³⁷ Amaimo, Godea afädë neala nowelasi amoda sigäi made melimelë. ³⁸ Amai gabugi, nedoola dilie, Yesuie aulodaia nea nafade hamoi amo hëmolöie mala dilima säla iaha neebewe helësëmalö. ³⁹ Ea hamoi amea, sulubadela dolö amoma asigi afädë negesebegi, nafade hamoi amo Mosese nebegi Ado säla negei ameadä hëmolö uli amo sulubadela ea hëladigisa maadelo nea. ⁴⁰ Amaimo, bea sälo nefolalo amolia dafidi bea säla negei amo dilima gausiala digaloea, hedabola idihë namialo. Beana säla negei amoda gowe.

⁴¹ Gadiabolo nefolalebe, bimo. Beala fudugilahilä baago geia mosalo. Dili neebe amo gaalu, na hamomolö amo afädëa dilima amala hamoila säseada, dilia dofä gabula made helësëmolömelëla

säla dödëla negeila Foloea säla wagai.

Habagaga 1.5

⁴² Amala säla wagalahilä, Folole Banabasale gedolo mosöalahilä doadigila awäha nebegi, udia dolöea elema sähalea, Mala amo gadoi segeyo Sabada gafe elö gogi säla imolö obëgemalola säi. ⁴³ Amalahilä gedoi amoli dusula awäla, Yu udia dolö yafiege, amase, udia dolö fii odoa Yuie mala bëgëla hamolo yafiege, Folole Banabasale bëgëla asi.

Bëgëla maasebegi, elea ilima säla ïa-halea, Godea ugila negelo dibeami fodola namialola gelola säla ï.

⁴⁴Segeyo Sabada gafe elö amogi Godeie ado nabalö gaamu sulubadela gegedoi gaso, odoa holöbö made gedoi.

⁴⁵Amaimo, Yu udia dolö amolia yafie gegedoi dibe amo bealahilä, ilile iso asigia Foloma edefademalä naabo gëlahilä, e gadiabola, ie ado bafuäha nelo.

⁴⁶Amasebegi, Folola Banabasalea hubabelela made gelola nea sähalea, Amaimo, Godeie ado dilimadale dafidi säla imolöi galea gaso, dilia helësësaleada, namolöi namolö nimolö amo nilia dofea madela helësëlahilä, ado amo eegeia gasebegoeada alia dili digila fii odoamadi moholömelë.

⁴⁷Mida, Dafidilo Geloia alia hamomalai amoda gowe.

Dida fii odoa udia dolöie yo digalo nebege. Damula aulo amo sege föi dibe sulubadelamadi gaula mosäiala säi. *Aisaea 49.6*

⁴⁸Elea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö fii odoaea obeägila, Dafidilo Geloie ado mala gauia adalahilä, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia memelei amoli sulubadela asigi afädë negei. ⁴⁹Amalahilä Dafidilo Geloie ado mala neala gaulahlilä sege amogi säla daidoi.

⁵⁰Amaimo, Yu udia dolö amolia gaamu amoie udia dafidila fii Gode helësëlo sefolalo amoliage, dolö ëi sälo nefolalo amoliage mihalämäiala, Folole Banabasale neala sälasimäialahlilä, sege amomadi made namiäia nesiladigi.

⁵¹Amala hamolebe ilia asiala hamoi amo helësëmäia elea dao elele emogi baai amo fëfëla salalahilä, Aigoniama asi. ⁵²Yesu bëgëla aulo nefolalo amolima obeägiloge Gesami Hedabige nobai nelo.

Folole Banabasale Aigoniama nea ado mala säla olelei

14 Aigoniama ami Folole Banabasalea gaamu odoagi aulo amo gadola Yuie gedolo mosöa ami asi. Ami awälahlilä ado mala hedabolafali olelesa nelo amea, udia dolö yafie, Yuge, Giligige, ilia asigi afädë negei. ²Amasebegi, Yu udia dolö asigi afädë negemolö haboi nefolalo amolia udia dolö fii odoa amolia edoolalima bimolö habobamäia si nigilasi. ³Segeyo yafie Folole Banabasale ami nea, bedäla made Dafidilo Geloie ado mala gelola olelesa nelo. Amala olelesa nebegi, Dafidilo Geloie ugila negelasilo mala säla ï amo dofä gabula helësëmäia, Dafidilo Geloia ele neala gelolasilahlilä, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamomäia elema geloi ï. ⁴Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö nefolalo amoli mogelahlilä, odoa damula Yumadi, odoa damula abosolomadila mogela nelo. ⁵Amasebegi, Yu ilige, amase, fii odoa amolige, ilile sigi aligilo amolibalä nea, Folole Banabasale së muäia igia nifulö dialeala helësëi. ⁶Amala helësësaleala säi amo nabalahlilä, Folole Banabasale fisäla awäla Ligoniam segeie gaamu Ilisidalage Debige sege amoie ga made ga madela dibeadi amogige asi. ⁷Amige elea Ado Mala Hedabi säla ïa asi.

Folole Banabasale Ilisidala nea hamoi

⁸Ilisidala gaamugi ami dolö emo nafadei afädë sulo. Emea emo nafadei amo gadoi neegela ägüla misi salea, holöfali emosala nawelo made sulo. ⁹Dolö amea Foloea ado säsebe amo nabaha sulo. Nabaha sebegi, Foloea ema sisamelebe, e wahimäia asigi afädë negei sebe amo bealahilä ¹⁰gelola sähalea, Dihile emoea nowela namiëla säi. Amala sälebe, dolö amo nila fedala aligisilahlilä

nawesa nelo. ¹¹ Foloea amo hamose amo bealahilä, Ligionia udia dolö yafie gege-
doi amolia hilile ado adola gelolafali
sähalea, Dolö gadoi hamolahilä, gode
amoli nihili neebee digai gabuwela säi.
¹² Amala sälahilä, Banabasaie ei Susa
negei. Amase, Folo eda ado adolo neala
helësëlahilä, ie ei Hemisi negei. [¶] ¹³ Il-
isidala gaamu amoie yala baagido ami
ilile gode Susaie gobela ilo mosö olasi
nelo. Amoie gobela ilo dolö nelo amea
mama bebegesiala amalei amoge sugua
gao gawali amoge idiliba ami sigi misi.
Sigi maalihilä eage gegedoi nefolalo
amoliage elegali göa nelegela nufudala
imolö helësëla sigi misi. ¹⁴ Amala hamo-
molöie hamosa neala säi amo nabalihilä
abosolo äudä Banabasale Foloea helele
fagulo amo nulihilä, udia dolö gege-
doi mogogi ami baluluia awälahilä, ado
gelola silälasila ¹⁵ sähalea, Dolö dilie,
dilia goda edo hamomolöie hamosa.
Alige dolöfä dili nebego gadoi neamelë.
Dilia nelebo memalä gadoi go fisila Gode
namolöi neebe amoma besumäia alia
Ado Mala Hedabi säla imolö misimelë.
Gode namolöi neebe ameada muge naga
föige ödä duhuluge nelebo sulubadela
amoligi dibe sebe neebe amoge ea
hamosa maadei. ¹⁶ Dafidi ea udia dolö
fii odo siiba fii amoli sulubadela hili
helësëse amo gadola mosäia fisigisi.
¹⁷ Amai gaso, ea hamoi amo sulubade-
laea e dofä neala helësëmäia, musügä
negela made, hi e olei. Ea hedabi
hamosebe amoda gowe. Sege mudaiala
fisiga idalogue, amase, molö bäulasiloge
amole diligali ilomelë. Diligali molö iase
amea bolelasiloge obeägilo dilile isogi
nobalasiloge neamelëla säi. ¹⁸ Elea ado
amala sälahilä, udia dolö gegedoi sefo-
lalo amolia elegali göa nelegela sugua
gao made nufudala imäialahilä, baagi
sei hamoi hamosa nelo. Amalebeda

ilia made amai. ¹⁹ Amaha nebegi, Yu
odoa Ädiagolage Aigioniamalage mofiai.
Mofiai amolia helësëse amo gadola
gegedoi amolia amala helësëmäialahilä,
ilia ado afädë negei. Ado afädë nege-
lahilä, ilia Folo igia nufi. Nufi amo
baagoi gabula helësëlahilä, dusugala
gaula awäla gaamu baagido negesi.
²⁰ Amala hamosebegi, Yesu bögëla aulo
nefolalo amolia Folo e amaleladigila
nebegi, e nowelihilä gaamu amogi bu
obögëla digai. Diala aiyo amogi Ban-
abasale helegela Debi asi.

Banabasale Foloea Yesu bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasi

²¹ Ele gaamugi ami nea elea Ado
Mala Hedabi säla iaha nelo. Säla i
amea Yesu bögëla aulo yafie beselagalai.
Amalahilä ele Ilisidalage Aigioniamage
Ädiagoge obëbëgela awähalea, ²² elea
bögëla aulo nefolalo amoli neala gelo-
lasila sähalea, Dilia asigi afädë negei
nebegoda go wälasimu namialola sä-
sisila aliligi obögëi. Elea sähalea, Godea
Beaha Maadela Sigi Neebee ami mo-
holöie, nilia yoi yafie bimolömelëla säla
i. ²³ Asi amo obögësalea, elea Godea
wela ifosi sege hido hidolagi dolö
odoa dafidilo nefolalebe amolia sigi
aligimäia memelela ifosisi. Ifosisilahilä,
molö made naala aiyala nea, udia dolö
Dafidilo Geloima asigi afädë negei nefo-
lalo amoli Godema adola ema gausisila
aliligi asi.

Ele Sisalia segeie gaamu Ädiago obögëi

²⁴ Amalahilä Bisidia sege baagila
awäla Bäfilia segea beselagalai.
²⁵ Beselagalalahilä elea Bega gaamugi
ami Godeie ado mala säla ialahilä,
Adalia digai. ²⁶ Adaliala ödä du
edefadegi fila Ädiago obögëi. Dafidi

[¶]14:12 14.12 Ilia hilile gode ei sälo dibe amo gadola ei negei.

Ädiago ami elea hamoi hamola wagai amo hamomäia Godea udia dolö wela ifosi Ädiago nefolalo amolia Godea ele ugila negemäia ele Godema adolasila gausia ami obëgëi. ²⁷Ami beselagalahlilä, elea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli gedomalolahilä, Godea elemadi aligila hamoi amo ilima awala säla iaha maadei. Elea sähalea, Udia dolö fii odoa amoli Yesuma asigi afädë negemäia ea idi doge negei gabiola säla i. ²⁸Eleda segeyo yafie Yesu bëgëla aulo amolibalä ami nelo.

Mala hamogimolöie Yalusaleme gegedoi

15 Dolö odoa Yudiala digalahilä ilia edoolalima säla olelesalea sähalea, Mosese nebegi säla negei dibe amo gadola, gafodo damulo mala dibe amo made hamoseda, Godea dili made damula moholömelëla säla i. ²Amala säla i amo nabalahlilä, Folole Banabasalea dolö amolibalä didiähalea holöfali made gëgëi. Amalebe ilia Folole Banabasale dolö odoa nefolalo amolibalä mala amo hamogimolöie abosolo amolimage dolö dafidilo nefolalo amolimage nabuäia Yalusaleme fedamalai. ³Amala säi amo gadola Godea wela ifosi nefolalo amolia mosalosebegi ili fedafiai. Fedafiahalea ilia Fonisiamadige Sameliamadige udia dolö nefolalo amolima fii odoa nefolalo amoli Godema asigi afädë negeimelëla säla iia fedafiai. Ado amala säi amo nabalahlilä, edoolalia edefademalä obeägisa nefolalo. ⁴Ili fedafiala Yalusaleme beselagalasebegi, udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoliage, abosolo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amolalia dili mofiaha golela säla olei. Amasebegi Folole Banabasalea Godea elema aligila hamoi amo sulubadela ilima säla iaha maadei.

⁵Amal gaso, Felesi sosogo odoa asigi afädë negei nefolalo amolia nowela aligilahilä sähalea, Fii odoa amoliage gafodo damumolö dialea. Amase, Mosese nebegi Ado säla negei amoge ilia hamomäia säla imolö dialeala säi.

⁶Ado amo hamogimolöie abosologe, dolö dafidilo nefolalo amolalige gegedoi. ⁷Gegeadolahlilä ado säsäla awala gidogo gadogosebegi, Fida e nowela aligilahilä ilima sähalea, Nedoola dilie, fii odoa nefolalebe amolia Ado Mala Hedabi nie nafia nabalahlilä asigi afädë negemäia Godea dafidifali diligi ne memelei amo dilia dawadigi. ⁸Sulubadelaie iso asigi dawadigi neebe Gode amea udia dolö fii odoa nefolalebe ilige dofea neebela ulufadigila olesalea ie Gesami Hedabi niligali i amo gadola iligalige imelë. ⁹Eada ilige nilige mogogi nofeida maade. Ili Yesuma asigi afädë negesebegi, ilile nafade hamoi amo ea hëla fisimelë. ¹⁰Amaimo, dilia Gode fedogola bimolölahilä adu yöi edefade niliage nilile nado amoliage ägümolöi made amo bëgëla aulo nefolalebe amolia ägümäia neala ägüsi amo mi edoie. ¹¹Amala hamomolöi mademelë. Nilia helësësaleada, Dafidilo Geloi Yesuie ugila negeloea ili damula asi amo gadola nilige damula asila helësësamelëla Fidaea säi. ¹²Amala säsebegi, Banabasale Fololea udia dolö fii odoabalä nea, Godea elema aligila nea dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige hamoi amo sulubadela gegedoi sefolalebe amolima elea säla i. Säla iaha nebegi, ilia ado adola made, nalabola sefolalo. ¹³Elea ado säha maadesebegi Yemesea sähalea, Nedoola dilie, na säsebewe nabuö. ¹⁴Godea udia dolö fii odoa nefolalebe amoli hamei amo dafidi olela odoa iligi ie namiäia memelei amo Saimonoea nilima awala säla imelë. ¹⁵Säla i amo gadola bea

sälo nefolalo amolia ado amo wäla säla negei dialea. Amoda gomalä dödëla negei dialea.

¹⁶ Dafidilo Geloia sähalea, Hobeä ne obëgëlahilä na Debidië mosö dagabola digai amo hamogimolö. Mosö hai dibe amo hahamogilahilä gelolasimolömelë. ¹⁷ Mida, udia dolö fii odoa amolia Dafidilo Geloia hogomäia amamolömelë. Fii odoa nie ëi gaula neebe amoli sulubadelaea ne hogomäia amamolömelëlä säi. Gowe sulubadela hamolo Dafidilo Geloia amala säila

säla dödëla negei dialea. *Amosi 9.11-12*

¹⁸ Amoda siibafali nilia dawadigi. ¹⁹ Na sämolö helësësebe amoda gowe. Udia dolö fii odoaea Godema asigi besusa neebe amolida nilia neala yölasimolö amo dofea made. ²⁰ Iliä yöi made gaumäia nilia ilima beba gomalä dödëla fisiga gadelä. Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Agedu gowe, udia dolö fa nimabio. Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Biyidu gowe, heale hi eege muabio. Amoli dödëla fisiga gadelä. ²¹ Mida, siibafali Mosese nebegi mala säla negei dibe amoda gaamu sulubadelagi dolö odoaea säla iahamu aligilo. Ië ado mala amoda gedolo mosö difolalebea ami segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilömelëlä Yemeseä säi.

Fii odoa Geleso sosogo nefolalebe amolima beba dödëla i

²² Amala säsebegi, abosolo amoliage dolö dafidilo nefolalo amoliage, amase, udia dolö Godea wela ifosi ami nefolalo amoli sulubadelaeage ado afädë negelahilä sähalea, Nilä neebewegi dolö odoa Folole Banabasalebalä Ädiago mosäia memeledelämelëlä säi. Amala

sälahilä ilia Yudasale, ië ëi elöda Basabasa, Sailasale memelei. Eleda edoolali amoligi dafidilo nelo. ²³ Beba ilia gaula mosäia gomalä säla dödëla i.

Abosolo niliage, dolö dafidilo nefolalebeweage, dilile didoo nefolalebe nilia nilile nedoo fii odoa Ädiagoge Siliamadige Silisiamadige nefolalebe dilima dili go gabiola säla beba gowe dödëlä iäsiasago.

²⁴ Nilä neebewegi odoaea dilima ado säla i amea dili fudugila asigi säosöla nefolaleai amo nilia nabi. Iliä amo amala sämalola nilia made säimelë. ²⁵ Amoie nilia ado afädë negelahilä, dolö memelei amoli nilile damelë aeaifali Banabasale Fololebalä dili neebea fisiga idamolöla helësëi. ²⁶ Dolö äudä amoleada nilile Dafidilo Geloia Yesu Gelesoie ëigi hamoi hamosalea baagomolö ga made dibeä amimu ga madela aligilömelë. ²⁷ Nilia amala helësëi amo gadola Yudasale Sailasalea bebagi ado dödëi amo gadola adoea säla imäia dili neebea mosalahagomelë. ²⁸ Gesami Hedabiage niliage yöi afädë dilima neala baalasiloä nilia ado geloi biyidiamu dilia hamomäia säla imolöla helësëi. Amoda goweli.

²⁹ Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio.

Agedu gowe, heale hi e muabio.

Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio.

Biyidu gowe, udia dolö fa nimabio.

Amo hamomabiola säi amo hamola made sisigaha aligiseda, hedabola namolömelë.

Hä amomelë. Hawiola

säla dödëla i. ³⁰ Hä mofiamalolahilä ili Ädiago digai. Digala beselagalalahilä ilia Geleso sosogo nefolalo amoli

gegedomalolahilä beba dëdëi amo ilima i. ³¹ Amala iasebegi udia dolö amolia dëdëi amo nidei. Ado hedabi dëdëi amo nidei amea ilile asigi neala gelolasisebe amogi obeägï. ³² Yudasale Sailasaleage bea sälo nea, edoolali bologodei namiäia neala asigi gelolasila ilima ado yafie säla iahamu nelo. ³³⁻³⁴ Ele Ädiago ami segeyo holöbö ede nelolahilä, ilia dafidi ele mosalola sälo nefolalebea ami obëgëmäia edoolalia aealo alima diamiäialahilä, Hawio obëgëmalola säi. ³⁵ Folole Banabasale Ädiago ami nea, eleage dolö odoa yafieage amolalia Dafidilo Geloïie ado mala säla iadigi säla oleladigisa nelo.

Folole Banabasale gëgëlahilä hïdo hïdoi

³⁶ Segeyo odoa nelolahilä Foloea Banabasama sähalea, Gaamu sulubadelagi Dafidilo Geloïie ado mala säla ia ami edoolali hedabola nebelela fädäla be-bea obëgëdila säi. ³⁷ Amala säsebegi, Banabasaea Yone Maga helësëlahilä, nihiligila afiahala säi. ³⁸ Amai gaso, Foloea e sigi moholö amo dofea madela helësëi. Mida, dafidi ea elebalä hamoi hamomolö made awäla ele digïla Bäfiliala bahïla obëgëi amogi. ³⁹ Amala helësësebegi Folole Banabasale helemu edefade gëgëlahilä mogela, Banabasaea Maga sigi gaula ele Saibulusi moholöie ödä duugi fila asi. ⁴⁰ Amase, Foloea Sailasa memesebegi edoolalia sähalea, Godeïe ugila negelo alibalä namialola säsebegi, ele asi. ⁴¹ Ele awäla Folo e Siliamadige Silisiamadige nawesa nea, udia dolö Godea wela ifosisi sege amoligi nefolalo amoli neala gelolasisila aliligi asi.

Dimodi e Folole Sailasalebalä asi

16 Folo e awähamu nelolahilä, Debiga Ilisidalage awäla beselagalai. Ami bëgëla aulo afädë ei Dimodi nelo. Ìe emeda Yu fii udia gaso, ìe eedoda Giligi dolö nelo. Emeda asigi afädë negei sulo. ² Edoolali Ilisidala ami fiage Aigoniama fiage Dimodi eda asigi mogi neala sälo nelo. ³ Foloea Dimodi ebalä moholöla helësëlahilä, ea Dimodiïe gafodo damulasi. Amala hamoi amoïe mida, segea ami Yu udia dolö neebe amoli sulubadelaeada Dimodiïe eedoda Giligi dolö neala dawadigi neebe amo helësëlahilä amala hamoi. ⁴ Ili gaamu dibeamadi amogi nawesalea ilia abosologe dolö dafidiloge Yalusaleme ami nefolalo amolia mala säla negei amo gadola ilia bëgëla hamomäia ilima säla iia awäha nelo.

⁵ Amalebe udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli Yesuma asigi afädë negemolömadi neala gelolasilahilä, segeyo sulubadelagi odoaea asigi afädë negelahilä ilima maala baala bäusa nelo.

Foloea Doloasa nea sosoäla awäla melï

⁶ Gesami Hedabia ilia Esiamadi ado mala säla ìmolö mosabiola idi gasebegi, ili Filigiamadile Galesiamadilemu nawesa namolö asi. ⁷ Misia sege nofea ami awäla beselagalalahilä, ili Bidiniamadi awäla beselagalamolö helësësebegi, Yesuïe Gesamia mosabiola idi gai. ⁸ Amala idi gasebegi, ili Misia baagila digala gaamu Doloasa awäla beselagalai. ⁹ Awäla beselagalasolo amo gala, gasigi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Masedonia fii dolö afädëa ema sähalea, Dia nili Masedonia ugila negemolö duhulu dëgëla misialola säha

§§ 15:33-34 15.33-34 Dawadigi odoa ilia helësësaleada ado odoa säi damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Amai gaso, Sailasa eda Ädiago ami namolöila helësëi.]

neebe meli. ¹⁰Foloea amala sosoäla awäla beasebegi, hä nili fodolofali Masedonia moholöie fu hogosa neada Godea nilia ilima Ado Mala Hedabi säla imäia neala olei gabula helësei.

Ilidiaea asigi afädë negei

¹¹Amalahilä nilia Doloasa digila ödä duugi fila mogolafali awäla Samodelese beselagalai. Amo aiyo amogi oböla awäla Neabolisi beselagalai. ¹²Neabolisi amila nagadabodo awäla Filibai beselagalai. Gaamu amoda Masedonia segeie afädë dilo. Amida Olomo gamane maala aligilo. Nili ami segeyo odo a nelo. ¹³Segeyo Sabada gafegi Filibai gaamu amoie yala idi galo baagido doadigila awäla, ödä afädëie agesua Godema adolo sege dialealedula helëselahilä, nili ödägi ami afiai. Ami awäla udiafali odo a gege dola sefolalebe amolibalä fifigilahilä adosa sefolalo. ¹⁴Daiadaila udia afädë ei Ilidia sulo. Ado säi amo ea nabaha sulo. Udia ameada fagulo hogale uii gadoi amo bidi neaha aligilo. Ea Godeie ei gauia adala Godema adosa filo. Foloea ado mala säla iaha nebegi Ilidiaea mala amo hedabola nabala gaula mogomäia Dafidilo Geloia ie iso asigi dog a negelasi. ¹⁵Amala hamosebegi, Ilidiage ie mosöa ami aligilo amolige ödägi gei. Ödägi gesebegi Ilidiaea nilima sähalea, Dafidilo Geloima na dofä asigi afädë negei gabula helësesä galëda, na mosöa namolö mofiamalola säi. Ea ähadulamu eegesebegi nili ea mosöa afiai.

Folole Sailasale Filibai galabaia negei

¹⁶Nili Godema adolo segea ami awäha nebegi, dolisä afädë galabaia hamoi gadoi hamolasilo sulo amoma, mugabe fedalahilä meualasilo sulo amo, nilia gausiala digai. Dolisä amea meusebe amoie, udia dolö nefolalo amolia ie beaha aligilo nefolalo

amoligali muni ede ilo nelo. ¹⁷Folola nihiligila awäha nebegi, dolisä amea bögëla maalahlilä üala sähalea, Dolö golida Gode ilibia edefade neebe amoie hamoi hamolasilo neamelë. Dili damula aulo neala gaumäia, ilia säla ilo neala säi. ¹⁸Dolisä amea segeyo yafiegi ado amala sähamu aligisebegi, Foloea habobalahilä besuia imogala mugabe fedai amoma sähalea, Yesu Gelesoie eigila sähago. Dolisä go digila, segea mosöla säi. Amala säi amole, mugabe amo doadigila asi. ¹⁹Amala hamosebegi, dolisä amoie beaha aligilo amolia hobeala muni bu elö made nimolö gabula helëselahlilä, ilia Folole Sailasale gaulahlilä, magaia gaamugi sigi aligilo nefolalebea ami, ele gaula dusugaia asi. ²⁰Ilia Olomo gamane gudi mogelo nefolalo amoli neebea ami sigi awälahilä sähalea, Yu dolö äudä gowelea nilile gaamugi wi maalahlilä, udia dolö neala nafadelasisebemelë. ²¹Nilia hamomolö madela säla negei dibe amoda, elea hamomalola säla olelesa neamelë. Mala olelesebe amoda, Olomo dolö nefolalebe niliada amo nabala hamomolöi mademelëla säi. ²²Amala säi amo nabalahlilä, udia dolö gege doli amoliage ele nufulö hamosebegi, gudi mogelo amolia elele fagulo giladigilahilä, ele buudi damuia nufulalai. ²³Ilia gelola nufudala ialalelahilä, Folole Sailasale dusugaia awäla, galabaia mosöa ifosilahilä, galabaia beaha aligilo amoma gelola sähalea, Ele hedabola idihë namialola säla i. ²⁴Amala säla iasebegi, galabaia sigi aligilo amea ele galabaia mosö hogoli mogogi amogi gaula awäla ifosilahilä, elele emo i gäia igadula negesi. ²⁵Gasi mogogi Folole Sailasale Godema adoladigi, ie ei gauia adala gë udäladigisebe amo, odo a galabaia mosöa sefolalo amolia nabi. ²⁶Amala säha sebegi, fogoli edefademalä

fodolo maalahlilä, galabaia mosö igau fogosa maadei. Amala hamoi amole, mosö amoie idi galo doga negesa maadelahlilä, igi efëa ili sulubadela nafodoi amoge, holola fisigäla digaha maadei. ²⁷ Amala hamoi amogi, galabaia beaha aligilo amo adi elaboi amo nowelahlilä beahamelebe, idi galo sulubadela doga negesa maadei dibe amo bealahlilä, galabaia negei amoli fisäla awäha maadei gabula helësëi. Amala helësëlahilä, ea hile nudulo helebe besela neala, hi e nufudala baagodelä hamosebegi, ²⁸ Foloea ado gelolafali sähalea, A, di dihimu nufuabio. Nilida fisäla made asimelë. Sulubadela sefolaleawela säi. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, galabaia beaha aligilo amea gele gaula mofiamola sälahilä, Folole Sailasale sebea baluluia awäla, e emo gisisëla elele emo mia fila digai. ³⁰ Amala hamolahilä, ea ele segea sigi fedalahilä elema sähalea, Dafidilo äudä alie, Godea ne damula mosäia na abilia hamomolödula nabi. ³¹ Amala nabasebegi, elea säla obëgësalea, Dafidilo Geloï Yesuma asigi afädë negeseda, dihidige, die mosöa ami aligilo amolige, damula moholömelëla säla i. ³² Amala sälahilä, elea emage, ie mosöa aligilo amolimage, Dafidilo Geloïie ado mala säla iaha nelo. ³³ Amo gala, gasi mogogi galabaia beaha aligilo amea ele sigi awälahlilä, elele domalogi buudi damuia nufi amo nigime hëlasï. Amala hamosebegi, eege ea mosöa aligilo amolige ödägi gelasi. ³⁴ Ödägi gelasisebegi, ea ele ea mosöa sigi awälahlilä, ele molö muäia i. Eage, ea mosöa aligilo amoliage, ilia Godema asigi afädë negei amogi edefade obeägisa nelo.

³⁵ Yose Olomo gamane gudi mogelo amolia dadi gauï nefolalo amolima ado säsisalea sähalea, Dolö äudä amole fisigämäia säla imalola säsi. ³⁶ Amala

säsi amo nabalahlilä galabaia beaha aligilo amea Foloma säla iähalea, Na ali fisigämalola gudi mogelo amolia säsi gabumelë. Iliä amala säsi gabugi ali doadigila awähalea dalulo go gaula geleä mosalola säi. ³⁷ Amala säsebegi, gaso, Foloea dadi gauï mofiai amolima sähalea, Alida Olomo dolö amogi neebe amo ilia gudila made, udia dolö si mogogi buudi damuia ali nufi. Nufudalahilä galabaia mosöa gaula dusugäia awäla ifosisio. Amaimo, iliada walio ali geleä musügä fisigäla mosalasiole. Ai, amala mademelë. Hili ili maalahlilä ali fisigämäiamelëla säi. ³⁸ Foloea säi amo gadola dadi gauï amolia gudi mogelo amolima säla iasebegi, ele Olomo dolö amogi gabiola säi amo nabalahlilä ili bedäi. ³⁹ Amalahilä ilia ele neebe awäla elema aeala sähalea, Asiala hamoimelëla sälahilä, amila sigi segea doadigila awäla gaamu we digäla mosäiamelëla geleä säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ele galabaia mosö digäla awäla Iliäiaea mosöa asi. Mosöa amida edoolali sefolalebe amoli bealahlilä, elea ili neala gelolasilahilä asi.

Folole Sailasalea Desalonaiga nea hamosa nelo

17 Ili asi amo awäla Äfibolisige Aboloniage beselagalaladigila awäla giso Desalonaiga beselagalai. Gaamugi amida Yu udia dolöie gedolo mosö afädë nelo. ² Dafidi Folo e sege odoagi nea gedolo mosöa aulo amo gadola e awäla gedolo mosöa ami digai. Gedolo mosöa ami Foloea segeyo Sabada gafe ohodoagi gegedola mofiai amolibalä ado bebägi säla dëdëla negei amo ilima säla iaha nelo. ³ Amala säla iaha nea ea ilima Godeie ado mi ulufadigila awala säla iaha nelo. Ea ilima sähalea, Afädë Memeleia së naala baagola nowemolöla bea sälo amolia dofä amala säla dëdëla negei dialea.

Yesuda na walio dilima sāla iahago. Amoda Afādē Memelei amomelēla Foloea sāi. ⁴Amala sāla iasebegi, odoa ami nefolalo amolia ea dofā sāsebelā helēsēlahilā Folole Sailasalebalā dii. Giligi udia dolō Godeie ēi gauia adalo yafieage udia dafidila fii odoaeage amai.

⁵Amāi gaso, Yu dolō nefolalo amolia naabo gēlahilā, dolō nafade hamolo memalā magaia gaamugi nawesa aligilo nefolalo odoa amoli hobe nii. Hobe nealahilā udia dolō yafie gegeдолasila, ado gelolafalī sāi amea ili sulubadelaeae gaamugi ami nududulā hamoi. Amala hamola ilia Folole Sailasale udia dolō neebee sigi moholōie ele hogosalea dolō afādē ēi Yeisonoie mosōa ami fudulasia awāla hogola digai. ⁶Awāla hogoi amo ele made beasebegi, ilia Yeisonoge edoo odoa amolali gaula dusugaia awāla galisolō dolō amoli neebee awālahilā gelolafalī sāhalea, Dolō sege sulubadelagi nafade yafie daidola hamosa maadelo amolia hā nilile segea beselagalai gabumelē. ⁷Beselagalasebegi Yeisonoea iē mosōa fimāia fu i gabio. Ili sulubadelaeae beaha aligilo gini elō Yesu neebe amo sāhaleada, beaha aligilo Gini Sisa neebe amea hamolo mala sāla negei dibe amoda damusa neamelēla sāi. ⁸Udia dolō sulubadela nefolalo amolige galisolō dolō nefolalo amolige ilia ado sāi amo nabalahlilā, fudugila bedāi. ⁹Fudugila bedāsebegi galisolō dolō amolia Yeisonoeage dolō odoa ebalā gaui amoliage ili fisigāmolōie muni iimalasebegi, iimalasebe amo gadola iasebegi ili fisigāi.

Folole Sailasalea Belia nea hamoi

¹⁰Segeyo amoie gasigi edoolalia Folole Sailasale Belia moholō mosalola sāi. Amala sāsebegi, ele awāla Belia beselagalalahilā, Yu udia dolōie gedolo mosōa ami asi. ¹¹Udia dolō Belia ami

sefolalo amolile asigi fisigāi ameadā Desalonaiga udia dolō amoli baagila asi. Iliā Godeie ado mala nabalō edefademalā obeāgila nabahamu nelo. Nabalahlilā, ilia Foloea ado mala sāla i amo dofā walebelela bimolōie segeyo sulubadelagi bebāgi ado dēdēla negei amo nidela fādāla beaha aligilo. ¹²Amala hamolahilā ili yafiea asigi afādē negei. Giligi udia dafidila fii sefolalo amoliage, amase, Giligi dolō yafieage asigi afādē negei.

¹³Amala hamosebegi, Foloea Belia amige Godeie ado mala sāla iaha neala sāi amo nabalahlilā, Yu dolō Desalonaiga nefolalo amoli Belia ami mafulahilā, udia dolō amoli fudugila bedāmāia ili neala fologolasi. ¹⁴Amala hamosebegi, edoolalia Folo e ödā duhulu dibeamadi amodi mosāia fodolofalī fisiga gai. Sailasale Dimodile made awāla Belia ami nelo. ¹⁵Folo ifola afiai amolia e Adenesi gaamugi ami ifosila obēgēsebegi, Foloea ilima ado sāsisalea, Sailasale Dimodile ne neebee fodolofalī misiāia sāla iimalola sāsisesebegi ili obēgēi.

Folole Sailasalea Adenesi nea hamoi

¹⁶Folo e ele misiāia Adenesi ami beaha nea beahamelebe, gaamugi ami nelebo yafie wāfalī godegali gōa nelegela sāmōlōie naaboea hamoi difolalebe amo bealahilā, iē asigigi edefademalā yōsa nelo. ¹⁷Amogi yōla ea gedolo mosōa ami awālahilā, Yu udia dolō nefolalo amolibalāge odoa Godeie ēi gauia adalo nefolalo amolibalāge didiāha nelo. Magaia gaamu dibe amige segeyo sulubadelagi udia dolō gausiasebe amolibalā ea didiāha nelo. ¹⁸Ebigulia sosogo mala olelelo dolō odoaeage Sidoigi sosogo mala olelelo dolō odoaeage Folobalā sāla obēgē obēgēsa nelo. Ili odoaea sāhaleada, E dawadigi gadoi hamola sāha neebe goda edo sāsebelā sāi. Amase, ili odoaea

sähaleada, Sege näiadodi amolile godeie mala säla iahaledula säi. Iliä amala säi amoie mida gowe. Foloea Yesuie malage baagoi amoli nowemolö malage säla i amogi amai. ¹⁹ Amala sälahilä ilia Folo e sigi awäla Aliobagusa Galisolö dolö amoli gegedola adolo segea ami awälahilä ilia ema sähalea, Dia mala gähe säla olelelo amo nilia nabolö hamesamelä. ²⁰ Ado odoa säi amo hido elöi gabugi, amoie mi helësedeläla säi. ²¹ (Adenesi fii amoliage, amase, sege näiadodi fii Adenesi ami maala nefolalo amoliage nelebo odoada hamolo made, segeyo sulubadelagi iliada mala gähe elöi elö elöla sämolöge nabolöge amomu hamosamu aligilo.)

²² Amasebegi Foloea Aliobagusa Galisolö dolö amoli mogogi nowela nea sähalea, Adenesi fii dilie, dilia nelebo afädë hamosebego na beahaleada, dilia göa nelegela hamolo mala amo gelola hamei gabula helësésamelä. ²³ Na nawesalea beahamelebe, dilile göa nelegela sälo mosö yafie meli. Beahamelebe göa nelegela nufudala ilo auli afädë aulula negei dibeä ami gomälä dëdëla negei dibeo. Gode nilia dawa madegalila dëdëla negei dibeo. Dilia Gode dawa made nea e helësëlo. Amo hile ado malafali amo na walio dilima säla iahagomelä. ²⁴ Godeada sege dibe sulubadelage nelebo sulubadela amogi dibe sebe neebe amoge hamosa maadei. Gode eda mudaiaiege nagadaiaiege Dafidilo Geloï nea. Gode amoda gobela ilo mosö naaboea hamoi amoligi aligilo made nea. ²⁵ Eda nelebo afädë ufolä adida made neebe amo dolöfäea e ugila negela nelebo afädë imolöi mademelä. Mida gowe. Ea namolöge hamege nelebo sulubadelage udia dolö sulubadelagali imolöda hi e nea. ²⁶ Eada mi gäwila dolö afädë hamoi amoma aligila udia dolö fii sulubadela hahamola sege sulubadelagi

awäha namialai. Aso, amala made hamola nebegi, dafidifali ea daiaha maadelahilä, udia dolö ili amo gala gowegi namiäiala helësëlahilä, ilile sege nofela daiäla negei. ²⁷ Ea ili hamoi amoie mida gowe. Iliä e hogomäiage nagubaia nawela e beagolemäiage ea ili hamoi. Gode eda nili hido hidola neebea wagadi made made nea. ²⁸ Mi ema aligilahilä, ie geloigi nili segegi filadigi fologoladigisa sebewemelä. Amo gadola diligi ado dëdëlo dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Nilige ie malölali neameläla sälo. ²⁹ Hä nilida Godeie malö neebe amea, nilia e goloeage silibaeage igiage, nelebo afädë dolöea ie asigia naaboea hamola negei difolalebe amoma Godeda amo gadoi neala helësëmolöi mademelä. ³⁰ Godeada dafidi udia dolöea e dawa made nea hamoi amoda ea helësëlo made nelo. Amalo gasoda, walio ea udia dolö sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadelaäe asigi besumalola gelola säha nea. ³¹ Ea dolö afädë memelei amoie aulodaiala udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolibalä mogolafali memelela mogemolöie segeyo afädë daiäi amo dialea. Ea dolö memelei amo baagola nowela ifosi amea udia dolö nefolalebe sulubadelabalä amala hamomolömelä dofä gelola säla negei amo oleimeläla Foloea säi.

³² Baagoi amoli nowemolöla säi amo nabalahlilä, dolö odoa nefolalo amolia ölahilä e gadiaboi. Amase, odoaea sähalea, Ado walio säla i amo hobeala bu elö nabolö helësésameläla säla i. ³³ Amala säsebegi, Foloea ili amilahilä dögila asi. ³⁴ Amala awäsebegi dolö odoa nefolalo amolia ebalä dila asigi afädë negei. Asigi afädë negei amoligi dolö afädëie eida Daionisiasa, eda Aliobagusa Galisolö dolö nelo. Eage, amase, udia

afädë ëi Damalisi eage, amase, odoaeage eledalä asigi afädë negei.

Foloea Golïdi nea hamoi

18 Amala hamosebegi, Folo e Adenesi dīgila Golïdi asi. ²Golïdi ami Yu dolö afädë ëi Aguila gau-siai. Eda Bödasa fii dolö. Beaha alig-ilo Gini Golodiasaea Yu fii Olomo nefolalebe amoli sulubadelama näiadodi afiaha maademaalola säsebegi, Aguila ie udia Bilisilale Idali sege dīgila hädamade misi nelo. Folo e ele sebea asi. ³Foloeage Aguila Bilisilaleage hamoi afädë hamolo. Amalebe e elea mosöa gedola nea eage hamoi hamosa nelo. Ili bidi nimolöie ilile hamoida balai mosö nedëmesa aligilo. ⁴Amo hamosa neada Foloea segeyo Sabada gafe sulubadelagi gedolo mosöa ami awälahilä, gegedoi amolibalä didiäha nelo. Yu udia dolö odoaeage Giligi udia dolö odoaeage ea dofä säsebela helësëi.

⁵Sailasale Dimodile Masedoniala digasebegi, Foloea segeyo sulubadelagi Godeie ado mala säla ihamu nelo. Ea Yu udia dolö nefolalo amolima Afädë Memelei amoda Yesu neamelëla gelola säla iaha nelo. ⁶Amala säla iaha nebegi gaso, ilia made nabalahlilä e baagido säladigi gagadeladigisa nelo. Amala hamosebegi, Foloea ie fagulo fëfëladigilahlilä, ea ilima sähalea, Dili nafadegi awäседа, dihili asiala hamoi ameamelë. Asialada nema mademelë. Walio neebe wegida ne awäla udia dolö fii odoa nefolalebea moholömelëla säi. ⁷Amala sälahilä, amila ili dīgila Folo e dolö afädë ëi Didiasa Yasadasa amea mosöa asi. Ie mosöda gedolo mosö gägägëlafalï nelo. Dolö ameadä Godeie ëi gauia adalo nelo. ⁸Gedolo mosö beaha aligilo ëi Galisibusaeage ea mosöa aligilo amoliage ilia Dafidilo Geloima asigi afädë negela nelo. Amase, Golïdi udia

dolö yafie nefolalo amoliage nabalahlilä asigi afädë negesebegi ili ödägi gei.

⁹Gasi afädëgi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Dafidilo Geloia ema sähalea, Bedäla nafi yömabio. Mala säla ihamu namialo. ¹⁰Mida, ne dibalä neamelë. Gaamugi guida, udia dolö yafie nie neebe amea afädëa di nufudala sëlasimolö mademelëla säla i. ¹¹Amala säla iasebegi, Foloea udia dolö nefolalo amolima Godeie ado mala säla iaha nea gäheo i afädëie, elö amoie aube gafeia ami nelo.

¹²Agäa sege Galioea beaha aligilo nelo amo gaalu, Yu fii nefolalo amoli ado afädë negela ilia Folobalä ado neala e gaulahlilä gudilo mosöa sigi asi. ¹³Sigi awälahlilä ilia sähalea, Udia dolö nefolalebe amolia Godeie ëi gauia adamäia dolö gowea mala säla negei dibe amo gadola made, mala elöi säla, säla olelesa neamelëla säi. ¹⁴Amala säsebegi, Foloea ado sädelä hamosa nebegi, Galioea Yu fii amolima sähalea, Yu dolöla dilie, mala dabiala nafade hamoiie sämolö mofiai galebeda, amoda na habobala made hedabola nabalabio. ¹⁵Gasoda, adoge ëige dihilile mala säla negeige amolilemu galëda, amoda dihili hamogimalo. Goieda na made mogemolömelëla säi. ¹⁶Amala sälahilä ea ili gudilo mosöa amilahlilä nesiladigi. ¹⁷Amala hamosebegi, ili sulubadelaea gedolo mosö beaha aligilo ie ëi Sosodenisi nelo amo gaulahlilä gudilo mosö baagido segeamadi ami nea nufudaha nelo. Amala nufudasebegi Galioeada hilile hamoi hamosebegola helësëlahilä ea adola made nelo.

Folo Silia segeie Ädiago obëgëi

¹⁸Amala hamosebegi, Folo e Golïdi ami segeyo odoa nelolahlilä ea edoolalima dili samialola säla, ödä duugi fila Silia segea moholö asi. Bilisilale Aguilalege hiligila asi.

Awäla Sëgilia gaamua ami nea Foloea Godema afädë hamomolömelëla säla negei amea ië busa hili damusa maadei. ¹⁹ Amalahilä awäla Ebesa beselagalai. Beselagalalahilä Foloea ele ami digilahlilä, hido awäla gedolo mosö neebee ami beselagalai. Beselagalalahilä Yu dolö nefolalo amolibalä ado didiäha dilo. ²⁰ Amala didiäha dibegi ilia ema sähalea, Dida nilibalä holöbö sedade namiäiamelëla säi. Iliä Amala säsebegi, Foloea ilima üla made säi. ²¹ E moholö nea ea ilima sähalea, Ne dili neebee obëgemäiala Godea hameseda, amoda ne obëgemolömelëla säi. Amala sälahilä ea ili hawiola sälahilä e Ebesa digila ödä duugi fila asi. ²² Awäla ödä agesua beselagalalahilä Sisalia gaamugi beselagalai. Beselagalalahilä awäla e fedalahilä udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolima dili go gabiola säla olelahilä awäla Ädiago digai. ²³ Folo e Ädiago ami holöbö ede nelolahilä e awäla Galesiamadige Filigiamadige holöbö aligila baagiladigila awähalea Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli sulubadela neala gelolasisila aliligi awäha nelo.

Abolosia Ebesa nea hamosa nelo

²⁴ Amo gaalu, Yu dolö afädë ëi Abolosi eda Alegisädalia fii nelo amo Ebesa misi. Eada ado hedabola dawadigila adolo nea, bebagi ado dëdëla negei dibe amo hedabola dawadigi nelo. ²⁵ Dafidi Dafidilo Geloïie Idigi aulo mala ema olelei. Ië iso asigigi sämo sämosa nebegi, ea Yesuïe mala amo udia dolöma hedabola olelesa nelo. Abolosi eada Yonea ödägi gelo mala olelei amomu dawadigi nelo. ²⁶ Abolosia gedolo mosöa ami nea gelola säla iäha nelo. Amala säla iäsebe amo nabalahlilä, Bilisilale Aguilalea Abolosi sigi aliga galahlilä, elea Abolosi ea Godeïe Idigi aulo mala hed-

abola helësëmäia mogolafali säla iäha nelo.

²⁷ Hobeä Abolosi e Agaia segea moholö helësësebegi, edoolalia e gelolasila hä mosalola sälahilä, Yesu bëgëla aulo amolima beba dëdëla iäsisalea Abolosima obeägilahlilä gauia idogomaïoi. Abolosi e ami beselagalasebegi, udia dolö Godeïe ugila negeloea ili ugila negesebegi asigi afädë negei amoli ea hedabola ugila negesa nelo. ²⁸ Mida, udia dolö yafie gegedoi nebegi, ea bebagi ado dëdëla negei dibe amogila sähalea, Afädë Memelei amoda Yesu e neamelëla ulufadigila säi. Ea ado amo gelolafali säsebegi, Yu udia dolö hewalahilä ilia adola made sau sagai.

Foloea Ebesa nea mala säla iäha nelo

19 Abolosi e Golidi nebegi Folo e nawesalea segebi gau fedala digaladigila awäla Ebesa beselagalai. Beselagalala Ebesa ami bëgëla aulo odoä gausiai. ² Gausalahlilä ea ilima nabahalea, Dilia Yesuma asigi afädë negeselo amo gala Gesami Hedabi niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Gesami Hedabi neala säi goda niliä nabi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Amai galëda, edoea ödägi geila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yonea ödägi gelo amo gadola geimelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Yonea ilia nafade hamoi amoïe asigi besula ödägi gelo. Ea udia dolöma sähalea, Ne dafidi misi neamelë. Hobeala afädë moholö amoma dilia asigi afädë negemolö dialeala säi. Hobeala moholöla säi amoda Yesu hi e helësëla säila Foloea säi. ⁵ Foloea amala säi amo nabalahlilä, ili Dafidilo Geloïi Yesuïe ëigi ödägi gei. ⁶ Amasebegi Foloea ilima naabo negesisebegi Gesami Hedabi ilima digala ilia ado elö säla bea säha nelo. ⁷ Dolö amolida giwilasi gadoi nelo.

⁸Amala hamosebegi, Folo e gedolo mosöa ami digai. Aube ohodoagi amala digahamu nea ea ado mala gelola säla iahalea, udia dolö nefolalo amolibalä didiähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla iaha nelo amoda dofä säi gabula helësëmäia säla iahamu nelo. ⁹Amala säla iahamu nebegi dolö odoa nefolalo amolia ilile asigi geloi neada asigi afädë made negei. Udia dolö nefolalo amolia nabuäia ilia Idigi aulo mala amo gagadesa nelo. Ila Amala hamosebegi, Folea ili amilahilä Yesu bögëla aulo amoli sigi asi. Amala hamolahilä segeyo sulubadelagi ado mala säla didiälo mosö afädë Dilanasaie neebee ami awälahilä, Folea Yesu mala säla didiäha nelo. ¹⁰Ea gäheo i äudägi amala hamosamu nelo. Amala hamoi amea Esia segea nefolalebe ili sulubadela, Yu udia dolöeage, Giligi udia dolöeage, Dafidilo Geloie ado mala nabi.

Segebaie efegelalia hamoi

¹¹Godea Foleie naaboea geloi melëlo made hido elöi hamosa nelo. ¹²Ïe filimo dogelo faguloge bululo faguloge hile domalogi diigilo amo gaula oloi difolalebea ami awäsebegi, oloi damuladigi, mugabe doadigila awäladigisa nelo.

¹³Amala hamosebegi, Yu dolö nawesalea mugabe fedai nesiladigisa aligilo nefolalo amoligi odoaea oodo beala Dafidilo Geloï Yesuie ëi säla mugabe fedai nefolalo amolima sähalea, Folea ie mala säla ilo Yesu amoie ëigi dili nesiladigisagola sälo. ¹⁴Yu udia dolöie gobela ilo busa afädëie ëi Segebaie efegelali gifalädalia amolia amala hamosebegi, ¹⁵mugabe fedai amea ilima säla obögësalea, Na Yesu dawa, Fologe helësësa. Gasoda, dilida nowëla nabi. ¹⁶Amala nabalahlilä dolö

amoma mugabe fedai nelo amea ilima nila sadia alogola ie geloia ili baagila awäla, ili nufudala ialalesebegi ili mosöa amila sësëla dudugimu fisäla asi. ¹⁷Amala hamoimelëla säi amo nabalahlilä, Ebese nefolalo sulubadela Yu udia dolöge Giligi udia dolöge edefademalä bedälahlilä, Dafidilo Geloï Yesuie ëi gauia adaha nelo. ¹⁸Amase, asigi afädë negei yafie nefolalo amoli maalahlilä, ulufadigila, nilia nafade amo hamoimelëla säla sisiaha maadei. ¹⁹Golë hamolo yafie nefolalo amolia ilile golëie beba difolalo amo gaula mafulahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaëa bimäia gobesa maadei. Beba gobei amoli muni dafidi nii amoda näba gegeadolada siliba giwi dausini nabülasi bia gadoia nii.

²⁰Amo gadola Dafidilo Geloie ado mala daidolahilä edefademalä gelola bäui.

Ebese ami nebegi habobahalea üalala säi

²¹Amala hamosebegi, Folo ema Gesamia helësëlasisebegi daiala negesalea, dafidi Masedoniage Agaiage awälahilä, hobeala Yalusaleme moholöi moholöla helësëi. Amala helësëlahilä sähalea, Ami awäha maadelahliläda, Olomoge söfë moholö dialeala säi. ²²Amala sälahilä ea ie ugila negelo Dimodile Elasadale Masedonia mosaloi. Ele amala mosalolahilä, e holöbö Esia segea beaha nelo.

²³Amo gala, Idigi aulo mala olelei amogi yömolö holöfali made, edefade beselagalai. ²⁴Dolö afädë nelo amoie ëi Demediliasa, ea nelebo elö elöla silibaea hamolo nelo. Ademisiie gobela ilo mosö gadoi holöfali afädë afädëla Demediliasaea silibaea hamolo nelo.* Ea amo

*19:24 19.24 Ademisida gowe gadoi. Eda wäfalï gode udia gadoi. Udia dolöea nelebo elö elöla göa nelegela wäfalï gode amogali ilo.

hamolo ameadā hamoi hamolasilo nefolalo amolia muni edefade neaha aligilo. ²⁵ Ea iē hamoi hamolasilo amolige, dolō odoaea hamoi amo gadoi hamolo nefolalo amolige neala gegedolasilahilā sähalea, Dolōla dilie, nilia hamoi amo hamolo amea muni edefade nelo amoda dilia dawa. ²⁶ Ebesa wimu made, Esiamadi sege holōbō sulubadelamadida, dolō Folo amea udia dolō yafie dusugala nidilahilā ilile asigi neala gagaolasila sähalea, Nelebo dolō naaboea hamola nowei amolida gode madela sālo nea. Amo dilia beadigi nabadigi amomelē. ²⁷ Ea amala hamosa neebe ameadā, udia dolō amolia nabalahlilā, nilia bidi nimolōie hamoi hamolo amoda nafadela sāloea. Amomu made, nilile gode edefade udia Ademisiie gobela ilo mosōge udia dolōie siigi memalā gabula sāloea. Amase, Esiamadi udia dolō nefolalebe amoliage, udia dolō sege sulubadelagi nefolalebe amoliage dafidi iē ēi gauia adalo gaso, iē ēi edefade amo neala nagadaialoeala sāi.

²⁸ Ado sāi amo nabalahlilā, ilia edefademalā mihalāla gelola ūalalahilā sähalea, Ebesaie Ademisisida edefademalā neala gelola sāhamu nelo. ²⁹ Amaimo, gaamugi nefolalo amoli sulubadelaēa ūalala dodogōsa difolalo. Amala ūalala dodogōsa difolalea Masedonia fii dolō āudā Gausale Alisadagusale Folobalā nawesa aligilo amole ilia gaalu gedolo gaamu edefade dibeā ami fodolofali sigi gaula asi. ³⁰ Foloea udia dolō yafie gegedoi dibeā ami hi āudulā hamosebegi, Yesu bēgēla aulo nefolalo amolia made mosalola sāi. ³¹ Esia sege amoie gamane sigi aligilo odoa Folobalā damelē hamola aligilo nelo amolia Foloma ado sāsisalea sähalea, Di gedolo gaamu dibeā ami dofā

mosabiola sāsi. ³² Iliā amala sāsisebe amo gaalu, udia dolō gegedoi amolia gelola ūalala dodogōla sāha difolalo amea ili asusugahalea odoaea ado elō sāsebegida, odoaeada obōla ado elō sāla aulo dabeladigisa dilo. Ili yafieada mi goweie gedoi gabula made helēsēi nefolalo. ³³ Yu dolō nefolalo amolia Alegisāda e nowela fedala aligisia ami namiāia nabelela gaula fedala ifosisebe amo bealahilā, udia dolō odoaea helēsēsaleada, mi e gabula helēsēi. Amala helēsēsebegi Alegisāda e nowela aligilahilā nea naabo usigilisalea, gegedoi amolima ne mademelēla sādēlā hamoi. ³⁴ Amala hamoi gaso, ilia eda Yu dolō amogi gabula bealahilā, ado gelola gaalu sähalea, Ebesaie Ademisisida edefademalā neamelēla sāha nebegimu, aoa āudā gadoi asi.† ³⁵ Gaamu amoie gusigusi nelo amea udia dolō sulubadela nefolalo amolima sau sagamolahlilā, ea ilima sähalea, Ebesa dolōla dilie, Ademisi edefade neebe amoie gobela ilo mosō neebe amoiege, amase, nelebo afādē mudaiala beselala digai dibe amoiege sigi aligiloda Ebesa gaamumu dibe amoda dolō afādēa dawa madedā nowē. ³⁶ Hā, na sāi amo gadola afādēa wāfalī sāila sāmōlō ulī ameadā, dilia nelebo afādē asigi made gāwila hamolo amo gadola, made hamola, sau sagamo. ³⁷ Dilia dolō āudā sigi misi goweleadā gobela ilo mosōa negei amogi afādē made fa nii, dilile gode udia amoge made gagadeimelē. ³⁸ Amaimo, Demediliasaeage ebalā hamoi hamolo neebe amoliage ilia afādēbalā gudimolō helēsēsa nea galēda, gamane gudilo dolō neebe amea amoie gudimolō segeyo odoa daiala negei dialea. Iliā amogi gudimolōi galea. ³⁹ Amomu made ado odoage sāmōlō helēsēsa nea galēda, amoda gamane dolō amolia ado giwi

†19:34 19.34 Aoa āudāda molō giai deala molōi gadoi.

sämölö gegedomalola säsegi sämolöi galea. ⁴⁰ Nilia walio hamoi amea Olomo gamane neebe ameadā nilima dilia üalala dodogöla gëgëimelëla sälahilä, nilibalä gudimolöi gabumelë. Iliā amala hamoseda, nilia walio gegedola üalala säi amoie mi goweie säimelëla sämolöi mademelëla gusigusi amea säla wagai. ⁴¹ Amala säla wagalahilä, ea gegedoi nefolalebe amolima afiaha maademalai.

Folo e Masedoniage Giligige asi

20 Ado gelola üalala dodogöla säha dilo amo sau sagaha maadeibua, Folea Yesu bëgëla aulo amoli mofiamalolahilä, asigi gelolo mala ilima säla ialahilä, ne awähamelë, dili hawio, namialola sälahilä, e Masedonia moholö asi. ² Sege amoligi nawesa nea, Folea ilima asigi gelolo ado yafie säla iia awälahilä, hobeala Giligi segea beselagalai. ³ E ami aube ohodoa nelolahilä, hobeala e du neala Silia moholö hamosebegi, Yu fii nefolalo amolia e nufulöla didiäha dialeai amea, e Masedonia obëgëmolöla helësei. ⁴ Dolö ebalä asi amolida goweli. Gaamu Belialada Bilusaie malö Sobadage, Desalonaigala Alisadagusa Següdasalage, Debila Gaiusage, amase, Dimodige, Esia segeala Digigasa Dolofimasalage, amoli ebalä asi. ⁵ Dolö amolida ilidale dafidi awäla nili misiäia Doloasa ami beaha nelö. ⁶ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amo baagilahilä, nili Filibai digila ödä duugi fila afiai. Amala afiala ödä duugi fila segeyo bia awälahilä, afiala ili neebea Doloasa beselagalai. Beselagalalahilä segeyo gifalädaläia ami nelö.

Doloasa ami Folea Yudigasa neala nowelasi

⁷ Segeyo gifalädalügi nili molö molö gedolahilä Folea ilibalä didiäha nelö. ⁸ E aiyö amogi moholö gabula helëselahilä, ea säla iaha nebegimu gasi mogoi. ⁸ Mosö ilibia hogoli nili gedoi amogida gamali wala negei malei dilo. ⁹ Ami malisä afädë amoie ëi Yudigasa e mosö amoie wido holela dagaboidaia ami salea edefademalä süwiala waoui. Folea sähamu nebegi, Yudigasa süwiala adi elaboi amo hogogolula fedai osodadaia amila bebedoi. Amala hamosebegi, neahamelebe hä baagoi meli. ¹⁰ Folo e digalahilä malisä amodaia dia fedalahilä naaboea gauia welahilä sähalea, Hame gudusebemelë. Didigaomabula säi. ¹¹ Amala sälahilä Folo e bu fedala beledi dagabodasila nalahilä, ado sedadela säha nebegimu segeyo sagai. Segeyo sagasebegi, e asi. ¹² Malö amo made baagoi sebegi, ilia e sigi awähalea ilile iso asigia edefade obeägi.

Folo e Doloasala Miledusa asi

¹³ Nililidale ödä duugi filahilä Asoso moholö afiai. Asoso ami Folo gausialahilä ödä duugi fimolö helësei. Folo e nagadabodo moholöie ea amala dai. ¹⁴ Afialahilä Asoso ami ea nili gausialahilä, eege ödä duugi fedala filahilä nihiligila Midilini afiai. ¹⁵ Amo aiyö amogi amilahilä, ödä duugi fila awäla Giosida gagala awäla, aiyö amogi Samoso awäla beselagalai. Amilahilä amo aiyö amogi Miledusa awäla beselagalai. ¹⁶ Esia segeamadi segeyo yogobodimolö madelahilä, Folea Ebasa baagila moholöla helësei. Yu udia dolöie molö nulö segeyo ëi Bëdigosi made bese-

³20:7 20.7 Dolö dawadigi odoā amolia helësesaleada, molö mai amoda Yesuie molö maila helësei.

lagalai amo gaalu, fodolofalī Yalusaleme awāla beselagalamolōi galēda, amoda moholōla helēsēi.[¶]

Folea Geleso sosogo Ebesa nefolalo amolile dafidilo amolima hawiola sāi

¹⁷ Miledusa ami nea Folea udia dolō Godea wela ifosi Ebesa nefolalo amolile dolō dafidilo nefolalo amoli e nee-bea misiāia misialola sāsi.[§] ¹⁸ Ili e nee-bea maala beselagalasebegi, ea ilima sähalea, Esia segeamadi degabo mi gāwila maala neloa amila dilibalā nea hamosa nelo amoda dilia dawadigi. ¹⁹ Yu dolō nefolalo amolia ne nufulō daiaha nelo amea ne fedogola beasebegi, na nihi nagadaiala siahalō digaha nea Dafidilo Geloiie hamoi hamolasisa nelomelē. ²⁰ Dili ugila negemolō amogi afādē mustügā negela made, na dilima sāla iadigi, udia dolō gegedoi dibe amige, dilile mosōa amige, sāla oleleladigi amoda dilia dawadigi amomelē. ²¹ Amaimo, na Yu ilimage, amase, Giligi ilimage asigi besulahilā, Godemadi nea, nilile Dafidilo Geloi Yesuma asigi afādē negemalola gelola sāla i amomelē.

²² Amala hamosa nelo gaso, hā walio Gesamia ne mosōla sāse amo gadola, ne Yalusaleme moholō neawe. Ami neēgi, nema edo hamomolōdu, na dawa mademelē. ²³ Dawa made gaso, na afādē dawadigida gowemelē. Sege sulubadelagi ne neloadi amogi nebegi Gesami Hedabia nema sāla iahalea, Galabaia negemolōge sē molōge bimolōmelēla gelola sāla iahamu nelomelē. ²⁴ Amaimo, ne namolō amoda nema memalā gadoi gabula helēsēsamelē. Godeie ugila negelasilo Ado Mala Hedabi sāla imolōie hamoi Dafidilo Geloi Yesuea nema i amo

hamola wagamolō amoda geloi gabula gelola helēsēsa neawe. ²⁵ Hā, nabuō. Ne dafidi dili nefolalebeadi Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala sāla iaha nelo gasoda, diligi afādēa hobeala nīe mi bu elō made bimolōla helēsēsamelē. ²⁶ Amai gabugi, walio na dilima ulufadigila fādāla sāla iahago. Afādē nafadegi awāseda, asialada nema mademelē. ²⁷ Mida gowe. Godea hamomolō amo afādē musügā negela made, sulubadela na dilima sāla iaha maadei amea. ²⁸ Geleso sosogo sugua sibi gadoi nefolalebe amoli dilia sigi namiāia Gesami Hedabia dili ifosi amo ilile asigige dihilile asigige hedabola beaha namialo. Udia dolō Godea wela ifosisi nefolalebe amoli iē namiāia hile healea nii amoli dilia sugua sibi sigi aligilo amo gadola ili sigi namialo. ²⁹ Ne asibua ilua iugulo geloi gadoi dili nefolalebea gui maalahilā, sugua sibi gadoi nefolalebe amoli bobasēla made, nufudala hēsōmolōla helēsēsamelē. ³⁰ Dihili diligi dolō odoaea nowelahilā, ado halowela sāla, Yesu bēgēla aulo nefolalebe amoli dusugala ili bēgēla misiāia moholōmelē. ³¹ Hā idihē namialo. Na gāheo i ohodoagi esoage gasigige siahalō digaha nea dili hīdo hīdolama sāla olelesamu nelo amo helēsēmalo.

³² Amai gabugi Godemage, iē ugila negelo ado mala amomage dili gausisagomelē. Mala amea dili neala gelolasimolōige, Godeie udia dolōgali hedabi imolō dibe amo gadola dilima imolōige nea. ³³ Na afādēie munige faguloge gesami awāla made nelomelē. ³⁴ Nihi hile naaboea nihi hamoi hamola, nihi nege, nebalā aligilo amolige, nili molōge neleboge dofea negei dilo amoda di-

[¶]20:16 20.16 Baagila Asi Segeyo molō nalahilā segeyo nabūlasi bia baagilahilāda Bēdigosi Segeyo beselagalalo.

[§]20:17 20.17 Miledusala Ebesa moholōda mia made, gilomida nabūlasi bia gadoi. Ayala Fogomayu gadola.

hili dawadigi amomelë. ³⁵Na sulubadela hamosa nelo amo gadola hamoi edefade hamosebewea udia dolö geloi made nefolalebe amoli ugila negemolöi dibe amo oleimelë. Amase, Dafidilo Geloï Yesuea sähalea, Afädëa digali afädë iaseda, dia holöfali obeägimolö. Gasoda, dia afädë elögali iaseda, dia edefademalä obeägimolömelëla säi amo helësëmolöi dibe amoge oleimelëla Foloea säla wagai. ³⁶Ea ado amo säha maadelahilä, ili sulubadelabalä ea emo gumu sagala gumusula Godema adoi. ³⁷Godema adola wagasebegi, ili sulubadela edefademalä diila Folo gaula mimi. ³⁸Amala ilia edefademalä asigii. Asigii amoie mi edefadeda gowe. Ea nie mi bu elö made bimolömelëla säi amogi. Hä amalahlilä ilia e du dibeami ifola asi.

Folo ödä duugi awäla, Yalusaleme asi

21 Nilia ilima, nili hä afiahamelë, dili hawiola sälahilä, ödä duugi fila mogolafali awäla Gosi beselagalai. Amo aiyo amogi Olodesi beselagalai. Amilahilä Badala beselagalai. ²Badala amila ödä du elö Fonisia moholö dibe amo bealahilä, nili amogi fila afiai. ³Afiähalea nilia Saibulusi södölo dibe amo bealahilä naabo fefeädimadi dibe amo amilahilä nili baagila awäla Siliamadi awähamu nelo. Awähamu nea Daia awäla beselagalai, du amogi nelegei gauï amo ami negemolöie. ⁴Daia ami beselagalala bögëla aulo nefolalo amoli beagolelahilä, nili ilibalä segeyo gifalädalä ami nelo. Gesamia ilima aligilahilä helësëlasisebegi, ilia Foloma Yalusaleme mosabiola säi. ⁵Amala säsebegi gaso, nili moholö fu beselagalasebegi, hä doadigila afiai. Afiasebegi ili sulubadela udia malöla gaamugi amila nilibalä duhulu agetsua afiai. Afialahlilä nili su-

lubadela eduhulu bosea ami emo gumu sasagalahlilä Godema adoi. ⁶Godema adolahilä, nili hä afiahamelë, ilima dili hawiola säi. Amase, iliage nilima amala hawiolahlilä hili mosöa obögësebegi nili duugi fimolöie afiai.

Sisalia ami bea sälo Agabasa Fologa ado säla i

⁷Ödä duugi filahlilä Daia digila awähamu nea, Dolemesi beselagalai. Beselagalahlilä nedoo nefolalo amoli säla olela gausialahlilä ilibalä segeyo afädë adi. ⁸Diala aiyo amogi awäla Sisalia beselagalai. Beselagalahlilä Ado Mala Hedabi säla ilo afädë nelo amoie ei Filibi amoie mosöa digalahilä ebalä nefolalo. Filibida dolö Gifalädalä amoligi nelo. ⁹Ë idiwilali biyidia sulo amoli dolö made fila awäla salea, Godeie bea sälo sulo.

¹⁰Nili ami segeyo nahui nebegi Godeie bea sälo afädë amoie ëida Agabasa eda Yudiala misi. ¹¹E nili neebee ami maala, ea Foloie malibugii amo nealahilä hile emole naabile neegilahilä, ea sähalea, Gesami Hedabia sähalea, Malibu goweie eedo amo Yalusaleme ami Yu dolö nefolalebe amolia gowe gadola gaula neegila dolö fii odoama imolömelëla säsebemelëla säi. ¹²Amala säi amo nabalahlilä niliage, amase, udia dolö ami nefolalo amoliage Fologa Yalusaleme fedamolö gameläla sähamu nea häuai. ¹³Amala sähamu nefolalebegi ea säla obögësalea, Dilia diisamu dibegoea ne neala yölasisebegi goda edoie. Ne Yalusaleme ami nea nie emo naabo neegimolö gomumade. Dafidilo Geloï Yesuie ëigi baagomolö diège amoda dofeala helësësamelëla säi. ¹⁴Amala säsebegi, ea helësëneebe amo haila fisimolöi made beala

**21:8 21.8 Filibida dolö gifalädalä abosolo ugila negelo namiäia dafidi memeele amoligi nelo. Abosolo 6.1-6 bimalo.

niliã fisilahilã sãhalea, Dafidilo Geloia hamesebe amo gadola hamomãiamelãla sãi.

Folo e Yalusaleme asi

¹⁵ Amala sãla, segeyo amala nelolahilã, nelegei neala gaula Yalusaleme fedai. ¹⁶ Bãgãla aulo odoa Sisaliãla nilĩbalã gedegola afiai. Afiai amoda Saibulusi fii afãdã bãgãla aulo siiba nelo amoie ãida Nesono ãe mosã awãla nefolamolõie ilia nilĩ sigi asi.

¹⁷ Nilĩ Yalusaleme beselagalasebegi ami nedoolali amolia obeãgãla gauia idai. ¹⁸ Amo aiyõ amogi Folola nihiligãla Yemese neebea afiai. Afiaha dibegi, dolõ dafidilo nefolalo amoli sulubadelage ami gedegoi. ¹⁹ Foloea ilima dili go gabiola sãlahilã, udia dolõ fii odoa nefolalebea ami Godea emadi aligila hamoi amo ilima awala sãla ãaha maadei. ²⁰ Foloea awai amo ilia nabalãhilã Godeie ãi gauia adai. Amalahilã ilia Foloma sãhalea, Nedo, dia dawa, Yu udia dolõda dausini maleia asigi afãdã negei. Udia dolõ amoli sulubadelaeada Ado sãla negei amo gelola bãgãla awãha neamelã.

²¹ Amala hamola nelo amolima dolõ odoa nefolalo amolia sãhalea, Foloea Yu udia dolõ sege elõ elõla fii odoa amoligi nefolalebe amoli sulubadelama ado gowe gadoi sãla olelelo. Mosesea Ado sãla negei dilo amo fisimola sãla, dilile malõie gafodo damumãbio, siiba mala hamolo amoda made hamomãlola sãla ãaha neamelãla odoaea sãla ã gabio. ²² Odoaea di yawe misi neala sãseda, ilia dofã nãbulõ gabumelã. Hã niliã abilia hamomolõdu. ²³ Amaimo, niliãda dia mala afãdã bãgãla hamomãiaie sãla ãaha. Nilĩbalãda Godema afãdã hamomolõmelãla sãla negei dolõ biyidia nea. ²⁴ Diada ili sigi awãla, ilia Godeie siigi nigime baai made neebe amo

olelo mala hamomolõ amo diage amala hamomalo, amase, ili busa gesemolõie ilile bidige dia negelasimalo.†† Amala hamoseda, odoaea ado ãie sãi amo nabelo amoliãda, niliã wãfalĩ sãla ã gabula helãselãhilã, Ado sãla negei dibe amo dia bãgãla hamolo gabula helãsemolõmelã. ²⁵ Udia dolõ fii odoa asigi afãdã negei neebe amolima, ado sãmolõ helãsei dilo amo niliã beba dãdãla ã. Niliã ilima sãhalea, ili idihã nea, molõ nulõ dibe amogi wãfalĩ godegali gãa nelegela ã muãbio. Amase, heale hĩ e muãbio. Hogoi elõ elõla sebe amo nufadahalea muugia heale gãlo sali amola muãbio. Amase, udia dolõ fa nimãbiola sãla ãla sãi.

²⁶ Amalahilã amo aiyõ amogi Foloea dolõ biyidia amoli sigi nea, hiligila Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamoi. Amalahilã e gobela ãlo mosã awãla gobela ãloma nigime baai made neebe amo oleloie segeyo amogi wagamolõ gabugi, afãdã afãdãleãe amo galada odala ãmolõ gabula sãla ã.

Yu dolõ amolia Folo gaui

²⁷ Mala amoie segeyo gifalãdalã dilo awãha maademolõ ga made dibegi, Yu dolõ odoa Esia segeala mofiai amolia Folo gobela ãlo mosã neebe amo melĩ. Bealahilã udia dolõ nefolalo amoli sulubadelaea Foloma habobamãia neala habobãsilãhilã Folo gaui. ²⁸ Gaulãhilã ilia gelola uuala sãhalea, Isilale dolõla dilie, nili ugila negemolõ mofiamo. Dolõ gowea sege dibe sulubadelagi udia dolõ nefolalebe sulubadelama sãla olelesalea, Isilale udia dolõge, Ado sãla negei dibe amoge, amase, sege gowege, amolida memalãmelãla sãla olelelõmelã. Amomu made, ea Giligi dolõ odoa nefolalebe amoligi gobela ãlo mosã sigi maalãhilã

††21:24 21.24 Abosolo 18.18 amoge bimalo.

mosö Godea hile nafolai nelo amoge neala nafadei gabiola säi. ²⁹ Amala säi amoda dafidi ilia Ebesa fii ei Dolofimasa e Folobalä gaamugi neebe amo bealahilä, Foloea e gobela ilo mosöa sigi nogila digai gabula helësëlahilä amala säi.

Ami dolö amolia Folo e sigi asi

³⁰ Amala säsebegi, gaamugi nefolalo amoli sulubadela fudugilahilä, udia dolö baluluia mafula gedegola ilia Folo gaulahilä, gobela ilo mosöa amila dusugala gaula awähalea gobela ilo mosö idi galo sulubadela fodolofali gaha maadei. ³¹ Amala hamolahilä Folo baagomäia nufulö hamosebegi, Olomo ami dolö beaha aligilo busa amea Yalusaleme udia dolö sulubadelaea edefademalä fudugila nudusaleamelä säi amo nabi. ³² Amo nabalahlilä ea ami dolö sigi aligilo odoa nefolalo amolige ami dolö odoa nefolalo amolige sigi awälahlilä, udia dolö gegedoi neebea ami ili fodolofali baluluia afiai. Beaha aligilo busa amoge ami dolö odoa amolige maase bealahilä, ilia Folo made nufudala fisi. ³³ Ami dolö beaha aligilo busa amea Folo neebea awälahlilä e gaula nea, ea ami dolö amolima sähalea, Igi ëfë äudäea e nafodomola säi. Amala sälahilä ea nabahalea, Dolö goweda nowë, ea edo hamosiola nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia säla obëgësalea, ado elö elöla gelola säla didigai. Amala gelola säla didigai amea ami dolö beaha aligilo busa amea ado mi fädäla made beasebegi, ami dolö amolima dolö goweda ami mosöa sigi mosalola säi. ³⁵ Amala sigi awäla e mosö aulo didaia fedadelä hamolebe udia dolö gegedoi amolia edefade habobasebegi, ami dolö amolia Folo e naaboea sogobala gaula fedai. ³⁶ Mida, udia dolö amolia, nufuö,

baagomäia nufuöla gelola säla didigala ili bëgëla maasebegi amai.

Folo e asigi afädë negei amoie mi Yu ilima fädäla säla i

³⁷ Ami dolö amolia Folo e sigi gaula ilia mosöa digamolö hamosebegi, Foloea ami dolö beaha aligilo busa amoma sähalea, Na dima ado afädë nabeledulela säi. Amala sälebe busa amea sähalea, Dida Giligi ado adolole. ³⁸ Isibi dolö afädë dafidi gamanabalä nudulahilä ie nudulo dolö dausini biyidia sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi awäha nelo amoda di madelela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, Foloea sähalea, Neda Yu dolö neawe. Silisia segeie gaamu Dasasa dibe amoda nie segemelë. Nie gaamuda ilibia edefademelë. Na udia dolö ilima ado sädelä dima nabahala säi.

⁴⁰ Amala sälebe ami dolö beaha aligilo busa amea dofea sämosebegi, Foloea aulo didaia ami nea naabo usigili. Sau sagaha maadesebegi Foloea Hibulu adoea sähalea,

22 Nado nedoola dilie, dilia na asiala hamoila säsebegeoie, asiala made hamoila dilima fädäla säla iahago, nabualola säi.

² Amala sälahilä Hibulu adoea säha neebe amo nabalahlilä, dolö nefolalo amolia dofä adola made sau sagala nefolalo. Sau sagala nefolalebegi Foloea sähalea, ³ Ne fiida Yumelë. Silisia segeie gaamu Dasasa amida nemea ne neegela ägüi. Gasoda, neda gaamu wegi nea wi fädäla aligisebegi, Gamelielea ne olelesa nelo. Eada nema nilile naua mäüie mala säla negei dibe amo sulubadela hedabola säla olelei. Na Godea hamomola säsegi gelola hamosa nelo, dili walio nefolalebe goea hamosa neebe go gadola. ⁴ Idi gowegi bëgëla aulo nefolalo amoli na neala sëlasisa nelo, ili baagomäia. Udiage dolöge nafodolahilä, ili galabaia mosöa negesa aligilomelë. ⁵ Gobela ilo

Busa Edefade neebe ameage galisolö dolö nefolalebe sulubadelaeage, ilia na dofä säsebewe dilima säla ilo amo. Iliä ilile edoo Damasaga nefolalebe amolima beba dädëla, na gaula mosäia iäsisio. İasisebegi Idi bögëla aulo ami nefolalo amoli gaulahlilä së imäia Yalusaleme sigi obögëmolöie nea asimelë. ⁶Ne Damasaga suägila eso mogogi aligisebe amo gaalu, mudaijala yo digalo edefade fodolofali maala nema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁷Amaimo, ne nagadaia digala negei dibegi afädëa nema sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sälasisala säse nabi. ⁸Amo nabalahlilä na, Dafidilo, dida nowëla säla obögëi. Amala säla obögëlebeda ea nema sähalea, Neda Nasalese fii Yesu, dia neala sälasilo amomelëla säsisio. ⁹Dolö nebalä afiai amolida yo digai amo meli gaso, afädëa nema ado säi amoie adoda ilia made nabi. ¹⁰Amala hamosebegi, na nabahalea, Dafidilo, na abilia hamomolödula nabi. Amala nabasebegi, Dafidilo Geloia nema sähalea, Di nowela Damasaga mosö. Ami dia hamomolö Godea daiäi amoda afädë ami neebe amea dima säla iaha maademolömelëla säsisio. ¹¹Yo edefade digai amea na bimolö ulisebegi, dolö nebalä afiai amolia ne nabelela gaula awäla Damasaga beselagalai. ¹²Dolö afädë ëi Ananaiasa e Damasaga ami nelo. Eada Ado säla negei dibe amo gadola hamolo nebegi, Yu udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaeada, eda dolö hedabi mogoi neala sälo nelo. ¹³E maala ne nebea ga madefali nea, ea nema sähalea, Nedoo Soloo, die si hedabi bu bimalola säsisio. Amala säi amole nie si bu hedabolahlilä bimolöi gabugi e meli. ¹⁴Amasebegi ea sähalea, Nilile mäuie Gode neebe amea ea hamesebe amo dia helësëmäiage, ie hamoi hamolasilo asigi mogoifali neebe amo dia siia bimäiage, hi ado säsebe amo nabuäiage di memeleimelë. ¹⁵Dia meli amoge

nabi amoge udia dolö sulubadelama säla imolöie e neala olelo di namolömelë. ¹⁶Di memalä beaha samolöda edoie. Hä nowelahilä ödägi gela, Dafidilo Geloima adola, dia nafade hamoi amo hëla fisi-malola säsiola Foloea säi.

Foloea fii elöma ado mala sämäia Godea fisiga gai

¹⁷Foloea säla iahamu nea sähalea, Ne Yalusaleme obögëlahilä gobela ilo mosöa Godema adosa salea sosoäla awäla ¹⁸beahamelebe, Dafidilo Geloie e misi nelo gabio. Ea nema sähalea, Dia nie säsisie amoda Yalusaleme nefolalebe amolia made nabolö ameada, hä fodolofali, Yalusaleme digila di aabela mosalola säsisio. ¹⁹Amala säsebegi, na säla obögësalea, Dafidilo Geloie, na gedolo mosö difolalebea ami awäla udia dolö dima asigi afädë negei nefolalo amoli nufudala ialalela, galabaia negelo amoge hili dawadigimelë. ²⁰Die olelo Sidibeniie heale digasolo amo gala nege ilibalä nelomelë. E baagomolöge dofeala helësëlahilä e baagomäia nufidelo amolile fagulo daia salugalo gii amoda na beaha nelomelëla säi. ²¹Amala sälebe ea nema sähalea, Mosalo. Na di sege wagadi made, udia dolö fii elö sefolalebea ami fisiga gamolömelëla säi.

Foloea ami dolö amolima neda Olomo dolömelëla säi

²²Ea ado säha nelo amo udia dolö nefolalo amolia hedabola nabaha nea gaso, ea udia dolö fii elöma moholömelëla säse amo nabalahlilä, ilia gelola üalala sähalea, Dolö goweda baagomäia nufuö. Go gadoida wi namolöi made gabula säla didigai. ²³Iliä üalala didigala sähamu nea hilile fagulo daia salugai gila sadia galadigi, gulu dao gasala sadia adaladigisa nebegi, ²⁴ami dolö beaha aligilo busa amea sähalea, Iliä ema ado gelola säse goie mi säla imäia ami mosö mumu-

sogi digala e fëgämalola säi. ²⁵ Amasebegi ilia Folo fëgämolöie e nafodoi. Nafodoi amola wäla nea, Foloea ami sigi aligilo ga madela neebe amoma nabahalea, Olomo dolöma gudi made nabala, Olomoie mala säla negei ameadada dolö amo fëgämolöda mogolalela nabi. ²⁶ Amala säi amo nabalahilä sigi aligilo amea ami dolö beaha aligilo busa neebea awäla ema säla ialahilä nabahalea, Dia abilia hamomolö gabu. Dolö goweda Olomo dolöla säi. ²⁷ Amasebegi beaha aligilo busa amea e neebea awäla ema nabahalea, Nema sämo. Dida Olomo dolölela nabi. Amalebe ea säla obëgesalea, Äla säi. ²⁸ Amalebe beaha aligilo busa amea sähalea, Nihine muni edefadea ne Olomo dolö hamomolöie nimelëla säi. Amalebegi Foloea sähalea, Nemea ne neegela ägüsolo amo gala ne amala nelola säi. ²⁹ Amalebe e fëgämolö nefolalo amoli fodolofalä badadi gasi gagai. Amasebegi ami dolö beaha aligilo busa amea helësésaleada, na Olomo dolö nafodoila helësëlahilä, e bedäha nelo.

Foloea Yuie Galisolöma ado säi

³⁰ Amo aiyo amogi ami dolö beaha aligilo busa amea Yu amolia Folo eada edo asiala hamoidula fädäla bimolöie, e fisigalahilä gobela ilo busa amolige, Galisolö dolö amoli sulubadelage gege-domalai. Gegedosebegi ea Folo sigi digala ili sebaa ami ifosi.

23 Foloea Galisolö dolö amolima sila nea sähalea, Nedoola dilie, ne Godeie siigi nawesa neada nie iso asigia dofealahilä hahamola misi amo, aso, hamosa neawe. ² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade Ananiasaea dolö odoa Folo ga made nefolalo amolima sähalea, İe nafigi nufuöla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea ema sähalea, Dida mosö alalo

gai beni faleia hëi amo gadoi nebego, Godea di nufulömelë. ⁴ Ado säla negei dibe amo gadola dia nema gudi nabulö salea gasoda, dia Ado säla negei dibe amo damula ne nufuöla sähalea nabi. ⁴ Ea Amala nabasebegi, dolö e ga madela nefolalo amolia sähalea, Dia Godeie gobela ilo Busa Edefade neebe goma nafadela sähalea nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Foloea säla obëgesalea, Nie nedoola dilie, e gobela ilo Busa Edefade neala na made helësëi. Udia dolö dili nefolalebe amoie beaha aligilo neebe amo dilia e gagademabiola bebagi dëdëla negei dialeala säi. ⁶ Amalahilä Foloea dolö nefolalebe amoli odoa Sadiusi sosogo, odoa Felesi sosogo nefolalebe amo helësëlahilä, Galisolö gegedoi nefolalo amolima ado gelola sähalea, Nedoola dilie, neda Felesi sosogo neawe. Nie nadoge Felesi sosogo nelömelë. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda gudisagomelëla säi. ⁷ Ea amala sälebegi, Sadiusi sosogo amoliage, Felesi sosogo amoliage ili gëgëlahilä gegedoi amo hilimu moge mogela nelo. ⁸ Sadiusi sosogo iliada udia dolö baagoi amoli made nowelolage selesaiia fige gesamige madela sälo nea, Felesi sosogo ilia ohodoa amoli dofä gabula helësësa neamelë. ⁹ Amalahilä dolö amolia gëgësalea ado gelola sähamu nebegi, mala dawadigi odoa Felesi sosogo amoligi nefolalo ilia nowela aligilahilä ado gelola sähalea, Dolö gowea nafade afädë hamoi nilia made meli neawe. Amai gesamiale ma, selesaiia fiia ema ado säla İledula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ilia gëgëlahilä edefade nudusalea, Folo dusugagise amea damula galaloea ami dolö beaha aligilo busa amo bedäi. Bedälahilä ea ami dolö nefolalo amolima

††23:3 23.3 Mosö alalo gai beni faleia hëila säi amoie mida gomalä. Mosö alalo gai nafade fea amoda made bimäialahilä beni faleia hëlo amo gadoila helësëi.

sähalea, Dili idogo digalahilä Folo e ili mogogila neala ami mosö mumusogi sigi obögëmalola säi.

¹¹Amala hamolahilä gasigi Dafidilo Gelo Folo neebee maalahilä sähalea, Asigi gelomalo. Bedämabio. Yawe Yalusaleme nea di nïe neala olelo nelo amo gadola Olomo awälage amo gadola wäla hamomolömelëla säi.

Yu dolö ilia Folo baagomäia nufulö daiia

¹²Sege yosebe amo gaalu, Yu dolö nefolalo amolia Folo nufulö daiaha dilo. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, ilia molö ödäge made naala, Folo nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negei. ¹³Nufulöla daialo amolida nabülasi biyidia baagi. ¹⁴Ili gobela ilo busa amolige dolö dafidilo amolige neebee awälahilä ilia sähalea, Nilia migalia diigila ado gelola säla negesaleada, nilia molö made naala, Folo nufudala baagolahilä molö molömelëla säla negeimelë. ¹⁵Amala hamoi gabugi, Galisolöla diliada ami dolö beaha aligilo busa amo sebee ado fisiga gahaleada, Folo dili neebee sigi digamalamäia, ema säi amoie mi fädäla hogomolöïela sämalalo. Amala hamoseda, e dili mia, aso, made beselagalala neëgi, nilia e nufulöie daiia neamelëla säla i. ¹⁶Amala säsebegi, gaso, Foloie elefiie malöea ilia säi amo nabalahlilä, e ami dolöie mosöa awäla mumusogi digala Foloma säla i. ¹⁷Amo nabala Foloea sigi aligilo dolö afädë welahlilä sähalea, Diada malö malisä gowe beaha aligilo busa sebee sigi mosalo. Eada ado afädë ema sämolö gauleamelëla säi. ¹⁸Amalebe ea malö malisä amo beaha aligilo busa sebee sigi awälahlilä sähalea, Galabaia negei Foloea ne wesaleada, malö malisä goweada ado afädë dima sämolö galea, di sebee sigi mosöla säla imelëla säi. ¹⁹Amala

säsebegi, ami dolö beaha aligilo busa amea malö malisä amoie naabogi gaula agesuadi heledo nea nabahalea, Diada nema edo sädeläla nabi. ²⁰Amalebe ea sähalea, Yu ilia ado afädë negesalea gomälä negesio. Ema säi amoie mi fädäla nabolöie, dia Folo e Galisolö neebee aiyö sigi digamalamäiala sämolöla säio. ²¹Amaseda, diada ilima ümabio. Mida, dolö amolida nabülasi biyidia baagi, ilia e nufulö müsügä beaha nea. Ili migalia diigila ado gelola säla negesaleada, molö ödäge made naala, e nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negesio. Hä dia ümäia ili walio daiala beaha neamelëla säla i. ²²Amala säla ië beaha aligilo busa amea malö malisä amoma gelola sähalea, Dia nema säla i amo afädëma säla imabio, mosalola säi.

Gamane sigi aligilo Feligisi neebee, Folo e sigi asi

²³Amala sälahilä ea ami sigi aligilo äudä misiëla welahlilä elema sähalea, Sisalia moholöie ami dolö hädali äudäge, sugua hosigi fila aulo dolö nabülasi gifalädaliage, amase, göge gaulo dolö hädali äudäge, süwia midilö neë gaalu, moholöie walio daiamalo. ²⁴Amase, Foloie sugua hosige dilia daialahilä e hedabola sigi awäla gamane busa Feligisi neebee sigi mosalola säi. ²⁵Amala sälahilä ea beba afädë dëdëla iahalea gomälä säla dëdëla i.

²⁶Neda Golodiasa Ilisiasa, na gamane sigi aligilo Feligisi dolö edefade dima, Di go gabiola säla, beba gowe dëdëla iasisago.

²⁷Yu iliada dolö go gaula nufudadigimolöie hamosebegi, na eda Olomo dolömelëla säsebe amo nabalahlilä, ami dolö amola e neebee maala na e damula awäla sigi obögëimelë. ²⁸Ili ema gudimolö ado säsebe amoie mi

nabulöilahilä, na ilile Galisolö neebee e sigi asimelë. ²⁹Sigi awälahilä beahamelebe, ilia ema gudimolö ado säi amoie mida ilile mala säla negei amoiemu meli. Amai ameada, e baagomäia nufulöge, galabaia negemolöige, afädë made meli. ³⁰Dolö go baagomäia nufulö daiahaleamelëla afädëla nema säla iäsebegida, di neebee e fodolo fisiga idogosagomelë. Ea nafade hamoila sälo amoliage mi goweiemelëla dima säla imolö mosalahagomelëla säla dädëla i. ³¹Amaimo, ami dolö amolia ea säi amo gadola, gasigi Folo e sigi awäla Ädibadalisi gaamuği beselagalai. ³²Amo aiyo amogi ami dolö sugua hosigi fila aulo amoliamu e sigi awähamu nebegi, ami dolö odoa amolida hilile mosöa obögëi. ³³Ami dolö sugua hosigi fila afiai amoli awäla Sisalia beselagalalahilä, gamane sigi aligilo amoma beba dädëi amo neala iäla, amase, Fologe sigi maala e mia ifosi. ³⁴Amalebe beba amo nidelahilä Foloma nabahalea, Dida bolobinisi abidilala nabi. Eda Silisiala helësëlahilä ³⁵ea sähalea, Dia nafade hamoila sälo amoli mofiala neëgi, na dië gudi nabulömelë. Amala sälahilä ea Heledoea mosöa e idihë namialai.

Yu dolöea Foloea nafade hamoila säi

24 Segeyo bia nelolahilä gobela ilo Busa Edefade Ananaiasage, dolö dafidilo nefolalo amolige, Olomoie mala negei amo gadola sälasilo ëi Dedulusi nelo amea ilile säsimäia eege hiligila digai. Digalahilä, ilia gamane sigi aligilo amea nabuäia Foloeada nafade

gomu hamoimelëla säla i. ²Amalahilä sigi aligilo amea Folo misialai. Maala nebegi, Dedulusia ea asiala hamoi amoie ado säla iähalea, Dia nili sigi namolöi nelo amea nili neebee dalulo amoda negesimu dialeamelë. Dia nili hedabola sigi nelo amea sege edefade gowegi nefolalebewe hedabi namolöie, neala mogolasisa nelo. ³Dolö edefade Feligisie, nilia amo bealahilä segeyo sulubadelagige sege dibe sulubadelagige dima obeägila edefademalä nesegesa aligilomelë. ⁴Amai gaso, na asiala dima dofogaloea, dia nili bobasëla nilia ado oboba säsewe nabuäia. ⁵Nafade hamoloda dolö gowemadila misi gabula beagolesamelë. Eada Yu dolö sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli neala habobasilahilä nudulasiloge, amase, Nasalese sosogo nefolalebe amolile dafidiloge emu neamelë. ⁶⁻⁷Amase, ea gobela ilo mosö Godeie siigi nigime baalasilage hamoi. Amalebegida nilia gauimelë.^{¶¶} ⁸Amaimo, dihi mi fädäla hogomolöie dolö goma nabaseda, nilia nafade gowe hamoila säseweda dofä säsebela helësëmolömelëla säi. ⁹Amala säsebegi, Yu iliage Dedulusiie ado ugila negela ado säi amoda dofämelëla säla i.

Foloea Feligisima ado säi

¹⁰Gamane sigi aligilo amea Foloea ado sämäia ië naaboeamu odo bibila säsebegi, ea obögëla sähalea, Dida gäheo i yafiegi sege edefade goweie gudi mogelo nelo amo helësëlahilä, nie asigiada ilia ado säi amoie dima obögëla sämolöda hedabi galea. ¹¹Amaimo, na Godeie ëi gauia adala Godema adomolö Yalusalame fedaia amila segeyo walioda giwimelë. Amoda dihi dawadigimolöi.

^{¶¶}24:6-7 24.6-7 Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, ado odoage damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Nilia nilile Ado säla negei amoie ema gudideläi 7 gaso, ami dolö beaha aligilo busa Ilisiasa maala, nili bobala didiigilahilä, ea nilia gaula nelo amo sigi awäsio. 8 Sigi awäla ea nafade hamoila sälo amoli di neebee misialola säi.]

¹² Amaimo, ilia na gobela ilo mosöa nea afädëbalä didiäha neebe made meli. Amase, gedolo mosöage, sege gaamu dibeage udia dolö gegedoi amoli fudugilasila hamoseda made melimelë.

¹³ Amaimo, na nafade hamoila ilia walio sälebeda, na dofä amala hamoi amoda dima säla ulufadigimolö amo ulisio.

¹⁴ Ado dofä dima säla iahawe, amoda gomalä. Neda Idi ilia sosogo elöla säse gowe bögësaleada, nilile mäüie Gode ëi gauia adalomelë. Amase, nada Ado säla negei dibe amo sulubadelage, Godeie bea sälo amolia ado säla dëdëla negei amoge dofä gabula helësésamelë.

¹⁵ Godea baagoi amoli nowela ifosimäia na beaha neebe amo gadola, amase, dolö goweliage amala beaha neamelë. Godea amala hamomäia na asigia sisiläfüsa nea.

¹⁶ Amalebe segeyo sulubadelagi Godeie siigige udia dolöie siigige nie iso asigia mogola namiäiala helësësa aligilo. ¹⁷ Neda gäheo i odoa nelolahiläda, nihile segea obögësalea, udia dolö nelebo maade amoligali muni imolöiege, amase, Godegali odala imolöiege obögëi.

¹⁸ Dafidida Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamolahilä, gobela ilo mosöa odala imolöie awäla nebegi, ilia ne meli. Nebalä udia dolö gegedoi made, gëgëla nudusage made nudui.

¹⁹ Amalebe, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai ami nefolalo amolia nema dia nafade hamoila säha nea galëda, di neebee hili ado amo sämolö yawe moholöi galea. ²⁰ Maade galëda, dolö nefolalebe gowelia ne Galisolö dolö neebee nowela ifosisolo amo gala, ilia na dofä nafade hamoila meli amo säla imäia. ²¹ Ne ilibalä nea na ado afädë säi amomuda gowe. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda, dilia walio gudisagomelëla säimelëla Foloea säi.

²² Amala säsebegi, Feligisia Idigi aulo mala hedabola dawadigi nelö ameadä gudi nabi amo wagalahilä sähalea, Ami beaha aligilo busa Ilisiasa e maasegi, dilile gudi säla mogemolöla säi. ²³ Amala sälahilä, ami sigi aligilo amoma sähalea, Folo e idihë nea gaso, hi helësëse amo gadola hamomäiage, amase, e damelë neebe amolia e ugila negemolö misiäiage fu imalola säi.

Feligisia Folo e gäheo i äudä galabaia negei

²⁴ Segeyo odoa nelolahilä, Feligisi e hile udia Dulusilabalä misi. Dulusila eda Yu udia. Feligisia Folo bea mosalolahilä sigi maasebegi, Foloea Geleso Yesuma asigi afädë negemolö mala säla iäsebegi, Feligisia nabaha nelö.

²⁵ Nabelebe Foloea mogoi namolöge, asigi sigi namolöge, mogemolöie segeyo daiala negei amo maasebe amoiege säla iaha nelö. Säla iaha nebegi, Feligisi e bedälahilä sähalea, Di mosalo. Hobeala fu beaseda, na di misialamolömelëla säi.

²⁶ Amala helësëselo amo gala Feligisia Folobalä ado didiämolöie wesamu nelö amoda muni imäiala helësëlahilä amai.

²⁷ Gäheo i äudä nelolahilä Feligisi gadoi Bosiusi Fesidusi e gamane sigi aligilo bedefala nelö. Feligisiada Yu dolö nefolalo amoli obeägmäia Folo e galabaia mosöa ifosisamu nelö.

Foloea sähalea, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebee gudimolö moholömelëla säi

25 Bolobinisigi ami gamane sigi aligilo Fesidusi beselagalala segeyo ohodoa nelolahilä, e Sisalia dögila Yalusaleme fedai. ² Yalusaleme fedala nebegi gobela ilo busa nefolalo amolige, Yu udia dolö ëi sälo nefolalo amolige e neebee awälahilä, Foloea nafade gomalä hamoimelëla säla i. Säla ialahilä ilia ema gelolafali

sähalea, ³Dia dofä nili ugila negela Folo eda Yalusaleme misialamäiala säi. Dafidi ilia didiähalea, Folo e, aso, idiafa maaha neëgi, e nufulöie idia negemolömelëla didiäi amo helësëla amala säi. ⁴Amalebe Fesidusia säla obëgësalea, Folo eda Sisalia galabaia nea. Neda holöfali nelolahilä ami obëgëmolömelë. ⁵Dolö goea nafade afädë hamoi galëda, dilile ëi sälo odoa nefolalebe amolia ebalä gudimolöie nebalä digamalamalola säi.

⁶Amida Fesidusi e ilibalä segeyo gödölasi gadoiledu ma, nabülasi gadoiledu, nelolahilä Sisalia digai. Amo aiyo amogi Fesidusi e gudisalea filo amodaia salea, ea Folo sigi misialai. ⁷E maasebegi Yu dolö Yalusalemela digafiai amolia Folo e nogöla amaleladigila nea, ea nafade yafie edefade hamoimelëla säi. Amala säi gaso, ea dofä amala hamoi amoda säla ulufadigimolö amoda uli meli. ⁸Amaimo, Folea sähalea, Yu udia dolöie mala säla negei dibe amoge, gobela ilo mosöge, amase, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebe amomage na nafade afädë made hamoi neawela säi.

⁹Amala säsebegi, Fesidusia Yu udia dolö obeägimäiala helësëlahilä Foloma säla obëgëla nabahalea, Iliä säi amoie na gudi mogemolöie Yalusaleme fedamolö helësësebelela nabi. ¹⁰Amasebegi Folea säla obëgësalea, Mosöa walio ne neebeweda Sisaie gudilo mosö. Nebalä gudimolö amoda mosö wegimelë. Dihï dawadigi, nada Yu ilimada asiala hamoi afädëda made. ¹¹Amaimo, na nafade hamolo amea baagomolö galebeda, ne baagomolö amoda dofealabio. Amai walio dolö gowelia na nafade hamoila säsebegi, amo dofä made galëda, afädëda ne

neala ilile naabogi gausimolöda made bimolömelë. Amaimo, neda Sisaeamu nie gudi nabuäiala helësësamelëla säi. ¹²Amala säsebegi, Fesidusia dolö e ugila negela sälasilo amolibalä didiälahilä, ea Foloma säla obëgësalea, Dia Sisaea nabuäiala säi ameadä dida Sisama moholömelëla säi.

Fesidusia Gini Agilibama Foloie nabi

¹³Segeyo odoa baagilahlilä, beaha aligilo Gini Agilibale Benisile Sisalia Fesidusima di go gabiola säla olemolö misi.^{§§} ¹⁴Eleda Sisalia segeyo holöbö nahui nelo. Segeyo amo gala Fesidusia Foloie ado amoie Ginima säla i. Ea sähalea, Dolö afädë dafidi Feligisia galabaia negei nelo amo, wimu neamelë. ¹⁵Ne Yalusaleme nelo amogida, Yu ilile gobela ilo busa amoliage dolö dafidilo amoliage dolö amoie sähalea, Ea nafade gomalä hamoimelëla säla ilalahilä, na dofä ea asiala hamoila sämäiala säsio. ¹⁶Amasebegi na ilima säla obëgësalea, Olomo nilile malada dolö memalä neala elöie naabogi gausiloda mademelë. Dolö gudimolö galëda, eda dafidi gudimolö dolö amo mimiagila mia sida alogola aligilo. Amase, nilia ema fu iahalea ilia ema säse amoie säla obëgëmäia fu ilomelëla säi. ¹⁷Amalebe ilia wi maala gegedosebegi, segeyo baagila made, amo aiyo amogi ne gudisalea filo amodaia salea, na dolö amo sigi misialola säi. ¹⁸Dolö ebalä gudimolö amoli hä nowela nefolalebeda, ilia ea nafadefali hamoi gabula sämabelela helësëi gaso, maade gabu. ¹⁹Iliä ado gëgëla säha nelo amoda ilile Gode bëgëlo mala amole, Yesu baagola Folea e noweimelëla sälo amolegi gëgëi. ²⁰Na ado goie mi fädäla bimolö amo asusugasebegi, na ema nabahalea, Ado goie

§§25:13 25.13 Gini Agilibada Heledo, Yemese nufidelo amoie malö. Abosolo 12.1 bimalo. Benisida Agilibaie elefi.

gudi mogemolöie Yalusaleme moholö helësesebelela nabi. ²¹ Amalebe Foloea, beaha aligilo giniamu nïe gudi mogemäia galabaia namolöla säsebegi, na e beaha aligilo Gini Sisa neebee fisiga gamolölahilä gaso, aso, galabaia namalaimelëla Fesidusia säi. ²² Amala säsebegi, Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goea ado säse amo nihi nabolöila helësesebemelëla säi. Amala sälebe, ea säla obëgesalea, aiyö dia ïe ado nabolömelëla säi.

²³ Amo aiyö amogi Agilibale Benisile momadolahlilä maala ami beaha aligilo busa nefolalo amolige, gaamu amoie dolö dafidilo nefolalo amolali gamane gegedolo mosöa ami digai. Digalahilä, Fesidusia Folo e sigi misialasebegi ilia e sigi misi. ²⁴ Sigi maala nebegi Fesidusia sähalea, Gini Agilibao, dolö gegedoi sulubadela dilie, dolö dilia beasebe egoeda Yu udia dolö sulubadela, Yalusaleme amige, amase wige, nema nabahamu nea sähalea, E namolöi madela üalala säha aligilomelë. ²⁵ Amai gaso, na ea hamoi amoie e baagomäia nufulöda mi afädë made beagolei. Gasoda, ea beaha aligilo ginia ïe gudi mogemäiala säsebegi, na ado afädë negesaleada, e fisiga gamolöla säi. ²⁶ Ea hamoi amoie dafidiloma beba dëdëmolöie afädë fädäla made beagolesebegi, Gini Agilibao, die siigi e sigi misialaimelë, amase dilile siigige. Mida, nilia ema säi amoie mi fädäla hogolahilä, ea hamoi amoie mi bebagi dëdëla negemolö dibe amo helësëlahilä, dëdëmolömelë. ²⁷ Afädë galabaia neebe amea nafade gomälä hamoila made dëdëla fisiga gamolöda dofea madela helësësamelëla Fesidusia säi.

Foloea Gini Agilibaea nabuäia ado säi

26 Agilibaea Foloma sähalea, Dia sämolö amo sämalola säi. Amala säsebegi, Foloea naabo gauia adogola nea sähalea, ² Gini Agilibao, Yu dolöea

nema dia nafade hamoila säi amo sulubadelaïeda walio na dima säla obëgemolö amogida obeägisamelë. ³ Obeägisamelëla säi amoda, diada Yu udia dolö neebe amoie mala sulubadelage, amase, nilia elö elöla helësëla gëgëlo amoge dawadigisa maadei nebebo. Ameada na walio ado säsebewe sedade säsebela helësëla made, hame negela nabuäiala helësësa.

⁴ Ne malësägila na hamosa nelo amoda Yu udia dolö sulubadela, dawadigisa maadei nea. Mi gäwia amila nihi segea neage Yalusaleme neage, namolöi nelo amo ilia dawadigi nea. ⁵ Iliä ne malësägila dawadigi ameada ilia sämolö helësësedä, na Felesi ilile mala hamosa nelo amo dima sämolöi gabu. Nilile Gode bëgëlo mala amoie sosogo odoa dialea gaso, Felesi sosogoie mala elö elöla yafie hamolo ameada sosogo odoa sulubadela baagila asimelë. ⁶ Amaimo, dafidi Godea nilile mäuma ado afädë säla negei amo hamomäia na asigia sisiläfüsa neebeweie ne nebegi walio gudisagomelë. ⁷ Ado säla negei amo bimolöie nili fii giwilasi nefolalo amolia asigia sisiläfülahilä, esoage gasigige Godeie ei gauia adala ema ado sähamu nefolalea. Amaimo, beaha aligilo Ginie, na asigia sisiläfüsa neebeweieda Yu dolö ilia dia nafade hamoila säha neamelë. ⁸ Godea udia dolö baagoi amoli nowelasilo neebe amo dilia e amala hamolo ulila helësësa nefolalebegoda edoie.

⁹ Nasalese fii Yesuie ei neala nafademolöie, na hamoi edefade hamomolöila helësësa nelomelë. ¹⁰ Amala helësëlahilä, na Yalusaleme nea amala hamosa nelo. Gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi ïasebegi, udia dolö yafie Godea hile nafolai amoli na galabaia negei. Amalahilä, ilia udia dolö amoli baagomäia nufualola säsegige na ülomelë. ¹¹ Segeyo yafiegi gedolo mosö

nefolalebe amo sulubadelagi awälähilä, ilia Gode gagademäiaie na ili neala sêlasisa nelo. Na ilima edefademalä mihaläla fii elö elöläie gaamu dibeä amige awälähilä, ili neala sêlasisa nelomelë.

¹²Na amo gadola hamomäia gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi äala, bebage dëdëla iasebegi Damasaga gaamugi asi. ¹³Beaha aligilo Ginie, ne idifa awäla eso mogogi aligisebe amo gaalu, na beahamelebe, nege nebalä afiai amola nili nebeä ami eso si gadoi made, yo edefade hido elöi mudaiäla säsälösebe meli. ¹⁴Amala hamosebegi, nili sulubadela digafui difolalebegi, afädëä nema Hibulu adoea sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sêlasisa. I ägëgi emoea nufidelo wäla nufidelo goeada di dihimu yölasisebegola säσιο. ¹⁵Amala sälebe na naba obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabelebe Dafidilo Geloia säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sêlasilo amomelë. ¹⁶Di nowela emoea emosala namië. Di hamoi hamolasilo namiäiäge, dia walio ne nebe meli amoge, hobeä ne bimolö amoge udia dolöma säla imäia na di memelela ifosimolöie ulufadigila misi neawe. ¹⁷Hobeä ne bimolöla säi amoda, di fii nefolalebe amoliäge, amase, udia dolö fii elö nefolalebe amoliäge, di nufudadigiloea na damula moholömelë. Na di ilima fisiga gahagomelë. ¹⁸Ilile si fisigälasimolöiege, gasimi sagaia amila yo digalo dibeä amige, amase, Saidaniie geloi hawa amila Godea sigi nebeä ami ili besulasimolöie, na di fisiga gahagomelë. Iliä amala hamoseda, ilile nafade hamoi amo hëla fisimolö. Amase, udia dolö nema asigi afädë negela Godea hile nafolaimadi namiäia fu imolömelëla säσιο.

¹⁹Amalebe, Gini Agilibao, selesaia mosöala olesalea ado säi amoda na fisila made nelo. ²⁰Dafidida Damasaga ne-

folalebe amolimage, Yalusaleme nefolalebe amolimage, amase, Yudia sege sulubadela dibeä nefolalebe amolimage säla äähalea, Dili asigi besulahilä Gode-madi nea, dili dofä asigi besui amo gadola mala hedabi olela hamosa nami-alola säla äalahilä, hobealada fii odoa ilimage amala säla äaha aligilomelë. ²¹Amala säla äaha aligilo amoie, Yu dolö nefolalo amolia ne gobela ilo mosöa nebegi gaulahilä baagomäia nufidedelä hamoimelë. ²²Amaimo, Godeä ne ugila negesebegida, na memsamage, äi sälomage ado säsäla misi amo, aso, walio säha neawe. Nada ado elö made sähamelë. Nada siiba bea sälolea, Moseselea nelebo gausiala digamolömelëla ado säla negei amomu sähamelë. ²³Iliä gomälä säla negei. Afädë Memelei amoda së molö dialä. Amalahilä, bauiala nowemolö amo dafidifali hi nowese amea ea Godeie yo digalo amo e fii amolimage, amase, udia dolö fii odoa amolimage säla imolöla bea säla negeila Foloea säi.

Foloea Agiliba asigi afädë negemäiaie säi

²⁴Foloea amala säha nebegi Fesidusia gelola uuala sähalea, Folo, dida gagaosebego. Die dawadigilo edefade goeada dihiäi gagaosebego säi. ²⁵Amala säsebegi, Foloea sähalea, Dolö edefade Fesidusie, ne gagaosa maademelë. Nada dofä säha. Asigi gäwi nea gowe sähala sähamelë. ²⁶Gini Agilibaeada na ado säi amoie dawadigisa neamelë. Nada musügä negela made säla äaha maademolöi neawe. Na helësësaleada, ea dawa made made, amoli sulubadela ea dofä dawadigisa maadei nebegola helësësamelë. Mida, amo hamoi amoda musügä nea hamoi made ameadä amala helësësa. ²⁷Gini Agilibao, diada bea säloie ado amoda dofäla helësësäle. Na helësësäleada, diada dofäla helësësäla

helësésamelëla säi. ²⁸ Amasebegi Agilibaea Foloma säla obëgësalea, Ne Geleso sosogo namolöie fu oboba gogi aligilasimäia helësësebela säi. ²⁹ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Fu obobagi galëge ma, sedadegi galëge amoie na dimu made, udia dolö na walio ado säsebe nabaha nefolalebe amoli sulubadelage nihine gadoi namiäiaie Godema adosamelë. Nihine gadoi gaso, dili igi efëa galabaia negelo amo gadola made negela namiälala helësésamelëla säi.

³⁰ Amasebegi beaha aligilo ginige, gamane sigi aligiloge, Benisige, ilibalä sulo amolige hä nowei. ³¹ Nowelahilä ili segea doadigila awäla hilidomu sähalea, Dolö goweda ea hamoi amoie nufulöge, galabaia negemolöge maade gabula säi. ³² Amasebegi Agilibaea Fesidusima sähalea, Dolö goeada Sisaea ìe gudi nabuälala made säi galebeda, dia fisiga gamalalabiola säi.

Ilia Folo e Olomo mosäia ödä du edefadegi fisiga gai

27 Ilia nili ödä du edefadegi Olomo moholö dialeala ado afädë nege-sebegi, ilia Fologe dolö galabaia negei odoage ami sigi aligilo afädëie naabogi gausi. Sigi aligilo amoie ëida Yuliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Eda beaha aligilo Gini Sisaie Ami Dolö amoligi nelo. ² Nili ödä du edefade Adalamidiamala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amoda Esia segeie gaamu agesumadi beselagalaladigila moholö dilo. Desalonaigala Masedonia fii dolö afädë ëi Alisadagusage nilibalä afiai. ³ Afiala amo aiyo amogi Saidono beselagalai. Beselagalalahilä Yuliasaea Foloma hedabola helësëlasila sähalea, Di damelë wi nefolalebe amolia nelebo di gumusui

dibe amo gadoi imäia, ili neebeea moholöi galeala säla i. ⁴ Amalahilä sege amo digila ödä duugi afiaha dibegi, fo eso digasebeamadila maasebeamadi amogi moholö iliwasebegi, fo hagula Saibulusimadi dewagila afiai. ⁵ Afialahilä ödä duhulu dëgëla awäla Silisiale Bäfiliale agesumadi awälahilä Ilisiaie gaamu Maila beselagalai. ⁶ Beselagalahamelebe, ami dolö sigi aligilo amea ödä du elö Alegsädaliala misi Idalimadi moholö dilo amogi nili sigi awäla ifosi. ⁷ Segeyo holöbö nahuigi afiahalea baagi sëla aligi gebela awäla Nidusa gaamu sida gagala afiai. Fo amea nili moholö helësëido amogi moholöi made gabugida oböla fo hagula ödä södölo Gilidimadi dewagila awäla Salomone segeamadi sida gagala afiai. ⁸ Nili baagi sëla aligi dewagila didigila awäla sege afädëgi beselagalai. Sege amoda Ödä Du Mustigä Negelo Hedabi Segela sälo. Amoda gaamu Alasea ga madela ami dilo.

⁹ Segeyo yafie baagila asi amogige, amase, Molö Made Nulo Segeyo* amoge baagila asi amogige segeyo amo gaaluda, baagolea ödä duugi aulo made negei. Amo helësëla Foloea ilima sähalea, ¹⁰ Dolö dilie, wilahilä moholö amoda dofea made, nafade na melimelë. Nelegei difolalebe goge, du edefade wege neala nafademolö gabumelë. Amase, nili odoage baagomolö gabumelëla säi. ¹¹ Amala säi gaso, ami sigi aligilo amea ödä du gaulolea ödä du eedolea helësëse amo gadola hamodeläla helësëla Foloea säsebe amo gadola made hamodeläla helësëi. ¹² I bäu gise gaalu, gögi mulo segeyo beselagalasebegi sege amogida ödä du negesilamu diamolö amo dofea made gabula helësëlahilä, dolö yafie

*27:9 27.9 Molö Made Nulo Segeyola säi amoda nafade hëmolöie odala ilo mala siiba daiala negei segeyo dilo amola helësëi.

ilia Finigisi moholö amoie ado afädë negei. Iliä nili Finigisi beselagalamolö walebelela bimolö moholöila helësei. Gögi mulo segeyo beselagalasebegi ami negesimu diamolöla helësei. Finigisi amoda Gilidi södöloie ödä agesua. Du negelo segea ami diëda eso digasido amoie fefeädimadilage dafädimadilage melëlo.

Du ödägi awäha nebegi fo edefade misi

¹³ Fo eso digasido amoie fefeädimadila holöbö geleäla maasebegi, dolö amolia hili helësei amo gadola ga moholö dialeala helësei. Amala helëselahilä nelebo yöi igi aeanea hamoi amo dusugala neala gauia adalahilä, Gilidi segeie ödä agesuamadi afiai.[†] ¹⁴ Aso, afiaha dibegi heleia made fo geloi edefademaläde Gilidi södölomadila misi. Fo amoie ëida Ulagulo fo.[‡] ¹⁵ Amalahilä du amo foega gaula näiadodimu bolosebegi iliada du obëgedelä hamoi gasoda, obëgemolöi made meli. Amasebegi hä foega du gaula mosäia fisigisi. ¹⁶ Fisigisila awäla södölo holöfalä, ëida Gaudaea fo holöfalä hagusebegi, niliada häualafalä du edefade mia du holöfalä begela negei amo dusugala gaula misi. ¹⁷ Dusugala gaula maala du holöfalä amo gauia adala du edefade amodaia negesebegi, ilia du edefade hawa ëfë fisiga idogolahilä amo bäimäia fëdöla begela negei. Iliada du amo ödämu dibe amogi ödä dögöla digai made giäbigi ëi Sidisi amogi aligisiloea bedähalea ie balai amo haila negesebegi foeamu gaula asi. ¹⁸ Fole ödä bubolele dagabola maase amolea nilida edefade besu besui. Amasebegi, amo aiyo amogi ilia mi gäwila nelegei dudaia negei amo duhulugi hadia idodogosa nelo.

¹⁹ Amalahilä awäla segeyo naabo odagi, ödä duugi negelo nelegei odo, ëfëge balaige ige amo gadoi difolalo amoge hili naaboea neala ödägi hadia idodogoi. ²⁰ Segeyo yafiegi niliada eso, gasumilile made beala, fo edefademalä maahalea nili neala besu besusamu nelo. Amasebegi nilia helësesalea, nilida samolö made gabu, baagomolö gabula helësei.

²¹ Segeyo yafie ili molö made nasebegi, Foloea ili mogogi nowela nea sähalea, Dolö dilie, dilia nie ado nabala Gilidi made baagi galebeda, nafadela bedälasila hamoi amoda made beala, nelegei odo made fisilabio. ²² Amaimo, walio na dilima gomalä sähawe. Dili bedäla made, obeägimalo. Mida, niligi afädë made baagomolö. Du wemu nafademolömelë. ²³ Gode neebe amoie ne neawe. Nada ie ëi gauia adaha aligilo. Gode amoie selesaia fii afädëa walio gasigi ne sebea maala nea ²⁴ sähalea, Folo, bedämabu. Dida awäla Sisaie siigi namolö galea. Amase, nabuö. Dolö dibalä ödä duugi sefolalebe goli sulubadelada made baagomolö Godea die naabogi gausila imelëla säsio. ²⁵ Ameada, dolö dilie, bedäla made, obeägimalo. Mida, na helësesalea, Godea ado nema säi amo gadola gausiala digamolöla helësesamelë. ²⁶ Gaso, foega nili gaula awäla södölo afädëgi aligisimolö galeamelëla Foloea säi.

²⁷ Amaimo, segeyo silasi awäha nelolahilä gasisebegi, nili ödä duhulu ëi Ödä Adiliagi foega gaula awähamu nelo. Gasi mogogi ödä du gaulo dolö amolia ödä agesu holöbö ga madei gabula helësei. ²⁸ Amala helëselahilä ilia ödä amo dofe bimolöie ëfë sedade

[†]27:13 27.13 Nelebo yöi igi aeanea hamoila säi amoda gomalä. Nelebo yöi igi aeanea hamolahilä ödä du made mosäia begela ödägi nea salelo.

[‡]27:14 27.14 Ulagulo foda eso fedasido amoie fefeädimadila mulo, muugi fo gadoi.

amoie bidigi yoi afädë begelahilä ödägi fisiga idogoi. Fisiga idogoi amo nea adogola beahamelebe ödä dögöla digai dofei amo mida nabülasi biyidia gadoi meli.[¶] Amala bealahilä holöfali aliga galahilä bu elö fisiga idogola dofela beahamelebe ödä dofei amo mida nabülasi ohodoa gadoi meli.[§] ²⁹ Amalahilä nili awähalea igidaia aligisiloea bedälahilä, ilia nelebo yoi igi aeanea hamoi biyidia amoli du amoie gobegi begela sadia idogoi.^{**} Amalahilä ilia sege yola eso neemäia Godema adosa nelo. ³⁰ Amaimo, ödä du gaulo amolia du digila äudulalahilä du holöfali fisiga idogola wäfali sähaleada, Nelebo yoi igi aeanea hamoi odoa duie busamadila fisiga idogosamelëla säi. ³¹ Amalebe Foloea ami sigi aligilo amomage ami dolö amolimage sähalea, Ili du gowegi made aligiseda, dili baagomolömelëla säi. ³² Amala sälebegi ami dolö amolia du edefadegi du holöfali begi amo damula sali. ³³ Haea gämolö hä ga madese amo gaulo, Foloea dolö amoli molö muäiala ilima sähalea, Segeyo silasigi dili molö fodögila made naala memalä nelo. ³⁴ Walio dili molö muäiala sähamelë. Dili namolöie molö molö dialea. Dilile busa hili afädë made besela digimolömelëla säi. ³⁵ Amala sälahilä Foloea beledi afädë nealahilä ili sulubadela sebea ami nea Godema nesegelahilä dagabola naha nelo. ³⁶ Amala hamosebegi, sulubadela asigi gadaealahilä ilige molö mai. ³⁷ Ödä du amogi dolö sefolalo amoli gedolada hädali äudäie nabülasi gifalädaliaie odoai gafeia sulo. ³⁸ Molö mai agulahilä, ilia ödä du amo hageamäia helebe guläia gadoi ei widi dilo amo ödägi sadia idodogosa nelo.

Du dagabodasi

³⁹ Segeyo hosogasebe amo gaulo, ilia duhulu agesua beselagalaia amo bealahilä, sege abididula asusugai. Asusugalahilä beahaleamelebe duhulu hedogola bose fula asi dibe amo bealahilä, ami awäla ödä du negemolöi galëda, negemolöla helësëi. ⁴⁰ Amala helësëlahilä ilia nelebo yoi igi aeanea hamoi amoli ödägi ëfë amo damula sasali. Amala hamolahilä ödä du mogola mosäia adelo i ëfëa begela negei dilo amo fisigai. Fisigalahilä foa ödä du gaula mosäia ilia duie busamadi balai afädë dilo amo gauia adogola neegilahilä, ili ödä agesu dibeami beselagalamolöie awäha nelo. ⁴¹ Awäha nea ödä du amo ödä isogi bose giäbigila fedai dilo amogi udigi. Busa amo udigila aligisilahilä fogomolö uli dilo. Amala aligisi dibegi ödä bubolela edefade maasebe amea du gobe aba fedafusalea dagabodasila nafadei. ⁴² Amala hamosebegi, dolö galabaia negei amoli ödä agesua dasi afufula fisäla afialoea, ami dolö amolia ili sulubadela nufudadigimolöla helësëi. ⁴³ Ili amala helësësebegi ami sigi aligilo amea Folo e made nufuäiala helësëla ilima säla iahalea, Dilia helësëi amo gadola hamomabiola säi. Amala sälahilä ea sulubadelama sähalea, Ödä dasi aulo nefolalebe dilidale ödägi nila digala dasi afufula agesua mosalo. ⁴⁴ Odoa dilida i gäi amogi gaula, amase, odoa du nuli amogi gaula biila mola afufula mosalola säla i. Amala säi amo gadola hamolahilä niligi afädë made baagola hulu agesua dea negesa maadeimelë.

[¶]27:28 27.28a Mida nabülasi biyidia amoda hësä gidälasi gadoi.

[§]27:28 27.28b Mida nabülasi ohodoa amoda hësä gödölasi gadoi.

^{**}27:29 27.29 Abosolo 27.13 amogi gasumili nufi amo bimalo.

Folo e Malada södölogi nelo

28 Nili agesua hedabola beselagalalahilä, ami fii amolia sege ödä södölo amoie ei Maladameläla säla i. ²Udia dolö sege amogi fii amolia nili hedabola helësäla hido elöla ugila negei. Sege digahalea gögisebegi, ilia nulo gobelahilä nili sulubadelama hëgi haumolö mofiamalola säi. ³Foloea nulo gasa nidilahlilä nulo gaamugi gobesebegi, nulo amogi baagolo nuba afädë nulo gaamuea hëgisebegi doadigila fedala, Foloie naabogi mihila begedigila gosai dilo. ⁴Ami fii udia dolö amolia beahamelebe, Foloie naabogi nubaea mihila begedigila gosai dibe amo bealahilä hilidomu sähalea, Dolö goeada dofä dolö nufudala baagolo. Eda duhulugi baagomolö halabai gaso, godea nafade hamolo amolima bidi obëgëla ilo amea e made namiäia amasebela säi. ⁵Amasebegi Foloea nuba amo folalela nulogi hadia galahlilä, eda made olola hedabi nelo. ⁶Udia dolö amolia helësäalea, e galumolöledu ma, fodolo baagola digamolöledula helësëi. Amala helësälahlilä, ili sedademalä beaha nefolalebegi, emada nelebo afädë made hamose meli. Amasebegi ilia asigia oböla elö bedefala helësäalea, eda gode afädë gabula helësëi.

⁷Sege afädë ili sebe amo gägägëla dilo amoda södölo amoie dafidilo ei Bubuliasaie sege dilo. Dolö amea nili ea mosöa fimäia fu iasebegi segeyo ohodoagi ea nili hedabola sigi nelo. ⁸Bubuliasaie eedo domalo hëgige gaisa sëge oloi dibegi, Foloea e dibeami awäla Godema adoi. Godema adolahilä ea ie naabo negesebegi oloi dilo amo wahilasi. ⁹Amala hamosebegi, södölogi ami oloi difolalo amoli Folo neebee

mafusebegi ili wahilasisi. ¹⁰Nilima obeägëla ilia hedabolafali hamoi. Amala hamolahilä hobeala nili ödä duugi äudulä hamosebegida ilia nelebo nili gumusui dibe amo gadoi i.

Folo awäla Olomo beselagalai

¹¹Aube ohodoa ami nelolahilä, nili ödä du afädë Alegisädaliala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amo i bäu gilo segeyo amoli beselagalasebegi södölogi ami negesi dilo. Ödä du amoie busamadi malö äudä balagula ägüi amolele ausulubo ia hamola baala negei dilo.††

¹²Afiala nili Silagusa beselagalalahilä, segeyo ohodoa ami nelo. ¹³Silagusa amila awäla giso Ilegiuma beselagalai. Segeyo afädë ami nelolahilä, fo eso digasido amoie fefeädimadila maasebegi, nili afiala gasila didiga digila awälahlilä amo aiyo amogi awäla Budeoli beselagalai. ¹⁴Beselagalalahilä ami nedoo odoa nefolalebe amoli beagolelahilä, ilia nilima segeyo gifalädalä namolömeläla säi. Ami nelolahilä nili Olomo moholö afiai. ¹⁵Afiaha dibegi nedoolali Olomo ami nefolalo amolia nili maahala säi amo nabalahlilä, ilia nili idiafa gausiamolö maala odoa Abiasa magaia gaamugi gausialahlilä, odoada hele filo mosö ohodoa neebee ami gausiai. Foloea ili maasebe amo beala Godema nesege-lahlilä, ie iso asigi delësi.

¹⁶Nili Olomo beselagalasebegi gamane ilia, ami dolö afädëa idihë neëgi, Folo mosö afädëgi hido namolöi galeala säi.

Foloea Olomo nea Yesuie mala säla i

¹⁷Segeyo ohodoa nelolahilä, Foloea Yu udia dolö nefolalo amolile dafidilo nefolalo amoli misiäia wei. Maala gege-dosebegi Foloea ilima sähalea, Ne-

††28:11 28.11 Malö äudä balagula ägüila säi amoda, wäfali gode Susa amoie dolö malö äudäela säi.

doola dilie, nili fii amolimage, nilile mauië mala amomage na nafade afädë made hamoi nebegi, ne Yalusaleme ami nafodolahilä, Olomo dolö nefolalebe amolile naabogi gausimelë. ¹⁸ Iliä gudi-lahilä ne nufudala baagomolö amoie mi fädäla made beasebegi, fisigämolöla helësi. ¹⁹ Amala helësebebegi, Yu dolö amolia amamabiola säsebegi, idi elö maade gabugi na beaha aligilo Gini Sisaeamu nië gudi nabuäiala säi. Amai gasoda, na ne fii amolima nafadela hamoila sämolöda helësëla made nelo. ²⁰ Mi amoie na dili siia beala ado sämolöie dili misiäia weimelë. Isilale ilia asigia sisiläfüsa neebe amoie igi ëfë gowea ne begela negei neawela säi.††

²¹ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Yudia amila dia hamoi amoie beba nilima made dädëla iäsi. Nilile nedoo misi amoliage ado made säi. Dia nafade hamoilage made säla imelë. ²² Dia helësi amo nilia nabalöila helësebe. Mida, sege sulubadelagi sosogo gowe nafade neala sälo amo nilia dawadigi neamelëla säi. ²³ Amala sälahilä ilia ema segeyo naabo negesebegi, ili yafie Folo neebea mosöa ami mofiala gegedoi. Gegedosebegi Foloea yosefali nowela Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado säla iähalea mi awala iaha nebegimu së gai. Ea Mosese nebegi Ado säla negei amo gadolage, amase, Godeie bea sälo nefolalo amolia bea säla negei amo gadolage säla iähalea Yesuie säi amo dofä gabula helësmäia säla iahamu nelo. ²⁴ Amala säla iäsebegi,

dolö odoaeada ea ado säsebe amo dofä gabula helësi. Amase, odoaeada dofä gabulada made helësi. ²⁵ Amala hamolahilä ili hilimu asigi afädë made negela afiai. Dafidida, Foloea ado afädë wagala sähalea, Godeie Gesamia bea sälo Aisaeama aligila dilie mäuma mogola säi gabu. ²⁶ Ea sähalea, Udia dolö amoli neebea awäla ilima sähalea, Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelë. ²⁷ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilie siige dofogai nea. Iliä siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola sämalola

Aisaeaea säi. *Aisaea 6.9,10*

²⁸⁻²⁹ Amai ameada gowe helësmalo. Godeie damula moholö ado mala amoda udia dolö fii elö amolima fisiga gaila helësmalo. Iliä nabalömelëla Foloea säla wagai.¶¶

³⁰ Foloea mosö e adi amoie bidi iälähilä ami gäheo i äudä nelo. Ami nea udia dolö sulubadela e neebea mofusebe amoli obeägila gauia idala nelo.

³¹ Ea Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege säla iäla, amase, Dafidilo Gelo Yesu Gelesoie malage säla olelesa nelo. Bedäla made gelola säla olelesa nebegi, afädëa ema olelemabiola made säi. Hä amo.

††28:20 28.20 Abosolo 23.6, 24.21, 26.6 amoli bimalo.

¶¶28:28-29 28.28-29 Dawadigi dolö odoaea helësesaleada ado odoage amogi dialeala helësi. Ado amoda gomala. [29 Foloea ado säsebegi, Yu dolö amolia awäha nea hilimu mihaläla gëgëla afiai.]

Age Dimodi

Neala olelo oboba

Folea Dimodima beba gowe dödëla i.

Dimodiie emeda Yu udia salea, eda Geleso sosogo sulo. Ie eedoda Giligi dolö nelo. Dimodi eda Geleso sosogo, asigi hedabi negei. Bolobinisi Galesi-aië gaamu Ilisidala ami nebegi, Foloea beagolelahilä, Ado Mala Hedabi säla daidola moholöie, ea Dimodima, Ne ugila negemolö awähadula säi (Abosolo 16.1-3). Awälähilä, hobeala Foloea Dimodima sähalea, Udia dolö Godea wela ifosisi Ebesa gaamugi nefolalebe amoli ugila negesalea, ilibalä ami namialola säi.

Folea Dimodima beba gowe dödëla iäsi amoda, ado geloi edefade ohodoaie dödëla iäsi.

Ageda, Godeie mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo nefolalebe amea, Geleso sosogo nefolalebe amoli dahila neloea, idihë namialola säi.

Ageduda, udia dolö Godea wela ifosisi amolia gomalä hamosa namolö dialealage, amase, udia dolö sigi aligiloea gowe gadola hamomolö dialealage säla i.

Osodada, Foloea Dimodima sähalea, Dimodi, di Geleso Yesuie hamoi hamolasilo dolö hedabi namolöie, gowe gadoi namolö dialealage, Geleso sosogo sege elö elölagila nefolalebe amoli, dia beaha namiäia gelolasiloie hamoi i amo, hedabolafali beaha nea, hamosa namialola säla wagai.

1 Neda Folo, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilile damula aulo Godeage, nilia asigia sisiläfüsa namolö mi neebe Geleso Yesu ameage, ne abosolo namialai neawe.

²Dimodie, na dima beba gowe dödëla iäsisago. Dia asigi afädë negei ameada, dida dofä nie malöfalä gadoi neagomelë.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloi Geleso Yesumadilage ugila nege-lasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamiäia hamesa neawe.

Godeie mala dofä dibe amo gadola made olelesa neebe amo fädäla beaha namialola säi amo

³Bolobinisi Masedonia moholö awähalea, na dima gelola säi amo gadola, Ebesa gaamugi ami namialo. Dolö odoaea mala elöi olelesa neebe amoda, dia ilima olelemabiola sämolöiege, ⁴amase, ilia siiba sedalu amomu säla olögöloge, yaua mäulali aliligi misi amolile ei amomu dusugala säloge, fisimalola säla imolöiege, ami namiäia hamesamelë. Ado amo gadoi säsebe ameada, udia dolöea Godeie hamoi hamomäia ugila negelo mademelë. Ameada udia dolö gëgëlasilo. Asigi afädë negelahilä, udia dolöea ie hamoi hamolomelë.

⁵Dima sämalasebeweie mida gowe. Gelesoie udia dolöea odoa boba hamomäiaie säha. Iso asigi gähe namolöge, iso asigia Godeie siigi dofeala helësëmolöge, Godema asigi afädë dofä negela namolöge, mala amolimadilada boba hamolo amo mulomelë. ⁶Udia dolö odoaea mala amoli fisilahilä, asiala besula, ado mi maade amogi gagaola nawesa neamelë. ⁷Ilia Godeie mala säla negei amoie säla olelelo namolö hamesalea gaso, ilia olelesaleage, amase, dofä amalamelëla gelola sähaleage, mi gomalä gabula hili helësëlo made neamelë.

⁸Nilia helësësalea, afädëa Godeie mala amo mogola oleleseda, mala amoda hedabila helësësa nea. ⁹Nilia elö helësësaleada, mala hamomolö amole, made hamomolö amole säla negelo

amoda, udia dolö asigi mogoi nefolalebe amolile säla negelo mademelëla helësësa. Amoda udia dolö goweli gadoië säla negeila helësësamelë. Udia dolöea mala damuloge, ado made nabala hamologe, Gode made helësëloge, nafade hamologe, Godeie mala made nabeloge, nagadaia malamul helësëloge, eedole emele baagomäia nufidelo, udia dolö odoa baagomäia nufidelo, ¹⁰udial dolö fa neloge, dolöea hilimu Sodom mala hamologe, Yosebe gaula asi amo gadola udia dolö neala gaula auloge,^{§§} wäfali säloge, gudisalea wäfali gomälä melimelëla säloge. Amase, mala nafade odoa hamola mala dofä säi amo damulo nefolalebe amolile hamomolö amole, made hamomolö amole säla negei dialea. ¹¹Mala dofä säi amoda Ado Mala Hedabi Godea na olelemäia i amogi dialea. Gode yo digalo hido elöi neebe amoda Ado Mala Hedabi amea olesa. Udia dolöea ie ei gauia adamolö dialea.

**Gelesoea ne bobasëi amo
helësëlahilä, nesegea
neamelëla säi amo**

¹²Geleso Yesu nilile Dafidilo Geloia nema geloi i amogi nesegea neawe. Mida, ea na dofea hamomolöi neebela helësëlahilä, ie hamoi hamolasimäia ne memelela ifosi amogi. ¹³Dafidida na e gagadeloge, ie udia dolö neala sëlasioge, ado nafadela säloge nelomelë. Gaso, Dafidilo Geloia ne bobasëi gabio. Mida, amala hamoi amo hamosalea, na Geleso Yesuma asigi afädë negela made nea, nafade hamosala helësëla made fuduia hamosa nelomelë. ¹⁴Nilile Dafidilo Geloie bobasëlo amo nema nobala adugalasisio. Ema asigi afädë negeloge,

odoa boba hamologe, Geleso Yesuma dibe amoleda nema iasio.

¹⁵Ado dofäfali amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Geleso Yesu e nafade hamolo nefolalebe amoli damula moholöie nagadaia digai nelo.

Ado amoda dofä gabula helësëmolö dialea. Nafade hamolo amolile dafidiloda nemelë. ¹⁶Amala hamosa nebegi, ea ne bobasëi amoie mida gomälä gabio. Eda aabela habobalo made amo ole-molöie, Geleso Yesuea nafade hamolo amolile dafidilo ne bobasëi. Amase, udia dolöea hobea, ema asigi afädë negelahilä, namolöi namolö gaula nefolamolö amolia ne beala, hi ea ilimage amo gadola wäla bobasëmolö gabula helësëmäiaie. ¹⁷Hä, eda beaha aligilo Gini namolöi neebe amoge, baagolo madege, bimolöi madege, hi emu Gode nebegi, nilia eda ilibiala säla, ie ei gauia adamolö amo diamolöi diamolö galea. Amala hamomäiamelë.

**Dimodi dia nafadebalä gelola
nudusa namialola säi amo**

¹⁸⁻¹⁹Nie malö Dimodie, dafidi di helësëla bea säla negei dibe amo gadola, dia hamomäiaie sähago. Asigi afädë negei go amo wälasimu nea, iso asigia Godeie siigi dofeala helësëlahilä, gelola nudusa namialo. Odoaea ilile iso asigia Godeie siigi dofea madela helësëlahilä gaso, neadigila auaula aligila, ödä du igigi dusudasila fisilo amo gadola, ilile asigi afädë negei amo neala nafadesa maadeimelë. ²⁰Amala hamosa nelo amoligi dolö äudäda, Haimelëasale Alegisädale neamelë. Elea hobea Gode made gagademolö helësëmäia, na dolö äudä amole mugabe Saidaniie naabogi gausimelë.

§§1:10 Mi Gäwi 37.12-36 bimalo.

Godema adomolö mala säi amo

2 Hä, ado edefade afädë hamomäia hamesebe amo dafidi säla ïahago. Udia dolöea Godema adosaleada, udia dolö sulubadela helësëla sämolöge, ïmola ëdëgëmolöge, hili ilige odoage ugila negemäia sämolöge, nesegelage, adomolö dialea. ²Ilia, aso, ema nabala ugila negemäia adosaleada, beaha aligilo gini neebe amolige, sigi aligilo neebe amoli sulubadelage ugila negemäia adomolö dialea. Mida, nilia Godema helësëmolö dibe amo gadola helësëlahilä, mala mogoi hamosa nea, dofeala aumala namolöge, daluloge gaula namiäiaie. ³Ado amo gadoi sämolö amoda hedabi. Ameada, nilile damula aulo Gode obeägïlasilomelë. ⁴Eada udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäiage, ado dofä amo dawadigila namiäiage hamesa nea. ⁵Amala säi amoie mida, Gode afädëfalïmu nea. Amase, dolö afädëfalïmu Godele udia dolöle segela sälo mogogi nea. Dolö amoda Geleso Yesu emelë. ⁶Ea udia dolö sulubadela sigi obëgësa maademolöie, ea hile namolö amo fisiga gai. Amala hamoi ameada, Godea udia dolö sulubadela damula moholö hamela olemolö helësëla, segeyo daiala negeigifalï amo olei. ⁷Mi amoie, ne abosologe, ado uuala säla ïloge namiäia, Dafidïloea ne memelela ifosi gabio. Fii odoama Godeie mala dofä amo säla olelelo namiäia, ne memelela ifosi amo neawe. Na ado säseweda wäfalï made, dofä gelola sähamelë.

⁸Dili sege sulubadela gedosegida, dolöea Godema adomäia hamesa neawe. Dolö amo hili ili nafolala Godema odala ïala nea, mihaläla gëgëla made nea, ilile naabo gauia adala, Godema adomolö dialea.

Udiaea hamomolö mala dibe amo

⁹Amo gadolamu, elö hamese amoda gomalä. Udiaea gugusäla bimäia made, faguloge nelebo gäsebe amoge hedabola gämolö galea. Busa hili momadomolöge, nelebo goloea hamoi difolalebe ameage, amase, bageie isogi momadolo hedabi helebe näia gadoi amea domalo momadomolöge, fagulo hedabifalï bidi edefadea niige, gämolöi mademelë. ¹⁰Iliada hamoi hedabi hamolo amo momadola gämolöi galea. Geleso sosogo neala sälo udia amolia momado gämolö dofeada amomelë. ¹¹Udiaea adola made, dofä nagadaiala salea, Godeie ado mala nabolö dialea. ¹²Na ado säsebe amoda gowe. Udiaea dolöma ado mala säla olelemäiage, sigi aligimäiage, nami-alamolöi mademelë. Iliada adola made, nabaha samolö galea. ¹³Amoie mida, Godea dafidi Adamadale hamolahilä, hobealada Iba hamoi. ¹⁴Amase, elöda, Adama dahila nii made. Udia dahila nealahilä, ea nafade hamoi. ¹⁵Amai gaso, udiaea malö ägüsaleada, Godema asigi afädë negeimu saleage, boba hamolamu saleage, mala mogoi hamolamu saleage, gugusäla bimäia made hamola fiseda, Godea ili damula moholömelë.

Udia dolö Godea wela ifosisi amoli sigi aligilo amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

3 Ado dofäfalï amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe. Afädëa udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli sigi aligilo namolöila helësësa nea galëda, eada hamoi hedabi hamesa neamelë. ²Amai gabugi, sigi aligilo dolö amoda asigi mogoi, odoaea ea asiala hamosebela made säloea namolö dialea.

Amase, udia afädë goaeage,* nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamoloeage, asigi sigi aligiloeage, mala mogoi hamoloeage, udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, säla olelemolö dawadigilo gauiage, namolö dialea. ³Gagaomolöie gagaalo ödä edefade made nulöeage, nudumolöie fodolofali abadigila made, udia dolö hedabola helësëla hame negeloeage, made gëgëloage, amase, muni gesami made auloeage, namolö dialea. ⁴Hile udiale malöle hedabola sigi aligiloeage, ea ado säsebe amo hile malöla ilia hedabola nabeloeage, namolö dialea. ⁵Afädëa ie udiale malöle hedabola made sigi aligiseda, eada udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli abeahäla sigi namolödu. ⁶E Geleso sosogo waliomu neloeada namolöi mademelë. Ea gugusäla bimäia hamosa neëgi, Godea mugabe busabalä gudi amo gadola, dolö amobaläge amala hamoloeamelë. ⁷Udia dolö segea nefolalebe amolia dolö goda asigi mogoi neala sälo amea namolö dialea. Mida, ilia e gagadesegi, e mugabe busaie gei dibeami fädälöeamelë.

Digono dolö amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

⁸Amo gadola wäla, digono dolö ili asigi mogoimu nea, ado äudä sälo madea namolö dialea. Wani ödä edefade made nulöeage, muni aba adogola made neloeage, ⁹iso asigi gagadelai nea, Godeie ado dofä säi dibe amo gaula mogosamu aligiloeage, namolö dialea. ¹⁰Ilia abilia hamosebelela bi-

molöie, dafidi fedogola bealahilä, ilima nemola sämolö made galëda, ilia digono hamoi hamomolö dialea.

¹¹Amo gadola wäla, ilile udiage† asigi mogoimu nea, baagido made säloge, nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamologe, mala hamosebe amo sulubadela mogoimu hamosa namolö dialea.

¹²Digono dolö udia afädë goaea namolö dialea.‡ Ie malöge, ie mosöa aligiloge hedabola sigi aligimolö dialea.

¹³Digono dolö nefolalebe amoliada, hamoi hedabi hamosebe amo udia dolöea bealahilä, dolö amolida asigi mogoi neala säsegida, ilia, bedäla made, Yesuma asigi afädë negemäia gelola säla olelemolömelë.

Godeie ado mala mi dibe amoda edefademalämelëla säi amo

¹⁴Na beba gowe dädësaleada, di nee-bea gui hä, fodolofali moholöla helësësa neawe. ¹⁵Dädëla iäseweie mida, ne hä di nee-bea fodolo made maaseda, beba gowe nidelahilä, dia udia dolö Godeie mosöa nefolalebe amolia mala gomälä hamomolö dibela dawadigimolömelë. Godeie mosöla säsebe amoda, Gode namolöi nee-bea wela ifosisi amoli nefolaleamelë. Ea wela ifosisi amolida igau gadoige, bagifufu gadoige, ado dofä amo ila neëgi nefolaleamelë. ¹⁶Godeie ado mi dafidi ulufadigila made, negesi dilo. Amoda geloi edefade gelola dibe amo afädëa iso gäwi made gabula sämolöi mademelë.

Eda dolö domalola ulufala digai.

*3:2 Udia afädë goeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

†3:11 3.11 Dawadigi odoaea helësësaleada, Giligi adoea damo gowegi dädëida, digono udiaie säila helësëi. Odoaea helësësaleada, Giligi ado amoda, digonosi udiaie säila helësëi.

‡3:12 3.12 Udia afädë goeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

Godeie Gesamia e mogoifali neamelëla olei.

Selesaia fiia e meli.

Ïe ado mala fii odoama säla ï.

Udia dolö sege elö elölagi nefolalo amolia ema asigi afädë negei.

E selesaia mosöa yo digalo dibeami fedalasimelë.

Dolöea mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo neala säi amo

4 Godeie Gesamia ulufadigila fädäla sähalea, hobeia udia dolö odoaea Godeie mala digila moholömelë. Digila awälahilä, ilia dahila nelo mugabege, mugabeie mala säla oleleloge nabala bégëla moholömelë. ²Asigi fea negela wäfalä sälo amolia mala amo gadoi säla olelelölömelë. Nuloea gobei baho dibeami badililo amo gadola, ilile asigi badili nea. ³Dolö amo gadoi amolia säla olelesaleada, dolöea udia nimabiolage, molö odoama made mualolage, säla olelelo nea. Godea udia dolöea nesegelahlilä molö muäia hamoi amoda ilia muabiola sälo. Ado dofä amo dawadigi asigi afädë negei nefolalebe amoliada molö dialea. ⁴Nelebo sulubadela Godea hedabimu hamoi dibe amoligida afädë fisimolöi mademelë. Nilia Godema nesegelahlilä nimolö dialea. ⁵Mida, Godea ado säla negei ameage, amase, nilia ema adose ameage, Godea amoda hedabi gabula sämolömelë.

Dimodi dida Gelesoie hamoi hamolo hedabi gowe gadoi namolö galeala säi amo

⁶Dia ado amoli didoolalima säla ïalahilä, Godeie ado mala dofä säla negei dibe amoge, mala hedabola säla olelei amo gaula mogosa neebe goge, gesami gelomäiaie molö amo dia nahamu aligiseda, Geleso Yesuie hamoi hamolo hedabi di namolömelë. ⁷Dia fädäi nagadaiaie sibalo galone made

amoli baagi ïala auaula neada, asigi gelomäia Godea säi dibe amomu bégëla hamosa namialo. ⁸Domalo gelomäia oodo bibila hamoseda, amoda holöbö ugila negemolö gaso, asigi gelomäia Godeie ado oodo bibisa aligiseda, amoda nelebo sulubadela hamose amo ugila negemolö. Walio neebeweiege, hobeia namolöi namolö ameiege, ugila negemolömelë. ⁹Ado dofäfalä nilia nabaha maadei dibe amoda amo. ¹⁰Ado amo helësëlahilä, nilia hamoi baagi sëi edefade hamosamu neebewemelë. Mida, nilia Gode namolöi neebe amoma asigia sisiläfüsa nea. Eada udia dolö sulubadelaie damula aulo nea. Ea amala hamolo neada, ema dofä asigi afädë negei neebe amoli hä, damula aulo nea.

¹¹Dia udia dolöma mala amoli säla olelesaleada, hamomalola gelola säla ïaha namialo. ¹²Udia dolöea di gafodo gähe gabula bealahilä, di memalä gadoi hamoloea, dia ado sämolöge, mala hamomolöge, boba hamomolöge, asigi afädë negela neebe goge, asigi gagadelai namolöge, Geleso sosogo nefolalebe amolia di bealahilä, ilige di neebe go gadoi namiäia namialo. ¹³Ne misiäia beaha neada, Godeie bebagi ado säla dädëla negei dibe amo udia dolöea nabuäia nidelahilä, mala amo säla ïadigi, säla oleleladigisa namialo. ¹⁴Dolö dafidi nelo nefolalo amolia dima naabo negesisolo amo gala, afädëa bea säi ameada, Gesamiie galu dima ï amo gaula nebegoda fisimabio.

¹⁵Udia dolö sulubadelaie mala amoli dima bäusebego bimäia, dia mala amoli oodo beala hamosa namolöie, dihiidi gelolahilä hamosa namialo. ¹⁶Dihidige, amase, dia mala olelesebegoge, hedabola idihë namialo. Fisila made, amala gelola hamosa aligiseda, dihidige, dia mala olelesegi nabaha neebe amolige damula aulo gaula namolömelë.

**Dimodima udia dolö ili hile
sosogofali gadoi namialoi amo**

5 Dia ëdëdei sefolalebe amolima nemola sãmabio. Die diadoma sälo amo gadola wäla, ado geleä säla hamogimalo. Dolö geloi nefolalebe amolimage, dihile didooma sälo amo gadola wäla sãmalo. ²Udia sesalebe sefolalebe amolimage, dihile diemema hamolo amo gadola wäla hamomalo. Udia geloi sefolalebe amolimage, dihile dialifima hamolo amo gadola wäla, asigi gagadelaimu nea hamomalo.

Udia didalo sigi namolö malage, udia didaloea hamomolö malage dibe amo

³Udia didalo ugila negelo afädë maade, hidofali seëda, amo hedabola helësëla ugila negemolö dialea. ⁴Udia didalo amoie malöge, amase, yayege seëda, ilia Godeie mala mogola gaula neebe amo, ilile mosöa aligilo amolima olela, ilile mäuea ili ugila negei amo helësëla, bu ilige ugila negela obëgemolö dialea. Ilile hamoi edefade hamomolö amea, hamoi odoa baagila asi dialeala helësëmäia dia säla ïmalo. Mala amo gadola hamosa nefolalebe amead, Gode neala obeägilasilomelë. ⁵Udia didalo e ugila negelo afädë maade, hidofali sebe amea Godema asigia sisiläfüsa salea, yoba gasigige ema adosalea, ugila negemalola adosamu aligilo salea. ⁶Udia didalo odoaea domaloiemu hamela mi hamosa salea galëda, ili salea gaso, baagoi gadoi salea. ⁷Ili asigi mogoi nea, odoaea ilia asiala hamosebela made sãmäia,

mala dima säi amo gadola Geleso sosogo ilima säla ïmalo. ⁸Afädëa e sosogofalige, e sosogo odoage beala made ugila negeseda, ea Godeie mala säla negei dibe amoma baagi ïala, Gode made helësëlo nefolalebe amoli gadoi made, eda nafadefali nafade nea.

⁹Udia didalo ilile ëi bebagi dëdëla negei dibe gogida, udia didalo odoa gäheo i nabülasi gafeia made baagi sefolalebe amolile ëi gegedomabio. ¹⁰E dafidi dolö afädëmamu fila asi amoge, ¹¹ugila negelo udia amo saleala säloge, sulo. Amala hamolo salea, malö hedabola sigi aligiloge, näiadodi fii odoa ie mosöa misialaloge, amase, Geleso sosogoie emo nigime hëloge, ¹²udia dolö yöi gaula neebe amoli ugila negeloge, mala hedabi elö elöla hamologe, sulo. Udia didaloea mala amo gadoi hamosa filo sefolalebe amolile ëimu dëdëla negemolö dialea.

¹¹Udia didalo gäheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolile ëida dëdëmabio. Ili domaloie hameloea Gelesoma baagi ïala, dolö elö moholö helësëmolö. ¹²Ili amala hamola dafidi säla negei amo damuseda, gudimolö dië melëloea. ¹³Amase elöda, bobogolo mala amo ilima bäula, ilia segeyo hili ili namolö amo yogobodila, udia dolö odoaea mosöa fifii nawelo. Amomu made, ado gaula nawela baagido sãmölöge, udia dolö ëi säla hololöla, ado sãmölöi made dibe amo säsäla nawesa aligilo. ¹⁴Hä, na helësësaleada, udia didalo gäheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolida dolö elö fila awälähilä, malö ägüla hilile mosöa hamoi hedabola beaha namiäia

⁵5:9 5.9a Edoie ilile ëi dëdëidu, nilia fädäla dawa made gaso, dawadigi odoaea helësësaleada, udia didalo odoa amolia säla negesalea, ilida dolö made fila, Godeie hamoi hamosamu namolöla säla negesebegi, Geleso sosogo iliada amala sälo amolile ëi dëdëlahilä, amoli sigi aligila molö nelebo ugila negela ïaha aligilola helësëi.

⁸5:9 5.9b Dolö afädëmamu fila asila säi amoie mida, dolö elö fa neloda, made dëdëmolö dialeala säi.

¹¹5:10 5.10 Yone 13.1-17 bimalo.

helësésamelë. Amala hamoseda, ado nii neebe amea gagademolö fu made bimolömelë. ¹⁵Mida, odoaea idi mogoi amo fisila, mugabe Saidani bégëla aulo salea.

¹⁶Geleso sosogo udia afädë sebe amoie sosogo didalo odoa seëda, udia dolö Godea wela ifosi nefolalebe amoli made yömäia, udia amo sosogo amohi ugila negemolö dialea. Amala hamoseda, udia dolö Godea wela ifosi amoliada udia didalo ugila negelo afädë maade, hidofali sefolalebe amoli ugila negemolöi galea.

Dafidi nelo nefolalebe amoli sigi namolö mala dibe amo

¹⁷Dolö dafidi nelo nefolalebe amoliada udia dolö hedabola sigi neëda, ili hedabola helësëla bidi hedabi imolö dialea. Mala säla iadigi, säla oleleladigilo amolida dofä amamolö dialea. ¹⁸Mida, eladi gadoi damula negei amo iso hedefala didigafumäia, sugua gao emoea emosala aligi mosäia sigi neada, sugua gaoea made muäia ie nafi neegimolöi mademelëla säla dëdëla negei dialea. ^{††}Ado elö säla dëdëla negei dibe amoda gowe. Hamoi hamolo neebe amogalida, bidi imolö dialeamelëla säla dëdëla negei dialea. ^{‡‡}¹⁹Afädëa sähalea, Dolö dafidi nelo ebedaea nafade afädë hamoimelëla säседа, nabuabio. Äudäeage ohodoaeage, hamosa neebe melimelëla säседа, nabualo. ²⁰Asiala hamolo amo udia dolöie siigi ifosilahilä, ilia nabala bedämäia, dolö amoma nemomalo. ²¹Godeiege, Yesuiege, selesaia fii memelei nefolalebe amolilege siigi nea, dima mogolasila

gomalä sähago. Hamomäia na dëdëla i amoli hamosaleada, udia dolö odoa dia hame negelo neebe amolibalä obeägisalea, odoamada auaula made, sulubadelama afädëdilamu hamomalo.

Dimodi dia mala hamosa nebegoda dihidi idihë nea hamosa namialola säi amo

²²Dia hä fodolofali aabela afädëma naabo negesimabio. Odoaea nafade hamoi amo dima asiala baaloea. Dida asigi gagadelai namialo.

²³Di iso olo ololosamu aligise ameadä, ödä hidomu muabio, wani ödä holöfali nadigisa namialo. ^{¶¶}

²⁴Dolö odoaea nafade hamosebe amoda ulufa negelahilä, nafade hamoi amo udia dolö sulubadelaea dawadigilahilä fodolofali gudilo. Odoaea nafade hamosebe amoda hobeafali ulufadigilo. ²⁵Amo gadola wäla, odoaea hedabi hamosebe amoda, aabela ulufadigilomelë. Amase, hedabi hamoi ulufala made hamoi dibe amoge, musügä negela namolöi mademelë.

Hamoi hamolasilo nefolalebe amolia mala hedabola hamomolö dibe amo

6 Beaha aligilo nefolalebe amolia Godeie eimage, ie ado malamage, ado nafadela made sämäiaie, hamoi hamolasiloma i damui muugia negela begei gadoi nefolalebe amolida, ilile beaha aligilo neebe amo hawa nea, dofä hedabola helësëlahilä, ea hamomalola säsebe amo gadola nabala hamomolö dialea. ^{§§}²Hamoi hamolasilo ilile beaha aligilo amo Geleso sosogo neëda, ilia helësësalea, nie beaha aligiloda

^{††}5:18 5.18a Mala Bu Egei 25.4 bimalo.

^{‡‡}5:18 5.18b Madiu 10.10ge, Ulugu 10.7ge bimalo.

^{¶¶}5:23 Wani ödä mualai amoie mida, e oloi amo ugila negemäiaie.

^{§§}6:1 6.1 I damui muugia negela begeila säi amo gadoida, sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamäia, i damui muugia negela begelola säi.

hä, nedoofali neawedalahilä, holöbö memalä gadoi hamola helësëmolöi mademelë. Iliä ugila negesebe amo Geleso sosogo neebe ameada, ilia e boba hamosebe ameage, ië ado nabala hamoi gelola hamomolö dialea.

Mala elöi säla olelemolöge, muni boba hamomolöge dibe amo

Dia mala amoli udia dolöma säla oleleladigi, gelola säla iadigisa namialo. ³Afädëa nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie ado mala dofä säla negei dibe amo fisila, mala hedabi amo mogola gaula säla olelela made, mala elöi oleleseda, ⁴dolö amoda asigi maade nea, gugasäla bimäia hamosa neamelë. Asigi nafade negela nea, ado yafie gaalu dagabola gëgëmolöge, ado eloalola nudumolöge hamelo. Amala hahamola awälahlilä, mudiamolöge, udia dolö moge mogela gëgëmolöge, adoea mihisadiala sämolöge, odoama asigi nafade negela sämolöge, ⁵dolö asigi nafade negei hilimu gëgësamu aligimolöge, mala amoli gadoi bäulo. Ado dofä amo dolö amo gadoimada maademelë. Iliä helësësaleda, Godeie malaeadä ili nelegei negelo dafidilo hamolasimolö gabula helësëlo.

⁶Amäi gaso, afädëa Godeie mala gaula mogosa nea, Godea ema i negei dibe amo gadoida dofeala helësëseda, dofä nelegei negelo dafidiloda amomelë. ⁷Mida, nilile nemea nili neegela ägüsolo amo gala, afädë made gaula misi. Amase, nili nagadaia wila awäsolo amo galage, afädë made gaula moholö. ⁸Amamolö gabugi, domalogi salugamolöge, molö molöge galëeda, neda hä dofeada amola helësëdelä. ⁹Amaimo, nagadaia nelegei muni yafie negemolöila helësëlo neebe amoli fedogola beasegige, gei dibeä amige, asigi made gäwila nafadelasilö yafie hamelogige digalomelë. Hamelo amoli

gadoiada udia dolö neala nafadelasilö. ¹⁰Mida, muni boba hamolo dibe ameada, nafade elö elöla dibe amo sulubadeläie mi dialea. Udia dolö odoaea muni gelola hamelahlilä, dafidi Godema asigi afädë negei amo dīgila asiala asimelë. Amala hamoi ameada, ilile isogi gäwila doa salimu nea, hili ili së edefade nahamu neamelë.

Namolöi namolö gelola gaula namolö dibe amo

¹¹Amäi gaso, Godeie dolöo, dihiidi mala amoli gadoi dibeamadila fisäla mosalo. Amala hamosa nea, bua gaula bëgëla hamomolöda goweli. Asigi mogoi namolöge, mala mogoi hamosa namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, yöi diëgi, dofea, aso madela namolöge, odoabalä hame negela namolöge, mala amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. ¹²Nudusalea gelola nudulo amo gadola, Gelesoma asigi afädë negela nea, gelola nudusa namialo. Dia udia dolö yafiea nabuäia, Godema asigi afädë negei neawela fädäla säla ulufadigisolo amo gala, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia imolöie di weigomelë. Dia namolöi namolö amo gaula fëdöla namialo. ¹³Sulubadelagali namolö ilo Gode neebe amoie siigige, Geleso Yesuea Bödiasa Bailadima säla ulufadigisalea, ado dofä fädäla säi amoie siigige, dia afädë hamomäia gelola säla iasebe amoda gowe. ¹⁴Dima hamomalai amo afädë damula madege, amase, sälage baala made, odoaea dia asiala hamosebela säloeage, hamosa neëgi wäla, Dafidilo Geloï Yesu Geleso ulufadigimolö segeyo amo beselagalamäia, amala hamosa namialo. ¹⁵Godea segeyo hi daijala negei amo gausiala digasolo amo gala, Geleso e ulufadigimolömelë.

Gode eda obeägilo mi nea, hī emu Beaha
Aligilo neamelē.

Eda gini sulubadela neebe amoie Ginige,
amase, dafidilo sulubadela neebe amoie
Dafidilo Geloige e nea.

¹⁶ Gode hī emuda made baagolo nea.

Eda yo digalo edefade dibeami nea.

Afädē yo digalo dibeami ga madela
aligimolōi mademelē.

Afädē e siia meli made nelo amo, siia
bimolōi made nea.

Ī ēi gauia adamolōige, e geloi neamu
neala sāmōlōige, Gode hīlemu
dialea.

Amala hamomāiamelē.

**Nagadaia nelegei yafie negei
nefolalebe amolima asigi afädē
negemāia sāla ī dibe amo**

¹⁷ Nagadaia nelegei yafie negei
nefolalebe amolima ado goweli gelola
sāla īmalo. Gugusāla bimāia, nagadaia
nelegei gāalimulo difolalebe amoligi
asigia sisilāfūla made, Godemamu
asigia sisilāfūlamalamalo. Godeada
gēla made, nilia obeägimāia nelebo
sulubadela hedabimu ĩaha maadelo
nea. ¹⁸ Ilima hamoi hedabi yafie

hamomolōge, ugila negemolōge, nelegei
gēla made odoagali sogomolōge, amo
gadola hamosa namialola sāla īmalo.
¹⁹ Ili amo gadola hamoseda, nelegei
hedabi gafedela negela, hili ili hobeami
namolō amoie igau gadoi hamogila
negemolō. Ameada, namolō dofāfali
amo gaula namolōmelē.

**Dihī hamoi hamosebego hedabola
idihē namialola sāi amo**

²⁰ Dimodie, hamoi dia hamomāia
dima gausi amo fädāla beala hedabola
hamosa namialo. Odoaea nagadaiaie
ado iso gāwi made nali didiāha
sefolalebeami amige, mala dawadigisa
maadeimelēla sāha sefolalebeami
amige, di aligila made, sisigaha namialo.
Ili dawadigisa maadeila sālo gaso,
ilile dawadigiloda wāfali, Godeie
ado malabalā ado nii neamelē. ²¹ Ili
odoaea helēsēsalea, dawadigilo amoda
dofāmelēla helēsēla sālahilā, Godema
asigi afädē negei amo fisila asiala
awāsio.

Godeie ugila negelo dilibalā diamolōi
diamāia hamesa neawe.

Hā amo.

Agedu Dimodi

Neala olelo oboba

Folea Dimodima beba elö gowe dödëla i amoda, Dimodi e malisä geloi nea, hedabi hamosa namolö mala dawadigimäia dödëla i. Ado geloi säida, fologola made nea, aso madela, hamosa namolö dialeamelëla säla i. Foloea Dimodima sähalea, Së molö diëgige, odoaea dima bimolö habobasegige, Yesu Gelesoma asigi afädë negei nebegoda, gelola nea, Yesu Gelesoie Ado Mala Hedabi dibe amoge, Godeie asialo made ado siiba säla negei dibe amoge, amoli gaula sisiläfulahilä, daidola säsäla nawesamu namialola säla i. Foloea Dimodima sähalea, Udia dolöea asigi made gäwila gagaio gadoi nea gëgëmolömelë. Ili nee-bea ami aligila made, di nafolala näidodi namialola gelola säsi.

Folea säla wagahalea sähalea, Na hamoi amoge, mala hamosa nelö amoge, dia sulubadela dawadigisa maadei neagomelë. Amai, dia amo gadola hamosa namolö dialeamelëla säla dödëla i.

1 Neda Folo, Gode hile hamelo dibe amea, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilia Geleso Yesuma aligila, namolö gähe gaula namiäia, Godea dafidi imolömelëla säla negei amea, dia imolö mosalola säσιο. ²Nie malö obeägilo Dimodie, na dima beba gowe dödëla iasisago.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloi Geleso Yesumadilage ugila nege-lasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamolöi diamiaia hamesa neawe.

Ado Mala Hedabi amo helësëlahilä hewamolö made amo

³Na Godema nesegesa. Nie mäuea Godeie hamoi hamosa nelö amo gadola,

nage asigi gagadelai nea, Godeie hamoi hamosa neawe. Amaimo, yoba gasigige na Godema adosaleada, di helësësamu nea, Godema adosa aligilo. ⁴Die siahalö digai amo helësëlahilä, obeägilo nema nobamäia na gelola di bimolöila helësësa neamelë. ⁵Dia Godema asigi afädë negei amoda dofä gelola neebe amo na dawadigi neamelë. Die di-aye Oloisilea, dieme Yunisilea Godema asigi afädë negei amo gadola, diage amala negei neebela helësësamelë. ⁶Mi amoieda, nie naabo dima negesebegi, Godea Gesamiie galu i amo bäumäia, nulo fulabesegi söa fedalo amo gadola, söa fedamäiala helësësa namialo. ⁷Mida, Godea nilima ie galu i ameada bedälasilo made. Eada gelomolöge, boba hamomolöge, asigi sigi namolöge galu amoli imelë. ⁸Amaimo, nilile Dafidilo Geloiie Ado Mala Hedabi olelemolöda, dia hewala made namialo. Neda Dafidilo Geloiie galabaia dolö neawela helësëla, dia hewala made namialo. Hewala made nea, Godea geloi iase amo gadola, Ado Mala Hedabi säla imolöie na yöi gaula neebewe gadola gaula namialo. ⁹Godea nili damula awäla ie udia dolö mogola namiäia, ea nili wei. Amala hamoi amoda, nilia hamoi afädë hamosebegi made, amoda Godea ie hameloeage, ugila negeloeage amala hamoi. Siiba Godea sege föi hamola made nea, Geleso Yesumadila aligila ie ugila negelo amo nilima i. ¹⁰Siiba i amo, walio nilile damula aulo Geleso Yesu hi e ulufala misi amea, Godea ie ugila negelo amo ulufala olei. Gelesoea baagomolöie geloi damula sadia galahilä, ie Ado Mala Hedabi amea, namolöi namolö amo ulufala olei. ¹¹Neda Ado Mala Hedabi amoie uuala säla iloge, abosologe, säla olelelloge namiäia, Godea ne memelela ifosimelë. ¹²Ne së naha neebeweda mi amoie së naha neawe. Na Geleso Yesuma asigi afädë negei nea, e dawadigi

amea, na hewala made nea. Godea segeyo afädë daiala negei amo gausiala digamäia, ea nelebo nema gausi amo hedabola sigi namolöila helësësa. ¹³Na dima säla i amo gadola, dia säla olelesamu namolöie gelola gaula namialo. Amala gaula nea, Geleso Yesuma dila nea, asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, amoleda nilile dialeamelë. ¹⁴Godeie Gesami nilima neebe amoie geloiya, nelebo hedabi dima gausi amo hedabola sigi namialo.

¹⁵Bolobinisi Esia ami fii udia dolö sulubadela ne digila awäha maadei amoda, dia dawadigi nebegomelë. Amoligida Figelusile Hemogenisile nea.

¹⁶Onesifolusia ne neala obeägila ugila negesamu nelo amo eege, ea mosöa aligilo amolige, Dafidilo Geloia bobasëla ugila negemäia hamesa neawe. Ne igi ëfëa begela negei amobalä, ea hewala bedäla made aligisio. ¹⁷E Olomo gaamugi beselagalalahilä, ne beagolemölöila hogosamu nea, giso ne hä beagolesio. ¹⁸Segeyo afädë daiala negei dibe amo gausiala digasolo amo gala, Dafidilo Geloia ie bobasëlo amo ema imäia hamesa neawe. Ebesa nebegi, ea ugila negesamu nelo amoda, dia dofä dawadigi nebegomelë.

Dimodi e Geleso Yesuie ami dolö gadoi namialoi amo

2Nie malöo, ugila negelasilo amoda nili Geleso Yesuma dila nefolalebeweie dibe ameada, dida hä amomadi gelola namialo. ²Udia dolö yafiea nabaha sebegi, na ado säla olelei amolida diage nabi. Ado säi amoda, dia dolö asigi falagasei säla olelelo dawa gaui nefolalebe amolima säla iaha namialo. Hobealada, iliage odoama säla olelemäiala helësëlahilä, säla imalo. ³Geleso Yesuie ami dolö hedabi gadoi nea, nili neebe amo gadola,

yöi diëgi, diage dofea, aso madela namialo. ⁴Amala nea, ami dolöea ami hamoi hamosalea, ie sigi aligilo neebe amo obeägimäiala helësëlahilä, ea nagadaia namolö amoieda asigia säosäola made nea, hamolo. ⁵Amo gadola, balululo dolöea balululoie mala dibe amo gadola made hamola, e baluluia baagila awäседа, bidi nelo amo gadola made nimolömelë. ⁶Molö sagaloea baagi sëi hamoi hamoi amo gadola molö mumului dibe amo, hidale nimolö dialea. ⁷Na ado säsebeweli hedabola helësëmalo. Amala helësësa neëgida, dia dawadigisa maademäia ado säi amoie mida, Dafidilo Geloia dima helësëlasimolömelë.

⁸Yesu Geleso helësësa namialo. E bauia amila nowelasi amoge, amase, e Debidüie mäu nelo amoge, helësësa namialo. Ado Mala Hedabi amo na olelesa neebe amoda amomelë. ⁹Na Ado Mala Hedabi amo olelese amogida, ne së naha neawe. Nafade hamolo dolö igi ëfëa nafodolo amo gadola ne nafodoi neamelë. Amai gasoda, Godeie adoda nafodoi made dialea. ¹⁰Amaimo, udia dolö Godea memelei amoli helësëlahilä, damula auloge, namolöi namolö hedabi hido elöi amoge, Geleso Yesuma dibe amole, iliage gaula namiäia, yöi sulubadela diëgi, aso made dofeala nea, ne së naha neawe. ¹¹Ado dofäfaläi amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Nili ebalä baagoi galëda, nilige ebalä namolömelë.

¹²Nilia yöi diëgi, dofea, aso madela nea, së naha aligiseda, nilige sigi aligilo nea, ebalä sigi aligilo namolömelë.

Nilia e baagi iäla, nilida e sosogo made neala säседа, eage nili baagi iäla, dilida nie made nebegola sämolömelë.

¹³Nili asigi falagasei made neëda,

ea ado säi amo bedefamolöi made neebe ameada, eda asigi falagasei wälamu namolömelë.

Dimodima dida Godeie hamoi gelola hamosa namialola säi amo

¹⁴ Ado amoli dia udia dolöma helësëla-sisamu namialo. Iliä ado eloalola nuduloea, dida Godeie siigi nea, ilima idihë namialola sämalö. Ado eloalola säse amo, nabase amoli neala hedabolo made, nafadelasilömelë.

¹⁵ Godeie siigi ie hamoi hamolo nea, dia hamoi hamosebegoie, ie siigi hewala made, Godeie ado mala dofä dibe amo gelolahilä, dofä hamosala helësëla, mogolafali olelelo namialo. Godea dima obeägilahilä, hedabola hamosa nelö gabula sämäia, amala hamosa namialo. ¹⁶ Amala neada, nagadaiaie ado iso gäwi made nalä didiäha dibeä ami aligila made, di nafolala gasi gala namialo. Ado amo gadoi ameada, Godema habola nagadaia galu helësëlo mala bäumolömelë. ¹⁷ Mala amo gadoiada äyo siwä aligila edelo amo gadola edemolömelë. Dolö äudä Haimeneasalea Filedasalea mala amo gadoi hamolo nea. ¹⁸ Elea ado dofä dibeä amila asiala baagi feala asimelë. Elea sähaleada, Udia dolö nowelasimolö amoda, hä, nowelasisa maadeila sälahilä, udia dolö odoa asigi afädë negei amoli asigi neala balälëlasilo. ¹⁹ Amai gaso, nilä asigi afädë negemolö amoie mida, Godea mosö igau gadoi sagasi amoda fologomolöi made, namolöi neamelë.* Ami ado äudä dädëla negei dibe amogi, afädëda gowe. Dafidilo Geloia udia dolö hile nefolalebe amolida hi dawadigisa maadei nea.† Amase, elöda gowe. Afädëda sähalea,

Neda Dafidilo Geloie neawela säseada, ameada, nafade difolalebe amolima baagi ialahilä, digila moholö dialeala dädëla negei dialea.

²⁰ Mosö edefadegi, falo elö elöla negelo amoligi, odoada goloeage silibaeage hamoi negelo. Amase, odoada iiage, nagaeage hamoi negelo. Falo odoaeada, hamoi odoa hamomolöie memelela nafolala negelo. Amase, odoaeada segeyo sulubadelagi hamoi elö elöla hamomolöie negelo. ²¹ Amai gabugi, afädëda mala nafade amoli fisila hi nigime häsa maadeseda, falo hedabi memelela nafolala negelo amo gadola, eda Godema odala iala namolömelë. Ea ie Dafidilo ugila negela hamoi hedabi sulubadela hamomolöi namolömelë.

²² Malisä nefolalebe amolia asigia gesami aulo amo gadola made, dida fisäla awäla, asigi gagadelai amolia Dafidilo Geloia ili ugila negemäia welö nefolalebe amolibalä nea, di asigi mogoi namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, daluloge, amoli bua gaula bögëla hamosa namialo. ²³ Udia dolö odoaea asigi made gäwila, ado memalä amogi didiäha neebeä ami made awäla, udia dolöea ado amo gadoia gëgëlola helësëlahilä, di ilibalä aligila made, nafolala namialo. ²⁴ Amaimo, Dafidilo Geloie hamoi hamolo nefolalebe amolia gëgëmolöda dofea mademelë. Eada udia dolö nefolalebe sulubadelabalä hame negeloge, säla olelemolö dawa gauige, odoama habobala obögëla made, ado geleä säloge, amo gadoi namolö dialeamelë. ²⁵ Eada bafuäla sälo neebe amoli geleä aeasisila, hahamogilo namolö galea.

*2:19 Godea mosö igau gadoi sagasila säi amoda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli helësëla säi.

†2:19 Nidei 16.5 bimalo.

Godea ili asigi besula, mala dofä dibe amo dawadigimolöie fu imäia, amala hamosa namolö dialeamelë. ²⁶Ili asigi negela obëgëlahilä, dafidi mugabe busaea hamei dibe amo gadola hamomäia, ie gei dilo amea ili gaui dilo amo, goome holola fisäla mosäiage, amo gadola namolö galeamelë.

**Aligila wagamolö ga
madese gaalu, nafademolö
yafie beselagalamolö amo**

3 Amaimo, ado gowe helësëmalö. Aligila wagamolö ga madese gaalu, nafademolö yafie beselagalamolömelë. ²Udia dolöea hili ilimu helësëmolöge, muni boba hamomolöge, gugusäla bimäia hamomolöge, hili ilile ëi gauia adamolöge, gagademolöge, eedole emelele ado made nabulöge, made nesegemolöge, Godeie mala made nabulöge, dië bimolömelë. ³Amase, boba made hamomolöge, asiala hamose amo made fisimolöge, baagido sämolöge, asigi sigi made namolöge, gelola mihaläla nufudadigimolöge, hedabi hamolo dibe sulubadela made hamemolöge, dië bimolömelë. ⁴Amase, ilia hilile damelë ado nii neebe amogali hololöla imolöge, asigi made gäwila helësëse amo gadola aabela hamomolöge, ilia hilimu neda dofä edefade neala helësëmolöge, amase, Gode made boba hamola, domaloea hamelo amomu boba hamomolöge, dië bimolömelë. ⁵Ilia domaloeamu Godeie mala hamosalea, Godeie geloida maadela helësëmolömelë. Dimodie, udia dolö amoli gadoi nefolalebea ami, di aligila made, sisigaha namialo.

⁶Amoligi dolö odoaeada, udia asigi made gäwi gadoi sebe amolile mosöa,

asigi fea negela awälahilä, säfe negela ilile asigi gide begelo. Udia amolia nafade yafie dafidi hamoi amogi yöla nea gaso, gesami yafie awähamu fisa. ⁷Udia amoliada mala gähe helësëmäia säla olelese amo nabahamu salea gasoda, ado dofä amo dawadigimolöi made salea. ⁸Siiba Yanisile Yäbilisilea Mosesema bimolö habobala ado nii nelö amo gadola, dolö amo gadoi iliada ado dofä amoma habobalahilä, bafuäla ado neaha nea. Ili asigi nafade negei neada, Godeie mala gaula mogomolö uli nea. ⁹Dolö amolia amala hahamola awäha namolö mademelë. Dafidi nefolalo amolia Yanisile Yäbilisile gagaoi gadoi nea, dofea made hamosa neebe beagolei amo gadola, udia dolö walio nefolalebeweage dolö amolige gagaoi gadoi, dofea mademu hamosa neë bimolömelë.

**Dimodima Godeie ado mala gelola
gaula namialola säi amo**

¹⁰Amal gaso, dida nebalä nawesa nea, na mala olelelo amoge, mala hamosa nelö amoge, namolö mi hamosa nelö amoge, na Godema asigi afädë negela neebewege, aabela habobalo made amoge, boba hamolo amoge, yöi diëgi, dofea, aso madela aligilo amoge, ¹¹odoaea nema nafadela hamolo amoge, së nulö amoge, amoli sulubadela dia dawadigisa maadei nebego. Ädiagoge, Aigioniamage, Ilisidalage, gaamu amoligi nebegi, nema yafie hamoi amoie së nahamu nelö amoda, dia dawadigisa maadei nebegomelë. Amo sulubadela hamosebegi, Dafidilo Geloia ne damula awäla sigi awäsio. ¹²Dofä, udia dolöea Gode mi hamomolö dialeala helësësa neëgida, odoaea ili

^{3:8} Dolö äudä amolea Mosesebalä ado nii nelö amoie Sigi Obëgëi 7.11-22ge, 8.7-19ge, 9.11ge bimalo.

^{3:11} Ädiagoieda Abosolo 13.50 bimalo. Aigioniamäida Abosolo 14.2-6 bimalo. Amase, Ilisidalaieda Abosolo 14.19-20ge, 16.1-5ge bimalo.

neala sēlasimolōmelē. ¹³ Gasoda, dolō nafade hamolō amolige, udia dolō dahila nelo amolige, neala nafadela aligi awāha nelolahilā, nafademolōi nafademolōmelē. Iliā udia dolō dahila neaha neēgida, odoaea ilige dahila neaha namolōmelē. ¹⁴ Dia hā, dawa nii amoge, mala dofā amo helēsēsa aligilo amoge, gaula mogosa nebegoda, gālasī namolōi namialo. Mida, dima mala olelelo amolida gowelila dihi dawadigi nebegoeage, ¹⁵ amase, Godeie bebagi ado sāla dēdēla negei dibe amoda, di holōfaligi nea helēsēsamu nelo amo nebegoeage. Bebagi ado sāla dēdēla negei dibe ameada, asigi falagasei negelasiloge, Geleso Yesuma asigi afādē negelo amea Godea damula aulola helēsēlasiloge, amoda dihi dawadigi nebegomelē. ¹⁶ Bebagi ado sulubadela dēdēla negei difolalebe amolida dolōea dēdēmāia, Godea ilima helēsēlasi. Sāla olelemolōiege, nemomolōiege, mala halowei dibe amo hamogimolōiege, amase, asigi mogoi namolō amo oodo bibimolōiege, bebagi sāla dēdēla negei difolalebe ameada ugila negelomelē. ¹⁷ Ameada, Godeie hamoi hamoloea hamoi hedabi sulubadela hamomolō amo dawa gaula nea, daialomelē.

Dimodima Godeie ado mala gelola sāla iaha namialola sāi amo

4 Udia dolō nefolalebe welibalāge, baagoi amolibalāge gudi mogelo Geleso Yesuie siigige, Godeie siigige, amase, Geleso Yesu e obēgēsalea, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amo moholōla helēsēla, na dima gelola sāhago. ² Ado mala sāla iahaleada, gelola sāla iahamu namialo. Udia dolōea nabasege, made nabasege, aso madelahilā gelola nea, sāla imolōie daiahamu namialo. Dia ado mala sāla iahaleada, nemo-lage, mala halowei dibe amo hamogilage, asigi neala gelolasilage, sāmōlō

dibe amo gadola, dofā hame negela, fologola made nea, sāla olelesamu namialo. ³ Mida, hobeada udia dolōea ado mala dofā amo nabolō habobalahilā, hili hamese amo gadoi hamola, ado elō gēhea nabolōila helēsēlahilā, ili nee-bea ami mala odoa olelelo yafie nefolalebe amoli mafula gegedomolōmelē. ⁴ Ado mala dofā amo nabolō habobala baagi ialahilā, māuie sibalo dibe amoli nabolō helēsēla hamesa namolōmelē. ⁵ Amaimo, dia segeyo sulubadelagi asigi sigi neamu, sē molō diēda, aso made-lahilā, naha namialo. Ado Mala Hedabi sāla iloie hamoi hamomalo. Godeie hamoi hamolo nea, hamoi sulubadela hamosa maadesa namialo.

Foloie hamoi hā hamola wagamolō dilo amo

⁶ Amase, ne baagomolōda, hā walio ga made dialeamelē. Wani ödā Godema odala iāla sōga salelo amo gadola, nie namolō amoda hā, sōga salasebemelē. ⁷ Na nudusaleada, gelola nudui. Na balulusaleada, nofe amo hā, baagila asi. Godema asigi afādē negei amoda, fisila made, negesimu neawemelē. ⁸ Hā, walio asigi mogoi neebe amoie gini habuga gadoi bidida, nie negesi dialeamelē. Dafidilo Geloi mogelo mogoi neebe amea segeyo daiala negei beselagalasolo amo gala, bidi dibe amoda nihīma imolōmelē. Amoda nemamu made, udia dolōea Dafidilo Geloi obēgēmāiala helēsēla beaha nefolalebe amolimage, ilile bidi dibe amoge hilima imolōmelē.

Dimodi e Folo nee-bea fodolofali misialoi amo

⁹ Dihī idi hogola, ne nee-bea hā fodolofali maala, beselagalamolō helēsē-malo. ¹⁰ Mida, Demasa eada nagadaia galu nelebo dibe amo boba hamolahilā, ne dīgila Desalonaiga awāsio. Amase, Gelesenese eda Galesia bolobin-

isigi asigo. Daidasa eda Disiligi Dalame-sia asimelë. ¹¹ Amase, Ulugu emuda nebalä neamelë. Magaeada nïe hamoi ugila negemolöi neebe ameadä, dia e bea awälahilä haligila misialo. ¹² Digi-gasada, na Ebesa mosaloimelë. ¹³ Di maahaleada, nïe fagulo daia salugalo gii Doloasa gaamugi ami Gabasaie mosöa negesiä misi amoge, amase, beba amoge neala gaula misialo. Beba odoä sugua gafodo gadoia hamoi difolalebe amogalone geloi edefademelë, elaboloeo, neala gaumalo. ¹⁴ Alegisäda eada igi ëi gabaea nelebo hamolo neebe amea ne edefademalä neala nafadelasisio. Amala hamoi amoïeda, Dafidilo Geloia e bidi dofea ïmolömelë. ¹⁵ Nilia ado säi amogida, ea edefademalä bafuäla ado neaha nelo amea, dige ebalä idihë namialo.

¹⁶ Dafidi nebalä gudisololo amo gala, na säla obëgësebegida, dolö afädë nemadida maade. Sulubadelaea ne dïgila awäha maadei gabio. Ilia amala hamoi ameadä, Godea ilibalä bidi made negemäia hamesa. ¹⁷ Amai gaso, Dafidilo Geloia e nebalä nea, udia dolö fii odoä nefolalebe amoli sulubadelaea

nabuäia, na ado mala säla ïaha maademäia, ea ne neala gelolasisio. Ilaba busi edefade gadoi, ëida laeono, ïe nafigila, ne damula awäsio. ¹⁸ Dafidilo Geloia nafade sulubadela dibeä amila ne nea neahamu nelolahilä, selesäia mosöa hï Beaha Maadela Sigi Neebeä ami ne sigi moholömelë. ïe ëi gauia adamolö amoda diamolöi diamiäia helësësa neawe. Amala hamomäiamelë.

¹⁹ Bilisilale Aguilalege, amase, Onesifolusige ïe mosöa aligilo amolige, na ilima hawioila säila säla ïmalo. ²⁰ Elasadäsa eda Golidi ami aligisisio. Amase, Dolofimasa eda olosebegi, gaamu Miledusa ami dïgila asimelë. ²¹ I bäu gisalea gögï mulo segeyo amoli made maala neebe amogi, ne neebeä moholö, dihï idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. Yubulasaeage, Budenseage, Ilinasaeage, Golodiaeage, Geleso sosogo sulubadelaeage di hawiosebego.

²² Dafidilo Geloia eda dië gesamibalä namiäia. Godeie ugila negelo dilibalä diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Hä amo.

Foloea Daidasama Dëdëla İ

Neala olelo oboba

Daidasada Yu dolö made nelo. Ea Gelesoma asigi afädë negelahilä, Folobalä Ado Mala Hedabi säla olelela aligi nawesa aligilo. Gilidi södöloie sege dibe amo sulubadelamadi, Geleso sosogo nefolalebe amoli beaha namiäia, Foloea Daidasama, dia beaha namialola sälahilä, e ami dīgīla asi. Dīgīla awālahilä, oböla hobeala Foloea Daidasa ugila negela beba we dëdëla İ.

Foloea beba we dëdëla İ amoie mida, ohodoa dibe beala amo ulufala dëdëla İ.

1. Geleso sosogo neebe amoli sigi namiäia afädë memelesaleada, mala gowe gadoi hamoloea namolöi galeala helësëlahilä, memelemalola säla dëdëla İ.

2. Udia dolö fädäimage, gafodo gähemage, hamoi hamolasilo nefolalebe amolimage, gomalä hamosa namialolage, gomalä säha namialolage, säla dëdëla İ.

3. Asigi sigi namialolage, hamoi hedabi hamosa namialolage säla dëdëla İ.

Daidasaea Geleso sosogo Gilidi södölogi nefolalebe amoli gelolasila, Geleso sosogoea hamolo malada gomälämelëla säla dëdëi

Foloea Daidasama beba dëdëla İ amo

1 Neda Folo, Godeie hamoi hamolasiloge, Yesu Gelesoie abosologe, neawe. Udia dolö Godea memelei amolia ema asigi bogia adogolamu nefolamiäiaiege, amase, ilia ado mala dofä amo dawadigimäiaiege, Godea ne memelela ifosimelë. Mala dofä amo dawadigi amo-

lia mala mogoi hamosa nefolamolömelë.

² Amala hamolo amolia namolöi namolö amo gaumolöie asigia sisiläfūsa nefolalea. Godea wāfalī sälo made ameada, sulubadela made hamola nea, namolöi namolö dofä imolömelëla säla negei.

³ Ea segeyo hī daijala negei amogi, İe ado mala hī ulufala olesio. Nilīle damula aulo Godea na ado amo säla olelemäia, hamoi amo nema İasio.

⁴ Daidasao, na dima beba gowe dëdëla İasisago. Alīa Godema asigi afädë negei ameada, dida nīe malöfalī gadoi neagomelë. Nado Godeage, nilīle damula aulo Geleso Yesueage elele ugila negelasiloge, neala dalulasiloge dima diamiäia hamesa neawe.

Daidasaea Gilidi södölogi ami hamoi hamomalai amo

⁵ Na di Gilidi södölogi ami namialola säsiä asi amoda, hamogimolö odoe ami dibe amo dia hamogisa maademäiage, amase, gaamu sulubadelagi, dolö dafidi nelo nefolalebe amolia Geleso sosogo nefolalebe amoli sigi aligimäia memelela ifosimäiage. Na hamomalai amo gadola dia hamomäiaie, di dīgīla asimelë. ⁶ Dolö dafidi nelo gowe gadoia namolö dialea. Udia dolöie siigi nafade made baaiage, udia afädë goaeage[§], amase, İe malölali asigi afädë negeiage, odoaea malö amolia gagaola mala nafade elö elöla hamolo, ado made nabelola sälo made. Amo gadoi neebe amoligi memelemolö dialeamelë. ⁷ Sigi aligilo Godeie hamoi hamolo neebe ameada, udia dolöie siigi nafade made baaia namolö dialea. Mala goweli hamoloeada made namolö dialea. Udia dolö emosala eegela beaha aligiloage, fodolofalī habobaloeage, gagaomolöie gagaolo ödä edefade nulöage, amase,

[§]1:6 1.6 Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

nudumolöie fodolofali abadigiloage, muni aba adogola neloeage, made namolö dialea. ⁸Amase, mala goweli hamoloeadana namolö dialea. Udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, hedabi hamolo dibe sulubadela amo hameloeage, asigi sigi aligiloage, asigi falagaseiage, hi e Godema odala iala mala mogoimu hamoloage, domaloea hamelo dibe amoli sulubadela sigi aligiloage, sigi aligilo namolö dialea. ⁹Ea ado mala dofä amo fëdöla gaula namolö dialea. Ema olelei amo gadola, bedefala made, gaula namolö dialea. Amo gadola namolö dibe amoie mida gomala. Ea ado mala dofä hedabola säla olelesebe amea udia dolöie asigi gelolasimäiage, amase, udia dolö odoaea, Ai, amala madela sälo amolia asiala sälo gabula helësëmäiage, ado mala fëdöla gaula namolö dialea.

Gilidi segea ami wäfalä säla olelelo yafie nefolalo amo

¹⁰Amala säsebe amoie mida, ado neadigilo yafie amoli ami nefolaleamelë. Amoliada ado yafie memalä säla dabolahlilä, udia dolöie asigi balalëlasila gadiabola säla olelelo nefolalea. Amala sälo amoligi yafieda, gafodo damumolö dialeala sälo amoli nefolaleamelë. ¹¹Ado neadigilo ilia muni gesami awäla, mala nafade dofea made dibe amoli säla olelesebe amea udia dolö odoage, amase, ilile sosogo sulubadela nefolalebe amolige, asigi neala balalëlasilo nefolaleamelë. Dolö amoli gadoia amo gadola made säla olelemäia, dia ili dofogamalo. ¹²Siiba Gilidi fii hili iligi bea sälo nelo afädëa sähalea, Gilidi fii iliada wäfalimu säloge, nafadefali nafade sugua ilaba gadoi nafadege, molö badoia nalahlilä, hamoi made hamolo, habobame nefolaleala

säi. ¹³Ado amoda dofä säimelë. Amai ameadana, ilia Godeie ado malamau gaula mogosamu namiäia, dia ilima gelola nemomalo. ¹⁴Amase, Yu fii ilile mäuie sibalo awalo amo made nabuäiage, ado dofä amo memalä gadoi hamolo amolia hamomalala säla negelo amo made nabala hamomäiage, ilima amala nemomalo. ¹⁵Godeie siigi nigime baai made neebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai made, hedabimu dialea. Be, Yesuma asigi afädë made negela, asigi halowei nefolalebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai, nafademu dialea. Amase, ilile helësëloge iso asigige helegela nafadesa maadei nefolaleamelë. ¹⁶Ilia adoeamu, Nilia Gode dawa neala sälo. Gasoda, mala ilia hamosebe amea, Gode made dawa neala ulufadigilo. Odoaea ilima bimolö habobala, ilia mala mogoi dibe amoli sulubadela fisila, ado nabelo made nea, hedabi hamomolö amo uli neamelë.

Fädäi neebe amolima olelemalai amo

2 Amasegi gaso, dihida Godeie mala dofä säla negei dibe amo gadolamu udia dolöma säla olelesa namialo.

²Dia hä, dolö fädäi neebe amolima gomalä säla olelesa namialo. Ilianelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamomalolage, asigi mogoi namialolage, hili ilile asigi sigi namialolage, asigi afädë negei amo made digala gelola namialolage, odoabalä hedabola boba hahamosa namialolage, amase, yöi diëgi, dofea, aso madela namialolage, säla iaha namialo.

³Amo gadola wäla, udia fädäi sefolalebe amolimage, gomalä säla olelemalo. Baagido sämabiolage, gagaolo ödäea asigi made neala gagaomäiage, Godea hamei dibe amo gadola bëgëla hamosa samäiage, ilia mala hedabi olelemolö galeamelëla säla imalo. ⁴Amala hamolo amea, udia fädäi amolia udia gafodo gähe sefolalebe

amolima olelemolöi dialea. Iliä ilile dolöge, malöge, boba hamomalola olelemolöi dialea. ⁵Amase, ilia hilile asigi sigi aligilahilä, Godeïe siigi nigime baai made namialolage olelemolöi dialea. Amase, ilile mosöge malöge sigi aligila, haeafula gauia wewesa nea, ilile egoa hawa namialola olelemolöi dialea. Iliä amala hamosa aligiseda, odoa neebe amolia Godeïe ado nafade gabula made sämolömelë.

Dolö gafodo gähe neebe amolia hamomolö dialeala olelemalai amo

⁶Amo gadola wäla, dolö gafodo gähe nefolalebe amolimage ilile asigi sigi namolö dialeamelëla gelola säla ïmalo. ⁷Dihï nelebo sulubadela hamosebego hamosaleada, mala hedabi hamosebego odoaea beala, bögëla hamomäialahilä, olela hamomalo. Ado säla olelesaleada, ado odoa gegoala made säla, asigi gäwila nea, mogoimu säla olelelo namialo. ⁸Odoaea di baagido made sämäia, ado mogola sämolö dibe amo gadolamu säla ïaha namialo. Amala hamoseda, dibalä ado nii nefolalebe amolia nili baagido sämolö fu made beala, hili ili hewamolömelë.

Hamoi hamolasilo neebe amolia ilile sigi aligilo hawa namolö dialeala olelemalai amo

⁹Dia hamoi hamolasilo neebe amolima gomalä säla olelemalo. Ilile sigi aligilo neebe amo hawa nea, säla obögëla made, ili neala obeägilasila ilia säsebe amo sulubadela bögëla hamola namolö dialeala säla olelemalo. ¹⁰Amase, ilile sigi aligiloïe nelebo muni dibe amogi fa made nimäia säla olelemalo. Hamoi hamolasilo amolia hedabimu hamoseda, ilile sigi aligiloea asigi fodoia gala elelabei namiäia olemolö. Amala olemolö dialeala hamoi hamolasilo amolima säla olelemalo.

Mida, odoaea hamoi hamolasilo amolile mala sulubadela bealahilä, nilile damula aulo Godeïe mala hedabi amoda momadolasi gabula sämäia.

Yesu misiäia beaha nea, nilia Godea hamomalola säi dibe amo gadola bögëla hamomolö amo

¹¹Godea udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäia, ïe ugila negelo amo ulufala olei. ¹²Godema habola baagi ïala nagadaia galu helësëla, domaloea gelola hamelo dibe amoli sulubadela hamomolö, ugila negelo neebe amea nilia fisisa maademäia olelelomele. Asigi sigi namolöge, mogola hamomolöge, Gode mi hamola namolöge, nagadaia neebewegi nea, ugila negelo neebe amea nilia amala hamosa namiäia olelelomele. ¹³Nilia nagadaiawi amala hamosa nea, nilia asigia sisiläfülo amo misiäia beaha nefolaleamelë. Amoda nilile damula aulo Gode edefade Yesu Gelesoea ïe yo hïdo elöi digala ulufadigimäia beaha nefolaleamelë. ¹⁴Ea nili helësëla ïe namolö fisi. Nilia nafade hamolo sulubadela dibe amila sigi obögëmolöïege, hile udia dolömu namiäiage, amase, hamoi hedabi hamomolö amo gelola hamesa namiäia, ea amala baagola bedefai.

¹⁵Hä, mala amolida udia dolöma säla olelesa namialo. Godeïe geloigi nea, ilile asigi neala gelolasiladigi, nemoladigisa namialo. Udia dolöea di beala made golosomäia.

Godea nili neala hedabolasi amea, nilia hedabi hamomolö dibe amo

3 Geleso sosogo Gilidi neebe amolima bu helësëlasila, dia gomalä säla ïmalo. Iliä gamane sigi aligilo geli neebe amolige, amase, gamane hamoi hamolo odoa neebe amoli hawala namiäiage, ilia hamomola säsebe amo gadola hamomäiage, säla ïmalo. Hamoi hedabi sulubadela

hamomolö amo daiala namiäiage säla ïmalo. ²Amase, afädë baagido sämabiolage, adoea odoabalä gëgëla made, dofä nagadaialahilä, udia dolö sulubadelabalä hame negela namolö dialeala säla ïmalo.

³Siiba nilige asigi gäwi made nea, ado nabala made, nafadea nili dahila neala, domaloea gelola hamelo nafade elö elöla yafie dilo amea, gide begei nelo. Nafademu hamomolömadige mudiamolömadige nea, habobalo nilïma nobalahilä, nilia nihilïmu habobaha nelo amomelë. ⁴Amala hamosamu nebegi gaso, nilile damula aulo Godea ïe ugila negeloge, boba hamologe, nilïma ulufala olela, ⁵ea nili damula asi. Amoïe mida, nilia hamoi hedabi afädë hamosa nebegi made, ïe bobasëlo dilo amea, nili damula asi gabio. Nilï nigime hëla, gähe neegela ägülasa. Amalahilä, Gesami Hedabia nili bedefalasila, namolö gähe ïala, ea nili damula asi. ⁶Nilïle damula aulo Yesu Gelesoïe aulodaia nea, Godea gëla made, ïe Gesami nilïma nobalasila adugamäia nilïma söga sali. ⁷Amala hamoi amoïe mida, Godea ïe ugila negelasiloea nilïma dili asigi mogoi nebegola säi gabulahilä, asigia sisiläfüsa nea namolöi namolö amo beaha namolöïe. ⁸Ado weda dofä gelola säi dialeamelë.

Ameada, Godema asigi afädë negei nefolalebe amolia hamoi hedabi hamosamu namiäia, na mala säseweli dia gelola säla ïaha namiäia hamesamelë. Mala amoli gadoi bëgëla hamosebe amoda hedabifali. Ameada udia dolö sulubadela ugila negemäiala hamomolö dialea. ⁹Ado memalä amogi didiämölöge, yaua mäulali aliligi misi amolile ëi säla sämolöge, gëgëmolöge,

Mosesea Ado säla negei dibe amogi adoea nudumölöge, amo gadoi säsebea ami di aligila made sisigaha namialo. Amo gadoi sälo amoda udia dolö ugila negelo made, galone mademelë.

¹⁰Afädëa Geleso sosogo nefolalebe amo mogemolöïe ado säседа, äudäla hamogila säla ïmalo. Säla ïasebe amo made nabala auaula fofolësedä, baagi ïmalo. ¹¹Dolö amo gadoida asigi halowei nea, hï asiala hamoi amea, e himu mogei neebe amoda dia dawa amomelë.

Daidasa e hä Folo neebea misialoi amo

¹²Ademasa galë be Digigasa galë, elegi afädë na di neebea mosalamolömelë. Elegi afädë di neebea ami beselagalaseda, neda Nigobolisi gaamugi ami neëgi, dihï idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. I bäu gisalea gögi mulo segeyogi, neda Nigobolisi ami namolö helësëi neamelë. ¹³Abolosile, mala säla negei amo dawadigi Senasale nawesa namolö amo, ele idiafa awähalea gumusui odoa melëloea, dia ele ugila negemolö amo helësësa namialo. ¹⁴Amase elöda, alile udia dolö amoli gägä made negeloea, segeyo sulubadelagi hamoi hedabi hamola, udia dolö odoa gumusui nefolalebe amoli dofä ugila negelo amo helësëmäia säla ïmalo.

¹⁵Udia dolö nebalä nefolalebe weli sulubadelaä di hawiosebego. Udia dolöea Yesuïe ëigi nili boba hamosebe amolimage, nilia ili hawioila säila sämalö.

Godeïe ugila negelo dili sulubadelama diamäia hamesa neamelë.

Hä amo.

Age Yone

Neala olelo oboba

Yone eda Yesuie damelë. Eda Yesu bægëla aulo dolö giwilasi amogi. Hobeafali ëdëi sali hamosalea ea ado go dëdëla Geleso sosogo nefolalo amolima i. Dëdëla i amoie mida gowe. Godea nili boba hamoi amo gadola, amase, niliage udia dolö odoa boba hamomalola säla dëdëi. Amase, ea elö sähalea, Wäfali säsäla olelelo moholömelë. Hedabola beaha namialola säla dëdëi. Iia sähalea, Godeie malöda dolö namolö misi mademelëla sämolömelëla Yonea beba gowe dëdëi. Ado Mala Hedabi Yone dëdëi amoge Yone eamu dëdëimelë.

Namolöi namolö Ado e ulufadigila misi

1 Nelebo sulubadela maadeia, nelö misi amoie ado nilia nabala, siia beala, naaboea diigilalahilä, nilia dilima namolöi namolö Ado e misi amoie säla iahago. ²Namolö dofä ulufadigi amo bealahilä, nilia meli amo dilima säha. Namolöi namolö e siiba Eedobalä nelö ulufadigila misi amoie säla iahago. ³Dilia nilibalä dila namiäia nilia meli nabi amole dilima säla iahago. Eedo, ie Efege Yesu Gelesolebalä nilia dila neamelë. ⁴Dilimage nilimage obeägilo nobamäia nilia dilima beba dëdëla iasisago.

Gode e yo digalo neebe

⁵Ea ado säi amo nilia nabalahlilä, dilima säla iahago. Gode eda yo digalo nea, gasimi sagalo gadoi nafade ema madefalimelë. ⁶Nilia ebalä dila neala säha nea, gasimi sagalo gadoi nafademu hamosa aligiseda, wäfali sälo nea, dofä sälo made gaula neamelë. ⁷E nafade baai made, yo digalo neebe amo gadola nili nafade baai made, yo digalomadi

nawesa aligiseda, odoa neebe amolibalä dila neage, ie malö Yesuie healea nafade hamoi amo sulubadela hësage neamelë. ⁸Nilia sähalea, Na nafade hamolo madela säседа, nili nihili gadiabola säha, dofä sälo nilile isogi made neamelë. ⁹Amäi gaso, nilia nafade hamoi amo säla siasiseda, Gode mogoi nea hëmolömelëla säi amo gadola hëmolömelë. Nilia mala nafade hamoi amoge sulubadela hësa maademolömelë. ¹⁰Nilia sähalea, Na nafade hamoi madela säседа, Gode eda wäfali sälo neala säloge, ie adoge nilima mademelë.

Gelesoda nilile ugila negelo neebe

2 Nie malöla dilie, nafade made hamomäia na dilima beba gowe dëdëla iasisago. Gasoda, nili afädëa nafade afädë hamoseda, nilile Ugila Negelo Eedobalä nea, Yesu Geleso e asigi mogoi neebe amo neamelë. ²Nilile nafade hamoi amo hëmäia ea hile namolö amo odala iala baagoi. Nililemu hëmäia made, udia dolö sulubadelaie nafade hamoi amo hëmäia amala hamoi.

Gode dawadigi neebe ameadä ie mala bægëla hamosa neala säi

³Amaimo, nilia ea säi dibe amo gadola hamosamu aligiseda, nilia e dawadigila helësësamelë. ⁴Afädëa ea säi amo gadola made hamosa nea sähalea, E dawadigila säседа, eda wäfali sälo nea, dofä sälo ema mademelë. ⁵Afädëa ea säi dibe amo gadola hamoseda, Godema boba hamolo amo dofä fädäi neamelë. Nili ebalä dila neada gomalä helësëdelä. ⁶Afädëa ebalä dila neala säседа, Yesuea hamosa nelö amo gadola hamosa namolöi galea. ⁷Nie damelë obeägilola dilie, na dilima hamomalola säla negei amo dëdëla iasisa amoda

hädamade negei made, siiba negei.**

Amoda mi gäwia amila dilo. Siiba negeila säi amo dilia nabaha maadei.

⁸ Amai gaso, hamomalola säla negei amo dädëla iasisibegoda gähemelë. Gelesoie namolöea hamoi amoge dilile namolöea hamoi amoge dofä gabula melëlo. Mida, gasimi sagalo amoda usila, yo digalo dofä amoda yo digaha neamelë. ⁹ Afädëa ie edooma bimolö habobala nea ea sähalea, Yo digalo neebea ami neala säседа, gasimi sagaia ami neamelë.

¹⁰ Afädëa ie edooma boba hamosa neebe amoda yo digalomadi nea. Ie isogi yo digalo neebe ameada nelebo afädëa e digalasimolöi mademelë. ¹¹ Amai gasoda, afädëa ie edooma bimolö habobala nea galëda, gasimi sagaigi nea. Ami nawesa nea. Gasimi sagaloea ie si dofogasegi, idi gowegi awähala helësëla made, nagubaia nawesa nea.

¹² Malöla dilie, dilile nafade hamoi amo Gelesoie ëigi hëla fisi amoie na dilima dädëla iahago.

¹³ Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafali siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dädëla iahago.

Malisäfalie, dilia nafadelasilöie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoie na dilima dädëla iahago.

¹⁴ Malöla dilie, dilile Diado neebe amo dawadigi amoie na dilima dädëla iahago.

Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafali siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dädëla iahago.

Malisäfalie, dilia geloi amoiege, Godeie ado dilile isogi dibe amoiege, nafadelasilöie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoiege na dilima dädëla iahago.

Nagadaia galu boba hamomabiola säi

¹⁵ Nagadaia galu amole nelebo nagadaia dibe amole boba hamola namiabio. Afädëa nagadaia galu dibe amo boba hamoseda, Nadoma boba hamolo amo ema mademelë.

¹⁶ Nagadaia dibe amo sulubadela Nadomadila mulo made. Amoda gowe. Domaloea gelola hamelo amoge, siia beala gelola hamelo amoge, afädëa nelegei yafie negelo ameage hamoi hamolo ameage gugüsäla bimäia hamolo. Amo sulubadela Nadomadila mulo made, nagadaia amila mulomelë.

¹⁷ Naga föige nagadaia hamelo amoge hogosa helesalea gaso, udia dolöea Godea hamese amo gadola hamolo amoli namolöi namolömelë.

Gelesoie ado nii misi neebe

¹⁸ Nïe malöla dilie, nilïda hä segeyo aligila wagamolö fumadi neamelë. Dilia dafidi Gelesoie ado nii moholömelëla säi nabi amo walioda hä odoa Gelesoie ado nii malei misi neamelë. Ameada nilïda hä aligila wagamolö fumadi nea gabula helësëdelä. ¹⁹ Iliä nili dïgila bahïla doadigila afiaha maadei. Amolia nilïbalä dila made nelo. Dofä dila nelo galebeda nili gedola afädëfali neëgi, amalabio. Ili afiaha maadei amea ili sulubadela nilïbalä dila made nelo amo oleimelë. ²⁰ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i. Dili sulubadelaä dofä sälo dawadigi nebege. ²¹ Dilia ado dofä amo dawadigi madela helësëla dädësa maade. Dilia ado dofä amo dawadigi ameage wäfali sälo amo ado dofä amila mulo made amo dawadigi ameage na dilima dädëla iasisago. ²² Wäfali sälo amoda nowë. Eada sähalea, Afädë Memeleida Yesu madela sälomelë.

**2:7 2.7 Yone 13.34 gomalä säla dädëla negei dialea. Yesuea sähalea, Na dili boba hamoi amo gadola dilia dihilimu boba hahamola namialola säla dädëla negei dialea.

Efegele Eedolema baagi ilo amoda Gelesoie ado niimelē. ²³Efegema baagi ilo amobalā eedoda nea mademelē. Efegema asigi afādē negelo neebe amobalāda eedo neamelē.

Ado dofā Gesami Hedabia olelesa neebe

²⁴Mi gāwia amila nabi dilile isogi dibe amo amalasi namialo. Amalasi aligiseda, dili Efegele Eedolebalā namolōmelē. ²⁵Ea niligali imolōla dai ai amoda gowe. Namolōi namolō imolōla dai ai. ²⁶Ilia dili dahila nimolō helēsēsa neebe amoie na dilima beba dēdēla iahago. ²⁷Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami i amo nea. Ameada afādēa dili olelemolōi made. Gesamia nelebo sulubadela dili olelesaleada wāfali made, dofā sālo nea. Dilima olelei amo gadola, Gelesobalā dila namialo.

Nili Godeie malō neebe

²⁸Amai gabugi, nie malōla dilie, hī e ulufadigisolo amo gala ie siigi nili hewaloea bedāla made gelola namolōie ebalā dila namialo. ²⁹Amai dilia eda mogoifali neebe amo helēsēsebe amea gomalā helēsēmalo. Sulubadela mala mogoi hamosa neebe amolida Godeie malōlali nefolaleala helēsēmalo.

3 Wae, Nado Godea nilima sähalea, Dili nie malōlali nebegola sāla abodo gadola boba hamosa neadu. Dofā gelola nilīda ie malōlali neebe amo. Nagadaia nafade hamolo neebe amolia Nado dawa made neebe amea nilige dawa made nea. ²Nie damelē obeāgilola dilie, nili walio Godeie malōlali neebe amo hobea nili abodo gadoi namolōdu dawa made nea gaso, nilia afādēfali helēsēsebe amoda gowe. Geleso ulufadigisolo amo gala e abodo gadoi maase bimolōdu, amo nilia siia beahalea, e neebe amo gadoi namolō gabula helēsēsamelē. ³Ea nili hī e gadoi namolō gabula sulubadela asi-

gia sasilāfusa nefolalebe amolida nigime baai made, hī e nigime baai made neebe amo gadoi namolō gabula hehelēsēsa neamelē.

⁴Nafademu hamolo nefolalebe amoli sulubadelaada Godeie ado sāla negei dibe amo neadigilo nea. Mala nafade dibe amea ie ado sāla negei dibe amo neadigilomelē. ⁵Nafade hēla fisimolōie e ulufadigila misi amoge ema nafade afādē baai made amoge dilia dawadigi. ⁶Amaimo, afādē ebalā dila neebe ameada nafade hamosamu aligilo mademelē. Afādēa nafade hamosamu neebe ameada e made beagolei, e dawa made nea. ⁷Nie malōla dilie, afādēa dili dahila neloea idihē namialo. E asigi mogoi neebe amo gadola afādēa mala mogoi hamolo neebe amoge asigi mogoi nea. ⁸Siiba mi gāwilafali mugabe busaeada nafademu hamosa nelo. Amo gadola afādēa nafademu hamolo neebe amoge e sosogo nea. Ea nafademu hamosa nebegi, Godeie Malōea mugabe busaea hamoi amo hailadigimolōie ulufadigila misi. ⁹Amaimo, afādē Godeie malō neebe ameada nafade hamosamu aligilo made nea. Amoie mida, ie namolōie gāgā negela hī e gadoi bedefai nea. E Godeie malō neebe amea nafade hamosamu namolō uli nea. ¹⁰Amo helēsēlahilā, Godeie malō neebe amoge mugabe busaie malō neebe amoge nowēie walebelela mogela melēlomelē. Mala mogoi hamolo made neebe amoda Godeie malō made nea. Amase, ie edooma boba hamolo made neebe amoge Godeie malō made neamelē.

¹¹Mi gāwia amila ado sāla i nilia nabi amoda gowe. Nilia nihilimu boba hamosa namialola sāla i. ¹²Nafadelasiloie busaie sosogo nelo Geinia ie ēo baagomāia nufi. Nili e gadoi namiabio. Nufi amoda mi edogi. Mida, ie ēoea hedabimu hamosa

nebegida, Geiniada nafademu hamosa nelo. ¹³Amaimo, n̄e nedoola dilie, nagadaia nafade hamolo neebe amolia dilima bimolō habobaseda, fudugimabio. ¹⁴Nil̄ia nil̄ile nedoo nefolalebe amolibalā boba hamosa neebe amea nil̄ia helēsēsaleda, nil̄ida baagomolō dibeā amila namolōi namolōmadi dēgēla asi nefolaleala helēsēsa. Afādēa boba made hamosedā, eda baagomolō dibeā ami nea. ¹⁵Afādēa h̄ile edooma bimolō habobaha neebe amoda udia dolō baagomāia nufidelo nea. Baagomāia nufidelo neebe amolia namolōi namolō gaula made neebe amoda dilia dawadigi. ¹⁶Gelesoea h̄ile namolō amo nil̄igali fisiga gala ī amea, nil̄ia boba hamolo amo helēsēsa nea. Amai gabugi, nil̄iage nil̄ile nedoo nefolalebe amoligali nil̄ile namolō amo fisiga gala īmolōla. ¹⁷Afādē nelegei negelo neebe amea īe edoo nelebo maade neebe amo bealahilā made bobasēseda, Godeīe boba hamolo amo ebalā abeahāla neadu. ¹⁸N̄ie malōla dilie, nil̄ia adoeamu boba hamolo gadoi namiabio. Dofā hamoi hamosa nea boba hamola namialo.

Godeīe siigi neebe amea gelola namolō

^{19–20}Amala hamolo amea nil̄ida dofā sāloīe sosogo neala helēsēmolōmelē. Nafade hamosebe amoīe sē molō dileala iso asigigi sāla īaseda, īe siigi asigi siigi namialo. Mida, Godea nil̄ile iso asigi baagila awāla, ea sulubadela dawadigi amea amala siigi namolōla. ²¹N̄ie damelē obeāgilola dilie, nil̄ile iso asigigi sē molō dileala made sāla īaseda, īe siigi bedāi made gelola neamelē. ²²Elōda, nil̄ia ea hamomalola sāi amo gadola hamosebe ameage, e obeāgimāia hamosebe ameage nil̄ia ema afādē nabaseda, ea īmolōmelē. ²³Godea hamomalola sāi amoda gowe.

Nil̄ia īe malō Yesu Gelesoīe ēigi asigi afādē negela nea, nihil̄imu boba hamosa namolōla. Ea amala hamomalola sāi. ²⁴Amaimo, afādēa ea hamomalola sāi amo gadola bēgēla hamosedā, eda Godebalā dila nea. Amase, eege dolō amolibalā dila neamelē. Godea īe Gesami nil̄igali ī ameadā nil̄i Godebalā dila neala helēsēsamelē.

Dofā sālo Gesamile wāfalī sālo gesamile mogemolō

4 N̄ie damelē obeāgilola dilie, wāfalī bea sālo yafie amoli sege sulubadelagi nawesa nea. Amai odoaea Gesami nema neala sāsedā, sulubadelaēa dofā sāsebela helēsēmabio. Ili Godemadila walebelela bimolōīe fedogola bimalo. ²Ilima Godeīe Gesami neebelela fādāla bimolō amoda gowe. Afādēa sāhalea, Yesu Geleso eda dofā dolō domalola digaila sāha neebe amomada Godeīe Gesami nea. ³Amaimo, afādēa sāhalea, Yesu amala made digaila sāha neebe amomada Godeīe Gesami nea mademelē. Mala amoda Gelesoīe ado niimadila misi dialea. Dafidi mala amo moholōmelēla sāi dilia nabi amoda walio hā nagadaia misi dialea. ⁴N̄ie malōla dilie, dil̄ida Godeīe malō nea. Wāfalī bea sālo neebe amoli nufuda salalahilā salolela baagila asi nebego. Mida, dil̄ibalā dila neebe ameadā nagadaia nafade hamolo amolibalā dila neebe amoda baagila asi neamelē. ⁵Amolida nagadaia dolō neebe amea ilia nagadaia galu sāha neebe amoda nagadaia nafade hamolo amolia nabelo nea. ⁶Amaimo, nil̄i Godeīe sosogo nefolalea. Ado nil̄ia sāsolo amo gala udia dolōēa Gode dawadigi nefolalebe amolia nil̄ile ado nabelo nea. Amai gaso, udia dolō Godeīe sosogo made nefolalebe amolia nil̄ile ado nabelo made neamelē. Amo gadola

dofä sälo Gesamige wäfali sälo gesamige mogemolöi galea.

Dolö afädëa Gode boba hamoi neebe ameada odoage boba hamomalola säi

⁷Nie damelë obeägilola dilie, boba hamolo amoda Godemadila mulo amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla. Afädëa odoa neebe amo boba hamosa neebe amoda Godeie malö nea, ea Gode dawadigi nea. ⁸Amaimo, afädëa odoa boba made hamosa neebe amoda Gode dawadigi made nea. Mida, Gode eda boba hamolo nea. ⁹Godea ie Efege afädëfali amo nagadaia digamalai. Ea amala hamoi amea nili namolöi namiäia amai. Amala digamalai ameada Godea nili boba hamosa neebe amo olei.

¹⁰Boba hamolo amoie mida gowe. Nilia edale boba hamoi made, eadale nili boba hamolahilä, nilia nafade hamoi amo hëmäia ie malöea hile namolö amo odala iala baagomäia e digamalai.

¹¹Nie damelë obeägilola dilie, Godea nili amala boba hamoi amea nilia nihilimu boba hahamosa namolöla.

¹²Afädëa Gode made meli nea gaso, nili nihilimu boba hahamosa aligiseda, Gode eege nilibalä dila nea, nilie isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosage neamelë. ¹³Amaimo, Godea ie Gesami niligali i amea nilia ema dila neebe amoge, amase, ea nilima dila neebe amoge nilia dawadigimelë.

¹⁴Nadoea ie malö nili sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadelagali damula aulo namiäia fisiga idai. Fisiga idai amo nilia siia bealahilä, ulufadigila säla iahago. ¹⁵Afädëa Yesu eda Godeie Efege neala säla ulufadigiseda, Godeda ebalä dila nea, amase, eege Godebalä dila neamelë. ¹⁶Amaimo, Godea nili dofä boba hamosa neala nilia dawadigi nea. Gode eda boba hamolo nea. Afädëa boba hahamosa aligiseda, e Godebalä

dila nea, amase, Godege ebalä dila neamelë.

¹⁷Nilia amala aligiseda, nilie isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosa nea. Amala hamosa neebe amea, nili nagadaia nea hi e gadoi aligilo amea, aligila wagala gudisolo amo gala nili bedämolö made, geloi namolömelë. ¹⁸Afädëa boba hamomolöge bedämolöge balagula gaula namolöi mademelë. Boba hamolo dofä fädäi amea bedälo amo nesiladigilo. Mida, së molömadi neebe amea bedälo. Afädë bedälo neebe amoda Godeie boba hamolo amea hamese amo gadola made hamosa neamelë. ¹⁹Godea dafidi nilidale boba hamoi amea nilia boba hamosa nea. ²⁰Afädëa ie edooma bimolö habobaha nea sähalea, Na Godema boba hamosa neawela säsedä, eda wäfali sälo nea. Ea ie edoo amoli siia bealahilä, ili boba made hamosa nea galëda, Gode made meli neebe amo ea boba hamomolö amo uli nea. ²¹Ea nilia hamomalola säla i amoda gowe. Afädëa Godema boba hamosa nea ie edooma boba hamomolöi galeala säi.

Geleso sosogoea nafade sulubadela nufuda salelo neebe

5 Afädë Memelei amo dofä Yesu e nealahilä asigi afädë negei neebe amoli sulubadelada Godeie malö nea. Eedo afädë amoma boba hamosa neebe amoli sulubadelaie ie malö amomage boba hamosa nea. ²Nilia Gode boba hamolahilä ea hamomalola säla negei dibe amo nabala hamolo amea, nilia Godeie malölali neebe amo boba hamolo neala helësëmolö dialea. ³Mida, Godema boba hamolo amoda gowe. Ea hamomalola säi amo nabala hamolo. Amoda iliiawai made, hamomolöi dialea. ⁴Mida, Godeie malö nefolalebe amoliada nagadaia nafade

hamolo elö elöla dibe amo nufuda salala baagila aulo nea. Yesu Gelesoma asigi afädë negei neebe amea nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salalahilä baagila asimelë. ⁵Nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salala baagila moholö neebe amoda nowëa. Amoda gowea, Yesu e Godeie malö neala sälahilä asigi afädë negei neebe ameamu baagila moholöi nea.

Godea ie malömadila namolöi namolö i

⁶Ödäeage healeage misi amoda Yesu Geleso^{††}. Ödäeamu made, ödäeage healeage misi. Gesamia dofä sälo amea dofä amala misi amo säla iaha nea. ⁷Ohodoa ilia dofä amala misila säla iaha nea. ⁸Gesamige, ödäge, healeage amolile adoda afädëdimu säla iaha nea. ⁹Udia dolöea siia meli amo dofä säsebela asigi afädë negelomelë. Amai gaso, Godeie ado dofä sälo dibe amea udia dolöie ado sälo amo baagila asi dialea. Mida, e Gode nea. Elöda, hile efegeie säsisä nea. ¹⁰Amala säla i amo, afädëa Godeie malöma asigi afädë negei neebe amoie isogi ie malöea hamoi Eedoea säsisä neebe amo neala gaula nea. Amai gaso, elöea Godema asigi afädë made negei nea, Gode eda wäfalä sälo neala helësëlo nea. Mida gowe. Ie malöea hamoi säla i amo dofä gabula asigi afädë made negei amea. ¹¹Amaimo, ado säla i amoda gowe. Godea niligali namolöi namolö i. Ie malömadila namolöi namolö amo i. ¹²Afädëa ie malöma dila neebe ameadä namolöi namolö amo gaula nea. Afädëa ie malöma dila made neebe ameadä namolöi namolö amo made gaula nea. ¹³Godeie malöie eigi asigi afädë negei

nefolalebela dilie, dilia namolöi namolö gaula nebege dawadigimäia, na dilima ado gowe dädëla iasisago. ¹⁴Nilia Godea helësëi dibe amo gadola ema adosa nea, nilia afädë nabaseda, ea nilia säi amo gadoi imolömelë. Ameada nili ie siigi bedäla made gelola neamelë. ¹⁵Nilia ema ado afädë nabasegi, ea nabolö gabula dawadigi nefolalebe amea ema nabi amo imolö gabula dawadigi nefolalea. ¹⁶Afädëa ie edoea nafade hamosa neë beaseda, nafade amo gadoi hamose ameadä baagomolöi made galëda, Godema nabaseda, Godea ema namolö imolömelë. Amo säsebe amoda, nafade ameadä ili baagomolöie made säha nea. Amaimo, na gomalä säha, nafade hamose ameadä baagolo dialea. Nafade amoie dilia adolasimalola säha maade. ¹⁷Asiala hamolo sulubadelada nafademu. Amai gasoda, nafade hamose ameadä baagolo made, nafade odoä amo gadoi dialea.

¹⁸Nilia helësësaleada, afädë Godeie malö neebe ameadä nafade hamosamu aligilo made neala helësësa. Mida, Godeie efegea e sigi neëgida, nafadelasiloie busa neebe ameadä e diigimolöi made nea. ¹⁹Nilida Godeie malö neebe amoda dawadigi. Nafadelasiloie busa amea nafade hamolo neebe amoli sulubadela beaha neebe amoge nilia dawadigi. ²⁰Godeie malö nagadaia digai amo nilia dawadigi nea. Nilia Gode dofä neebe amo dawadigimäia ea dawadigilo amo niligali i. Nilia dofä Gode neebe amoma dila, ie malö Yesu Gelesomage dila nefolalea. Gode eda dofä nea. Namolöi namolö amoda hi e gelola nea. ²¹Nie malöla dilie, wäfalä sälo gode neebe amo helësëlahilä, gasi gala sigola namialo. Hä amo.

^{††}5:6 5.6 Giligi adogida ulufadigila dädëi made, ödä heale elemu säi. Dawadigi odoä neebe amoliada, ödäla säi amoda Yesu ödägi gei amo helësëi. Healela säi amoda Yesu baagoi amo helësëi.

Agedu Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba agedu gowe dēdēi amoda ado holōbō obobala sāi amo gowe. Geleso sosogo dihilimu boba hahamosa namolō dialeala sāi. Amase elōda, wāfali sāsāla olelelo neebe amolia dili neala golila dahila neloea hedabola idihē namialola dēdēla i.

1 Neda ēdēi sali dafidiloea udia Godea memelei[‡] iē malōlalima dēdēla iahago. Na dili dofā boba hamosa neamelē. Namu made, ado dofā dawadigi ili sulubadelaeage dili boba hamosa nea. ²Ado dofā nilīle isogi dibe ameage amo nilibalā diamolōi dibe ameage dili boba hamosa nea. ³Nado Godeage, iē malō Yesu Gelesoeage dofā nilī boba hamola, elea učila negela, nilī bobasēla, aealasiloea nilīle isogi gelolasimolōmelē.

⁴Nadoea nilīa hamomalola sāi amo gadola diē malō odoaea ado dofā amo bēgēla awāhala sāi amo nabalahlā, na edefademalā obeāgimelē. ⁵Amai gabugi, udiao, nilī nihilimu boba hamodi. Hamomalola sāla negei dēdēla iāsise amoda gāhe made, mi gāwia amila nilībalā dilo amo. ⁶Boba

hamolo amoda gomalā. Ea hamomalola sāla negei amo gadola bēgēla awāla hamolo. Ea hamomalola sāla negei amoda gowe. Dilia mi gāwia amila nabi amo bēgēla hamomalo. ⁷Mida, dahila nelo yafia Yesu Gelesoda dolō domalola digai madela sāsāla sege elō elōgi afiaha maadei. Amolida dahila nelo, Gelesoie ado nii nea. ⁸Amai gabugi, dilia hamoi amoie bidi nimolō amo made neala dabadigiloea, idihē namialo. Bidi amo sulubadela nimolōie amala namialo. ⁹Afādēa Gelesoea sāla olelei amo hedabola gaula made, ado odo balagula gaula neebe amoda medelala baagila asi neebe amobalāda Gode e nea made. Afādēa ea sāla olelei amo hedabola gaula neebe amobalāda Efegele Eedole nea. ¹⁰Afādēa dili neebea maala, Gelesoea sāla olelei amo gadola made, elō gaula maaseda, e sāla olela gausiala mosōa maala fimola sāmabio. ¹¹Afādēa e sāla olela gausiaseda, iē nafade hamosa neebe amo ebalā dila hamosa nea.

¹²Na dilima ado yafie sāla imolō gaso, bebagi dēdēla iase amo dofea made. Ne dili neebea sōfē mudulā. Maala nea dilile migalī beala sāla idulā, nilī obeāgisa maademolōie. ¹³Dilile dialifi memelei[¶] amoie malōlali dilima ilia hawioila sāsiseago. Hā amo.

[‡]1:1 1.1 Udia Godea memelei amo gaidoida Geleso sosogo.

[¶]1:13 1.13 Agedu Yone 1 bimalo.

Osoda Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba osoda gowe dëdëi amoda udia dolö Godea wela ifosi amoli beaha aligilo ëi Gaiusama dëdëla ï. Dëdëla ïahalea, Yonea Gaiusaea Geleso sosogo sigi nea ugila negesa nelo amoë nesegeamelëla säla ï. Nesege-lahilä sähalea, Dolö afädë ëi Daiodele-fisia asiala hamosebe amoë hedabola siia bealahilä, sigola namialola säla dëdëla ï.

1 Neda ëdëi sali dafidiloea, nie damelë aeaifali Gaiusao, na di dofä boba hamosa nea dima dëdëla ïasisago. ²Nie damelë aeaifalie, nelebo dia hamosa nebego hedabola hamosa namiäiage, di olola made hedabola namiäiage, die gesami hedabi neebe amo gadola namiäia helësësamelë. ³Dofä sämolö-madi namolöi nelo amo gadola, asigi falagasei nea dofä sämolö-madi namolöi neamelëla nedoo odoa maalahilä nema säla ï amo nabalahlilä, na edefademalä obeägimelë. ⁴Afädëa sähalea, Die malësä dofä sämolö-madi asi namolöi neala säse nabalahlilä, na edefademalä obeägisa aligilo. Na obeägilo ameada obeägilo sulubadela baagila asi dialea.

⁵Nie damelë aeaifalie, di asigi falagasei nea. Didoolali ugila negeladigi, odoa ilia di dawa made nefolalebe amoli ugila negeladigisa nebegoda hedabola hamosa nebegola säha. ⁶Amolia udia dolö Godea wela ifosi yawe nefolalebe welima dia boba hamolo amo säla ïmelë. Amala säla ïlo amoli nelebo gaula nawesa namolö awäsebe amo gadola afisebea ami Godea helësëse amo gadola dia ili ugila negemalo. ⁷Mida, ili Yesuie ëigi awähalea, Godema asigi afädë negei

made nefolalo amolile nelebo afädë iligali ïmäiala made helësëla, bahila asi gabio. ⁸Amala hamolo amoë nilia ilibalä dofä säloie hamoi gedola hamomolöie dia ili ugila negemolö dialea.^{§§}

⁹Na beba dëdëla udia dolö Godea wela ifosi di neebea nefolalebe amolima ï. Amala ï gasoda, Daiodele-fisia e busa namolöila helësëlahilä, na ado säi amo fisi gabio. ¹⁰Ea nilile ëi säla udia dolö odoama ado nafadefali nafadege wäfali sämolöge säha neebe amo ne dili neebea maalahilä, ea nafade hamolo amo dilia nabuäia na säla ulufadigimolömelë. Ea amomu hamolo made, edoolali odoa maasegige dili misigolela säla obeägilo mademelë. Amala hamolo made nea, udia dolö odoaea dili maase amoma mosöa fimäia fu ïmolö helësëi neebe dilia udia dolö Godea wela ifosi odoabalä seëge ili segea doadigila mosäia eada nesiladigimolömu helësëlomelë.

¹¹Nie damelë aeaifalie, nafade hamolo neebe amolia nafade hamolo amo gadola hamola oodo bibila hamola made, hedabi hamolo neebe amolia hedabi hamolo amo gadola hedabi hamola oodo bibila hamosa namialo. Udia dolö hedabi hamosa neebe amolida Godeie malö nea. Nafade hamosa neebe amoliada e meli made nea.

¹²Udia dolö sulubadela Demediliasa eda gowe gadoi neala säha aligilomelë. Eada dofä sämolö-madi nea ea dofä sämolö gaui neebe amo gadoi neala olelo nea. Nililage e siia bealahilä, eda gowe gadoi neala sälomelë. Dia nilia säsebeweda mogola säsebelä dawadigi.

¹³Ado sämolö yafie gaulea gaso, dima bebagimu dëdëla ïmolö habosebe-melë. ¹⁴Holöfali nelolahilä, haligila odagi beaha nea sämolöie ne di neebea mudulä.

§§1:8 1.5-8 Dolö amolia Gode mala säla ïia wage nawesa namolö asi.

¹⁵ Aealo dima diamiäia hamesamelë. neebe amoli hïdo hïdolama hawioila
Damelë odoa amolia dima hawiosebe- säila säla ïmalo. Hä amo.
gola säsisago. Alïle damelë di neebee